ΥΠΕΘΟΟ 13/10/2026
Α. Π.: 165422 ΕΞ 2026

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Γενική Γραμματεία Διαχείρισης Τομεακών Προγραμμάτων ΕΤΠΑ, ΤΣ και ΕΚΤ
ΕΥΔ Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα»

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Μονάδα Α2 «Αξιολόγησης και Επιλογής των Πράξεων»
Μεσογείων 56
115 27 Αθήνα

ΑΠΟΦΑΣΗ

Θέμα: Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης στη Δράση «Ενδοεπιχειρησιακή Κατάρτιση Εργαζομένων σε Στρατηγικές Τεχνολογίες STEP και Τομείς Άμυνας & Ασφάλειας (Defence)» του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» ΕΣΠΑ 2021 – 2027 (11ΚΕ)

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (Α' 98).
2. Τον ν.4914/2022 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» (Α΄61), όπως ισχύει.
3. Τον ν.4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).
4. Το π.δ. 77/2023 «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων – Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων» (Α΄130).
5. Το π.δ. 79/2023 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 131).
6. Το π.δ. 82/2023 «Μετονομασία Υπουργείου - Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων και θέσεων προσωπικού - Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α' 130) - Μεταβατικές διατάξεις» (Α΄139).
7. Το π.δ. 50/2024 «Σύσταση Γενικών Γραμματειών, κατάργηση Γενικής Γραμματείας και Ειδικών Γραμματειών» (Α΄138), και ειδικότερα το άρθρο 2 αυτού.
8. Το π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181), όπως ισχύει.
9. Την υπ' αριθμ. Υ21/22.12.2025 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, Νικόλαο Παπαθανάση» (Β' 7190).
10. Την υπ' αριθμ. 106/19.05.2025 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Διορισμός Γενικού Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών Προγραμμάτων

Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, Ταμείου Συνοχής και Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών» (Υ.Ο.Δ.Δ. 578).

11. Την υπ' αριθμ. 81276 ΕΞ 2026/22.05.2026 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Αντικατάσταση της υπ' αρ. 87051/12.09.2022 απόφασης «Αναδιάρθρωση της ΕΥΔ Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα», η οποία μετονομάσθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 65 του ν. 4914/2022 και κατάργηση της υπό στοιχεία 67743/ΕΥΘΥ 615/24.6.2015 (Β' 1248) υπουργικής απόφασης» (Β' 4855)», (Β' 3174).

12. Την υπ' αριθμ. 100188/18.10.2022 υπουργική απόφαση "Τοποθέτηση προϊσταμένου στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα»" (ΑΔΑ: 9Α0Ψ46ΜΤΛΡ-2ΘΘ).

13. Την υπό στοιχεία C(2021) 5617 final Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής της 29.7.2021 για την έγκριση του Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ 2021-2027).

14. Την υπό τα στοιχεία C(2022) 3826 final Εκτελεστική Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 15.06.2022 για την έγκριση του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» για στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» για την Ελλάδα.

15. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων.

16. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1057 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 περί ιδρύσεως του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ (ΕΚΤ+) και καταργήσεως του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1296/2013.

17. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 17.6.2014 (O.J EE L 187/1 της 26.6.2014) για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης («Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός»), όπως ισχύει, και ειδικότερα το άρθρο 31 αυτού (O.J. EE L 187/1 της 26.06.2014).

18. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2024/795 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29ης Φεβρουαρίου 2024 για τη θέσπιση της πλατφόρμας στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη (STEP) και την τροποποίηση σχετικών νομοθετικών πράξεων.

19. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2025/2653 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Δεκεμβρίου 2025 για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/694, (ΕΕ) 2021/695, (ΕΕ) 2021/697, (ΕΕ) 2021/1153 και (ΕΕ) 2024/795 σχετικά με την παροχή κινήτρων για επενδύσεις που συνδέονται με τον τομέα της άμυνας στον προϋπολογισμό της ΕΕ με σκοπό την εφαρμογή του σχεδίου ReArm Europe.

20. Η Ανακοίνωση της Επιτροπής C/2025/6798 της 23.12.2025 «Δεύτερο σημείωμα καθοδήγησης σχετικά με την πλατφόρμα στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη (STEP)».

21. Τη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων [Επίσημη Εφημερίδα L 124 της 20.05.2003].

22. Η Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107, §.1 της Συνθήκης για την λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).

23. Η υπ' αριθμ. 49582/17-06-2026 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης «Νέος καθορισμός των Κωδικών Αριθμών Δραστηριότητας (ΚΑΔ) που αντιστοιχούν σε άσκηση εμπορικής δραστηριότητας, βάσει της νέας Εθνικής Ονοματολογίας Οικονομικών Δραστηριοτήτων (ΚΑΔ 2025)» (Β' 3560).

24. Τον ν.4488/2017 «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις» (Α' 137) και συγκεκριμένα τα άρθρα 39 και 40 αυτού.

25. Τον ν.4557/2018 «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και άλλες διατάξεις» (Α' 139) και συγκεκριμένα τα άρθρα 3 και 20 αυτού.

26. Το ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΣΔΕ 2021-2027 (https://www.espa.gr/el/Pages/SDE.aspx).

27. Την υπ' αριθμ. 110565/17.11.2022 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [(ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61)]» (Β' 5958), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 8542/02.05.2024 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Τροποποίηση της υπ' αρ. 110565/17.11.2022 υπουργικής απόφασης ''Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61)]" (Β' 5958)» (Β' 2855).

28. Την υπ' αριθμ. 114947/29.11.2022 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021 – 2027» (Β΄6132).

29. Την υπ' αριθμ. 5483/20.01.2023 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών - Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» (Β' 390).

30. Την υπ' αριθμ. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1162/27-10-2023 Εγκύκλιο της ΕΥΚΕ-ΧΕ με θέμα «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».

31. Την υπ' αριθμ. 98296 ΕΞ 2026/19.06.2026 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών έγκρισης Εξειδίκευσης της δράσης 9-10-4.4-01: Ενδοεπιχειρησιακή κατάρτιση εργαζομένων σε Στρατηγικές Τεχνολογίες STEP και σε Τομείς Άμυνας &Ασφάλειας (Defence)» στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου (ESO4.4) του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» 2021-2027.

32. Την υπ' αριθμ. 147719 ΕΞ 2026/17.09.2026 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών τροποποίησης Εξειδίκευσης της δράσης 9-10-4.4-01: Ενδοεπιχειρησιακή κατάρτιση εργαζομένων σε Στρατηγικές Τεχνολογίες STEP και σε Τομείς Άμυνας & Ασφάλειας (Defence)» στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου (ESO4.4) του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» 2021-2027.

33. Την υπ' αριθμ. 158743 ΕΞ 2026/02.10.2026 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ''Ορισμός του Ενδιάμεσου Φορέα Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας & Επιχειρηματικότητας - ΕΦΕΠΑΕ ως Ενδιάμεσου Φορέα του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» και ανάθεση καθηκόντων της Διαχειριστικής Αρχής του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» για τη διαχείριση Πράξεων της Δράσης «Ενδοεπιχειρησιακή κατάρτιση εργαζομένων σε Στρατηγικές Τεχνολογίες STEP και σε Τομείς Άμυνας & Ασφάλειας (Defence)»"ΑΔΑ: ΨΖ2ΛΗ-8ΡΚ).

34. Το υπ' αριθμ. ΕΥΚΕ-ΧΕ 1181/ 149923ΕΞ2026/21.09.2026 (υπ' αριθμ. ΥΠΕΘΟΟ 150200 ΕΙ 2026/22.09.2026 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) με θέμα: «Διατύπωση Γνώμης για την πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης στη Δράση «Ενδοεπιχειρησιακή Κατάρτιση Εργαζομένων σε Στρατηγικές Τεχνολογίες STEP και Τομείς Άμυνας & Ασφάλειας (Defence)».

35. Το μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της ΜΟΔ (υπ' αριθμ. 159451 ΕΙ 2026/05.10.2026) για τον ορισμό της ημερομηνίας έναρξης υποβολών για τη Δράση «Ενδοεπιχειρησιακή Κατάρτιση Εργαζομένων σε Στρατηγικές Τεχνολογίες STEP και Τομείς Άμυνας & Ασφάλειας (Defence)».

36. Την υπ' αριθμ. 158588 ΕΞ 2026/02.10.2026 απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» 2021-2027 για την έγκριση, μέσω της 20ης Γραπτής Διαδικασίας, της μεθοδολογίας και των κριτηρίων επιλογής πράξεων στο πλαίσιο της Δράσης με κωδικό 11ΚΕ «Ενδοεπιχειρησιακή Κατάρτιση Εργαζομένων σε Στρατηγικές Τεχνολογίες STEP και Τομείς Άμυνας & Ασφάλειας (Defence)» (ΑΔΑ: 9ΛΚ8Η-ΤΑ0).

37. Το γεγονός ότι από την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

38. Την υπ' αριθμ. 161022 ΕΞ 2026/07.10.2026 εισήγηση της Προϊσταμένης της ΕΥΔ Π. «Ανταγωνιστικότητα» προς τον Γενικό Γραμματέα Διαχείρισης Προγραμμάτων ΕΤΠΑ, ΤΣ και ΕΚΤ+ με θέμα: «Υπογραφή σχεδίου Απόφασης για την Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης στη Δράση «Ενδοεπιχειρησιακή Κατάρτιση Εργαζομένων σε Στρατηγικές Τεχνολογίες STEP και Τομείς Άμυνας & Ασφάλειας (Defence)» του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» ΕΣΠΑ 2021 – 2027 (11ΚΕ)».

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

1. Την προκήρυξη της Δράσης «Ενδοεπιχειρησιακή Κατάρτιση Εργαζομένων σε Στρατηγικές Τεχνολογίες STEP και Τομείς Άμυνας & Ασφάλειας (Defence)» και την έγκριση της παρούσας πρόσκλησης και των παραρτημάτων αυτής.

   Η Δράση θα χρηματοδοτηθεί με πόρους της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης [«Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+» (ΕΚΤ+)] και θα ενταχθεί στο Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» 2021-2027, στο πλαίσιο των νέων προτεραιοτήτων του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» για την απόκτηση/ αναβάθμιση δεξιοτήτων σε **Στρατηγικές Τεχνολογίες STEP και σε Τομείς Άμυνας & Ασφάλειας (Defence)** και συγκεκριμένα στο πλαίσιο των προτεραιοτήτων:

   9: Προσαρμογή επιχειρήσεων και ανάπτυξη δεξιοτήτων εργαζομένων και επιχειρηματιών σε τεχνολογίες STEP

   και

   10: Προσαρμογή επιχειρήσεων και ανάπτυξη δεξιοτήτων εργαζομένων και επιχειρηματιών για τη στήριξη της άμυνας και της ασφάλειας.

2. Η συνολική Δημόσια Δαπάνη της παρούσας πρόσκλησης ανέρχεται σε είκοσι εκατομμύρια ευρώ (20.000.000€) και κατανέμεται ως εξής:

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	**ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (σε €)**
Λιγότερο Ανεπτυγμένες Περιφέρειες (Βόρειο Αιγαίο, Ανατολική Μακεδονία – Θράκη, Κεντρική Μακεδονία, Ήπειρος, Θεσσαλία, Δυτική Ελλάδα, Κρήτη, Δυτική Μακεδονία, Ιόνια Νησιά, Στερεά Ελλάδα, Πελοπόννησος)	15.715.000,00
Περιφέρειες σε Μετάβαση (Αττική και Νότιο Αιγαίο)	4.285.000,00
ΣΥΝΟΛΟ:	**20.000.000**

   Η Δημόσια Δαπάνη συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+) της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από το Ελληνικό Δημόσιο.

   Το ΕΚΤ+ στοχεύει να βελτιώσει τις ευκαιρίες απασχόλησης, να ενισχύσει την κοινωνική ένταξη, να καταπολεμήσει τη φτώχεια, να προαγάγει την εκπαίδευση, τις δεξιότητες και τη διά βίου μάθηση και να αναπτύξει ενεργές, συνολικές και βιώσιμες πολιτικές ένταξης στο πλαίσιο των καθηκόντων που του ανατίθενται από το άρθρο 162 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στην οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή σύμφωνα με το άρθρο 174 ΣΛΕΕ.

   Σύμφωνα με το άρθρο 9 ΣΛΕΕ, το ΕΚΤ+ συνεκτιμά τις απαιτήσεις που συνδέονται με την προαγωγή υψηλού επιπέδου απασχόλησης, την εγγύηση επαρκούς κοινωνικής προστασίας, την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς και το υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης, κατάρτισης και προστασίας της ανθρώπινης υγείας.

3. Δικαιούχοι στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης είναι υφιστάμενες επιχειρήσεις που νομίμως λειτουργούν και δραστηριοποιούνται στη χώρα και πληρούν τις προϋποθέσεις συμμετοχής που ορίζονται στην Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας Απόφασης.

4. Στο πλαίσιο της Πρόσκλησης ενισχύονται αιτήσεις χρηματοδότησης με συνολικό επιλέξιμο προϋπολογισμό του ΕΣΚ σε αντικείμενα STEP και/ή Defence από 150.000€ έως 1.200.000€. Η ένταση της ενίσχυσης ανέρχεται στο 50% των συνολικών επιλέξιμων δαπανών της αίτησης χρηματοδότησης.

5. Η επιχορήγηση θα χορηγηθεί στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 17.6.2014 (O.J EE L 187/1 της 26.6.2014) για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης («Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός»), όπως ισχύει, και ειδικότερα σύμφωνα με το άρθρο 31 "Ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση".

6. Η αξιολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης γίνεται με τη μέθοδο της άμεσης διαδικασίας (FIFO), με τήρηση σειράς προτεραιότητας σύμφωνα με την ημερομηνία και ώρα οριστικής ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στην Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης.

7. Στην Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης περιγράφονται οι προϋποθέσεις συμμετοχής, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, ο τρόπος υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης, η διαδικασία εξέτασης και αξιολόγησής τους, η έγκρισή τους για χρηματοδότηση, οι επιλέξιμες δαπάνες, ο τρόπος καταβολής των χρηματοδοτήσεων, η διαδικασία ελέγχου και παρακολούθησης της υλοποίησης, οι υποχρεώσεις των Δικαιούχων και οι λοιποί όροι της Δράσης.

8. **Ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται η ημερομηνία υποβολής της Αίτησης Χρηματοδότησης.** Η μέγιστη διάρκεια ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του ΕΣΚ δεν μπορεί να υπερβαίνει τους **δώδεκα (12) μήνες** από την ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης.

9. Η ημερομηνία **έναρξης ηλεκτρονικής υποβολής** των αιτήσεων χρηματοδότησης στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) ορίζεται **η Δευτέρα 02 Νοεμβρίου 2026 και ώρα 15:00 με καταληκτική ημερομηνία την Πέμπτη 31 Δεκεμβρίου 2026 και ώρα 15:00.** Αιτήσεις που δεν υποβάλλονται ηλεκτρονικά δεν δύνανται να λάβουν ενίσχυση.

10. Η πρόσκληση της Δράσης να δημοσιευθεί στο πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ και να αναρτηθεί στις ιστοσελίδες της ΕΥΔ του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» http://www.antagonistikotita.gr, του ΕΣΠΑ https://www.espa.gr και του ΕΦΕΠΑΕ http://www.efepae.gr.

11. Αναλυτικές πληροφορίες και ενημέρωση παρέχονται από το Γραφείο Πληροφόρησης της ΕΥΔ Προγράμματος «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ» στο τηλέφωνο 801 11 36 300, στο e-mail επικοινωνίας: infoepan@mou.gr, και από τον ΕΦΕΠΑΕ στο τηλέφωνο 210 6985210, στο e-mail επικοινωνίας: info@efepae.gr καθώς και από τους εταίρους του ΕΦΕΠΑΕ.

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

Συνημμένα:
Η Αναλυτική Πρόσκληση της Δράσης με τα Παραρτήματά της

Κοινοποίηση:
- ΕΦΕΠΑΕ
- ΜΟΔ, Τομέας Εφαρμογών Πληροφορικής και Ψηφιακής Τεχνολογίας

Εσωτερική διανομή:
- Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών Προγραμμάτων ΕΤΠΑ, ΤΣ και ΕΚΤ
- Γραφείο Γενικής Γραμματέας ΕΣΠΑ
- Εθνική Αρχή Συντονισμού
- Αρχή Πιστοποίησης
- Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων
- ΕΥΣΕ
- Γραφείο Προϊσταμένης ΕΥΔ Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα»
- Υποδιεύθυνση Α' «Προγραμματισμού, Αξιολόγησης Προγράμματος, Επιλογής Πράξεων και Οριζόντιων Θεμάτων και Αξιολόγησης και Παρακολούθησης του Προγράμματος στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3)» ΕΥΔ Π. «Ανταγωνιστικότητα»
- Υποδιεύθυνση Β' «Παρακολούθησης και Διαχείρισης Πράξεων» ΕΥΔ Π. «Ανταγωνιστικότητα»
- Μονάδες Α1, Α2, Β2 ΕΥΔ Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα»

ΑΔΑ: 9ΕΦ3Η-99Ψ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

Γενική Γραμματεία Διαχείρισης
Τομεακών Προγραμμάτων
ΕΤΠΑ, ΤΣ και ΕΚΤ
ΕΥΔ Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα»

Πρόγραμμα «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ 2021-2027»

«Ενδοεπιχειρησιακή Κατάρτιση Εργαζομένων σε Στρατηγικές Τεχνολογίες STEP και Τομείς Άμυνας & Ασφάλειας (Defence)»

Αθήνα, Οκτώβριος 2026

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ 2021-2027

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗΣ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΜΗΣΕΩΝ 3
ΕΙΣΑΓΩΓΗ..... 7
1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ 8
2. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ..... 11
2.1 ΣΥΝΟΨΗ ΔΡΑΣΗΣ..... 11
2.2 ΕΠΙΛΕΞΙΜΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ 12
2.3 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (ΕΣΚ) 13
2.4 ΒΑΣΗ ΑΝΑΦΟΡΑΣ (BASELINE) ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ..... 15
2.5 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ 16
2.6 ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗ..... 16
2.7 ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ 17
3. ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ..... 18
4. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ..... 18
4.1 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ 18
4.2 ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ..... 20
4.3 ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ..... 20
5. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ 20
5.1 ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ (ΕΕ) 651/2014 21
6. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ – ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ 22
6.1 ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ 22
6.2 ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ 22
6.3 ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ..... 24
6.4 ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ..... 24
7. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ 25
7.1 ΕΝΤΑΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ 25
7.2 ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ 25
7.3 ΣΩΡΕΥΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ 26
8. ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ..... 26
9. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑΣ 27
9.1 ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΦΑΚΕΛΟΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑΣ (ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ)..... 29
10. ΚΡΙΤΗΡΙΑ & ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ 29
10.1 ΟΡΓΑΝΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ 29
10.2 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ 30
10.3 ΕΓΚΡΙΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΕΓΚΡΙΣΗ/ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ 32

10.4 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ 33
11. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ 35
11.1 ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ 35
11.2 ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ 39
11.3 ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ 40
12. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ 41
12.1 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ 42
12.2 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ 42
12.3 ΕΞΕΤΑΣΗ – ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ 42
13. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΕΡΓΩΝ 43
14. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ 44
14.1 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ 44
14.2 ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ – ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ 45
15. ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2016/679 46
16. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ 46
17. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ 48

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗΣ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΜΗΣΕΩΝ

ΑΙΕ	Ακαθάριστο Ισοδύναμο Επιχορήγησης.
Αίτημα Επαλήθευσης – Πιστοποίησης Δαπανών	Αίτημα του Δικαιούχου που υποβάλλεται στο ΟΠΣΚΕ προς τον Ενδιάμεσο Φορέα (ΕΦ) για την επαλήθευση – πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου.
Αίτημα Καταβολής Ενίσχυσης (ΑΚΕ)	Αίτημα του Δικαιούχου που υποβάλλεται στο ΟΠΣΚΕ προς τον Ενδιάμεσο Φορέα (ΕΦ) για την επαλήθευση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου, προκειμένου να λάβει την αναλογούσα δημόσια επιχορήγηση.
Αίτηση Χρηματοδότησης	Αίτηση του δυνητικού δικαιούχου που υποβάλλεται στο ΟΠΣΚΕ και ελέγχεται από τον Ενδιάμεσο Φορέα (ΕΦ) ως προς την πληρότητα και ορθότητα για την ένταξη στη Δράση και την καταβολή δημόσιας χρηματοδότησης.
ΑμΕΑ	Άτομα με αναπηρία. Ο όρος αναφέρεται σε άτομα με κινητική ή/και αισθητηριακή αναπηρία (προβλήματα όρασης και ακοής) ή/και ψυχική/νοητική/γνωστική κ.λπ. αναπηρία.
Ανάκτηση	Η επιστροφή των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από τον λαβόντα για μη νόμιμη αιτία.
ΑΠΥ	Απόδειξη Παροχής Υπηρεσιών.
Αρχή Ελέγχου	Εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή οντότητα, λειτουργικά ανεξάρτητη από τη Διαχειριστική Αρχή και την Αρχή Πιστοποίησης, η οποία ορίζεται από το κράτος μέλος για κάθε Πρόγραμμα και είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο της ουσιαστικής λειτουργίας του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου. Στην Ελλάδα είναι η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ).
Ασύγχρονη εξ αποστάσεως κατάρτιση	Μορφή κατάρτισης κατά την οποία η πρόσβαση στο εκπαιδευτικό υλικό και η μαθησιακή διαδικασία πραγματοποιούνται σε διαφορετικό χρόνο από την παροχή της διδασκαλίας, χωρίς την ταυτόχρονη συμμετοχή εκπαιδευτή και καταρτιζομένων.
ΑΦΜ	Αριθμός Φορολογικού Μητρώου.
Αχρεωστήτως Καταβληθέν Ποσό	Κάθε δαπάνη στην οποία δεν αντιστοιχεί ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία, σύμφωνα με τους όρους της σχετικής απόφασης ένταξης με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση υλοποίησης του Επιχειρησιακού Σχεδίου Κατάρτισης.
Βάση Αναφοράς (baseline)	Το ιστορικό επίπεδο ετήσιων δαπανών κατάρτισης της επιχείρησης, υπολογιζόμενο —με δεσμευτική επιλογή του δικαιούχου κατά την υποβολή— είτε ως το σύνολο των σχετικών δαπανών του τελευταίου οικονομικού έτους (κλεισμένη διαχειριστική χρήση) είτε ως ο μέσος όρος των δαπανών της τελευταίας τριετίας (κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων). Λειτουργεί αποκλειστικά ως κατώφλι διατήρησης των δαπανών κατάρτισης της επιχείρησης κατά την Περίοδο Υλοποίησης (Προϋπόθεση Διατήρησης Βάσης Αναφοράς, Κεφ. 2.4) και δεν επηρεάζει το ύψος της δημόσιας χρηματοδότησης.
ΓΑΚ (Καν. ΕΕ 651/2014)	Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός: Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης, όπως ισχύει.
ΔΑ	Διαχειριστική Αρχή.

ΔΕΔ	Δελτίο Επίτευξης Δεικτών: δελτίο μέσω του οποίου αποτυπώνεται στο ΟΠΣ η πρόοδος επίτευξης των δεικτών της πράξης.
Δημόσια Δαπάνη	Κάθε δημόσια συνεισφορά στη χρηματοδότηση πράξεων από τον κρατικό προϋπολογισμό, τον προϋπολογισμό περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή τον προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων και του Ταμείου Συνοχής, καθώς και κάθε παρόμοια δαπάνη φορέων του δημόσιου τομέα.
Δημοσιονομική Διόρθωση	Η ακύρωση του συνόλου ή μέρους της ενωσιακής ή και εθνικής συμμετοχής σε ένα έργο ή πράξη, στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησής του από τα Προγράμματα της προγραμματικής περιόδου, η οποία είναι ανάλογη της παράτυπης δαπάνης που διαπιστώνεται.
Δικαιούχος	Δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας αρμόδιος για την έναρξη ή την έναρξη και υλοποίηση πράξεων. Στο πλαίσιο των καθεστώτων κρατικών ενισχύσεων δυνάμει του άρθρου 107 της Συνθήκης, οι Δικαιούχοι είναι δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις που εκτελούν μεμονωμένο έργο και λαμβάνουν δημόσια ενίσχυση.
Δράση	Το σύνολο των στοιχείων που ορίζονται από τη Διαχειριστική Αρχή μέσω της Αναλυτικής Πρόσκλησης και των παραρτημάτων αυτής, βάσει των οποίων εντάσσονται και υλοποιούνται οι πράξεις.
ΕΔΕΛ	Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου.
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση.
ΕΚΤ+	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+.
ΕΜΕ (Ετήσια Μονάδα Εργασίας)	Σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Καν. (ΕΕ) 651/2014, ο αριθμός απασχολούμενων ατόμων αντιστοιχεί στον αριθμό ετήσιων μονάδων εργασίας (ΕΜΕ), δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων πλήρους απασχόλησης που εργάστηκαν στην εξεταζόμενη επιχείρηση ή για λογαριασμό αυτής επί ολόκληρο το υπόψη έτος. Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης και οι εποχικά εργαζόμενοι αντιστοιχούν σε κλάσματα των ΕΜΕ. Επισημαίνεται ότι η προϋπόθεση απασχόλησης εκατό (100) ή περισσότερων εργαζομένων της παρούσας Δράσης δεν υπολογίζεται σε ΕΜΕ (βλ. Κεφάλαιο 4).
Ενιαία Επιχείρηση	Το σύνολο των επιχειρήσεων που συνδέονται μεταξύ τους με τουλάχιστον μία από τις σχέσεις του άρθρου 2 παρ. 2 του Καν. (ΕΕ) 2023/2831 (πλειοψηφία δικαιωμάτων ψήφου, δικαίωμα διορισμού/παύσης πλειοψηφίας οργάνου διοίκησης, δεσπόζουσα επιρροή βάσει σύμβασης ή καταστατικής ρήτρας, έλεγχος πλειοψηφίας δικαιωμάτων ψήφου βάσει συμφωνίας), άμεσα ή μέσω μίας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων.
ΕΟΠΠΕΠ	Εθνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού.
Επιχειρησιακό Σχέδιο Κατάρτισης (ΕΣΚ)	Το ολοκληρωμένο σχέδιο ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης που υποβάλλεται υποχρεωτικά με την αίτηση χρηματοδότησης και αποτελεί κριτήριο επιλεξιμότητας και βασικό έγγραφο αξιολόγησης, υλοποίησης και ελέγχου της πράξης. Περιλαμβάνει υποχρεωτικά δύο σαφώς διακριτά και ποσοτικά τεκμηριωμένα μέρη: το Μέρος Α (χρηματοδοτούμενο με ένταση 50%), που περιλαμβάνει το σύνολο της

	κατάρτισης σε αντικείμενα STEP και/ή Defence της Περιόδου Υλοποίησης, και το Μέρος Β (μη χρηματοδοτούμενο), που περιλαμβάνει κάθε λοιπή δαπάνη κατάρτισης της ίδιας περιόδου και καλύπτεται εξ ολοκλήρου από ίδια κεφάλαια. Το άθροισμα Μέρους Α και Μέρους Β πρέπει να ανέρχεται τουλάχιστον στο ύψος της Βάσης Αναφοράς (βλ. Κεφάλαια 2.3 και 2.4).
ΕΡΓΑΝΗ	Πληροφοριακό Σύστημα ΕΡΓΑΝΗ του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.
ΕΣΠΑ 2021-2027	Η C(2021) 5617 final Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής της 29.7.2021 για την έγκριση της συμφωνίας εταιρικής σχέσης με την Ελληνική Δημοκρατία (ΕΣΠΑ 2021-2027).
ΕΥΔ Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» 2021-2027	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» 2021-2027.
ΕΥΚΕ-ΧΕ	Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων.
ΕΦ	Ενδιάμεσος Φορέας.
ΕΦΕΠΑΕ	Ενδιάμεσος Φορέας Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας & Επιχειρηματικότητας.
Ιδιωτική Συμμετοχή	Κάθε συμμετοχή από ιδιωτικά κεφάλαια για την υλοποίηση έργου.
ΚΑΔ	Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας.
Καταληκτική ημερομηνία επιλεξιμότητας δαπανών	Καταληκτική ημερομηνία επιλεξιμότητας δαπανών της προγραμματικής περιόδου: 31.12.2030.
ΚΕΔΕ	Κώδικας Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων.
Κρατική Ενίσχυση	Ενίσχυση που εμπίπτει στο πεδίο του άρθρου 107 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).
ΜμΕ	Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις, κατά το Παράρτημα Ι του Καν. (ΕΕ) 651/2014.
ΟΠΣΚΕ	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων: το πληροφοριακό σύστημα που περιλαμβάνει τις διαδικασίες και τα δεδομένα που απαιτούνται για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την υλοποίηση των δράσεων κρατικών ενισχύσεων και ήσσονος σημασίας.
Περίοδος Υλοποίησης	Περίοδος δώδεκα (12) συνεχόμενων ημερολογιακών μηνών, εντός της οποίας υλοποιείται το ΕΣΚ, πραγματοποιούνται οι επιλέξιμες δαπάνες του Μέρους Α και μετρώνται οι συνολικές δαπάνες κατάρτισης (Μέρος Α + Μέρος Β) για την Προϋπόθεση Διατήρησης. Δεν δηλώνεται εκ των προτέρων· προσδιορίζεται απολογιστικά από τον δικαιούχο, με ημερομηνία έναρξης και λήξης, στο τελικό αίτημα επαλήθευσης – πιστοποίησης και λήγει το αργότερο με τη συμπλήρωση δεκαοκτώ (18) μηνών από την ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης (αποτέλεσμα αξιολόγησης ή αποτέλεσμα αξιολόγησης ένστασης).

Προϋπόθεση Διατήρησης Βάσης Αναφοράς	Η υποχρέωση του δικαιούχου να πραγματοποιήσει, κατά την Περίοδο Υλοποίησης, συνολικές δαπάνες κατάρτισης (Μέρος Α + Μέρος Β) τουλάχιστον ίσες με τη δηλωθείσα Βάση Αναφοράς. Αποτελεί τυπική προϋπόθεση συμμετοχής και όρο ολοκλήρωσης της πράξης, ελεγχόμενο κατά την τελική επαλήθευση–πιστοποίηση, με ανοχή υστέρησης 10% (Κεφ. 2.4).
Παρατυπία	Κάθε παράβαση διάταξης του ενωσιακού δικαίου ή του σχετικού με την εφαρμογή του εθνικού δικαίου, η οποία προκύπτει από πράξη ή παράλειψη οικονομικού φορέα που εμπλέκεται στην υλοποίηση, και η οποία ζημιώνει ή ενδέχεται να ζημιώσει τον γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με καταλογισμό αδικαιολόγητης δαπάνης σε αυτόν.
Πρόγραμμα	Έγγραφο το οποίο καταρτίζεται από τα αρμόδια Υπουργεία, Περιφέρειες και τους λοιπούς αρμόδιους εταίρους και εγκρίνεται από την Επιτροπή και το οποίο καθορίζει μία αναπτυξιακή στρατηγική που θα επιτευχθεί με τη συνδρομή ενός ή περισσοτέρων ΕΔΕΤ.
ΣΔΕ	Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου.
Σύγχρονη εξ αποστάσεως κατάρτιση	Μορφή κατάρτισης που πραγματοποιείται σε πραγματικό χρόνο μέσω ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας, επιτρέποντας την άμεση αλληλεπίδραση μεταξύ εκπαιδευτή και καταρτιζομένων χωρίς φυσική παρουσία στον ίδιο χώρο.
ΤΠΕ	Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών.
ΥΑΕΚΕΔ	Η με Α.Π. 114947/29.11.2022 (Β΄6132) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027», όπως ισχύει.
Υπεύθυνος Έργου	Φυσικό πρόσωπο το οποίο έχει την ευθύνη για την υλοποίηση και τον συντονισμό της πράξης σε επίπεδο διοικητικό και σε επίπεδο επικοινωνίας μεταξύ του δικαιούχου (επιχείρησης), της ΕΥΔ και του ΕΦΕΠΑΕ.
ΦΟΑ	Φυσικό και Οικονομικό Αντικείμενο.
Φορέας Χρηματοδότησης	Το Υπουργείο το οποίο έχει την ευθύνη απόδοσης των πιστώσεων στον Δικαιούχο ή στον Ενδιάμεσο Φορέα στην περίπτωση πράξεων κρατικών ενισχύσεων.
€	Ευρώ.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Δράση **«Ενδοεπιχειρησιακή Κατάρτιση Εργαζομένων σε Στρατηγικές Τεχνολογίες STEP και Τομείς Άμυνας & Ασφάλειας (Defence)»** εντάσσεται στο Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» 2021-2027, στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου ESO4.4: «Προώθηση της προσαρμογής των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στην αλλαγή, της ενεργούς και υγιούς γήρανσης, καθώς και ενός υγιεινού και καλά προσαρμοσμένου περιβάλλοντος εργασίας που αντιμετωπίζει τους κινδύνους για την υγεία» και χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+).

Η παρούσα Πρόσκληση αφορά τη χρηματοδότηση πράξεων ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης εργαζομένων σε αντικείμενα που εμπίπτουν:

i. **στις Στρατηγικές Τεχνολογίες για την Ευρώπη (STEP)**, και/ή

ii. **στους Τομείς Άμυνας και Ασφάλειας (Defence).**

Η κατάρτιση υλοποιείται στο πλαίσιο ολοκληρωμένου επιχειρησιακού σχεδιασμού των δικαιούχων και αποσκοπεί στη δημιουργία πρόσθετης αξίας για τις επιχειρήσεις και την εθνική οικονομία, μέσω στοχευμένης ανάπτυξης δεξιοτήτων σε τομείς υψηλής τεχνολογικής και στρατηγικής σημασίας.

Οι μέθοδοι ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης περιλαμβάνουν δια ζώσης κατάρτιση σε φυσικό χώρο εκπαίδευσης ή στην επιχείρηση και σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση, οι οποίες κατά περίπτωση οδηγούν σε έγκυρες πιστοποιήσεις απόκτησης δεξιοτήτων. Επιπλέον, δύναται να αξιοποιηθούν μεικτά μοντέλα κατάρτισης (blended learning), διασφαλίζοντας πάντα την εγκυρότητα της διαδικασίας. Ειδικότερα, η ασύγχρονη τηλεκατάρτιση γίνεται αποδεκτή μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, με κατάλληλη τεκμηρίωση για τη διασφάλιση της διαδρομής ελέγχου, ώστε να πιστοποιείται με ασφάλεια η συμμετοχή του ωφελούμενου, ο χρόνος κατάρτισης και η επιτυχής ολοκλήρωση βάσει πιστοποίησης.

Στόχοι της Δράσης είναι ιδίως:

i. η αναβάθμιση και εξειδίκευση δεξιοτήτων εργαζομένων και η μείωση των ελλείψεων εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού σε κρίσιμους τεχνολογικούς και αμυντικούς τομείς,

ii. η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, ανθεκτικότητας και βιωσιμότητας των επιχειρήσεων μέσω της αναβάθμισης δεξιοτήτων,

iii. η στήριξη επενδύσεων σε ανθρώπινο κεφάλαιο που συμβάλλουν στη στρατηγική αυτονομία και την ασφάλεια.

Οι ενισχύσεις της παρούσας Δράσης θα διατεθούν στο πλαίσιο του **Άρθρου 31 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014** (OJ EL L 187/26.06.2014) της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός), όπως ισχύει.

Η ένταση της ενίσχυσης ανέρχεται στο 50% επί του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών κατάρτισης σε αντικείμενα STEP/Defence (Μέρος Α) του Επιχειρησιακού Σχεδίου Κατάρτισης, υπό την προϋπόθεση ότι οι συνολικές δαπάνες κατάρτισης της επιχείρησης κατά την Περίοδο Υλοποίησης διατηρούνται τουλάχιστον στο ύψος της Βάσης Αναφοράς της (Κεφ. 2.4).

1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η νομική βάση της Δράσης είναι:

1. Η υπό στοιχεία C(2021) 5617 final Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής της 29.7.2021 για την έγκριση της συμφωνίας εταιρικής σχέσης με την Ελληνική Δημοκρατία (ΕΣΠΑ 2021-2027).
2. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων (ΚΚΔ), όπως ισχύει.
3. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1057 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 περί ιδρύσεως του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ (ΕΚΤ+) και καταργήσεως του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1296/2013.
4. Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 σχετικά με την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά, κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης, όπως ισχύει, και ειδικότερα το άρθρο 31 αυτού (O.J. EE L 187/1 της 26.06.2014).
5. Η υπό στοιχεία C(2022) 3826 final Εκτελεστική Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 15.06.2022 για την έγκριση του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» για στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» για την Ελλάδα, όπως ισχύει.
6. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2024/795 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29ης Φεβρουαρίου 2024 για τη θέσπιση της πλατφόρμας στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη (STEP) και την τροποποίηση σχετικών νομοθετικών πράξεων.
7. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2025/2653 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Δεκεμβρίου 2025 για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2021/694, (ΕΕ) 2021/695, (ΕΕ) 2021/697, (ΕΕ) 2021/1153 και (ΕΕ) 2024/795 σχετικά με την παροχή κινήτρων για επενδύσεις που συνδέονται με τον τομέα της άμυνας στον προϋπολογισμό της ΕΕ με σκοπό την εφαρμογή του σχεδίου ReArm Europe.
8. Η Ανακοίνωση της Επιτροπής C/2025/6798 της 23.12.2025 «Δεύτερο σημείωμα καθοδήγησης σχετικά με την πλατφόρμα στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη (STEP)».
9. Ο ν. 4914/2022 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.»» (Α΄ 61), όπως ισχύει.
10. Το ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΣΔΕ 2021-2027 (https://www.espa.gr/el/Pages/SDE.aspx).
11. Η υπ' αριθμ. 110565/17.11.2022 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [(ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61)]» (Β' 5958), όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αρ. 8542/02.05.2024 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Τροποποίηση της υπ' αρ. 110565/17.11.2022 υπουργικής απόφασης 'Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61)]" (Β' 5958)» (Β' 2855).
12. Η υπ' αριθμ. 114947/29.11.2022 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021 – 2027» (Β΄6132).
13. Η υπ' αριθμ. 5483/20.01.2023 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών - Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027»(Β' 390).

14. Ο ν. 4488/2017 «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις» (Α΄ 137) και συγκεκριμένα τα άρθρα 39 & 40 αυτού.
15. Η Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003 σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (Επίσημη Εφημερίδα L 124 της 20.05.2003).
16. Η Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107, §.1 της Συνθήκης για την λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).
17. Η υπ' αριθμ. 49582/17-06-2026 απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης «Νέος καθορισμός των Κωδικών Αριθμών Δραστηριότητας (ΚΑΔ) που αντιστοιχούν σε άσκηση εμπορικής δραστηριότητας, βάσει της νέας Εθνικής Ονοματολογίας Οικονομικών Δραστηριοτήτων (ΚΑΔ 2025)» (Β' 3560).
18. Ο ν.4622/07.08.2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α΄133).
19. Το π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181).
20. Το π.δ. 77/2023 «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων – Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων» (Α΄130).
21. Το π.δ. 79/2023 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α΄131).
22. Το π.δ. 82/2023 «Μετονομασία Υπουργείου – Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων και θέσεων προσωπικού – Τροποποίηση και συμπλήρωση του Π.Δ. 77/2023 (Α΄ 130) – Μεταβατικές διατάξεις» (Α΄ 139).
23. Το π.δ. 50/2024 «Σύσταση Γενικών Γραμματειών, κατάργηση Γενικής Γραμματείας και Ειδικών Γραμματειών» (Α΄138), και ειδικότερα το άρθρο 2 αυτού.
24. Η υπ' αριθμ. Υ21/22.12.2025 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, Νικόλαο Παπαθανάση» (Β' 7190).
25. Ο ν. 4557/2018 «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και άλλες διατάξεις» (Α΄ 139) και συγκεκριμένα τα άρθρα 3 και 20 αυτού.
26. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) και ο ν. 4624/2019 (Α΄ 137), όπως ισχύουν.
27. Η υπ' αριθμ. 106/19.05.2025 Κοινή Απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Διορισμός Γενικού Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών Προγραμμάτων Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, Ταμείου Συνοχής και Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών» (ΥΟΔΔ 578).
28. Η υπ' αριθμ. 81276 ΕΞ 2026/22.05.2026 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Αντικατάσταση της υπ' αρ. 87051/12.09.2022 απόφασης «Αναδιάρθρωση της ΕΥΔ Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα», η οποία μετονομάσθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 65 του ν. 4914/2022 και κατάργηση της υπό στοιχεία 67743/ΕΥΘΥ 615/24.6.2015 (Β' 1248) υπουργικής απόφασης» (Β' 4855)», (Β' 3174).
29. Η υπ' αριθμ. 100188/18.10.2022 Υπουργική Απόφαση «Τοποθέτηση προϊσταμένου στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα»» (ΑΔΑ: 9Α0Ψ46ΜΤΛΡ-2ΘΘ).
30. Η υπ' αριθμ. 98296 ΕΞ 2026/19.06.2026 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών έγκρισης Εξειδίκευσης της δράσης 9-10-4.4-01: Ενδοεπιχειρησιακή κατάρτιση εργαζομένων σε Στρατηγικές Τεχνολογίες STEP και σε Τομείς Άμυνας &Ασφάλειας

(Defence)» στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου (ΕΣΟ4.4) του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» 2021-2027.

31. Η υπ' αριθμ. 147719 ΕΞ 2026/17.09.2026 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών τροποποίησης Εξειδίκευσης της δράσης 9-10-4.4-01: Ενδοεπιχειρησιακή κατάρτιση εργαζομένων σε Στρατηγικές Τεχνολογίες STEP και σε Τομείς Άμυνας & Ασφάλειας (Defence)» στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου (ΕΣΟ4.4) του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» 2021-2027.
32. Η υπ' αριθμ. 158743 ΕΞ 2026/02.10.2026 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών 'Ορισμός του Ενδιάμεσου Φορέα Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας & Επιχειρηματικότητας - ΕΦΕΠΑΕ ως Ενδιάμεσου Φορέα του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» και ανάθεση καθηκόντων της Διαχειριστικής Αρχής του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» για τη διαχείριση Πράξεων της Δράσης «Ενδοεπιχειρησιακή κατάρτιση εργαζομένων σε Στρατηγικές Τεχνολογίες STEP και σε Τομείς Άμυνας & Ασφάλειας (Defence)»"ΑΔΑ: ΨΖ2ΛΗ-8ΡΚ).
33. Η υπ' αριθμ. 158588 ΕΞ 2026/02.10.2026 απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» 2021-2027 για την έγκριση, μέσω της 20ης Γραπτής Διαδικασίας, της μεθοδολογίας και των κριτηρίων επιλογής πράξεων στο πλαίσιο της Δράσης με κωδικό 11ΚΕ «Ενδοεπιχειρησιακή Κατάρτιση Εργαζομένων σε Στρατηγικές Τεχνολογίες STEP και Τομείς Άμυνας & Ασφάλειας (Defence)» (ΑΔΑ: 9ΛΚ8Η-ΤΑ0).
34. Το υπ' αριθμ. ΕΥΚΕ-ΧΕ 1181/ 149923ΕΞ2026/21.09.2026 (υπ' αριθμ. ΥΠΕΘΟΟ 150200 ΕΙ 2026/22.09.2026 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) με θέμα: «Διατύπωση Γνώμης για την πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης στη Δράση «Ενδοεπιχειρησιακή Κατάρτιση Εργαζομένων σε Στρατηγικές Τεχνολογίες STEP και Τομείς Άμυνας & Ασφάλειας (Defence)».

Σημειώνονται τα εξής:

1. Πρέπει να τηρηθούν οι απαιτήσεις δημοσιότητας, όπως ορίζονται στα άρθρα 46-50 και στο Παράρτημα IX του Καν. (ΕΕ) 2021/1060, καθώς και του Καν. ΕΕ 651/2014. Η υποβολή αιτήσεων των δικαιούχων στο πλαίσιο της πρόσκλησης σημαίνει και αποδοχή από μέρους τους των όρων δημοσιότητας.
2. Στοιχεία των εγκεκριμένων προς χρηματοδότηση Επιχειρησιακών Σχεδίων Κατάρτισης, όπως αυτά προβλέπονται στο άρθρο 49 παρ. 2 και στο Παράρτημα IX του Καν. (ΕΕ) 2021/1060, καθώς και στην κατά περίπτωση εφαρμοζόμενη νομική βάση του Ανταγωνισμού, θα αποτελέσουν αντικείμενο δημοσιοποίησης.
3. Κατά την εκτέλεση του έργου τηρείται η ισχύουσα εθνική και ενωσιακή νομοθεσία σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ειδικότερα ο ν. 4624/2019 (Α΄ 137) και ο Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679.
4. Οι επιχειρήσεις που θα συμμετέχουν στη Δράση θα πρέπει να λαμβάνουν μέριμνα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 9 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060.
5. Οι επιχειρήσεις που θα συμμετέχουν στη Δράση θα πρέπει να τηρούν τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.
6. Οι ενισχύσεις που χορηγούνται δυνάμει της παρούσας πρόσκλησης συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον πληρούν όλες τις προϋποθέσεις του Κεφαλαίου Ι του Καν. (ΕΕ) 651/2014 και του άρθρου 31 του ειδικού μέρους αυτού.
7. Για τους κανόνες σώρευσης ενισχύσεων ισχύουν τα αναφερόμενα στο Κεφάλαιο 7.3 της παρούσας.

2. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

2.1 ΣΥΝΟΨΗ ΔΡΑΣΗΣ

Η Δράση εντάσσεται στο πλαίσιο των νέων προτεραιοτήτων του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» για την απόκτηση/αναβάθμιση δεξιοτήτων σε **Στρατηγικές Τεχνολογίες STEP και σε Τομείς Άμυνας & Ασφάλειας (Defence)** και συγκεκριμένα στο πλαίσιο των Προτεραιοτήτων:

- **Προτεραιότητα 9:** Προσαρμογή επιχειρήσεων και ανάπτυξη δεξιοτήτων εργαζομένων και επιχειρηματιών σε τεχνολογίες STEP.
- **Προτεραιότητα 10:** Προσαρμογή επιχειρήσεων και ανάπτυξη δεξιοτήτων εργαζομένων και επιχειρηματιών για τη στήριξη της άμυνας και της ασφάλειας.

Βασική στόχευση των νέων Προτεραιοτήτων είναι:

- η στήριξη επιχειρήσεων και εργαζομένων έτσι ώστε να καλυφθούν ελλείψεις εργατικού δυναμικού και δεξιοτήτων σχετικές με την ανάπτυξη/παραγωγή κρίσιμων τεχνολογιών STEP,
- η υποστήριξη της προσαρμογής επιχειρήσεων στις νέες προκλήσεις που αφορούν σε πολιτικές για την άμυνα και την ασφάλεια και η ανάπτυξη σχετικών δεξιοτήτων στους εργαζόμενους.

Στο πλαίσιο αυτό, η παρούσα Δράση θα στηρίξει επιχειρήσεις που:

- αποτελούν ή πρόκειται να αποτελέσουν μέρος/παράγοντες σε αλυσίδες αξίας σε κρίσιμους τομείς νέων τεχνολογιών ή/και
- αναπτύσσουν δραστηριότητα σε παραγωγή προϊόντων και υπηρεσιών που δύνανται να αξιοποιούνται για αμυντικούς σκοπούς, με προτεραιότητα σε επιλογές διττής χρήσης (dual-use),

για να υλοποιήσουν ενδοεπιχειρησιακά προγράμματα κατάρτισης για την ανάπτυξη δεξιοτήτων των εργαζομένων τους σχετικών με: α) τις Στρατηγικές Τεχνολογίες για την Ευρώπη (STEP) και/ή β) τους Τομείς Άμυνας και Ασφάλειας (Defence).

Ειδικότερα, η Δράση αναμένεται να συνεισφέρει:

- στην αναβάθμιση, εξειδίκευση και επικαιροποίηση των γνώσεων και δεξιοτήτων των εργαζομένων, καθώς και στη μείωση των ελλείψεων εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού σε κρίσιμους τεχνολογικούς και αμυντικούς τομείς,
- στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της παραγωγικότητας, της ανθεκτικότητας και της βιωσιμότητας των επιχειρήσεων μέσω της συστηματικής ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού τους,
- στη στήριξη επενδύσεων σε ανθρώπινο κεφάλαιο που συμβάλλουν στην τεχνολογική υπεροχή, τη στρατηγική αυτονομία, την ασφάλεια και τη μακροπρόθεσμη αναπτυξιακή προοπτική της χώρας.

Η χρηματοδότηση θα παρέχεται ως κίνητρο σε επιχειρήσεις που επενδύουν συστηματικά στο ανθρώπινο δυναμικό τους, ώστε να ενισχύσουν περαιτέρω την επένδυσή τους εντάσσοντας ή ενισχύοντας δραστηριότητες κατάρτισης στους νέους τομείς. Οι δυνητικά επιλέξιμες επιχειρήσεις θα πρέπει να δραστηριοποιούνται ή να τεκμηριώνουν σαφή επιχειρησιακό και στρατηγικό προσανατολισμό σε αντικείμενα STEP ή Άμυνας & Ασφάλειας.

Η κατάρτιση θα εντάσσεται στο πλαίσιο ολοκληρωμένου επιχειρησιακού σχεδιασμού των δικαιούχων και θα αποσκοπεί στη δημιουργία προστιθέμενης αξίας για τις επιχειρήσεις και την εθνική οικονομία, μέσω στοχευμένης ανάπτυξης δεξιοτήτων σε τομείς υψηλής τεχνολογικής και στρατηγικής σημασίας. Η ενδοεπιχειρησιακή κατάρτιση επιλέγεται ως η πλέον στρατηγική μορφή ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού: η μάθηση ενσωματώνεται απευθείας στο πραγματικό εργασιακό περιβάλλον και οι εργαζόμενοι αποκτούν κρίσιμες δεξιότητες που δύνανται να διασφαλίσουν άμεση εφαρμογή, υψηλή αποτελεσματικότητα και μετρήσιμη επιχειρησιακή αξία.

Οι μέθοδοι ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης περιλαμβάνουν δια ζώσης κατάρτιση σε φυσικό χώρο εκπαίδευσης ή στην επιχείρηση και σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση, οι οποίες κατά περίπτωση οδηγούν σε έγκυρες πιστοποιήσεις απόκτησης δεξιοτήτων. Δύναται να αξιοποιηθούν μεικτά μοντέλα κατάρτισης (blended learning). **Η ασύγχρονη τηλεκατάρτιση γίνεται αποδεκτή μόνο σε**

εξαιρετικές περιπτώσεις, με κατάλληλη τεκμηρίωση για τη διασφάλιση της διαδρομής ελέγχου (βλ. Κεφάλαιο 6.2).

2.2 ΕΠΙΛΕΞΙΜΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ

Επιλέξιμα είναι αποκλειστικά αντικείμενα κατάρτισης που εμπίπτουν στις ακόλουθες θεματικές ενότητες. Η κατάρτιση: είναι ενδοεπιχειρησιακή, συνδέεται άμεσα με την παραγωγική ή τεχνολογική δραστηριότητα της επιχείρησης και αφορά εργαζομένους με σχέση εξαρτημένης εργασίας.

Α. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ STEP (Προτεραιότητα 9)

I. **Ψηφιακές και Βαθιές Τεχνολογίες** — Ενδεικτικά:

1. Τεχνητή Νοημοσύνη (AI), Μηχανική Μάθηση, Generative AI
2. Ανάλυση και διαχείριση μεγάλων δεδομένων (Big Data, Data Engineering)
3. Κυβερνοασφάλεια πληροφοριακών συστημάτων
4. Υπολογιστικό Νέφος (Cloud), Edge Computing
5. Μικροηλεκτρονική και ημιαγωγοί
6. Κβαντικές τεχνολογίες
7. Ρομποτική, αυτοματισμοί, Βιομηχανία 4.0
8. Δίκτυα 5G/6G και Internet of Things (IoT)

II. **Καθαρές και Πράσινες Τεχνολογίες** — Ενδεικτικά:

1. Προηγμένα υλικά, τεχνολογίες κατασκευής και ανακύκλωσης
2. Αντλίες θερμότητας και τεχνολογίες γεωθερμικής ενέργειας
3. Ενεργειακή απόδοση και έξυπνα ενεργειακά συστήματα
4. Τεχνολογίες συσσωρευτών
5. Ηλιακή ενέργεια
6. Τεχνολογίες δέσμευσης και αποθήκευσης CO_2

III. **Βιοτεχνολογίες και Τεχνολογίες Υγείας** — Ενδεικτικά:

1. Βιοτεχνολογία
2. Φαρμακευτική έρευνα και παραγωγή
3. Ιατρικές τεχνολογίες (MedTech)
4. Βιοπληροφορική
5. Ψηφιακή υγεία (Digital Health)

IV. **Αμυντικές Τεχνολογίες**

Σύμφωνα με το Δεύτερο σημείωμα καθοδήγησης της ΕΕ σχετικά με την πλατφόρμα STEP (C/2025/6798, 23.12.2025).

https://strategic-technologies.europa.eu/document/download/6c29257c-60ce-4157-81e7-8ea827803287_el?filename=OJ_C_202506798_EL_TXT.pdf

Β. ΑΜΥΝΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ (DEFENCE) (Προτεραιότητα 10)

I. Κυβερνοάμυνα και Ασφάλεια Πληροφοριών — Ενδεικτικά:

1. Κυβερνοάμυνα αμυντικών συστημάτων
2. Ασφάλεια δικτύων και κρίσιμων υποδομών
3. Ανάλυση κυβερνοαπειλών και διαχείριση συμβάντων
4. Προστασία διαβαθμισμένων δεδομένων

II. Αμυντικά και Διαστημικά Συστήματα — Ενδεικτικά:

1. Αυτόνομα και μη επανδρωμένα συστήματα (UAV/UxV)
2. Συστήματα επιτήρησης, αισθητήρες και ραντάρ
3. Αεροναυπηγικές και ναυπηγικές αμυντικές εφαρμογές
4. Διαστημικές και δορυφορικές τεχνολογίες

III. Τεχνολογίες Διπλής Χρήσης (Dual-Use) — Ενδεικτικά:

1. Προηγμένα υλικά και σύνθετα υλικά
2. Προσθετική κατασκευή (3D printing)
3. Μικροηλεκτρονική για αμυντικές εφαρμογές
4. Προσομοιώσεις και ψηφιακά δίδυμα

IV. Διαδικασίες, Πιστοποιήσεις και Υποστήριξη Άμυνας — Ενδεικτικά:

1. Πρότυπα και πιστοποιήσεις NATO, AQAP, ISO (αμυντικός τομέας)
2. Αμυντική εφοδιαστική αλυσίδα
3. Διαχείριση κρίσεων και ασφάλεια εγκαταστάσεων
4. Εκπαίδευση με χρήση προσομοιωτών

Κάθε πράξη κατατάσσεται σε μία (1) μόνο Προτεραιότητα, βάσει του κύριου αντικειμένου και σκοπού της κατάρτισης. Για αντικείμενα διπλής χρήσης (dual-use), η κατάταξη πραγματοποιείται βάσει του κύριου αντικειμένου και σκοπού της κατάρτισης και της τεκμηριωμένης σύνδεσής της με την αντίστοιχη Προτεραιότητα. Η κατάταξη στην Προτεραιότητα 10 προϋποθέτει τεκμηριωμένη σύνδεση με τον τομέα της άμυνας ή/και της ασφάλειας.

2.3 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (ΕΣΚ)

Το Επιχειρησιακό Σχέδιο Κατάρτισης (εφεξής «ΕΣΚ») αποτελεί ταυτόχρονα:

- **υποχρεωτικό δικαιολογητικό υποβολής** — η απουσία του οδηγεί σε απόρριψη,
- **κριτήριο επιλεξιμότητας** της πράξης,
- **βασικό έγγραφο αξιολόγησης, υλοποίησης και ελέγχου.**

Το ΕΣΚ περιλαμβάνει υποχρεωτικά δύο σαφώς διακριτά και ποσοτικά τεκμηριωμένα μέρη:

Μέρος ΕΣΚ	Περιεχόμενο	Χρηματοδότηση
ΜΕΡΟΣ Α (Χρηματοδοτούμενο)	Το σύνολο της κατάρτισης της Περιόδου Υλοποίησης σε αντικείμενα STEP και/ή Defence (Κεφ. 2.2), στις επιλέξιμες κατηγορίες δαπανών του Κεφ. 6.1. Δεν περιλαμβάνει υποχρεωτική εκ του νόμου εκπαίδευση.	Χρηματοδοτείται με ένταση 50% — αποτελεί τη βάση υπολογισμού της ενίσχυσης
ΜΕΡΟΣ Β (Μη Χρηματοδοτούμενο)	Κάθε λοιπή δαπάνη κατάρτισης της Περιόδου Υλοποίησης, οποιουδήποτε αντικειμένου, συμπεριλαμβανομένων της υποχρεωτικής εκ του νόμου εκπαίδευσης και τυχόν μη επιλέξιμων δαπανών κατάρτισης STEP/Defence. Προσμετράται αποκλειστικά στην Προϋπόθεση Διατήρησης Βάσης Αναφοράς (Κεφ. 2.4).	ΔΕΝ χρηματοδοτείται — καλύπτεται εξ ολοκλήρου από ίδια κεφάλαια

Το άθροισμα Μέρους Α και Μέρους Β αποτελεί τις συνολικές δαπάνες κατάρτισης της Περιόδου Υλοποίησης και πρέπει να ανέρχεται τουλάχιστον στο ύψος της Βάσης Αναφοράς (Προϋπόθεση Διατήρησης, Κεφ. 2.4). Το ΕΣΚ αποτυπώνει, ως εκ τούτου, το σύνολο της προγραμματιζόμενης κατάρτισης της επιχείρησης και όχι μόνο το χρηματοδοτούμενο μέρος.

Ο σαφής ΠΟΣΟΤΙΚΟΣ διαχωρισμός Μέρους Α και Μέρους Β είναι υποχρεωτικός. Ασαφής ή μη ποσοτικοποιημένη διάκριση της κατάρτισης STEP/Defence από τη λοιπή κατάρτιση καθιστά αδύνατο τον προσδιορισμό του επιλέξιμου ποσού και αποτελεί λόγο απόρριψης της αίτησης χρηματοδότησης.

Υποχρεωτικό περιεχόμενο ΕΣΚ

Το ΕΣΚ περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον:

1. Στρατηγικό προφίλ και δραστηριότητα της επιχείρησης — τεκμηρίωση συνάφειας με STEP και/ή Defence.
2. Ανάλυση αναγκών δεξιοτήτων εργαζομένων — σύνδεση με την παραγωγική/τεχνολογική λειτουργία.
3. Συνολικό σχέδιο κατάρτισης — με σαφή και ποσοτική παρουσίαση Μέρους Α (STEP/Defence) και Μέρους Β (λοιπά).
4. Τεκμηρίωση και επιλογή Βάσης Αναφοράς (baseline) — με στοιχεία τελευταίου έτους ή μέσου όρου τριετίας.
5. Σαφή ποσοτικό προσδιορισμό των δράσεων κατάρτισης STEP και/ή Defence — ανά πρόγραμμα, ωφελούμενους, ώρες και κόστος.
6. Αναλυτικό προϋπολογισμό — ανά κατηγορία δαπάνης, με τήρηση των ανώτατων ποσοστών επί του συνολικού επιλέξιμου προϋπολογισμού STEP/Defence.
7. Επιλεγμένες μορφές υλοποίησης — με αιτιολόγηση επιλογής.
8. Αναμενόμενα αποτελέσματα και δείκτες, συμπεριλαμβανομένων των προβλεπόμενων πιστοποιήσεων δεξιοτήτων.
9. Μηχανισμό παρακολούθησης και τεκμηρίωσης (μητρώο συμμετεχόντων, παρουσιολόγια, στοιχεία πιστοποίησης).
10. Τεκμηρίωση συμμόρφωσης με την αρχή της Μη Πρόκλησης Σημαντικής Βλάβης (DNSH), σύμφωνα με τις παραδοχές των εφαρμοζόμενων Δελτίων Συμμόρφωσης των Τύπων Παρέμβασης 145α ή/και 145β και τα προβλεπόμενα στο Παράρτημα XII.

2.4 ΒΑΣΗ ΑΝΑΦΟΡΑΣ (BASELINE) ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Ορισμός Βάσης Αναφοράς

Ως Βάση Αναφοράς (εφεξής «ΒΑ» ή «baseline») ορίζεται το ιστορικό επίπεδο ετήσιων δαπανών κατάρτισης της επιχείρησης, σε όλα τα αντικείμενα κατάρτισης. Υπολογίζεται με δεσμευτική επιλογή του δικαιούχου κατά την υποβολή:

Επιλογή Υπολογισμού	Περιγραφή
Επιλογή Α	Σύνολο των σχετικών δαπανών του τελευταίου οικονομικού έτους (κλεισμένη διαχειριστική χρήση).
Επιλογή Β	Μέσος όρος των δαπανών της τελευταίας τριετίας (κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων).

ΚΡΙΣΙΜΟ: Η Βάση Αναφοράς που δηλώνεται κατά την υποβολή αποτελεί **ΔΕΣΜΕΥΤΙΚΟ** στοιχείο της πράξης. **ΔΕΝ** δύναται να τροποποιηθεί μεταγενέστερα — ούτε πριν ούτε μετά την έκδοση της Απόφασης Ένταξης. Λαμβάνεται υπόψη αποκλειστικά για τον έλεγχο της Προϋπόθεσης Διατήρησης κατά την ολοκλήρωση της πράξης, δεν επηρεάζει το ύψος της ενίσχυσης.

Η ΒΑ τεκμηριώνεται υποχρεωτικά με βεβαίωση ορκωτού ελεγκτή-λογιστή και τα δικαιολογητικά του Παραρτήματος Ι. Επιχείρηση χωρίς ιστορικό δαπανών κατάρτισης δηλώνει μηδενική ΒΑ, με αντίστοιχη βεβαίωση ορκωτού ελεγκτή-λογιστή.

Προϋπόθεση Διατήρησης Βάσης Αναφοράς.

Ο δικαιούχος υποχρεούται να πραγματοποιήσει, κατά την Περίοδο Υλοποίησης (Κεφ. 6.4), συνολικές δαπάνες κατάρτισης (Μέρος Α + Μέρος Β) τουλάχιστον ίσες με τη δηλωθείσα ΒΑ. Η προϋπόθεση αυτή: (α) αποτελεί τυπική προϋπόθεση συμμετοχής (Παράρτημα ΙΙΙ, κριτήριο Β3) και το ΕΣΚ πρέπει να την προβλέπει κατά την υποβολή· (β) αποτελεί ειδικό όρο της Απόφασης Ένταξης· (γ) ελέγχεται κατά την τελική επαλήθευση–πιστοποίηση επί των πραγματοποιηθεισών δαπανών, βάσει συγκεντρωτικής κατάστασης δαπανών κατάρτισης και βεβαίωσης ορκωτού ελεγκτή-λογιστή (Κεφ. 11.1, Παράρτημα IV).

Ανοχή και συνέπειες μη πλήρωσης.

Η Προϋπόθεση Διατήρησης θεωρείται ότι πληρούται εφόσον οι πιστοποιημένες συνολικές δαπάνες κατάρτισης (Μέρος Α + Μέρος Β) ανέρχονται τουλάχιστον στο ενενήντα τοις εκατό (90%) της δηλωθείσας ΒΑ· υστέρηση έως 10% δεν επιφέρει καμία συνέπεια. Εάν υπολείπονται του 90% της ΒΑ, η πράξη δεν δύναται να ολοκληρωθεί, ανακαλείται η Απόφαση Ένταξης και ανακτάται το σύνολο της τυχόν καταβληθείσας ενίσχυσης, κατά τις κείμενες διατάξεις. Σε κάθε περίπτωση, η δημόσια χρηματοδότηση υπολογίζεται επί του πιστοποιημένου επιλέξιμου κόστους του Μέρους Α και, εάν υπολείπεται του ελάχιστου ορίου των 75.000 € (Κεφ. 6.4), εφαρμόζονται ομοίως οι διατάξεις περί ανάκλησης/ανάκτησης.

Σχέση ΒΑ και ενίσχυσης.

Η ΒΑ δεν υπεισέρχεται στον υπολογισμό της δημόσιας χρηματοδότησης. Η ενίσχυση υπολογίζεται αποκλειστικά ως 50% επί των επιλέξιμων δαπανών του Μέρους Α (Κεφ. 7.1), ανεξαρτήτως του αν οι δαπάνες STEP/Defence υπερβαίνουν ή όχι τη ΒΑ.

Ειδική πρόβλεψη για δικαιούχους με δύο αιτήσεις (Π9 και Π10): Η Βάση Αναφοράς δηλώνεται **ενιαία σε επίπεδο επιχείρησης (ΑΦΜ)**, με ταυτόσημα στοιχεία και στις δύο αιτήσεις χρηματοδότησης, και η δεσμευτική επιλογή του τρόπου υπολογισμού γίνεται με την πρώτη υποβαλλόμενη αίτηση. Η προϋπόθεση διατήρησης ελέγχεται σε επίπεδο επιχείρησης, επί του αθροίσματος των δαπανών κατάρτισης (Μέρος Α + Μέρος Β) και των δύο πράξεων, οι οποίες έχουν υποχρεωτικά ταυτόσημη Περίοδο Υλοποίησης· η μη πλήρωσή της επιφέρει ανάκληση και των δύο πράξεων. Τα Μέρη Α των δύο πράξεων είναι πλήρως διακριτά μεταξύ τους και καμία δαπάνη δεν δύναται να περιληφθεί σε περισσότερες της μίας πράξεις. Τα όρια προϋπολογισμού και ενίσχυσης του Κεφαλαίου

6.4 ισχύουν ανά αίτηση/πράξη. Για τον ανωτέρω έλεγχο, κάθε πραγματική δαπάνη κατάρτισης λαμβάνεται υπόψη μία και μόνο φορά. Τα Μέρη Α των δύο πράξεων είναι πλήρως διακριτά μεταξύ τους και δεν επιτρέπεται επικάλυψη ή διπλή προσμέτρηση δαπανών Μέρους Α ή Μέρους Β μεταξύ των δύο πράξεων/ΕΣΚ.»

2.5 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Σύμφωνα με το ΕΣΠΑ 2021-2027, ως επιλέξιμες γεωγραφικές περιοχές του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» 2021-2027 ορίζονται οι περιφέρειες της χώρας, οι οποίες κατηγοριοποιούνται ως εξής:

1. **Περιφέρειες σε Μετάβαση:** Αττική, Νότιο Αιγαίο.
2. **Λιγότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες:** Βόρειο Αιγαίο, Ανατολική Μακεδονία – Θράκη, Κεντρική Μακεδονία, Ήπειρος, Θεσσαλία, Δυτική Ελλάδα, Κρήτη, Δυτική Μακεδονία, Ιόνια Νησιά, Στερεά Ελλάδα, Πελοπόννησος.

2.6 ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗ

Ο προϋπολογισμός της παρούσας Δράσης ανέρχεται στο συνολικό ποσό των **20.000.000€ (Δημόσια Δαπάνη)** για το σύνολο της χώρας και κατανέμεται στις κατηγορίες περιφερειών ως εξής, σύμφωνα με την εγκεκριμένη εξειδίκευση (απόφαση 98296 ΕΞ 2026/19.06.2026, όπως ισχύει):

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (σε €)
Λιγότερο Αναπτυγμένες Περιφέρειες (Βόρειο Αιγαίο, Ανατολική Μακεδονία – Θράκη, Κεντρική Μακεδονία, Ήπειρος, Θεσσαλία, Δυτική Ελλάδα, Κρήτη, Δυτική Μακεδονία, Ιόνια Νησιά, Στερεά Ελλάδα, Πελοπόννησος)	15.715.000
Περιφέρειες σε Μετάβαση (Αττική, Νότιο Αιγαίο)	4.285.000
ΣΥΝΟΛΟ	**20.000.000**

Ενδεικτικά, ο προϋπολογισμός κατανέμεται ισομερώς μεταξύ των Προτεραιοτήτων 9 (STEP) και 10 (Άμυνα & Ασφάλεια) — 10.000.000€ ανά Προτεραιότητα — με δυνατότητα ανακατανομής μεταξύ των Προτεραιοτήτων αναλόγως της ζήτησης, με απόφαση της ΕΥΔ.

Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ» δύναται να εντάξει έως και 20% επιπλέον του προϋπολογισμού της πρόσκλησης για τη διασφάλιση των συγχρηματοδοτούμενων πόρων και μέχρι των ορίων του άρθρου 36 παρ. 9 του Ν. 4914/2022.

Η Δημόσια Δαπάνη συγχρηματοδοτείται από το **Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ (ΕΚΤ+)** της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από το Ελληνικό Δημόσιο.

Το ΕΚΤ+ στοχεύει να βελτιώσει τις ευκαιρίες απασχόλησης, να ενισχύσει την κοινωνική ένταξη, να καταπολεμήσει τη φτώχεια, να προαγάγει την εκπαίδευση, τις δεξιότητες και τη διά βίου μάθηση και να αναπτύξει ενεργές, συνολικές και βιώσιμες πολιτικές ένταξης, στο πλαίσιο των καθηκόντων που του ανατίθενται από το άρθρο 162 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτόν στην οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή σύμφωνα με το άρθρο 174 ΣΛΕΕ. Σύμφωνα με το άρθρο 9 ΣΛΕΕ, το ΕΚΤ+ συνεκτιμά τις απαιτήσεις που συνδέονται με την προαγωγή υψηλού επιπέδου απασχόλησης, την εγγύηση επαρκούς κοινωνικής προστασίας, την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς και το υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης, κατάρτισης και προστασίας της ανθρώπινης υγείας.

2.7 ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Οι Δείκτες Εκροών και Αποτελέσματος που αφορούν στη Δράση είναι:

Κωδικός Δείκτη	**Τίτλος Δείκτη**	**Μονάδα Μέτρησης**	**Περιγραφή Δεικτών/ Οδηγίες συμπλήρωσης**
EECO19	Αριθμός υποστηριζόμενων πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (συμπεριλαμβανομένων συνεταιριστικών και κοινωνικών επιχειρήσεων) (Κοινός Δείκτης))	Επιχειρήσεις 95 (ΛΑΠ 77 + ΜΕΤ 18)	Ο δείκτης μετρά εκείνες τις επιχειρήσεις – δικαιούχους στη δράση οι οποίες είναι Μικρομεσαίες. Το μέγεθος της υποστηριζόμενης επιχείρησης μετράται κατά την χορήγηση της ενίσχυσης. Τιμή στο δείκτη εισάγεται με την επαλήθευση από τον αρμόδιο φορέα ότι έχει ξεκινήσει η υλοποίηση της αντίστοιχης πράξης.
PSR473	Αριθμός ΜμΕ που ωφελήθηκαν από επιτυχώς ολοκληρωθείσες δράσεις διαρθρωτικής προσαρμογής (Ειδικός Δείκτης Αποτελέσματος)	Επιχειρήσεις 86 (ΛΑΠ 70 + ΜΕΤ 16)	Ο δείκτης μετρά εκείνες τις επιχειρήσεις – δικαιούχους στη δράση οι οποίες είναι Μικρομεσαίες και ολοκλήρωσαν επιτυχώς δράσεις Διαρθρωτικής Προσαρμογής τους που συνδέονται με προκαθορισμένες κατευθύνσεις και προγραμματισμένες αλλαγές στην οργάνωση κάθε επιχείρησης. Το αποτέλεσμα θα ελέγχεται μετά την ολοκλήρωση της κάθε πράξης με βάση τα υλοποιηθέντα. Ως επιτυχής υλοποίηση θα καταγράφεται η ίση ή άνω του 50% υλοποίηση του εγκεκριμένου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της πράξης ή όπως άλλως τυχόν ορίζεται στον οδηγό εφαρμογής της δράσης.
PSO480	Αριθμός υποστηριζόμενων μεγάλων επιχειρήσεων (Ειδικός δείκτης εκροών)	Επιχειρήσεις 5 (ΛΑΠ 2 + ΜΕΤ 3)	Ο δείκτης μετρά αποκλειστικά τις μεγάλες επιχειρήσεις που είναι δικαιούχοι στη δράση Μια μεγάλη επιχείρηση είναι εκείνη που απασχολεί 250 ή περισσότερους εργαζόμενους ή έχει ετήσιο κύκλο εργασιών άνω των 50 εκατ. ευρώ και ετήσιο ισολογισμό άνω των 43 εκατ. ευρώ. Το μέγεθος της υποστηριζόμενης επιχείρησης μετράται κατά την χορήγηση της ενίσχυσης. Τιμή στο δείκτη εισάγεται με την επαλήθευση από τον αρμόδιο φορέα ότι έχει ξεκινήσει η υλοποίηση της αντίστοιχης πράξης
PSR481	Αριθμός Μεγάλων Επιχειρήσεων που ολοκλήρωσαν επιτυχώς δράσεις προσαρμογής τους σε αλλαγές (Ειδικός Δείκτης Αποτελέσματος)	Επιχειρήσεις 5 (ΛΑΠ 2 + ΜΕΤ 3)	Ο δείκτης λαμβάνει τιμή με βάση το αποτέλεσμα που θα ελέγχεται με την ολοκλήρωση της κάθε πράξης δηλαδή με βάση τα υλοποιηθέντα όπως θα προκύπτουν με την τελευταία πιστοποίηση. Ως επιτυχής υλοποίηση θα καταγράφεται η ίση ή άνω του 50% υλοποίηση του εγκεκριμένου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της πράξης ή όπως άλλως τυχόν ορίζεται στον οδηγό εφαρμογής της δράσης.

622409	Εργαζόμενοι Επιχειρήσεων που αποκτούν πιστοποιητικό δεξιοτήτων ή γνώσεων (Ειδικός δείκτης αποτελέσματος)	συμμετέχοντες	Δεν τίθεται τιμή-στόχος σε επίπεδο δράσης· στοχοθετείται ανά πράξη από τον δικαιούχο στο ΟΠΣΚΕ (εγκεκριμένο ΔΤΔ αναρτημένο στο ΟΠΣ)

Η τιμή των δεικτών εκροής αποτυπώνεται με την ένταξη και επικαιροποιείται με την ολοκλήρωση των πράξεων· οι δείκτες αποτελέσματος λαμβάνουν τιμή με την επιτυχή ολοκλήρωση. Οι υποχρεώσεις των δικαιούχων για την τροφοδότηση των δεικτών αλλά και για πρόσθετα στοιχεία παρακολούθησης των πράξεων (μητρώο συμμετεχόντων, παρουσιολόγια, στοιχεία πιστοποίησης, συχνότητα αναφοράς) περιγράφονται στο Κεφάλαιο 11.1.Γ. Η συλλογή στοιχείων που αφορούν στους δείκτες γίνεται σύμφωνα με τα εγκεκριμένα Δελτία Ταυτότητας Δεικτών της Δράσης.

Σημείωση

Κάθε επιχείρηση / δικαιούχος θέτει την τιμή 1 είτε στον δείκτη εκροής EECO19 είτε στον δείκτη εκροής PSO480

Οι δείκτες PSR (αποτελέσματος) είναι επίσης διαζευκτικοί και αναλόγως μεγέθους λαμβάνουν τιμή στόχο:1 ή 0

3. ΦΟΡΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η παρούσα Δράση θα υλοποιηθεί από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» (ΕΥΔ), με Ενδιάμεσο Φορέα Διαχείρισης (ΕΦ) τον Ενδιάμεσο Φορέα Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας (ΕΦΕΠΑΕ).

Ο ΕΦ του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» – ΕΦΕΠΑΕ είναι Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία με αντικείμενο τη Διαχείριση Κρατικών Ενισχύσεων. Στόχος του ΕΦΕΠΑΕ είναι η παροχή προς την εκάστοτε Αναθέτουσα Αρχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών διαχείρισης Δράσεων Ενισχύσεων του εκάστοτε Προγράμματος.

4. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

4.1 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Δικαιούχοι της παρούσας Πρόσκλησης είναι **υφιστάμενες Επιχειρήσεις** που πληρούν σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

1. **Απασχολούν εκατό (100) ή περισσότερους εργαζόμενους** ως αριθμό διαφορετικών φυσικών προσώπων (μοναδικών Α.Φ.Μ.) που απασχολήθηκαν με οποιαδήποτε σχέση εξαρτημένης/μισθωτής εργασίας (πλήρους, μερικής ή εκ περιτροπής απασχόλησης), σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο εντός του τελευταίου πλήρους ημερολογιακού έτους πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, ανεξαρτήτως αποχωρήσεων ή προσλήψεων κατά τον χρόνο υποβολής. Η απασχόληση δεν υπολογίζεται σε Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (ΕΜΕ), αλλά σε αριθμό μοναδικών εργαζομένων (Α.Φ.Μ.) και τεκμηριώνεται μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος ΕΡΓΑΝΗ.
2. Διαθέτουν **επιλέξιμο κύριο ή δευτερεύοντα ΚΑΔ**, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙ. Επιχειρήσεις με ΚΑΔ εκτός του Παραρτήματος ΙΙ δύνανται να θεωρηθούν επιλέξιμες, εφόσον τεκμηριώνεται σαφώς η συνάφεια της δραστηριότητάς τους με τα αντικείμενα κατάρτισης της Δράσης (Κεφάλαιο 2.2).
3. **Δραστηριοποιούνται ή τεκμηριώνουν σαφή επιχειρησιακό και στρατηγικό προσανατολισμό** σε αντικείμενα STEP ή Άμυνας & Ασφάλειας.

Η μη πλήρωση ΟΠΟΙΑΣΔΗΠΟΤΕ από τις ανωτέρω προϋποθέσεις συνεπάγεται ΑΠΟΡΡΙΨΗ της αίτησης χρηματοδότησης χωρίς περαιτέρω εξέταση.

Οι ακόλουθες συνθήκες αποτελούν επιπρόσθετα απαραίτητες προϋποθέσεις επιλεξιμότητας και συμμετοχής των επιχειρήσεων στη Δράση. Η μη ικανοποίηση κάθε μίας εξ αυτών ή η ελλιπής ή ανύπαρκτη τεκμηρίωση για την ικανοποίησή τους αποτελεί λόγο αποκλεισμού της αίτησης χρηματοδότησης ή/και λόγο ανάκλησης της απόφασης ένταξης του δικαιούχου στη Δράση κατά το στάδιο της υλοποίησης. Ειδικότερα, η επιχείρηση πρέπει:

1. Να δραστηριοποιείται στην ελληνική επικράτεια.
2. Να υποβάλλει **έως μία (1) αίτηση χρηματοδότησης ανά Προτεραιότητα** της Δράσης — ήτοι έως μία (1) αίτηση για αντικείμενα STEP (Προτεραιότητα 9) και έως μία (1) αίτηση για αντικείμενα Άμυνας & Ασφάλειας (Προτεραιότητα 10), κατ' ανώτατο δύο (2) αιτήσεις ανά Α.Φ.Μ. Κάθε αίτηση αφορά διακριτό Επιχειρησιακό Σχέδιο Κατάρτισης, χωρίς καμία επικάλυψη δαπανών, και υπόκειται αυτοτελώς στα όρια του Κεφαλαίου 6.4. Οι επιχειρήσεις δύνανται να υποβάλουν νέα αίτηση χρηματοδότησης στην ίδια Προτεραιότητα — **κατ' ανώτατο μία (1) επανυποβολή ανά Προτεραιότητα** — μόνο στην περίπτωση που η αρχική αίτησή τους έχει απορριφθεί ή έχει προηγηθεί έγγραφη οικειοθελής απόσυρσή της.
3. Να δηλώσει ως τόπο/τόπους υλοποίησης των ενεργειών της παρούσας Δράσης **αποκλειστικά μία κατηγορία Περιφέρειας**. Στην αίτηση χρηματοδότησης δηλώνεται η έδρα της επιχείρησης. Διευκρινίζεται ότι η επιχείρηση μπορεί να υλοποιήσει δαπάνες στην έδρα της ή/και σε υποκαταστήματά της, εφόσον όλα τα σημεία υλοποίησης ανήκουν στην ίδια κατηγορία Περιφέρειας.
4. **Να μην έχει γίνει έναρξη εργασιών** για τις ενέργειες κατάρτισης του ΕΣΚ **πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης** (χαρακτήρας κινήτρου, άρθρο 6 Καν. (ΕΕ) 651/2014). Σε αντίθετη περίπτωση, **το σύνολο του ΕΣΚ καθίσταται μη επιλέξιμο προς χρηματοδότηση**.
5. Να λειτουργεί νόμιμα, διαθέτοντας το κατάλληλο έγγραφο αδειοδότησης σύμφωνα με την **κείμενη** νομοθεσία και την ασκούμενη δραστηριότητά τους (π.χ. άδεια λειτουργίας, υπεύθυνη δήλωση έναρξης λειτουργίας, απαλλακτικό άδειας λειτουργίας, γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας κ.λπ.). Στην περίπτωση που η άδεια δεν έχει εκδοθεί ή έχει λήξει χρονικά, απαιτείται η προσκόμιση της σχετικής αίτησης έκδοσης/ανανέωσής της.
6. Να λειτουργεί αποκλειστικά με μία από τις ακόλουθες μορφές επιχειρήσεων εταιρικού/εμπορικού χαρακτήρα: Ανώνυμη Εταιρεία, Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία (Μ.Α.Ε.), Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης, Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Μ.Ε.Π.Ε.), Ομόρρυθμη Εταιρεία, Ετερόρρυθμη Εταιρεία, Ι.Κ.Ε., Μονοπρόσωπη Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (Μ.Ι.Κ.Ε.), Ατομική Επιχείρηση, Αστική Κερδοσκοπική Εταιρεία, και να τηρούν απλογραφικά ή διπλογραφικά βιβλία του ν. 4308/2014, όπως ισχύει.
7. Να μη βρίσκεται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση ή να μην έχει κατατεθεί αίτηση εξυγίανσης από τους πιστωτές της επιχείρησης.
8. Να μην εκκρεμεί σε βάρος της ανάκτηση κρατικής ενίσχυσης έπειτα από απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.
9. Εάν έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης, να έχουν αποπληρώσει το δάνειο και να έχει λυθεί η σύμβαση εγγύησης· εάν έχουν λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης, αυτή να έχει ολοκληρωθεί.
10. Να πληρούται το σύνολο των προϋποθέσεων του Καν. (ΕΕ) 651/2014, όπως ισχύει.
11. Να μην συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού του άρθρου 39 παρ. 1-4 και του άρθρου 40 του ν. 4488/2017 (Α΄ 137/13.09.2017).
12. Να διαθέτει ή να δεσμευτεί με υπεύθυνη δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου ότι, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου, θα μεριμνήσουν για τις κατάλληλες υποδομές και υπηρεσίες με σκοπό την ελαχιστοποίηση των εμποδίων και τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές ατόμων με αναπηρία, όπου αυτό είναι απαραίτητο και αναγκαίο, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη νομοθεσία.

13. Να έχει εγγραφεί στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν. 4557/2018 (Α΄ 139), ως ισχύει, πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.
14. Συμμόρφωση με την αρχή της Μη Πρόκλησης Σημαντικής Βλάβης (DNSH)

    Εξετάζεται εάν το αντικείμενο της προτεινόμενης κατάρτισης και ο τρόπος υλοποίησής της είναι συμβατά με τις παραδοχές των εγκεκριμένων Δελτίων Συμμόρφωσης DNSH των Τύπων Παρέμβασης 145α ή/και 145β, κατά περίπτωση. Ειδικότερα, εξετάζεται ότι η πράξη αφορά ανάπτυξη δεξιοτήτων/κατάρτιση στα αντικείμενα που καλύπτονται από τους ανωτέρω Τύπους Παρέμβασης και ότι από το φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης δεν προκύπτουν δραστηριότητες που διαφοροποιούν τη φύση της ως δράσης κατάρτισης κατά τρόπο που να αναιρεί τις παραδοχές των σχετικών Δελτίων DNSH. (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XII. ΔΕΛΤΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΜΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ ΒΛΑΒΗΣ (DO NO SIGNIFICANT HARM – DNSH)).

4.2 ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

- Να **μην είναι προβληματική επιχείρηση**, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 (βλ. Παράρτημα XI «Ορισμός Προβληματικής Επιχείρησης»).
- Να πληρεί τον **χαρακτήρα κινήτρου** και ως εκ τούτου να μην έχει γίνει έναρξη εργασιών για το σχέδιο ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, όπως ορίζεται στην παρ. 2 του άρθρου 6 του Καν. (ΕΕ) 651/2014. **Σε αντίθετη περίπτωση, το σύνολο του ΕΣΚ καθίσταται μη επιλέξιμο προς χρηματοδότηση.**

4.3 ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

- Οι **δημόσιες επιχειρήσεις, οι δημόσιοι φορείς ή δημόσιοι οργανισμοί ή/και οι θυγατρικές τους**, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ), καθώς και οι εταιρείες στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου των οποίων συμμετέχουν, άμεσα ή έμμεσα, με ποσοστό μεγαλύτερο του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) οι ΟΤΑ και όλοι οι παραπάνω δημόσιοι φορείς, μεμονωμένα ή από κοινού (καθώς και επιχειρήσεις που εξομοιώνονται με αυτές, ως κύριοι εταίροι).
- Οι **χρηματοπιστωτικοί και ασφαλιστικοί οργανισμοί** και οι **εξωχώριες (offshore) επιχειρήσεις**.
- Οι πάσης φύσεως **αθλητικοί σύλλογοι, σωματεία και αθλητικές ανώνυμες εταιρείες**, καθώς και οι επιχειρήσεις που σχετίζονται με τις προαναφερθείσες κατηγορίες με οποιονδήποτε τρόπο (ενδεικτικά: μητρική, θυγατρική, συνδεδεμένη, συνεργαζόμενη, κοινή ιδιοκτησία/διαχείριση μέσω φυσικών προσώπων κ.λπ.).
- Οι επιχειρήσεις που εντάσσονται σε **ήδη οργανωμένο ομοιόμορφο δίκτυο διανομής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών** και οι οποίες εκμεταλλεύονται, κατόπιν σχετικών συμβάσεων, άδειες εκμετάλλευσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας που αφορούν συνήθως εμπορικά σήματα ή διακριτικούς τίτλους και τεχνογνωσία για τη χρήση και τη διανομή αγαθών ή υπηρεσιών (π.χ. franchising, shop in shop, δίκτυο πρακτόρευσης κ.λπ.).

5. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Η παρούσα Δράση αφορά τη χρηματοδοτική ενίσχυση πολύ μικρών, μικρών, μεσαίων και μεγάλων επιχειρήσεων, σύμφωνα με το Παράρτημα I του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, για την υλοποίηση προγραμμάτων ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης προσωπικού, κατ' εφαρμογή του άρθρου 31 του ανωτέρω Κανονισμού, όπως ισχύει.

Οι επιλέξιμες κατηγορίες επιχειρηματικών δραστηριοτήτων (ΚΑΔ) αναφέρονται αναλυτικά στο **Παράρτημα ΙΙ «Ενδεικτικές Επιλέξιμες Δραστηριότητες (ΚΑΔ)»** της παρούσας Αναλυτικής

Πρόσκλησης. Επιλέξιμες είναι επιχειρήσεις των οποίων ο κύριος ή τουλάχιστον ένας δευτερεύων ΚΑΔ εμπίπτει στο Παράρτημα ΙΙ και συνδέεται τεκμηριωμένα με αντικείμενα STEP ή/και Defence. Επιχειρήσεις με ΚΑΔ εκτός του Παραρτήματος ΙΙ δύνανται να θεωρηθούν επιλέξιμες, εφόσον τεκμηριώνεται σαφώς η συνάφεια της δραστηριότητάς τους με τα αντικείμενα κατάρτισης της Δράσης (Κεφάλαιο 2.2).

Ο επιλέξιμος ΚΑΔ (κύριος ή δευτερεύων) πρέπει να είναι ενεργός στο μητρώο της ΑΑΔΕ κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, στην έδρα ή/και στο υποκατάστημα όπου υλοποιείται η κατάρτιση. ΚΑΔ που δηλώθηκε μετά τη δημοσίευση λαμβάνεται υπόψη μόνο εφόσον τεκμηριώνεται πραγματική άσκηση της δραστηριότητας κατά την τελευταία κλεισμένη χρήση (τιμολόγια, συμβάσεις, Ε3). Επιλέξιμοι είναι όλοι οι ΚΑΔ που υπάγονται στους αναγραφόμενους τετραψήφιους κωδικούς του Παραρτήματος ΙΙ· στην αίτηση δηλώνεται ο ΚΑΔ της ενισχυόμενης δραστηριότητας στο μέγιστο επίπεδο ανάλυσης. Οι ανωτέρω προϋποθέσεις ελέγχονται κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης. Για μεταβολές τόπου υλοποίησης ή ΚΑΔ κατά την υλοποίηση της πράξης εφαρμόζεται το Κεφάλαιο 12.2.

5.1 ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ (ΕΕ) 651/2014

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του Καν. (ΕΕ) 651/2014, όπως ισχύει, ο Κανονισμός -και κατά συνέπεια η παρούσα Δράση- **δεν εφαρμόζεται:**

1. στις ενισχύσεις για δραστηριότητες που σχετίζονται με **εξαγωγές** προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη, και συγκεκριμένα στις ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες που σχετίζονται με την εξαγωγική δραστηριότητα,
2. στις ενισχύσεις που εξαρτώνται από την **κατά προτίμηση χρήση εγχώριων προϊόντων** αντί των εισαγομένων,
3. στις ενισχύσεις που διευκολύνουν την **παύση λειτουργίας μη ανταγωνιστικών ανθρακωρυχείων**, που εμπίπτουν στην απόφαση 2010/787/ΕΕ του Συμβουλίου,
4. σε επιχειρήσεις κατά των οποίων **εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης** κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Επιτροπής (αρχή Deggendorf) και στις **προβληματικές επιχειρήσεις**,
5. στις ενισχύσεις που χορηγούνται στον τομέα της μεταποίησης και της εμπορίας γεωργικών προϊόντων, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

   i) όταν το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των εν λόγω προϊόντων που αγοράζονται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις

   ii) όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση της απόδοσής της εν μέρει ή εξολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς.

Διευκρινίζεται ότι, ειδικά για τις ενισχύσεις επαγγελματικής κατάρτισης του άρθρου 31, οι τομείς της **αλιείας και υδατοκαλλιέργειας** και της **πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής ΔΕΝ εξαιρούνται** από το πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού [άρθρο 1 παρ. 3 στοιχεία α) και β), όπως ισχύουν], υπό την επιφύλαξη της διάθεσης επιλέξιμου ΚΑΔ και της συνάφειας με τα αντικείμενα STEP/Defence κατά τα οριζόμενα στην παρούσα.

Στην περίπτωση επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε εξαιρούμενους κατά τα ανωτέρω τομείς και, παράλληλα, σε έναν ή περισσότερους επιλέξιμους κωδικούς δραστηριότητας, ο Καν. (ΕΕ) 651/2014 εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που χορηγούνται στις επιλέξιμες δραστηριότητες, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει, λογιστικά, σαφής διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή διάκριση του κόστους, ώστε οι δραστηριότητες στους εξαιρούμενους τομείς να μην τυγχάνουν ενίσχυσης χορηγούμενης δυνάμει του Κανονισμού.

Ιδιαιτέρως τονίζεται ότι, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 31 του Καν. (ΕΕ) 651/2014, **δεν χορηγούνται ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση που πραγματοποιείται από επιχειρήσεις προκειμένου να συμμορφωθούν με τα εθνικά υποχρεωτικά πρότυπα επαγγελματικής κατάρτισης** (π.χ. υποχρεωτική εκ του νόμου εκπαίδευση υγείας και ασφάλειας στην εργασία, πυρασφάλειας κ.λπ.).

6. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ – ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

6.1 ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Οι επιλέξιμες δαπάνες, κατ' εφαρμογή του άρθρου 31 παρ. 3 του Καν. (ΕΕ) 651/2014, υπόκεινται στα ακόλουθα ανώτατα ποσοστά, τα οποία εφαρμόζονται επί του **ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ του Μέρους Α του ΕΣΚ (STEP/Defence)** — ΟΧΙ επί της δημόσιας χρηματοδότησης:

Α/Α	Κατηγορία Δαπάνης	Αναφορά ΓΑΚ	Ανώτατο ποσοστό
1	**Δαπάνες εκπαιδευτών και λειτουργικές δαπάνες εκπαιδευτών και εκπαιδευόμενων** που σχετίζονται άμεσα με το έργο επαγγελματικής κατάρτισης, όπως: Αμοιβές/δαπάνες προσωπικού εκπαιδευτών για τις ώρες συμμετοχής τους στην κατάρτιση, Δαπάνες προγραμμάτων κατάρτισης, έξοδα μετακίνησης, έξοδα διαμονής (επιλέξιμα μόνο για εργαζόμενους με αναπηρία), Δαπάνες εξετάσεων και πιστοποίησης δεξιοτήτων των καταρτιζομένων, οι οποίες συνδέονται άμεσα με το υλοποιούμενο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης: πιστοποιήσεις STEP/Defence: πιστοποιήσεις STEP/Defence (διεθνώς αναγνωρισμένες ή ΕΟΠΠΕΠ· για αντικείμενα άμυνας κατά περίπτωση ISO, AQAP, NATO κ.λ.π.) Υλικά και εφόδια που σχετίζονται άμεσα με το έργο, αποσβέσεις των υλικοτεχνικών μέσων και του εξοπλισμού, στον βαθμό που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για το έργο επαγγελματικής κατάρτισης	άρθρο 31 παρ. 3 στοιχεία α) & β)	
2	**Δαπάνες συμβουλευτικών υπηρεσιών, σχεδιασμού και υποστήριξης** σε σχέση με το έργο επαγγελματικής κατάρτισης.	άρθρο 31 παρ. 3 στοιχείο γ)	έως 10%
3	**Γενικές έμμεσες δαπάνες** (διοικητικές δαπάνες, μισθώματα, γενικά έξοδα) που αντιστοιχούν στην περίοδο της κατάρτισης, υπολογιζόμενες **κατ' αποκοπή ως ποσοστό 7% επί των άμεσων επιλέξιμων δαπανών** της πράξης (κατηγορίες 1-3).	άρθρο 31 παρ. 3 στοιχείο δ) · άρθρο 54 στοιχείο α) Καν. (ΕΕ) 2021/1060	7% (κατ' αποκοπή)

Η κατ' αποκοπή κάλυψη των γενικών έμμεσων δαπανών (κατηγορία 4) δεν απαιτεί προσκόμιση παραστατικών· το ποσό οριστικοποιείται κατά την πιστοποίηση, ως 7% επί των πιστοποιηθεισών άμεσων επιλέξιμων δαπανών (βλ. Κεφάλαιο 11.1).

6.2 ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

Πάροχοι κατάρτισης / εκπαιδευτές.

Ως πάροχοι κατάρτισης/εκπαιδευτές γίνονται δεκτά φυσικά ή νομικά πρόσωπα που **νομίμως παρέχουν υπηρεσίες εκπαίδευσης/κατάρτισης** στα επιλεγμένα από την επιχείρηση αντικείμενα κατάρτισης. Ο πάροχος κατάρτισης/εκπαιδευτής θα πρέπει να συντάξει αναλυτικό πρόγραμμα εκπαίδευσης και να θέσει εκ των προτέρων στη διάθεση της επιχείρησης το εκπαιδευτικό υλικό, προκειμένου αυτό να αξιολογηθεί και να εμπλουτιστεί βάσει των ιδιαίτερων αναγκών της επιχείρησης.

Διευκρινίζεται ότι η κατάρτιση μπορεί να παρέχεται, ανάλογα με το αντικείμενο, από ΑΕΙ/ΚΕΔΙΒΙΜ, Ερευνητικά Κέντρα και Ινστιτούτα, Κέντρα Ικανοτήτων, αδειοδοτημένα ΚΔΒΜ, εξειδικευμένους

τεχνολογικούς παρόχους, κατασκευαστές/OEMs ή vendors τεχνολογικού εξοπλισμού και λοιπούς φορείς που διαθέτουν τεκμηριωμένη εξειδίκευση στο συγκεκριμένο τεχνολογικό αντικείμενο.

Οι πάροχοι είναι επιθυμητό να διαθέτουν :
- Τεκμηριωμένη θεματική εξειδίκευση (φορέας ή/και εκπαιδευτές) ως προς το επιλεγμένο αντικείμενο/α STEP/DEFENCE της ενότητας 2.2 ανωτέρω,
- Πρότερη εμπειρία υλοποίησης αντίστοιχων εξειδικευμένων προγραμμάτων κατάρτισης,
- Υλικοτεχνική και εργαστηριακή υποδομή. Όπου η φύση της κατάρτισης το απαιτεί, να τεκμηριώνεται η πρόσβαση στον αναγκαίο επιστημονικό, εργαστηριακό ή παραγωγικό εξοπλισμό και στις κατάλληλες τεχνολογικές υποδομές.
- Διεθνείς πιστοποιήσεις κατασκευαστή/τεχνολογίας (π.χ. OEM training partner) ή σύνδεση/συνεργασία με ερευνητικό φορέα/πανεπιστήμιο (ή στην περίπτωση αντικειμένων Άμυνας αποδεδειγμένη συμμετοχή σε συναφή έργα, προγράμματα ή συμβάσεις του οικείου τεχνολογικού αντικειμένου με φορείς του δημόσιου ή ιδιωτικού αμυντικού τομέα), ή πιστοποίηση των εκπαιδευτών τους στα συγκεκριμένα τεχνολογικά πεδία του ΕΣΚ που επιλέγονται.

Τα ανωτέρω μπορούν να τεκμηριώνονται στις ενότητες 4.3 και 4.4 του ΕΣΚ (π.χ. με το Καταστατικό, ή τον ΚΑΔ , την εμπειρία έργων, το πελατολόγιο, τις συστατικές επιστολές ή βεβαιώσεις καλής εκτέλεσης, τις βεβαιώσεις συνεργασίας των παρόχων).

Μέθοδοι υλοποίησης. Οι επιτρεπόμενες μέθοδοι ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης είναι:

- Δια ζώσης κατάρτιση σε φυσικό χώρο εκπαίδευσης ή στην επιχείρηση.
- Σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση (σύγχρονη τηλεκατάρτιση).
- Μεικτά μοντέλα κατάρτισης (blended learning).

ΑΣΥΓΧΡΟΝΗ ΤΗΛΕΚΑΤΑΡΤΙΣΗ: Γίνεται αποδεκτή **ΜΟΝΟ** σε εξαιρετικές περιπτώσεις, με κατάλληλη τεκμηρίωση για τη διασφάλιση της διαδρομής ελέγχου (audit trail), ώστε να πιστοποιείται με ασφάλεια η συμμετοχή του ωφελούμενου, ο χρόνος κατάρτισης και η επιτυχής ολοκλήρωσή της βάσει πιστοποίησης.

Για όλες τις κατηγορίες δαπανών ισχύουν τα εξής:

1. Δαπάνες που πραγματοποιούνται **πριν από την έναρξη της επιλεξιμότητας δαπανών**, ήτοι πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης (ακόμη και αν δεν έχει τιμολογηθεί η σύμβαση), **δεν είναι επιλέξιμες**.
2. Τα ξενόγλωσσα τιμολόγια, με εξαίρεση όσα είναι στην αγγλική γλώσσα, συνοδεύονται από μετάφραση στην ελληνική γλώσσα από επίσημο φορέα.
3. Για την πιστοποίηση των δαπανών προσκομίζονται όλα τα συνοδευτικά έγγραφα και οι αντίστοιχες τραπεζικές συναλλαγές, ώστε να είναι δυνατή η ύπαρξη αξιόπιστης ελεγκτικής διαδρομής ελέγχου για την προμήθεια, τη διακίνηση και την εξόφληση του προμηθευτή/παρόχου.
4. Για τον έλεγχο των τιμών, οι αρμόδιες Υπηρεσίες και Επιτροπές μπορούν να ελέγχουν τα στοιχεία αξίας και να ζητούν από τον Δικαιούχο, τον προμηθευτή ή τρίτους πρόσθετα, κατά την κρίση τους, στοιχεία και πληροφορίες για την εξακρίβωση της αξίας και τον έλεγχο των τιμών, χρησιμοποιώντας κάθε είδους αποδεικτικά στοιχεία.
5. Όλες οι δαπάνες εξετάζονται κατά την πιστοποίησή τους ως προς την επιλεξιμότητα, το εύλογο του κόστους, , τη συνάφεια και τη σκοπιμότητά τους σε σχέση με τον ΚΑΔ της επιχείρησης, το ΕΣΚ και την αίτηση χρηματοδότησης. Σε περίπτωση που δαπάνες δεν κριθούν επιλέξιμες, εύλογες ή σχετικές, γίνεται δεκτό μόνο το ποσό που χαρακτηρίζεται ως επιλέξιμο, εύλογο και σχετικό.

6. Δεν γίνονται αποδεκτά ως επιλέξιμες δαπάνες πάσης φύσεως παραστατικά αυτοτιμολόγησης (αποδείξεις δαπανών, τιμολόγια αυτοπαράδοσης, ιδιοπαραγωγή κ.ά.). Η επιχείρηση ή συνδεδεμένη με αυτήν επιχείρηση δεν θα αποτελέσει αμειβόμενο πάροχο κατάρτισης της πράξης.
7. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) είναι επιλέξιμη δαπάνη, εφόσον ο δικαιούχος δεν έχει δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα ΦΠΑ, όπως εκάστοτε ισχύει. Ειδικότερα, είναι επιλέξιμη δαπάνη εφόσον βαρύνει δαπάνες που χρησιμοποιούνται για την άσκηση εξαιρούμενων ή απαλλασσόμενων του ΦΠΑ δραστηριοτήτων του δικαιούχου. Στις περιπτώσεις μικτής δραστηριότητας, ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη κατά το ποσοστό που δεν μπορεί να ανακτηθεί. Όταν ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη, συμπεριλαμβάνεται στον επιχορηγούμενο π/υ και σε καμία περίπτωση δεν τον προσαυξάνει.
8. Δαπάνες που πραγματοποιούνται μετά την ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του ΕΣΚ δεν γίνονται αποδεκτές.
9. Οι χρεωστικοί τόκοι, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές, καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου, δεν είναι επιλέξιμα.

6.3 ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Δεν είναι επιλέξιμες, ιδίως:

1. **Δαπάνες προσωπικού της επιχείρησης (συμπεριλαμβανομένου του μισθολογικού κόστους των καταρτιζομένων).**
2. Υποχρεωτική εκ του νόμου εκπαίδευση (π.χ. υγείας και ασφάλειας στην εργασία, πυρασφάλειας κ.λπ.) — άρθρο 31 παρ. 2 Καν. (ΕΕ) 651/2014.
3. Αγορά μηχανημάτων, εξοπλισμού, ηλεκτρονικών υπολογιστών, υποδομών.
4. Λογισμικό γενικής χρήσης χωρίς αποκλειστικά εκπαιδευτικό χαρακτήρα.
5. Δαπάνες προβολής και marketing.
6. Εκπαίδευση εξωτερικών συνεργατών ή ατόμων χωρίς σχέση εξαρτημένης εργασίας με τον δικαιούχο.
7. Μισθολογικό κόστος εργαζομένων της επιχείρησης (δαπάνες προσωπικού), συμπεριλαμβανομένου του χρόνου συμμετοχής των καταρτιζομένων στην κατάρτιση.
8. Δαπάνες χωρίς παραστατικά ή μη επαληθεύσιμες εκπαιδευτικές δραστηριότητες.

6.4 ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Ο ελάχιστος συνολικός επιλέξιμος προϋπολογισμός του Επιχειρησιακού Σχεδίου Κατάρτισης σε αντικείμενα STEP/Defence (Μέρος Α) ανέρχεται σε **150.000€** και ο μέγιστος σε **1.200.000€**. Αντίστοιχα, η ενίσχυση κυμαίνεται από **75.000€ έως 600.000€**.

Το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο του ΕΣΚ υλοποιείται εντός Περιόδου Υλοποίησης δώδεκα (12) συνεχόμενων ημερολογιακών μηνών. Η Περίοδος Υλοποίησης δεν δηλώνεται εκ των προτέρων· προσδιορίζεται από τον δικαιούχο, με αναφορά ημερομηνίας έναρξης και λήξης, στο τελικό αίτημα επαλήθευσης–πιστοποίησης (Κεφ. 11.1.Α), υπό τους ακόλουθους σωρευτικούς περιορισμούς: (α) δεν αρχίζει πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, η οποία αποτελεί και την ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών (άρθρο 6 Καν. (ΕΕ) 651/2014)· (β) λήγει το αργότερο με τη συμπλήρωση δεκαοκτώ (18) μηνών από την ημερομηνία αποστολής της ηλεκτρονικής ειδοποίησης ένταξης μέσω ΟΠΣΚΕ (Κεφ. 10.3 ή, εφόσον η έγκριση επήλθε κατόπιν ένστασης, Κεφ. 10.4)· (γ) περιλαμβάνει το σύνολο των δαπανών του Μέρους Α που έχουν πιστοποιηθεί με τυχόν ενδιάμεσο αίτημα. Επιλέξιμες προς χρηματοδότηση (Μέρος Α) και προσμετρώμενες στην Προϋπόθεση Διατήρησης (Μέρος Α + Μέρος Β) είναι αποκλειστικά οι δαπάνες κατάρτισης που πραγματοποιούνται εντός της ούτως προσδιορισθείσας Περιόδου Υλοποίησης. Η Περίοδος Υλοποίησης δεν παρατείνεται και δεν μεταβάλλεται μετά την υποβολή του τελικού αιτήματος. Σε περίπτωση δύο πράξεων του ίδιου δικαιούχου (Π9 και

Π10), η Περίοδος Υλοποίησης είναι ταυτόσημη και προσδιορίζεται με το πρώτο υποβαλλόμενο τελικό αίτημα.

Ως ημερομηνία **έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών** ορίζεται η ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, σε συνέπεια με τον χαρακτήρα κινήτρου του άρθρου 6 του Καν. (ΕΕ) 651/2014.

7. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ

7.1 ΕΝΤΑΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ

Η δημόσια χρηματοδότηση χορηγείται για τις επιλέξιμες δαπάνες ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης σε αντικείμενα STEP και/ή Defence (Μέρος Α του ΕΣΚ, Κεφ. 2.2 και 6.1) που πραγματοποιούνται εντός της Περιόδου Υλοποίησης. Η ένταση της ενίσχυσης ανέρχεται στο 50% επί των δαπανών αυτών, ενιαία για όλες τις κατηγορίες περιφερειών και ανεξαρτήτως μεγέθους επιχείρησης, εντός των ανώτατων ορίων έντασης του άρθρου 31 παρ. 4 του Καν. (ΕΕ) 651/2014.

Δημόσια Χρηματοδότηση = 50% × επιλέξιμες δαπάνες Μέρους Α, με ελάχιστο 75.000 € και μέγιστο 600.000 € (Κεφ. 6.4).

Η χορήγηση της ενίσχυσης τελεί υπό την Προϋπόθεση Διατήρησης Βάσης Αναφοράς (Κεφ. 2.4): κατά την ολοκλήρωση, οι συνολικές δαπάνες κατάρτισης της επιχείρησης εντός της Περιόδου Υλοποίησης (Μέρος Α + Μέρος Β) πρέπει να ανέρχονται τουλάχιστον στο ύψος της δηλωθείσας ΒΑ. Το Μέρος Β δεν χρηματοδοτείται, δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη και καλύπτεται εξ ολοκλήρου από ίδια κεφάλαια του δικαιούχου. Η ΒΑ δεν επηρεάζει το ύψος της ενίσχυσης.

Παράδειγμα: Επιχείρηση με ΒΑ 200.000€ υλοποιεί εντός της Περιόδου Υλοποίησης κατάρτιση 400.000 €, εκ των οποίων 300.000 € σε αντικείμενα STEP/Defence (Μέρος Α) και 100.000 € λοιπή κατάρτιση (Μέρος Β). Προϋπόθεση Διατήρησης: 400.000 € ≥ 200.000 € — πληρούται. Δημόσια χρηματοδότηση: 50% × 300.000 € = 150.000 €. Εάν η ίδια επιχείρηση υλοποιούσε κατάρτιση 200.000 €, εξ ολοκλήρου STEP/Defence: 200.000 € ≥ 200.000 € — πληρούται· δημόσια χρηματοδότηση 100.000 €. Εάν υλοποιούσε συνολικά 190.000 € εξ ολοκλήρου STEP/Defence (υστέρηση 5%, εντός ανοχής): δημόσια χρηματοδότηση 50% × 190.000 € = 95.000 €. Εάν υλοποιούσε 170.000 € (υστέρηση 15%): ανάκληση της Απόφασης Ένταξης.

Το Μέρος Β του ΕΣΚ είναι σαφώς διαχωρισμένο από το Μέρος Α, αφορά λοιπές δαπάνες κατάρτισης που δεν εμπίπτουν στα επιλέξιμα αντικείμενα STEP/Defence, δεν χρηματοδοτείται και καλύπτεται εξ ολοκλήρου από ίδια κεφάλαια του δικαιούχου. Οι δαπάνες του Μέρους Β προσμετρώνται, μαζί με τις δαπάνες του Μέρους Α, αποκλειστικά για τον έλεγχο της Προϋπόθεσης Διατήρησης Βάσης Αναφοράς.

Σε περίπτωση που ο επιλέξιμος προϋπολογισμός του Μέρους Α υπερβαίνει το ανώτατο όριο του 1.200.000€, το υπερβάλλον τμήμα καλύπτεται στο σύνολό του από ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου.

7.2 ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Η υλοποίηση του ΕΣΚ καλύπτεται από τη δημόσια δαπάνη και την ιδιωτική συμμετοχή. Για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής στο επιλέξιμο κόστος του Μέρους Α του ΕΣΚ δύνανται να χρησιμοποιηθούν ίδια κεφάλαια ή/και εξωτερική χρηματοδότηση (τραπεζικός δανεισμός). Ο τραπεζικός δανεισμός δεν είναι υποχρεωτικός. Το Μέρος Β του ΕΣΚ καλύπτεται αποκλειστικά από ίδια κεφάλαια του δικαιούχου και δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη, η πραγματοποίησή του τεκμηριώνεται αποκλειστικά για τον έλεγχο της Προϋπόθεσης Διατήρησης (Κεφ. 2.4, Παράρτημα IV).

7.3 ΣΩΡΕΥΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Για τα όρια και τις μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό της ενίσχυσης. Ισχύουν τα ακόλουθα, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Καν. (ΕΕ) 651/2014:

- Εάν ενωσιακή χρηματοδότηση που δεν τελεί υπό τον έλεγχο του κράτους μέλους συνδυάζεται με κρατική ενίσχυση, για να εξακριβωθεί κατά πόσον τηρούνται τα όρια κοινοποίησης και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης λαμβάνονται υπόψη μόνο οι κρατικές ενισχύσεις, με την προϋπόθεση ότι το συνολικό ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που χορηγείται για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες δεν υπερβαίνει το πλέον ευνοϊκό ποσοστό χρηματοδότησης που καθορίζουν οι ισχύοντες κανόνες της ενωσιακής νομοθεσίας.
- Οι απαλλασσόμενες ενισχύσεις μπορούν να σωρευθούν με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εάν πρόκειται για διαφορετικές προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες.
- Δεν επιτρέπεται η σώρευση των απαλλασσόμενων ενισχύσεων με οποιεσδήποτε άλλες ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, εάν το αποτέλεσμα υπερβαίνει την υψηλότερη ένταση ενίσχυσης ή το υψηλότερο ποσό ενίσχυσης που εφαρμόζεται στην ενίσχυση αυτή.
- Οι κρατικές ενισχύσεις που τυγχάνουν απαλλαγής δυνάμει του Καν. (ΕΕ) 651/2014 δεν σωρεύονται με οποιεσδήποτε ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis) που αφορούν τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εάν η σώρευση αυτή θα οδηγήσει σε υπέρβαση της έντασης ενίσχυσης που προβλέπεται στο Κεφάλαιο ΙΙΙ του Καν. (ΕΕ) 651/2014.

Κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, ο δυνητικός δικαιούχος δηλώνει το σύνολο των ενισχύσεων που έχει λάβει ή αιτηθεί για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, ώστε να ελεγχθεί η τήρηση των ανωτέρω κανόνων σώρευσης.

8. ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Οι ενισχύσεις της παρούσας Δράσης θα διατεθούν στο πλαίσιο του **Άρθρου 31 του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014** (OJ EL L 187/26.06.2014) της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός), όπως ισχύει.

Ειδικότερα, επισημαίνονται τα ακόλουθα:

- **Όριο κοινοποίησης:** Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 1 στοιχείο ιδ) του Καν. (ΕΕ) 651/2014, ο Κανονισμός δεν εφαρμόζεται σε ενισχύσεις επαγγελματικής κατάρτισης που υπερβαίνουν τα **3.000.000€ ανά έργο κατάρτισης**. Το ανώτατο ποσό ενίσχυσης της παρούσας Δράσης (600.000€ ανά πράξη) υπολείπεται σημαντικά του ορίου αυτού.
- **Ένταση ενίσχυσης:** Η ενιαία ένταση 50% της παρούσας Δράσης κείται εντός των ανώτατων επιτρεπόμενων εντάσεων του άρθρου 31 παρ. 4 (βασική ένταση 50%, με δυνατότητα προσαυξήσεων έως 70%).
- **Χαρακτήρας κινήτρου (άρθρο 6):** Η ενίσχυση θεωρείται ότι έχει χαρακτήρα κινήτρου μόνον εφόσον ο δικαιούχος έχει υποβάλει γραπτή αίτηση ενίσχυσης πριν από την έναρξη των εργασιών του έργου κατάρτισης. Στην παρούσα Δράση, καμία ενέργεια κατάρτισης του ΕΣΚ δεν επιτρέπεται να έχει εκκινήσει πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης.
- **Μη εφαρμογή σε υποχρεωτική κατάρτιση (άρθρο 31 παρ. 2):** Δεν χορηγούνται ενισχύσεις για επαγγελματική κατάρτιση που πραγματοποιείται προς συμμόρφωση με τα εθνικά υποχρεωτικά πρότυπα επαγγελματικής κατάρτισης.
- **Διαφάνεια (άρθρο 9):** Πληροφορίες για κάθε μεμονωμένη ενίσχυση που υπερβαίνει τις 100.000€ δημοσιεύονται στο σύστημα διαφάνειας των κρατικών ενισχύσεων (Transparency Award Module – TAM).

9. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑΣ

Η αίτηση χρηματοδότησης υποβάλλεται **υποχρεωτικά ηλεκτρονικά**, χωρίς την προσκόμιση φυσικού φακέλου δικαιολογητικών, μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ). Αιτήσεις χρηματοδότησης στις οποίες δεν έχουν συμπληρωθεί όλα τα υποχρεωτικά προς συμπλήρωση πεδία του ΟΠΣΚΕ δεν είναι δυνατό να υποβληθούν.

Την παρούσα Αναλυτική Πρόσκληση και τα συνημμένα Παραρτήματά της οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να τα βρουν στους παρακάτω δικτυακούς τόπους:

- του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών (www.minfin.gr),
- της ΕΥΔ του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» 2021-2027 (www.antagonistikotita.gr),
- του ΕΦ – ΕΦΕΠΑΕ (www.efepae.gr),
- του ΕΣΠΑ (www.espa.gr).

Οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης της ηλεκτρονικής υποβολής θα ορισθούν στην Υπουργική Απόφαση της προκήρυξης της Δράσης.

Για να θεωρηθεί ότι η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής ολοκληρώθηκε εμπρόθεσμα, θα πρέπει η υποβολή να ολοκληρωθεί μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής. Μετά τη λήξη της καταληκτικής ημερομηνίας ηλεκτρονικής υποβολής δεν γίνεται αποδεκτή καμία υποβολή αίτησης χρηματοδότησης. Οι αιτήσεις που θα υποβληθούν εκπρόθεσμα δεν θα αξιολογούνται.

Είναι επιτρεπτή η υποβολή **έως μίας (1) αίτησης χρηματοδότησης ανά Προτεραιότητα (9 ή 10) ανά Α.Φ.Μ.**, ήτοι κατ' ανώτατο **δύο (2) αιτήσεων ανά Α.Φ.Μ.** - μίας για αντικείμενα STEP και μίας για αντικείμενα Άμυνας & Ασφάλειας (βλ. Κεφάλαιο 4.1). Στην περίπτωση που από τη διαδικασία επαλήθευσης προκύψει ότι δεν τηρήθηκε η εν λόγω προϋπόθεση, όλες οι σχετικές αιτήσεις της οικείας Προτεραιότητας απορρίπτονται.

Ο Δικαιούχος πραγματοποιεί είσοδο στο ΟΠΣΚΕ με τους κωδικούς TaxisNet της επιχείρησης και ορίζει **Συντονιστή ΟΠΣΚΕ** πράξης για τη συγκεκριμένη δράση στο Προφίλ του. **Ο Συντονιστής πρέπει να είναι φυσικό πρόσωπο που επίσης διαθέτει προφίλ στο ΟΠΣΚΕ.** Ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ, σε συνεργασία με τον Υπεύθυνο Έργου και τον οικονομικό υπεύθυνο της επιχείρησης, διαχειρίζεται το σύνολο των απαιτούμενων ενεργειών της πράξης, από την έναρξη μέχρι και την ολοκλήρωσή της, για λογαριασμό του δικαιούχου. Ως Συντονιστές ΟΠΣΚΕ μπορούν να οριστούν και εξουσιοδοτημένα πρόσωπα του δικαιούχου (π.χ. Νόμιμος Εκπρόσωπος, Λογιστής).

Επιπλέον, σε σχετικό πεδίο της αίτησης χρηματοδότησης, ο νόμιμος εκπρόσωπος του δικαιούχου καθορίζει τον **Υπεύθυνο Έργου** (δύναται να είναι ο ίδιος ή τρίτο πρόσωπο), ο οποίος έχει τη γενική εποπτεία του έργου. Στις αρμοδιότητές του περιλαμβάνονται η ευθύνη του συνολικού προγραμματισμού, συντονισμού, παρακολούθησης και ελέγχου της πορείας υλοποίησης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της πράξης, ώστε να εξασφαλίζεται η διαρκής εναρμόνιση του έργου με τις υποχρεώσεις, τις κατευθύνσεις, τις οδηγίες και τους στόχους της Δράσης, καθώς και η ευθύνη της επικοινωνίας με τον ΕΦ για θέματα σχετικά με την πορεία υλοποίησης της πράξης.

Κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης, ο δυνητικός δικαιούχος της Δράσης υποχρεούται σωρευτικά:

- να συμπληρώσει στο ΟΠΣΚΕ τα απαιτούμενα πεδία,
- να συμπληρώσει τα πεδία που απαιτούνται για τον **έλεγχο πλήρωσης (ΝΑΙ/ΟΧΙ)** των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής και των κριτηρίων αξιολόγησης της πράξης, σύμφωνα με το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ,
- να επισυνάψει στο ΟΠΣΚΕ τα δικαιολογητικά που προβλέπονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ/ΕΓΚΡΙΣΗΣ», συμπεριλαμβανομένου του Επιχειρησιακού Σχεδίου Κατάρτισης (ΕΣΚ),
- να οριστικοποιήσει την αίτηση, ώστε αυτή να καταστεί διαθέσιμη προς επεξεργασία σε επόμενο στάδιο.

Κάθε αίτηση χρηματοδότησης λαμβάνει ενάριθμο κωδικό κατά την αρχικοποίηση της υποβολής στο ΟΠΣΚΕ και, με την εμπρόθεσμη ηλεκτρονική υποβολή της, λαμβάνει αυτόματα σχετική **χρονοσήμανση** στο ΟΠΣΚΕ (ημερομηνία και ώρα οριστικοποίησης), η οποία καθορίζει τη σειρά προτεραιότητας αξιολόγησης.

Οι αιτήσεις χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ πρέπει να είναι πλήρως συμπληρωμένες καθώς σε διαφορετική περίπτωση δεν είναι δυνατή η οριστική υποβολή της αίτησης. Αιτήσεις που δεν υποβάλλονται ηλεκτρονικά δεν δύνανται να προχωρήσουν σε επόμενο στάδιο και να λάβουν ενίσχυση.

Η σειρά χρονικής προτεραιότητας κατοχυρώνεται αποκλειστικά για πλήρεις αιτήσεις (με πλήρη ηλεκτρονικό φάκελο υποψηφιότητας κατά το Παράρτημα Ι)· αίτηση με ελλείποντα δικαιολογητικά δεν διατηρεί τη σειρά υποβολής της και, εφόσον απορριφθεί, τυχόν επανυποβολή — κατ' ανώτατο μία (1) ανά Προτεραιότητα — λαμβάνει νέα σειρά προτεραιότητας.

Η αξιολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης γίνεται με τη μέθοδο της **Άμεσης Αξιολόγησης βάσει χρονικής προτεραιότητας (First In – First Out)** και μέχρι εξάντλησης του διαθέσιμου προϋπολογισμού ανά κατηγορία Περιφέρειας και Προτεραιότητα.

Οι δικαιούχοι φέρουν την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής τους αίτησης χρηματοδότησης (καταχωρίσεις στο ΟΠΣΚΕ και στοιχεία που αντλούνται διαλειτουργικά από τις Εθνικές Βάσεις Δεδομένων), καθώς και την ευθύνη της εμπρόθεσμης υποβολής της.

Η αίτηση χρηματοδότησης επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (Α΄ 75) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν. Η ανακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις. Συνεπώς, η αίτηση θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου με τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά. Διόρθωση, τροποποίηση ή συμπλήρωση των αιτήσεων, έστω και συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών στοιχείων, δεν επιτρέπεται μετά την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης και την έναρξη της επόμενης ενέργειας.

Επιτρέπεται η επανεπεξεργασία της οριστικοποιημένης ηλεκτρονικής αίτησης από τον δυνητικό δικαιούχο (μέσω του δηλωθέντος Συντονιστή ΟΠΣΚΕ), υπό την προϋπόθεση ότι δεν έχει πραγματοποιηθεί συστημικά έναρξη της επόμενης ενέργειας (αξιολόγησης) και, σε κάθε περίπτωση, πριν την εξάντληση του διαθέσιμου προϋπολογισμού ανά κατηγορία Περιφέρειας. Η επανεπεξεργασία πραγματοποιείται από τους δυνητικούς δικαιούχους και συγκεκριμένα από τον δηλωθέντα εκπρόσωπο ΟΠΣΚΕ (δηλωθείσες σχέσεις ΟΠΣΚΕ) μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων. Με την επιλογή αυτή τα δεδομένα που έχουν καταχωρηθεί στο ΟΠΣΚΕ για τη συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης είναι διαθέσιμα για διόρθωση/τροποποίηση.

Σε κάθε περίπτωση, τυχόν επανυποβολή της αίτησης οδηγεί σε λήψη νέας σειράς προτεραιότητας, σύμφωνα με την ημέρα και ώρα της νέας υποβολής, με διατήρηση του αρχικού ενάριθμου.

Αιτήσεις οι οποίες κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής βρίσκονται σε κατάσταση επανεπεξεργασίας λογίζονται ως μη υποβληθείσες και δεν αξιολογούνται.

Η υποβολή αίτησης συμμετοχής στη Δράση συνιστά επίσης εξουσιοδότηση προς την ΕΥΔ του Προγράμματος «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ» και τον ΕΦΕΠΑΕ για τη συλλογή στοιχείων που βρίσκονται καταχωρισμένα σε βάσεις δεδομένων (π.χ. ΑΑΔΕ, ΕΡΓΑΝΗ, Γ.Ε.ΜΗ. κ.ά.), καθώς και για την περαιτέρω επεξεργασία, από τις αρμόδιες υπηρεσίες, των προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων, τα οποία τηρούνται:

- για τις ανάγκες υλοποίησης της παρούσας Δράσης (ενδεικτικά: αυτόματη προσυμπλήρωση πεδίων ΟΠΣΚΕ μέσω διασύνδεσης με ΑΑΔΕ, έλεγχοι και διασταυρώσεις κατά την υποβολή, αξιολόγηση, παρακολούθηση τήρησης των υποχρεώσεων των δικαιούχων),
- για τον σκοπό εξαγωγής στατιστικών δεδομένων (δεικτών),
- για τον σκοπό της διενέργειας ερευνών και της εκπόνησης μελετών για την αξιολόγηση της Δράσης.

Διευκρινίζεται ότι, μέσω της διαλειτουργικότητας του ΟΠΣΚΕ με άλλες βάσεις δεδομένων του Δημοσίου (όπως της ΑΑΔΕ), τα αντίστοιχα επιμέρους πεδία του ΟΠΣΚΕ (π.χ. ΚΑΔ κ.ά.) θα εμφανίζονται αυτομάτως προσυμπληρωμένα, χωρίς δυνατότητα επεξεργασίας εκ μέρους του δικαιούχου.

Σε περίπτωση τροποποίησης των στοιχείων των σχετικών βάσεων δεδομένων κατά την περίοδο επεξεργασίας-υποβολής της αίτησης, χωρίς οι τροποποιήσεις αυτές να έχουν αποτυπωθεί στην ηλεκτρονική αίτηση μέσω της διαλειτουργικότητας, ή σε περίπτωση τροποποίησής τους μετά την τελική οριστικοποίηση της αίτησης, τα νέα στοιχεία δεν θα λαμβάνονται υπόψη σε κανένα από τα στάδια της διαδικασίας αξιολόγησης (επιλεξιμότητα – ενστάσεις).

Σε περίπτωση που από τα ληφθέντα στοιχεία από λοιπές βάσεις δεδομένων του Δημοσίου προκύπτει μη ικανοποίηση μίας τουλάχιστον εκ των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής, δεν θα είναι δυνατή η ολοκλήρωση της υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ.

Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων, βάσει του ν. 4624/2019 όπως ισχύει.

Ο δικαιούχος αποδέχεται ότι τα μηνύματα που αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, και ειδικότερα στην ηλεκτρονική διεύθυνση e-mail που έχει δηλώσει/επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ (την οποία μπορεί να επικαιροποιεί/επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας), καθώς και στην αντίστοιχη ηλεκτρονική διεύθυνση του Συντονιστή, **επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών**. Αποτελεί αποκλειστική ευθύνη της επιχείρησης/δικαιούχου η παρακολούθηση της εν λόγω ηλεκτρονικής διεύθυνσης και η ενημέρωση του ΕΦ για τυχόν αλλαγές των στοιχείων επικοινωνίας.

9.1 ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΦΑΚΕΛΟΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΤΗΤΑΣ (ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ)

Οι δυνητικοί δικαιούχοι οφείλουν, με την υποβολή της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης, να υποβάλουν ταυτοχρόνως στο ΟΠΣΚΕ και **Ηλεκτρονικό Φάκελο Υποψηφιότητας**. Ο φάκελος αυτός περιλαμβάνει υποχρεωτικά όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά —κατά περίπτωση— του **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ Ι «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ»** σε μη επεξεργάσιμη ηλεκτρονική μορφή αρχείου (π.χ. αρχείο τύπου pdf).

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία του Παραρτήματος Ι που υποβάλλονται στο ΟΠΣΚΕ ηλεκτρονικά θα πρέπει να είναι της μορφής αρχείων .pdf, .jpg, .png και μεγέθους έως 10 MB. Παρέχεται η δυνατότητα επισύναψης μέχρι πέντε (5) διαφορετικών ηλεκτρονικών αρχείων για κάθε διακριτό δικαιολογητικό. Οι ανωτέρω περιορισμοί είναι υποχρεωτικοί και αποτρεπτικοί για την υποβολή της αίτησης. Συμπιεσμένα αρχεία δεν είναι αποδεκτά για λόγους ασφαλείας. Για τη διευκόλυνση των ενδιαφερομένων, προτείνεται τα αρχεία να είναι αυτά ακριβώς που εξάγονται από τα πληροφοριακά συστήματα (Taxis κ.ο.κ.), χωρίς επεξεργασία.

Οι υπεύθυνες δηλώσεις (Παράρτημα VII) υποβάλλονται με την αίτηση χρηματοδότησης, βεβαιωμένες για το γνήσιο της υπογραφής από ΚΕΠ ή οποιαδήποτε αρμόδια αρχή, ή εκδοθείσες μέσω της διαδικτυακής πύλης gov.gr (υπηρεσίες «Έκδοση υπεύθυνης δήλωσης» ή «Ψηφιακή βεβαίωση εγγράφου»).

10. ΚΡΙΤΗΡΙΑ & ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ

10.1 ΟΡΓΑΝΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Στη διαδικασία αξιολόγησης των υποβληθεισών αιτήσεων χρηματοδότησης εμπλέκονται τα ακόλουθα όργανα:

Επιτροπή Αξιολόγησης

Για τις ανάγκες της αξιολόγησης της Δράσης θα συσταθεί **τριμελής Επιτροπή Αξιολόγησης** με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών Προγραμμάτων ΕΤΠΑ, ΤΣ και ΕΚΤ, στον οποίο υπάγεται η ΕΥΔ, με ένα μέλος από την ΕΥΔ «Ανταγωνιστικότητα», ένα από τον ΕΦΕΠΑΕ και ένα από το Μητρώο Εμπειρογνωμόνων για την αξιολόγηση επενδυτικών επιχειρήσεων ή επιχειρησιακών σχεδίων κατάρτισης σε τεχνολογίες της πλατφόρμας Στρατηγικών Τεχνολογιών για την Ευρώπη (Strategic

Technologies for Europe Platform, STEP) και σε τεχνολογίες Άμυνας (Defence). Στην απόφαση αυτή περιγράφονται οι αρμοδιότητες της Επιτροπής, ορίζονται τα μέλη της και ό,τι άλλο σχετικό απαιτείται, καθώς και τα αντίστοιχα αναπληρωματικά μέλη.

Δύναται να ορίζονται, σύμφωνα με τα ανωτέρω, και επιπρόσθετες επιτροπές αξιολόγησης για την εξέταση των αιτήσεων χρηματοδότησης.

Τα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης δεν έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν στην παρακολούθηση και την παραλαβή των αποτελεσμάτων των έργων που αξιολόγησαν (Όργανο Ελέγχου, Επιτροπή Παραλαβής κ.λπ.).

Με απόφαση του ΕΦΕΠΑΕ ορίζονται στελέχη που παρέχουν διοικητική και τεχνική υποστήριξη στην Επιτροπή Αξιολόγησης, χωρίς να υποκαθιστούν την Επιτροπή στο έργο της αξιολόγησης.

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα»

Η ΕΥΔ του Προγράμματος «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ» είναι υπεύθυνη για τον γενικό συντονισμό της διαδικασίας αξιολόγησης. Μεταξύ άλλων μεριμνά για:

- την έκδοση οριζοντίων οδηγιών, διευκρινίσεων και κατευθυντήριων γραμμών που αφορούν σε θέματα αξιολόγησης,
- την παρακολούθηση του χρονοδιαγράμματος αξιολόγησης,
- τις σχετικές εισηγήσεις προς το Γενικό Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών Προγραμμάτων ΕΤΠΑ, ΤΣ και ΕΚΤ για την έκδοση των αποφάσεων έγκρισης αποτελεσμάτων αξιολόγησης αιτήσεων χρηματοδότησης.

10.2 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Η αξιολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης γίνεται με τη μέθοδο της **άμεσης διαδικασίας** (FIFO). Κάθε αίτηση χρηματοδότησης που υποβάλλεται αξιολογείται **με τήρηση σειράς προτεραιότητας, σύμφωνα με την ημερομηνία και ώρα οριστικής ηλεκτρονικής υποβολής στο ΟΠΣΚΕ**.

Η σειρά χρονικής προτεραιότητας (FIFO) κατοχυρώνεται αποκλειστικά για πλήρεις αιτήσεις, σύμφωνα με το Κεφάλαιο 9.

Η αξιολόγηση διενεργείται με κριτήρια pass/fail (ΝΑΙ/ΟΧΙ και, όπου προβλέπεται, ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ), χωρίς συγκριτική βαθμολόγηση. Τα κριτήρια του Παραρτήματος ΙΙΙ ελέγχονται σωρευτικά στα ακόλουθα Στάδια:

Στάδιο Α – Τυπικές Προϋποθέσεις Συμμετοχής

Στάδιο Β – Πληρότητα Επιχειρησιακού Σχεδίου Κατάρτισης

Στάδιο Γ – Έλεγχος Θεματικής Επιλεξιμότητας STEP/Άμυνας

Στάδιο Δ – Έλεγχος ενδοεπιχειρησιακού χαρακτήρα και επιλεξιμότητας της κατάρτισης

Στάδιο Ε – Επιλεξιμότητα Δαπανών – Εύλογο Κόστους

Η μη θετική αξιολόγηση έστω και σε ένα στάδιο συνεπάγεται την απόρριψη της αίτησης χρηματοδότησης, με δικαίωμα ένστασης σύμφωνα με το Κεφάλαιο 10.4.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης διενεργεί τον έλεγχο πληρότητας των δικαιολογητικών και πλήρωσης των προϋποθέσεων συμμετοχής, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των στοιχείων, δικαιολογητικών και ηλεκτρονικών εγγράφων τεκμηρίωσης κάθε αίτησης, όπως αυτά περιγράφονται στο Κεφάλαιο 4 «ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΌΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ» και στο Παράρτημα Ι, που έχουν καταχωριστεί στην αίτηση χρηματοδότησης και αναρτηθεί σε ηλεκτρονική μορφή στο ΟΠΣΚΕ από τον δυνητικό δικαιούχο.

Βασικές αρχές που διέπουν τη διαδικασία αξιολόγησης:

- Κάθε μέλος της Επιτροπής Αξιολόγησης δεν ταυτίζεται με τον συντάκτη της αίτησης χρηματοδότησης και δεν συνδέεται με τον δυνητικό δικαιούχο κατά τρόπο που δύναται να επηρεάσει την αμερόληπτη και αντικειμενική άσκηση των καθηκόντων του.
- Η Επιτροπή Αξιολόγησης προβαίνει στην αξιολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης αποκλειστικά μέσω του ΟΠΣΚΕ
- Τα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης δεν έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν στην παρακολούθηση και την παραλαβή των αποτελεσμάτων των έργων που αξιολόγησαν (Όργανο Ελέγχου, Επιτροπή Παραλαβής κ.λπ.).

Προϋπόθεση για την επιλεξιμότητα κάθε αίτησης χρηματοδότησης είναι η σωρευτική τήρηση των ακόλουθων:

i. Η πληρότητα του ηλεκτρονικού φακέλου υποψηφιότητας (**Παράρτημα Ι «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ»**) που υποβάλλονται ηλεκτρονικά κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης).

ii. Η θετική απάντηση (ΝΑΙ), με σχετική τεκμηρίωση, στο σύνολο των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής (Ενότητα Α του Παραρτήματος ΙΙΙ) και η τήρηση του συνόλου των όρων του Κεφαλαίου 4 της παρούσας.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης:

- επιβεβαιώνει την υποβολή **των αιτούμενων δικαιολογητικών και διενεργεί τον έλεγχο πλήρωσης των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής** που περιέχονται στον συνημμένο στην αίτηση χρηματοδότησης ηλεκτρονικό φάκελο υποψηφιότητας, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των υποβληθέντων στοιχείων και τα αναγραφόμενα σε αυτά πραγματικά και ακριβή δεδομένα.
- Ελέγχει και επαληθεύει την πληρότητα των δικαιολογητικών, την πλήρωση των προϋποθέσεων συμμετοχής και την επιλεξιμότητα της αίτησης χρηματοδότησης.
- Εξετάζει το σύνολο των κριτηρίων των Σταδίων Β, Γ, Δ και Ε του Παραρτήματος ΙΙΙ, που αφορούν ιδίως την πληρότητα και τεκμηρίωση του ΕΣΚ, τη θεματική επιλεξιμότητα των αντικειμένων STEP/Άμυνας, τον ενδοεπιχειρησιακό χαρακτήρα και την επιλεξιμότητα της κατάρτισης, την προϋπόθεση Διατήρησης της Βάσης Αναφοράς και τον διαχωρισμό Μέρους Α/Μέρους Β, καθώς και την επιλεξιμότητα και το εύλογο των δαπανών και την τήρηση των ορίων προϋπολογισμού και ενίσχυσης.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης με βάση τα στοιχεία που έχει λάβει και τα αποτελέσματα των ανωτέρω ελέγχων, ολοκληρώνει την αξιολόγηση της αίτησης χρηματοδότησης και εισηγείται την έγκριση ή την απόρριψή της. Διευκρινίζεται ότι τα δεδομένα από δημόσιους φορείς δεν μπορούν να καλύψουν δικαιολογητικά όπως οι υπεύθυνες δηλώσεις που απαιτούνται σύμφωνα με το **Παράρτημα VII** της παρούσας.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης θα προχωρήσει σε επαλήθευση των δηλούμενων στοιχείων μέσω διασταυρώσεων. Για την επαλήθευση των δηλωθέντων/προσκομισθέντων στοιχείων θα χρησιμοποιηθούν στοιχεία που τηρούνται σε Εθνικές Βάσεις Δεδομένων (π.χ. ΕΡΓΑΝΗ, Γ.Ε.ΜΗ., ΕΦΚΑ, ΑΑΔΕ).

Σε κάθε περίπτωση, τα στοιχεία αυτά κατισχύουν των δηλωθέντων ή/και των αναγραφόμενων στα προσκομισθέντα έντυπα και δύνανται να χρησιμοποιηθούν για τον έλεγχο της τήρησης των τυπικών προϋποθέσεων και της εν γένει επιλεξιμότητας της αίτησης. Αν από την ως άνω διασταύρωση προκύψει η μη συνδρομή προϋπόθεσης συμμετοχής, η αίτηση απορρίπτεται.

Ειδικά για την τεκμηρίωση του αριθμού των εργαζομένων, αναζητούνται στοιχεία από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης (Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ) καθώς και από τον e-ΕΦΚΑ.

Διευκρινίζεται ότι μέσω της διαλειτουργικότητας του ΟΠΣΚΕ με άλλες βάσεις δεδομένων του Δημοσίου (όπως της ΑΑΔΕ) τα αντίστοιχα επιμέρους πεδία του ΟΠΣΚΕ (πχ ΚΑΔ κ.α.) θα εμφανίζονται αυτομάτως προσυμπληρωμένα χωρίς δυνατότητα επεξεργασίας εκ μέρους του Δικαιούχου.

Κατά τον έλεγχο των τυπικών προϋποθέσεων και των δικαιολογητικών συμμετοχής γίνονται διασταυρώσεις δεδομένων, ώστε να επαληθευθεί η ακρίβεια των προσκομισθέντων στοιχείων και να αποφευχθούν και να αντιμετωπιστούν φαινόμενα απάτης σε βάρος του ενωσιακού προϋπολογισμού.

Δεν προβλέπεται η αναζήτηση τυχόν ελλειπόντων δικαιολογητικών ή διευκρινίσεων. Ως εκ τούτου, οποιαδήποτε έλλειψη δικαιολογητικού που δεν επιτρέπει την εξαγωγή ασφαλούς συμπεράσματος για την τήρηση των προϋποθέσεων συμμετοχής στη Δράση **χαρακτηρίζεται ως ουσιώδης και δύναται να καταστήσει την αίτηση απορριπτέα**.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης, με την υποστήριξη του ΕΦ, γνωμοδοτεί ξεχωριστά για κάθε αίτηση χρηματοδότησης. Το τελικό αποτέλεσμα της γνωμοδότησης περιλαμβάνει για κάθε αίτηση:

- την επιλεξιμότητα του ΕΣΚ της αίτησης, με τη σχετική τεκμηρίωση σε περίπτωση μη επιλέξιμου ΕΣΚ ή δαπάνης,
- τον προϋπολογισμό (επιλέξιμο και συνολικό) καθώς και την αναλογούσα δημόσια δαπάνη, με την αντίστοιχη τεκμηρίωση σε περίπτωση απόρριψης λόγω μη επιλεξιμότητας δαπάνης/δαπανών ή περικοπής λόγω μη εύλογου κόστους.

Ακολούθως, οριστικοποιεί το τελικό αποτέλεσμα ελέγχου κάθε αίτησης και συντάσσει σχετικό πρακτικό με τεκμηριωμένη εισήγηση για την έγκριση ή την απόρριψη της αίτησης χρηματοδότησης.

Το πρακτικό της Επιτροπής Αξιολόγησης περιλαμβάνει για κάθε παρτίδα (ανά κατηγορία Περιφέρειας και Προτεραιότητα):

- Πίνακα αιτήσεων προς επιχορήγηση, με περιεχόμενα κατ' ελάχιστον τον μοναδικό ενάριθμο κωδικό της αίτησης στο ΟΠΣΚΕ, την κατηγορία Περιφέρειας, την Προτεραιότητα, τον προϋπολογισμό (επιλέξιμο και συνολικό), την αναλογούσα δημόσια δαπάνη, τη χρονοσήμανση οριστικοποίησης της αίτησης στο ΟΠΣΚΕ και τη σχετική τεκμηρίωση σε περίπτωση περικοπής δαπάνης.
- Πίνακα αιτήσεων προς απόρριψη λόγω αρνητικής αξιολόγησης, με όμοιο ως άνω ελάχιστο περιεχόμενο, καθώς και σχετική τεκμηρίωση για την εισήγηση απόρριψης.
- Πίνακα αιτήσεων προς απόρριψη λόγω εξάντλησης προϋπολογισμού.

Τα πρακτικά υπογράφονται από τα μέλη της Επιτροπής και προωθούνται στην ΕΥΔ του Προγράμματος «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ» σε τακτά χρονικά διαστήματα.

10.3 ΕΓΚΡΙΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΕΓΚΡΙΣΗ/ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, οριστικοποιούνται τα στοιχεία των αιτήσεων στο ΟΠΣΚΕ, προκειμένου να αποτυπωθεί η τελική κατάσταση ανά πράξη (θετικά αξιολογηθείσες, αρνητικά αξιολογηθείσες).

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης και τη διενέργεια τυχόν άλλων προενταξιακών ελέγχων, οι πίνακες των αιτήσεων χρηματοδότησης που προτείνονται προς έγκριση και προς απόρριψη (εγκεκριμένες, εγκεκριμένες αλλά μη χρηματοδοτούμενες λόγω εξάντλησης προϋπολογισμού, απορριφθείσες - μη χρηματοδοτούμενες), μαζί με τα πρακτικά της/των Επιτροπής/-ών Αξιολόγησης, διαβιβάζονται από την ΕΥΔ στον Γενικό Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών Προγραμμάτων ΕΤΠΑ, ΤΣ και ΕΚΤ για την έκδοση από τον Αναπληρωτή Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών των αποφάσεων έγκρισης των αποτελεσμάτων της διαδικασίας αξιολόγησης.

Η ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων γίνεται μέσω ΟΠΣΚΕ και επέχει θέση κοινοποίησης κατά την έννοια του άρθρου 19 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α΄ 45), ολοκληρώνεται με την αποστολή ηλεκτρονικής ειδοποίησης στη δηλωθείσα στο ΟΠΣΚΕ διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και επιφέρει όλες τις νόμιμες συνέπειες, σύμφωνα με το άρθρο 56 παρ. 6 σημ. δ του ν. 4914/2022 (Α΄ 61).

Σημειώνεται ότι η ημερομηνία αποστολής της ανωτέρω ηλεκτρονικής ειδοποίησης τεκμαίρεται ως το χρονικό σημείο ανάληψης δέσμευσης για τη χρηματοδότηση του δικαιούχου.

Οι δυνητικοί δικαιούχοι της Δράσης, με την ως άνω ενημέρωσή τους λαμβάνουν γνώση για την αναλογούσα Δημόσια Δαπάνη και για το δικαίωμα υποβολής τεκμηριωμένης ένστασης (ενδικοφανούς προσφυγής), σύμφωνα με το Κεφάλαιο Κεφάλαιο 10.4 «ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ» της παρούσας πρόσκλησης.

Οι δυνητικοί δικαιούχοι της Δράσης, για τους οποίους η αίτηση χρηματοδότησης δεν γίνεται αποδεκτή, με την ως άνω ενημέρωση δύνανται να κάνουν χρήση του δικαιώματός τους υποβολής τεκμηριωμένης ένστασης (ενδικοφανής προσφυγή), σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο Κεφάλαιο 10.4: «ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ» της παρούσας πρόσκλησης.

Εφόσον δεν υποβληθεί ένσταση επί των αποτελεσμάτων εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, τεκμαίρεται ότι η επιχείρηση αποδέχεται τα αποτελέσματα.

Η αποδοχή χρηματοδότησης από τις επιχειρήσεις συνιστά αποδοχή της εγγραφής τους στον κατάλογο των πράξεων που δημοσιεύεται σύμφωνα με τα άρθρα 46-50 του Καν. (ΕΕ) 2021/1060.

Στοιχεία των εγκεκριμένων αιτήσεων, όπως προβλέπονται στο άρθρο 49 παρ. 2 και στο Παράρτημα ΙΧ του Κανονισμού, θα αποτελέσουν αντικείμενο δημοσιοποίησης.

Ακολουθεί η διαδικασία έκδοσης της **Απόφασης Ένταξης πράξεων**, η οποία παράγεται από το ΟΠΣ μέσω των στοιχείων του ΟΠΣΚΕ για το σύνολο των εγκεκριμένων αιτήσεων.

Οι Αποφάσεις Ένταξης εκδίδονται από τον Αναπληρωτή Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, μετά από εισήγηση της ΕΥΔ στον Γενικό Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών Προγραμμάτων ΕΤΠΑ, ΤΣ και ΕΚΤ.

Τα αποτελέσματα των εγκεκριμένων αιτήσεων και τα στοιχεία των απορριφθέντων έργων δημοσιεύονται στους δικτυακούς τόπους της ΕΥΔ (www.antagonistikotita.gr) και του ΕΦΕΠΑΕ (www.efepae.gr).

Οι δυνητικοί δικαιούχοι της Δράσης, των οποίων η αίτηση χρηματοδότησης έγινε αποδεκτή και ενημερώθηκαν σχετικά, υποβάλλουν στον ΕΦΕΠΑΕ **Υπεύθυνη Δήλωση Αποδοχής Τεχνικού Παραρτήματος**, σύμφωνα με το υπόδειγμα του **Παραρτήματος VIII**, με γνήσιο υπογραφής ή ψηφιακή υπογραφή ή μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr).

10.4 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ

Η διαδικασία ενστάσεων ακολουθεί τη με Α.Π. 110565/17.11.2022 (Β’ 5958) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [(ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α’ 61)]», όπως τροποποιήθηκε με τη με Α.Π. 8542/02.05.2024 (Β’ 2855) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Τροποποίηση της υπ’ αρ. 110565/17.11.2022 υπουργικής απόφασης «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α’ 61)]» (Β’ 5958)».

Ο ενδιαφερόμενος δύναται, εντός ανατρεπτικής προθεσμίας **δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την επομένη ημέρα της κοινοποίησης** της Απόφασης Έγκρισης Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης, να υποβάλει διοικητική ένσταση (ενδικοφανή προσφυγή με την έννοια του άρθρου 25 του ν. 2690/1999) **αποκλειστικά μέσω του ΟΠΣΚΕ**.

- Η ένσταση ασκείται άπαξ επί του αποτελέσματος της αξιολόγησης της αίτησης χρηματοδότησης.
- Η ηλεκτρονική υποβολή της ένστασης γίνεται στο ΟΠΣΚΕ με συμπλήρωση των σχετικών πεδίων του σημείου «ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ» και επισύναψη των δικαιολογητικών που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα σε αυτήν, κατά την κρίση του δικαιούχου.
- Επιτρέπεται η επανεπεξεργασία της οριστικοποιημένης ένστασης, υπό την προϋπόθεση να οριστικοποιηθεί εκ νέου μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των ενστάσεων. Η επανεπεξεργασία πραγματοποιείται από τον δηλωθέντα συντονιστή μέσω του ΟΠΣΚΕ και με την επιλογή αυτή τα δεδομένα που έχουν καταχωρηθεί για τη συγκεκριμένη ένσταση είναι διαθέσιμα για διόρθωση/τροποποίηση.

Προσοχή: Σε αυτή την περίπτωση απαιτείται εκ νέου υποβολή της και ως ημερομηνία υποβολής για την τεκμηρίωση του εμπρόθεσμου, λαμβάνεται υπόψη η τελική-οριστική υποβολή. Η εμπρόθεσμη υποβολή της ένστασης στο ΟΠΣΚΕ αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του δικαιούχου. Ενστάσεις οι οποίες κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής βρίσκονται σε κατάσταση επανεπεξεργασίας λογίζονται ως μη υποβληθείσες και δεν εξετάζονται.

- Αρμόδιο όργανο για την εξέταση των ενστάσεων είναι η **Επιτροπή Εξέτασης Ενστάσεων**, η οποία ορίζεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών Προγραμμάτων ΕΤΠΑ, ΤΣ και ΕΚΤ. Δύναται να ορίζονται και επιπρόσθετες επιτροπές εξέτασης ενστάσεων. Ο ΕΦ υποστηρίζει το έργο της Επιτροπής με τεκμηριωμένη εισήγηση επί της ένστασης.
- Οι ενστάσεις εξετάζονται μέσω του ΟΠΣΚΕ τόσο ως προς τη νομιμότητα της πράξης κατά της οποίας στρέφονται όσο και ως προς την ουσία της υπόθεσης.
- Μετά την ολοκλήρωση της εξέτασης των ενστάσεων, συντάσσεται πρακτικό με τεκμηριωμένη εισήγηση προς την ΕΥΔ για την αποδοχή, τη μερική αποδοχή ή την απόρριψη των ενστάσεων που εξετάσθηκαν.
- Με βάση τα αποτελέσματα της εξέτασης των ενστάσεων και μετά τη διενέργεια προενταξιακού ελέγχου από το ΟΠΣΚΕ και τυχόν άλλων συμπληρωματικών ελέγχων από την ΕΥΔ, οριστικοποιούνται τα στοιχεία των αιτήσεων στο ΟΠΣΚΕ προκειμένου να αποτυπωθεί το αποτέλεσμα της εξέτασης των ενστάσεων (αποδοχή ή μερική αποδοχή ή απόρριψη), καθώς και η τελική κατάσταση ανά πράξη δηλ. εγκεκριμένη, απορριφθείσα.
- Με βάση τους πίνακες που προκύπτουν με την ενσωμάτωση των αποτελεσμάτων εξέτασης των ενστάσεων και της τελικής κατάστασης των πράξεων, η ΕΥΔ εισηγείται στον Γενικό Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών Προγραμμάτων ΕΤΠΑ, ΤΣ και ΕΚΤ την έκδοση τροποποίησης της/των σχετικής/ών απόφασης/αποφάσεων έγκρισης αποτελεσμάτων αξιολόγησης, εφόσον απαιτείται.
- Με την έκδοση των εν λόγω αποφάσεων οριστικοποιούνται στο ΟΠΣΚΕ τα στοιχεία των αιτήσεων που περιλαμβάνονται σε αυτές και οι δυνητικοί Δικαιούχοι ενημερώνονται ηλεκτρονικά μέσω ΟΠΣΚΕ, (στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας, καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που έχει ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει για την τελική αξιολόγηση της αίτησης χρηματοδότησής τους μετά την εξέταση της ένστασής τους. Σημειώνεται ότι, η **ημερομηνία αποστολής της ανωτέρω ηλεκτρονικής ειδοποίησης τεκμαίρεται ως το οριστικό χρονικό σημείο ανάληψης δέσμευσης** και, για τις αιτήσεις που εγκρίνονται κατόπιν ένστασης, αφετηρία του ανώτατου χρονικού πλαισίου των δεκαοκτώ (18) μηνών του Κεφ. 6.4.
- Οι αποφάσεις επί των ενστάσεων καθιστούν οριστική την έγκριση ή απόρριψη των αιτήσεων χρηματοδότησης, χωρίς δυνατότητα ετέρου σταδίου διοικητικής προσφυγής.
- Οι αποφάσεις επί των ενστάσεων αναρτώνται στο πρόγραμμα Διαύγεια, στο www.antagonistikotita.gr, στο www.efepae.gr και στις ιστοσελίδες των Περιφερειακών Μονάδων του Ενδιάμεσου Φορέα και στο ΕΣΠΑ www.espa.gr.

Στη συνέχεια πραγματοποιείται, όταν απαιτείται, τροποποίηση και της σχετικής απόφασης ένταξης στο ΟΠΣ.

<u>Επιτροπή Εξέτασης Ενστάσεων</u>

Για τις ανάγκες της διαδικασίας των ενστάσεων, συγκροτείται Επιτροπή Εξέτασης Ενστάσεων, η οποία ορίζεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών Προγραμμάτων ΕΤΠΑ, ΤΣ και ΕΚΤ. Επιπλέον, δύναται να ορίζονται και επιπρόσθετες επιτροπές εξέτασης ενστάσεων.

Ο ΕΦ υποστηρίζει το έργο της Επιτροπής Εξέτασης Ενστάσεων με τεκμηριωμένη εισήγηση επί της αίτησης ένστασης του δικαιούχου.

Με την ολοκλήρωση της εξέτασης των ενστάσεων εκδίδονται οι σχετικές Αποφάσεις.

Τα στελέχη που συμμετέχουν στη διαδικασία εξέτασης ενστάσεων (είτε ως εισηγητές είτε ως μέλη συλλογικών οργάνων) δεν πρέπει να έχουν λάβει μέρος σε προηγούμενα στάδια αξιολόγησης της ίδιας πράξης, προκειμένου να διασφαλίζεται η αρχή της αμεροληψίας και της αντικειμενικότητας. Επιπλέον, τα μέλη της Επιτροπής Εξέτασης Ενστάσεων δεν έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν στην παρακολούθηση και την παραλαβή των αποτελεσμάτων των έργων που αξιολόγησαν (Όργανο Ελέγχου, Επιτροπή Παραλαβής κλπ).

11. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

11.1 ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Ο Δικαιούχος της ενίσχυσης, κατά τη διάρκεια υλοποίησης του Επιχειρησιακού Σχεδίου Κατάρτισης (ΕΣΚ), υποχρεούται στην υποβολή, μέσω του ΟΠΣΚΕ, στοιχείων που αφορούν την πρόοδο υλοποίησης, ήτοι Αιτημάτων Τροποποίησης και Αιτημάτων Επαλήθευσης, καθώς και των στοιχείων παρακολούθησης φυσικού αντικειμένου και δεικτών της παραγράφου (Γ).

Κάθε παράβαση των όρων της παρούσας πρόσκλησης και της απόφασης ένταξης συνεπάγεται τη λήψη διορθωτικών μέτρων, τα οποία μπορεί να κλιμακωθούν από τη διατύπωση απλών συστάσεων συμμόρφωσης μέχρι και την ενεργοποίηση των διαδικασιών ανάκλησης και έντοκης επιστροφής της καταβληθείσας δημόσιας χρηματοδότησης, κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ).

Κατά το χρονικό διάστημα υλοποίησης, ο δικαιούχος υποχρεούται να κοινοποιεί άμεσα και υποχρεωτικά στον ΕΦ:

- το **ακριβές πρόγραμμα ενεργειών κατάρτισης πριν την έναρξή τους** (αντικείμενο, τόπος/μέσο διεξαγωγής, ημερομηνίες, ώρες, εκπαιδευτές, κατάλογος συμμετεχόντων). Ο ΕΦ και η ΕΥΔ διατηρούν το δικαίωμα **αιφνίδιας επιτόπιας επαλήθευσης** στον τόπο διεξαγωγής των προγραμμάτων κατάρτισης·
- οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με την πορεία υλοποίησης, με τη μορφή αναφορών ή συγκεκριμένων στοιχείων·
- πιθανή αδυναμία συνέχισης της υλοποίησης του ΕΣΚ.

Μη ανταπόκριση σε αίτημα λήψης στοιχείων που απαιτούνται από τον ΕΦ, την ΕΥΔ και τις λοιπές ελεγκτικές αρχές ενδέχεται να οδηγήσει στην ανάκληση της απόφασης ένταξης και στην απένταξη του δικαιούχου από το Πρόγραμμα, με έντοκη επιστροφή τυχόν ήδη καταβληθείσας επιχορήγησης.

Α) Αίτημα Επαλήθευσης – Πιστοποίησης

Με στόχο την παρακολούθηση της προόδου του έργου και την εκταμίευση των προβλεπόμενων δόσεων της δημόσιας χρηματοδότησης, οι δικαιούχοι υποβάλλουν αιτήματα επαλήθευσης. Κάθε αίτημα επαλήθευσης υποβάλλεται μέσω του ΟΠΣΚΕ από τον Συντονιστή ΟΠΣΚΕ του έργου, αφορά σε συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και στις δαπάνες που πραγματοποίησε ο δικαιούχος σε αυτό, και συνοδεύεται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, όπως αυτά καθορίζονται στο **Παράρτημα IV «Παραδοτέα Πιστοποίησης Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου (ΦΟΑ)»** και στο **Παράρτημα VI «Δικαιολογητικά για την Καταβολή της Επιχορήγησης»**.

Με βάση τα αιτήματα και τα συνοδευτικά παραστατικά, διενεργείται η σχετική επαλήθευση από τον ΕΦ, πιστοποιείται το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο που έχει υλοποιηθεί και αποφασίζεται η εκταμίευση και το ύψος της δόσης της δημόσιας χρηματοδότησης (ενδιάμεση δόση ή αποπληρωμή), καθώς και ο κατάλληλος χειρισμός τυχόν εγγυητικής επιστολής που έχει προσκομιστεί στο πλαίσιο λήψης προκαταβολής (απομείωση ή επιστροφή).

Η υποβολή αιτημάτων επαλήθευσης γίνεται υποχρεωτικά μέσω του ΟΠΣΚΕ από τον Συντονιστή ΟΠΣΚΕ της πράξης (έργου).

Για τη διαχείριση των δικαιολογητικών και των τιμολογίων ο δικαιούχος πρέπει πρώτα, πραγματοποιώντας είσοδο στο ΟΠΣΚΕ με τους κωδικούς TaxisNet της επιχείρησης από την Καρτέλα «Σχέσεις ΟΠΣΚΕ» του προφίλ του, να ορίσει τον Οικονομικό Υπεύθυνο, ο οποίος είναι αρμόδιος για να πραγματοποιεί τις καταχωρήσεις των παραστατικών και πληρωμών για λογαριασμό του Δικαιούχου στο ΟΠΣΚΕ και να αναρτά/διαχειρίζεται τα δικαιολογητικά. Ο Οικονομικός υπεύθυνος πρέπει να είναι φυσικό πρόσωπο που διαθέτει επίσης προφίλ στο ΟΠΣΚΕ (δύναται να ταυτίζεται με το Συντονιστή).

Ο Οικονομικός Υπεύθυνος:

1. Καταχωρεί Δικαιολογητικά μέσω της διαδικασίας προσθήκης ή μέσω διαλειτουργικότητας, ανάλογα με τον τύπο δικαιολογητικού,
2. Καταχωρεί Τιμολόγια μέσω της διαδικασίας προσθήκης ή μέσω διαλειτουργικότητας,
3. Καταχωρεί Παραστατικά Εξόφλησης,
4. Επιμερίζει τα τιμολόγια σε έργα/πράξεις, ώστε ο Συντονιστής να τα συνδέσει με δαπάνες στο Αίτημα Καταβολής Ενίσχυσης.

Σε περίπτωση που δεν υποβληθεί εντός **του καθορισμένου χρονικού ορίου (Κεφ. 11.1.Α) αίτημα τελικής** επαλήθευσης —και ιδίως εάν έχει προηγηθεί εκταμίευση προκαταβολής ή **ενδιάμεσης** δόσης— ο ΕΦ προχωρά στη διερεύνηση του θέματος και**, κατά περίπτωση,** σε αυτεπάγγελτη διενέργεια επαλήθευσης.

Στο πλαίσιο υλοποίησης κάθε έργου είναι δυνατόν να υποβληθούν:

- **Αίτημα ενδιάμεσης επαλήθευσης.** Οι δικαιούχοι έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν ένα (1) αίτημα ενδιάμεσης επαλήθευσης, εντός του ανώτατου χρονικού πλαισίου των δεκαοκτώ (18) μηνών του Κεφ. 6.4 και πριν από το τελικό αίτημα, εφόσον έχουν πραγματοποιηθεί και εξοφληθεί επιλέξιμες δαπάνες Μέρους Α τουλάχιστον ίσες με το τριάντα τοις εκατό (30%) του εγκεκριμένου επιλέξιμου προϋπολογισμού του Μέρους Α. Το όριο ελέγχεται επί των δαπανών που υποβάλλονται με το αίτημα· τυχόν περικοπές κατά την πιστοποίηση δεν οδηγούν σε απόρριψη του αιτήματος. Οι δαπάνες που πιστοποιούνται ενδιάμεσα περιλαμβάνονται υποχρεωτικά στην Περίοδο Υλοποίησης που θα προσδιοριστεί με το τελικό αίτημα. Δεν προσφέρεται η δυνατότητα υποβολής δεύτερου αιτήματος ενδιάμεσης επαλήθευσης.
- **Αίτημα τελικής επαλήθευσης.** Υποβάλλεται υποχρεωτικά και περιλαμβάνει τη δήλωση της Περιόδου Υλοποίησης (ημερομηνία έναρξης και λήξης) κατά το Κεφ. 6.4 της παρούσας. Υποβάλλεται το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από την απώτατη δυνατή ημερομηνία λήξης της Περιόδου Υλοποίησης και σε κάθε περίπτωση εντός είκοσι ενός (21) μηνών από την ημερομηνία αποστολής της ηλεκτρονικής ειδοποίησης ένταξης (Κεφ. 10.3 ή, κατόπιν ένστασης, Κεφ. 10.4). Συνοδεύεται από τα παραδοτέα τεκμηρίωσης της Προϋπόθεσης Διατήρησης (Παράρτημα IV) και έχει ως στόχο την επαλήθευση της ολοκλήρωσης του φυσικού αντικειμένου, την οριστικοποίηση του τελικού προϋπολογισμού και της αντίστοιχης δημόσιας χρηματοδότησης και την επιβεβαίωση της τήρησης των όρων της Απόφασης Ένταξης.

Β) Επαλήθευση & Πιστοποίηση

Ο ΕΦ διενεργεί διοικητικό έλεγχο Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου, σύμφωνα με τα στοιχεία του αιτήματος Επαλήθευσης – Πιστοποίησης. Η επαλήθευση αφορά στην επιβεβαίωση: α) της υλοποίησης του εγκεκριμένου φυσικού αντικειμένου (προγράμματα κατάρτισης, συμμετέχοντες, ώρες, πιστοποιήσεις), β) της επιλεξιμότητας των πραγματοποιηθεισών δαπανών και γ) στην πιστοποίησή τους, μετά από έλεγχο του εύλογου του κόστους.

Κατά την επαλήθευση – πιστοποίηση:

- γίνεται έλεγχος της εμπρόθεσμης υποβολής του αιτήματος·
- γίνεται έλεγχος των δικαιολογητικών όπως υποβλήθηκαν ψηφιακά, για την κάλυψη όλων των κριτηρίων επιλεξιμότητας της Δράσης·
- γίνεται έλεγχος της υλοποίησης του εγκεκριμένου φυσικού αντικειμένου (διασταύρωση με παρουσιολόγια, μητρώο συμμετεχόντων και στοιχεία πιστοποίησης της παραγράφου Γ)·

- γίνεται έλεγχος της επιλεξιμότητας, ορθότητας, σκοπιμότητας, εγκυρότητας και νομιμότητας των πραγματοποιηθεισών δαπανών ως προς τις εγκεκριμένες·
- διαπιστώνεται η ορθή κατανομή των δαπανών στις Κατηγορίες Δαπανών και η **τήρηση των ανώτατων ποσοστών** ανά κατηγορία (Κεφάλαιο 6.1)·
- επιβεβαιώνεται το εύλογο του κόστους των υποβληθεισών δαπανών·
- γίνεται έλεγχος των παραστατικών έκδοσης και εξόφλησης των δαπανών και των λοιπών δικαιολογητικών·
- ελέγχονται τα τηρούμενα λογιστικά στοιχεία των πράξεων (π.χ. βιβλία εσόδων-εξόδων, καρτέλες προμηθευτών, ημερολόγια), για επιβεβαίωση της ορθής εκτέλεσης του οικονομικού αντικειμένου.

Στο στάδιο της πιστοποίησης οριστικοποιείται το ποσό των γενικών έμμεσων δαπανών, **υπολογιζόμενο κατ' αποκοπή ως ποσοστό επτά τοις εκατό (7%) επί των πιστοποιηθεισών άμεσων επιλέξιμων δαπανών** της πράξης [άρθρο 54 στοιχείο α) Καν. (ΕΕ) 2021/1060], χωρίς απαίτηση προσκόμισης παραστατικών για την κατηγορία αυτή.

Κατά την τελική επαλήθευση–πιστοποίηση ελέγχεται επιπροσθέτως η πλήρωση της Προϋπόθεσης Διατήρησης Βάσης Αναφοράς (Κεφ. 2.4), βάσει της συγκεντρωτικής κατάστασης δαπανών κατάρτισης της δηλωθείσας Περιόδου Υλοποίησης (Μέρος Α + Μέρος Β) και της βεβαίωσης ορκωτού ελεγκτή-λογιστή του Παραρτήματος IV. Ως Μέρος Α λαμβάνεται το τελικώς πιστοποιημένο επιλέξιμο κόστος· δαπάνες κατάρτισης STEP/Defence που περικόπτονται ως μη επιλέξιμες, εφόσον εμπίπτουν στις δαπάνες κατάρτισης, προσμετρώνται στο Μέρος Β. Για το Μέρος Β δεν απαιτείται υποβολή αναλυτικών παραστατικών· ο ΕΦ δύναται να ζητήσει δειγματοληπτικά παραστατικά και λογιστικές εγγραφές. Ο ΕΦ ελέγχει ότι η δηλωθείσα περίοδος πληροί τους περιορισμούς (α)–(γ) του Κεφ. 6.4· αν όχι, την προσαρμόζει στο εγγύτερο επιτρεπτό διάστημα με αιτιολόγηση στην έκθεση.

Το όργανο επαλήθευσης διενεργεί τον έλεγχο επαλήθευσης/πιστοποίησης του αιτήματος και σε περίπτωση που, εντοπιστούν εκκρεμότητες/ελλείψεις ενημερώνει τη δικαιούχο μέσω διακριτής καρτέλας «Επικοινωνία» στο ΟΠΣΚΕ. Κατά τη δημιουργία της επικοινωνίας αποστέλλεται ενημερωτικό e-mail και δημιουργείται σχετική ειδοποίηση (Notification) στον Συντονιστή. Ο δικαιούχος έχει πρόσβαση στις επικοινωνίες μέσω της ενότητας «Οι Επικοινωνίες μου» στο ΟΠΣΚΕ όπου μπορεί να τις προβάλλει μόνο για ανάγνωση ενώ μέσω του Συντονιστή και του Οικονομικού Υπεύθυνου καλείται να ανταποκριθεί και να καλύψει τα ζητούμενα σε εύλογο χρονικό διάστημα μέσω της ενότητας «Τα Δικαιολογητικά Δικαιούχου μου», με την διαδικασία της προσθήκης, επιλέγοντας από την αναδυόμενη λίστα του πεδίου «Τύπος Δικαιολογητικού» τον κατάλληλο.

Οποιαδήποτε περικοπή δαπάνης πρέπει να είναι πλήρως και επαρκώς αιτιολογημένη από το Όργανο Επαλήθευσης – Πιστοποίησης. **Σε περίπτωση που απαιτηθούν διευκρινίσεις από τον ΕΦ, τα σχετικά δικαιολογητικά υποβάλλονται στο ΟΣΠΚΕ από τον δικαιούχο εντός είκοσι (20) εργάσιμων ημερών από την επομένη της ενημέρωσής του μέσω ΟΠΣΚΕ· σε περίπτωση μη ανταπόκρισης, ο έλεγχος ολοκληρώνεται βάσει των ήδη προσκομισθέντων στοιχείων.** Μετά την ολοκλήρωση της επαλήθευσης – πιστοποίησης και κατόπιν κάλυψης ή μη, από τον δικαιούχο, τυχόν εντοπισμένων εκκρεμοτήτων και ελλείψεων, η επαλήθευση – πιστοποίηση ολοκληρώνεται, σε εύλογο χρονικό διάστημα από την ειδοποίηση, με τη σύνταξη της σχετικής έκθεσης.

Οι **επιτόπιες επαληθεύσεις** δύναται να συμπληρώνουν δειγματοληπτικά τις διοικητικές επαληθεύσεις και μπορούν να διενεργηθούν σε οποιοδήποτε στάδιο έως την πληρωμή του δικαιούχου, **καθώς και κατά τη διάρκεια διεξαγωγής της κατάρτισης** (επιβεβαίωση πραγματικής διενέργειας, ταυτοπροσωπίας συμμετεχόντων, τήρησης παρουσιολογίων). Ο ΕΦ, προκειμένου η επιχείρηση να είναι κατάλληλα προετοιμασμένη, αποστέλλει σχετικό έγγραφο ειδοποίησης πριν την ημερομηνία της επαλήθευσης, κατόπιν συνεννόησης με την επιχείρηση — **πλην των αιφνίδιων επιτόπιων επαληθεύσεων κατά τη διεξαγωγή της κατάρτισης**. Ο δικαιούχος οφείλει να διευκολύνει τα στελέχη του οργάνου επαλήθευσης και να τηρεί τις οδηγίες τους, καθώς και τις ημερομηνίες αποστολής των εκκρεμοτήτων που διαπιστώθηκαν. Η παρουσία του Υπευθύνου Έργου καθ' όλη τη διάρκεια της επιτόπιας επαλήθευσης – πιστοποίησης είναι υποχρεωτική και αποτελεί κατά βάση προϋπόθεση για την ομαλή διεξαγωγή της.

Οι αρμόδιες Αρχές προβαίνουν σε επαλήθευση των δηλούμενων στοιχείων μέσω διασταυρώσεων με στοιχεία που τηρούνται σε Εθνικές Βάσεις Δεδομένων. Τα στοιχεία αυτά

κατισχύουν των δηλωθέντων ή/και των αναγραφόμενων στα προσκομισθέντα έντυπα. Αν από την ως άνω διασταύρωση προκύψει η μη πλήρωση απαιτήσεων υλοποίησης και ολοκλήρωσης, το αίτημα απορρίπτεται· αν έχει προηγηθεί εκταμίευση, εφαρμόζονται οι διατάξεις περί ανακτήσεων.

Απουσίες και μερική υλοποίηση

Συμμετέχων λογίζεται ότι ολοκλήρωσε πρόγραμμα κατάρτισης εφόσον παρακολούθησε τουλάχιστον το ογδόντα τοις εκατό (80%) των ωρών του, όπως προκύπτει από τα παρουσιολόγια ή τα ηλεκτρονικά τεκμήρια συμμετοχής. Δαπάνες που τιμολογούνται ανά συμμετέχοντα (δίδακτρα, εξέταστρα, πιστοποιήσεις, μετακινήσεις) είναι επιλέξιμες μόνο για συμμετέχοντες που ολοκλήρωσαν το πρόγραμμα και πληρούν το κριτήριο Δ1. Δαπάνες εκπαιδευτών και προγράμματος που δεν εξαρτώνται από τον αριθμό συμμετεχόντων είναι επιλέξιμες εφόσον υλοποιήθηκαν οι εγκεκριμένες ώρες· εάν υλοποιήθηκαν λιγότερες, περικόπτονται αναλογικά. Πρόγραμμα χωρίς κανέναν συμμετέχοντα που ολοκλήρωσε δεν πιστοποιείται. Οι περικοπές αυτές δεν συνιστούν λόγο ανάκλησης· ανάκληση επέρχεται μόνο εάν, μετά τις περικοπές, δεν πληρούνται τα ελάχιστα όρια του Κεφ. 6.4 ή η Προϋπόθεση Διατήρησης.

Μεταβολές κοινοποιηθέντος προγράμματος. Μεταβολές εκπαιδευτή/παρόχου, ημερομηνιών ή ωραρίου, τόπου εντός της ίδιας κατηγορίας Περιφέρειας, μέσου μεταξύ δια ζώσης και σύγχρονης εξ αποστάσεως, καθώς και του καταλόγου συμμετεχόντων (συμπεριλαμβανομένης της αντικατάστασης συμμετέχοντος από άλλον εργαζόμενο που πληροί το κριτήριο Δ1, πριν από την έναρξη του προγράμματος ή εντός του πρώτου 20% των ωρών του), κοινοποιούνται στον ΕΦ με επικαιροποιημένο πρόγραμμα τουλάχιστον τρεις (3) εργάσιμες ημέρες πριν την επηρεαζόμενη συνεδρία, χωρίς έγκριση και χωρίς αύξηση της εγκεκριμένης ενίσχυσης. Αλλαγή αντικειμένου, μετάβαση σε ασύγχρονη τηλεκατάρτιση, μείωση ωρών προγράμματος άνω του 20% ή προσθήκη/κατάργηση προγράμματος συνιστούν τροποποίηση ΦΟΑ (Κεφ. 12.2). Συνεδρίες χωρίς εμπρόθεσμη κοινοποίηση δεν πιστοποιούνται, εκτός τεκμηριωμένης ανωτέρας βίας.

Γ) Παρακολούθηση Φυσικού Αντικειμένου & Δεικτών

Ο δικαιούχος υποχρεούται, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης, να τηρεί και να καθιστά διαθέσιμα στον ΕΦ/ΕΥΔ τα ακόλουθα:

1. **Μητρώο συμμετεχόντων** ανά πρόγραμμα κατάρτισης, με τα στοιχεία κάθε εργαζομένου (σχέση εξαρτημένης εργασίας), το αντικείμενο STEP/Defence, τις ώρες και τις ημερομηνίες κατάρτισης.
2. **Παρουσιολόγια** υπογεγραμμένα (ή ισοδύναμα ηλεκτρονικά τεκμήρια για τη σύγχρονη εξ αποστάσεως κατάρτιση), που τεκμηριώνουν τη συμμετοχή, τον χρόνο κατάρτισης και την επιτυχή ολοκλήρωση, ώστε να διασφαλίζεται αξιόπιστη διαδρομή ελέγχου (audit trail).
3. **Στοιχεία πιστοποίησης** — αντίγραφα των πιστοποιητικών δεξιοτήτων/γνώσεων που χορηγήθηκαν (διεθνώς αναγνωρισμένων ή αναγνωρισμένων από τον ΕΟΠΠΕΠ· για αντικείμενα άμυνας, κατά περίπτωση NATO/AQAP/ISO), συνοδευόμενα από τα σχετικά εξοφλημένα παραστατικά.
4. **Στοιχεία προόδου δεικτών**, σύμφωνα με τα εγκεκριμένα Δελτία Ταυτότητας Δεικτών της Δράσης. Ειδικότερα, ο δικαιούχος παρέχει τα στοιχεία που τροφοδοτούν: τον πρόσθετο δείκτη αποτελέσματος **«Εργαζόμενοι Επιχειρήσεων που αποκτούν πιστοποιητικό δεξιοτήτων ή γνώσεων» (κωδ. ΟΠΣ 622409)** — λαμβάνει τιμή με τη χορήγηση του πιστοποιητικού και στοχοθετείται ανά πράξη από τον δικαιούχο στο ΟΠΣΚΕ, σύμφωνα με το αναρτημένο στο ΟΠΣ Δελτίο Ταυτότητας Δείκτη, καθώς και τους επιχειρησιακούς δείκτες της πράξης (EECO19/PSO480 εκροής, PSR473/PSR481 αποτελέσματος).

Η συλλογή και επεξεργασία των ανωτέρω στοιχείων, στον βαθμό που αφορούν συγκεκριμένους εργαζομένους (μητρώο συμμετεχόντων, παρουσιολόγια, στοιχεία πιστοποίησης, τεκμηρίωση σχέσης εργασίας), διενεργείται αποκλειστικά για τους σκοπούς της επαλήθευσης και της παρακολούθησης των δεικτών, περιορίζεται στα απολύτως αναγκαία και διέπεται από το Κεφάλαιο 15. Οι κοινοί και ειδικοί

δείκτες της Δράσης τηρούνται σε επίπεδο επιχείρησης· ο δείκτης 622409 τροφοδοτείται με αριθμητικά στοιχεία, χωρίς διαβίβαση ονομαστικών δεδομένων στο ΟΠΣ.

Η μη τήρηση ή μη υποβολή των στοιχείων της παρούσας παραγράφου συνιστά **παρατυπία**, λαμβάνεται υπόψη κατά την πιστοποίηση του φυσικού αντικειμένου και δύναται να οδηγήσει σε περικοπή ή ανάκτηση.

Δ) Παραλαβή αποτελεσμάτων επαλήθευσης – Αντιρρήσεις Δικαιούχου

Η συνταχθείσα από το όργανο διενέργειας της επαλήθευσης Έκθεση Επαλήθευσης υποβάλλεται για έγκριση (αποδοχή των αποτελεσμάτων) από ιεραρχικά ανώτερο και διαφορετικό όργανο. Σε περίπτωση διαφωνίας με (ή λάθους σε) πεδία της Έκθεσης Επαλήθευσης, παρέχεται η δυνατότητα να εκτελεστούν οι όποιες διορθώσεις σε αυτήν από το αρμόδιο όργανο, με την αντίστοιχη τεκμηρίωση.

Με την οριστικοποίηση της έκθεσης πιστοποίησης: ο δικαιούχος ενημερώνεται για τα αποτελέσματα με την αποστολή της σχετικής έκθεσης επαλήθευσης – πιστοποίησης μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (και ειδικότερα στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται), καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει) και αποκτά δικαίωμα λήψης της δημόσιας επιχορήγησης.

Με την αποδοχή των αποτελεσμάτων της πιστοποίησης ο δικαιούχος της πράξης στερείται του δικαιώματος υποβολής αντιρρήσεων, αποκτά δικαίωμα λήψης δημόσιας χρηματοδότησης και καλείται να υποβάλλει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την καταβολή της επιχορήγησης. Με την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης και την μη αποδοχή του πορίσματος, παρέχεται το δικαίωμα στο δικαιούχο της πράξης να ασκήσει αντιρρήσεις

Με την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης παρέχεται το δικαίωμα στους δικαιούχους να ασκήσουν αντιρρήσεις, εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την επομένη της ηλεκτρονικής κοινοποίησης της έκθεσης, κατά τα οριζόμενα στην Κοινή Υπουργική Απόφαση για το Σύστημα Δημοσιονομικών Διορθώσεων και τις διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών (άρθρο 42 του ν. 4914/2022). Στην περίπτωση που κατά την επαλήθευση διαπιστώνεται παρατυπία, αυτή αναφέρεται στη σχετική Έκθεση Επαλήθευσης, με κατάλληλη τεκμηρίωση και αναφορά των διατάξεων που παραβιάστηκαν. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης αντιρρήσεων, επικαιροποιείται ή συμπληρώνεται, αν απαιτείται, η αποτύπωση των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης· τα αποτελέσματα εξέτασης των αντιρρήσεων αποστέλλονται στους δικαιούχους με ευθύνη του ΕΦ.

Στην περίπτωση που η τελική πιστοποιημένη δαπάνη του έργου είναι μικρότερη της εγκριθείσας, η δημόσια χρηματοδότηση υπολογίζεται επί του πραγματοποιηθέντος και πιστοποιηθέντος επιλέξιμου κόστους. **Εφόσον το τελικό πιστοποιημένο επιλέξιμο κόστος του Μέρους Α (STEP/Defence) υπολείπεται του ελάχιστου ορίου των 150.000€ (ή η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση των 75.000€), η πράξη δεν δύναται να ολοκληρωθεί και εφαρμόζονται οι διατάξεις περί ανάκλησης/ανάκτησης.** Ομοίως, η πράξη δεν δύναται να ολοκληρωθεί εάν δεν πληρούται η Προϋπόθεση Διατήρησης Βάσης Αναφοράς, ήτοι εάν οι συνολικές πιστοποιημένες δαπάνες κατάρτισης (Μέρος Α + Μέρος Β) υπολείπονται του 90% της δηλωθείσας Βάσης Αναφοράς (Κεφ. 2.4).

Το Αίτημα Επαλήθευσης, η Έκθεση Επαλήθευσης, η Πιστοποίησή της και όλο το υλικό της υποβληθείσας αντίρρησης τηρούνται στον Φάκελο της Πράξης.

11.2 ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ

Η εξόφληση του συνόλου των δαπανών του ΕΣΚ πραγματοποιείται υποχρεωτικά **με τραπεζικά μέσα πληρωμής** (μεταφορά σε τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή/παρόχου, ηλεκτρονική συναλλαγή,

επιταγή της επιχείρησης κ.λπ.), μέσω εταιρικών τραπεζικών λογαριασμών του δικαιούχου, σύμφωνα με την ισχύουσα φορολογική νομοθεσία. Ειδικότερα:

- Δεν γίνονται αποδεκτές εξοφλήσεις δαπανών με **μετρητά**, ανεξαρτήτως ποσού.
- Δεν γίνονται αποδεκτές εξοφλήσεις μέσω λογαριασμών τρίτων προσώπων ή με επιταγές τρίτων.
- Για την πιστοποίηση των δαπανών προσκομίζονται όλα τα συνοδευτικά έγγραφα και οι αντίστοιχες τραπεζικές συναλλαγές, ώστε να διασφαλίζεται αξιόπιστη ελεγκτική αλυσίδα (παραστατικό – εξόφληση – λογιστική εγγραφή).

11.3 ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Η δημόσια χρηματοδότηση που αναλογεί στους δικαιούχους καταβάλλεται από τον ΕΦ, με μεταφορά του ποσού της οριστικοποιημένης Έκθεσης Πιστοποίησης στον τραπεζικό λογαριασμό (IBAN) που είναι άμεσα συνδεδεμένος με την επιχείρηση και τον οποίο έχει δηλώσει ο δικαιούχος στην αίτηση. Ο χρόνος καταβολής της δημόσιας χρηματοδότησης επηρεάζεται από την άμεση διαθεσιμότητα ή μη των αντίστοιχων πιστώσεων. Η δημόσια χρηματοδότηση καταβάλλεται απευθείας στον δικαιούχο και **δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους**, κατ' εξαίρεση δε είναι δυνατή η εκχώρησή της σε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα για την παροχή βραχυπρόθεσμου δανείου ισόποσου μέρους ή του συνόλου της δημόσιας χρηματοδότησης που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση της πράξης. Στις περιπτώσεις εκχώρησης, ο δικαιούχος υποχρεούται να προσκομίσει τη σύμβαση εκχώρησης με το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα στον ΕΦΕΠΑΕ.

Α) Προκαταβολή (δυνητική). Μετά την έκδοση της απόφασης ένταξης, είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής **μέχρι το 40% της δημόσιας χρηματοδότησης**, εφόσον ο δικαιούχος προσκομίσει ισόποση **Εγγυητική Επιστολή προκαταβολής** από αναγνωρισμένο προς τούτο ίδρυμα, εκδιδόμενη υπέρ του ΕΦ, με διάρκεια ισχύος αορίστου χρόνου. Αποτελεί ευθύνη του ΕΦ να εξασφαλίζει ότι η προσκομισθείσα εγγυητική επιστολή είναι έγκυρη και παραμένει σε ισχύ καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης. Το αίτημα προκαταβολής υποβάλλεται μέσω ΟΠΣΚΕ και πρέπει να προηγείται χρονικά του πρώτου αιτήματος επαλήθευσης. Η εγγυητική επιστολή προκαταβολής δύναται, έπειτα από αίτημα του δικαιούχου, να απομειώνεται σταδιακά, με βάση ισόποσο συμψηφισμό με την αναλογούσα σε πραγματοποιηθείσες και πιστοποιηθείσες δαπάνες του έργου δημόσια χρηματοδότηση, και επιστρέφεται στον δικαιούχο μετά τον πλήρη συμψηφισμό της. Παρέχεται η δυνατότητα σε δικαιούχο που έλαβε προκαταβολή έναντι Εγγυητικής Επιστολής, όταν ελεγχθούν και πιστοποιηθούν δαπάνες του έργου του, να ζητήσει εκ νέου προκαταβολή πρόσθετης δημόσιας επιχορήγησης· εφόσον αυτό γίνει με διατήρηση της υπάρχουσας Εγγυητικής Επιστολής, απαιτείται η επιστολή να έχει κατάλληλα διατυπωμένο περιεχόμενο και να επαρκεί ως προς το ποσό. **Σε κάθε περίπτωση, η συνολική προκαταβολικά ληφθείσα δημόσια χρηματοδότηση δεν μπορεί να υπερβαίνει το 40% της εγκεκριμένης.** Η προκαταβολή πρέπει να καλύπτεται από τις δαπάνες που καταβάλλονται από τον δικαιούχο στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου και να δικαιολογείται με εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας, το αργότερο εντός τριών (3) ετών από το έτος καταβολής της προκαταβολής ή έως την 31η Δεκεμβρίου 2030, όποια ημερομηνία είναι προγενέστερη· σε αντίθετη περίπτωση, δεν είναι επιλέξιμη η προκαταβολή κατά το μέρος που δεν έχει καλυφθεί από πραγματικές πληρωμές.

Β) Ενδιάμεση καταβολή. Καταβάλλεται έπειτα από υποβολή Αιτήματος Ενδιάμεσης Επαλήθευσης – Πιστοποίησης από πλευράς δικαιούχου κατά τους όρους του Κεφ. 11.1.Α (ελάχιστο όριο 30% του εγκεκριμένου Μέρους Α) και την πιστοποίηση φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, όπου προσδιορίζεται το ύψος των επιλέξιμων δαπανών του έργου μέχρι τη στιγμή της υποβολής του αιτήματος και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση. **Σωρευτικά, η προκαταβολή και οι ενδιάμεσες καταβολές δεν μπορούν να υπερβούν το 80% της εγκεκριμένης δημόσιας χρηματοδότησης. Σημειώνεται ότι η οριστική εκκαθάριση της αναλογούσας ενίσχυσης γίνεται με την τελική πιστοποίηση, κατόπιν ελέγχου της Προϋπόθεσης Διατήρησης Βάσης Αναφοράς (Κεφ. 2.4). Ποσά που έχουν καταβληθεί καθ' υπέρβαση της τελικώς αναλογούσας ενίσχυσης ανακτώνται ως αχρεωστήτως καταβληθέντα.**

Γ) Τελική καταβολή (αποπληρωμή). Καταβάλλεται μετά την επαλήθευση της ολοκλήρωσης του έργου και την οριστική παραλαβή του. Για την καταβολή της επιχορήγησης απαιτείται η υποβολή από τον δικαιούχο των δικαιολογητικών του **Παραρτήματος VI «Δικαιολογητικά για την Καταβολή**

της Επιχορήγησης». Με βάση τα παραπάνω, η ενίσχυση καταβάλλεται από τον ΕΦΕΠΑΕ στον δικαιούχο, συντάσσεται το Δελτίο Δήλωσης Δαπανών και το Δελτίο Επίτευξης Δεικτών και ενημερώνεται το ΟΠΣ.

Σε περίπτωση χορήγησης προκαταβολής και προκειμένου να μην υπάρξει υπέρβαση της έντασης της ενίσχυσης, οι καταβολές των ενισχύσεων και οι επιλέξιμες δαπάνες ανάγονται στην αξία τους κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης (με βάση το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης). Ο υπολογισμός αυτός πραγματοποιείται πριν την τελική δόση – αποπληρωμή του έργου.

12. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Οι όροι υλοποίησης της πράξης, όπως ορίζονται στην απόφαση ένταξης, είναι ουσιώδεις και οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από τον δικαιούχο, χωρίς προηγούμενη έγκριση από την αρμόδια Διαχειριστική Αρχή ή τον ΕΦΕΠΑΕ, δύναται να έχει ως αποτέλεσμα τη διακοπή χρηματοδότησης της πράξης ή/και την ανάκληση της απόφασης ένταξης. Τυχόν συνέπειες της αλλαγής αυτής εξετάζονται στο πλαίσιο της επαλήθευσης της τήρησης των όρων της Πρόσκλησης. Υποτροπή του δικαιούχου συνιστά βάσιμη αιτία ανάκλησης της απόφασης ένταξης της πράξης και μετακύλισης σε αυτόν των δημοσιονομικών επιπτώσεων.

Οι κυριότερες μορφές τροποποιήσεων είναι:

- 07. Τροποποίηση Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου (Φ.Ο.Α.) του ΕΣΚ (π.χ. αναδιάρθρωση προγραμμάτων κατάρτισης ή ανακατανομή μεταξύ κατηγοριών δαπανών, εντός των ανώτατων ποσοστών του Κεφαλαίου 6.1 και χωρίς μεταβολή της Βάσης Αναφοράς).
- 02. Μεταβολή Τόπου - ΚΑΔ Επένδυσης - Τροποποίηση ΚΑΔ (προσθήκη/αφαίρεση), μεταβολή του τόπου υλοποίησης της κατάρτισης εντός της ίδιας κατηγορίας Περιφέρειας ή/και προσθήκη ΚΑΔ, υπό τις προϋποθέσεις του Κεφαλαίου 12.2.
- 03. Τροποποίηση Νόμιμου Εκπροσώπου.
- 04. Αλλαγή Υπεύθυνου Έργου.
- 05. Τροποποίηση/Μεταβολή Μετοχικής ή Εταιρικής Σύνθεσης
- 11. Μεταβολή δικαιούχου λόγω επωνυμίας με αλλαγή ΑΦΜ
- Τροποποίηση επωνυμίας ή/και νομικής μορφής.

Επισημαίνεται ότι στις παρακάτω περιπτώσεις η μεταβολή στοιχείων γίνεται με διαλειτουργική ενημέρωση των πεδίων του ΟΠΣΚΕ

1. Μεταβολή επωνυμίας ή /και νομικής μορφής

2. Αλλαγή έδρας δικαιούχου. Σε περίπτωση που η μεταβολή έδρας συνεπάγεται και μεταβολή του τόπου υλοποίησης η τροποποίηση χαρακτηρίζεται μείζονος σημασίας.

Το αίτημα τροποποίησης **υποβάλλεται από τους δικαιούχους ηλεκτρονικά στο ΟΠΣΚΕ**, σε ειδικά τυποποιημένη για τον σκοπό αυτό φόρμα, συνοδευόμενο από τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στην εκάστοτε τροποποίηση (π.χ. νομιμοποιητικά έγγραφα, στοιχεία εκπροσώπησης, στοιχεία νέου τόπου υλοποίησης, εκτυπώσεις μητρώων κ.ά.). Τα αιτήματα τροποποίησης υποβάλλονται καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης, μαζί με όλα τα κατά περίπτωση απαραίτητα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την αναγκαιότητα της σχετικής τροποποίησης. **Δεν επιτρέπεται η αλλαγή του τόπου υλοποίησης της κατάρτισης εκτός της εγκεκριμένης κατηγορίας Περιφέρειας. Δεν επιτρέπεται η τροποποίηση της δηλωθείσας Βάσης Αναφοράς.**

12.1 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

Οι τροποποιήσεις που χαρακτηρίζονται ως ήσσονος σημασίας πραγματοποιούνται με ευθύνη των δικαιούχων, μέσω ΟΠΣΚΕ, σε όλη τη διάρκεια του έργου, χωρίς αριθμητικό περιορισμό και παράλληλα με ανοιχτές ενέργειες στο ΟΠΣΚΕ (όπως ενέργειες του κυκλώματος Καταβολής Ενίσχυσης και Προκαταβολής). Οι ακόλουθες τροποποιήσεις χαρακτηρίζονται ως ήσσονος σημασίας και κοινοποιούνται με την ηλεκτρονική υποβολή ξεχωριστού αιτήματος τροποποίησης στο ΟΠΣΚΕ, με την προϋπόθεση ότι δεν επηρεάζουν την επιλεξιμότητα και τα κριτήρια ένταξης της πράξης:

- Αλλαγή Νόμιμου Εκπροσώπου.
- Αλλαγή Υπεύθυνου Έργου.

Μεταβολή στοιχείων με διαλειτουργική ενημέρωση των πεδίων του ΟΠΣΚΕ. Στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου και εφόσον πραγματοποιείται μεταβολή των στοιχείων του δικαιούχου, για τα οποία το πληροφοριακό σύστημα επιτρέπει την αυτόματη ενημέρωση μέσω διαλειτουργικότητας από άλλες βάσεις δεδομένων (π.χ. gsis), η ενημέρωση διενεργείται μέσω αυτοματοποιημένης διαδικασίας του ΟΠΣΚΕ. Οι ακόλουθες αλλαγές αφορούν μεταβολή στοιχείων: 1. Μεταβολή επωνυμίας ή/και νομικής μορφής, 2. Αλλαγή έδρας δικαιούχου. Η αλλαγή Συντονιστή ΟΠΣΚΕ πραγματοποιείται μέσω του ΟΠΣΚΕ.

12.2 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις χαρακτηρίζονται ως μείζονος σημασίας και υποβάλλονται με ηλεκτρονικό αίτημα τροποποίησης στο ΟΠΣΚΕ, σε ειδικά τυποποιημένη φόρμα, συνοδευόμενο από τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στην εκάστοτε τροποποίηση. Αιτήματα τροποποίησης μείζονος σημασίας δεν είναι δυνατόν να υποβληθούν παράλληλα με άλλες ανοιχτές ενέργειες στο ΟΠΣΚΕ. Τέτοιες τροποποιήσεις είναι:

- Τροποποίηση Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου (Φ.Ο.Α.) του ΕΣΚ.
- Μεταβολή τόπου υλοποίησης – ΚΑΔ (κωδ. 02), υπό τις ακόλουθες σωρευτικές προϋποθέσεις: (α) ο νέος τόπος υλοποίησης ανήκει στην ίδια κατηγορία Περιφέρειας (β) ο ΚΑΔ βάσει του οποίου κρίθηκε η επιλεξιμότητα κατά την υποβολή (Κεφ. 5, Παράρτημα ΙΙ) παραμένει ενεργός και δεν αφαιρείται (γ) σε περίπτωση μεταφοράς της κατάρτισης σε άλλη εγκατάσταση, στη νέα εγκατάσταση είναι ενεργός επιλέξιμος ΚΑΔ του Παραρτήματος ΙΙ πριν από την υποβολή του αιτήματος τροποποίησης (δ) τυχόν νέος ΚΑΔ προστίθεται μόνο συμπληρωματικά και δεν υποκαθιστά τη βάση επιλεξιμότητας της πράξης (ε) δεν αλλοιώνεται ο χαρακτήρας του ΕΣΚ, όπως αξιολογήθηκε και εγκρίθηκε.
- Τροποποίηση/Μεταβολή μετοχικής ή εταιρικής σύνθεσης, στον βαθμό που οι αλλαγές επηρεάζουν την επιλεξιμότητα (π.χ. συμμετοχή δημόσιων φορέων >25%).
- Μεταβολή δικαιούχου λόγω μετασχηματισμού/επωνυμίας με αλλαγή ΑΦΜ.

12.3 ΕΞΕΤΑΣΗ – ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Τροποποιήσεις ως ανωτέρω εξετάζονται από τον ΕΦ και, κατόπιν κάλυψης από τον δικαιούχο τυχόν εντοπισμένων εκκρεμοτήτων/ελλείψεων, εγκρίνονται ή απορρίπτονται και συντάσσεται η σχετική έκθεση στο ΟΠΣΚΕ. Σε κάθε περίπτωση, το πόρισμα της εξέτασης κοινοποιείται στον δικαιούχο μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει/επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ (και στην αντίστοιχη του Συντονιστή), όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει.

Με την ηλεκτρονική κοινοποίηση των αποτελεσμάτων της τροποποίησης, παρέχεται το δικαίωμα στους δικαιούχους να ασκήσουν αντιρρήσεις, ηλεκτρονικά μέσω ΟΠΣΚΕ, επισυνάπτοντας τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα σε αυτές, κατά την κρίση τους. Οι αντιρρήσεις υποβάλλονται εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την επομένη της ηλεκτρονικής κοινοποίησης του αποτελέσματος. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης αντιρρήσεων, επικαιροποιείται, αν απαιτείται, το Τεχνικό Παράρτημα της πράξης και τα αποτελέσματα κοινοποιούνται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί /

επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας, καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που έχει ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει).

Σημειώνεται ότι σε περίπτωση αποδοχής του αποτελέσματος αξιολόγησης τροποποίησης ο δικαιούχος στερείται του δικαιώματος υποβολής αντιρρήσεων. Το Αίτημα Τροποποίησης, η Έκθεση Αξιολόγησης και όλο το υλικό της υποβληθείσας αντίρρησης τηρούνται στο ΟΠΣΚΕ.

Το Αίτημα Τροποποίησης, η Έκθεση Αξιολόγησης και όλο το υλικό της υποβληθείσας αντίρρησης τηρούνται στο Φάκελο της Πράξης στο ΟΠΣΚΕ.

Σημειώνεται ότι τα είδη τροποποιήσεων που έχουν χαρακτηριστεί ως ήσσονος (παρ. 12.1) είναι διαθέσιμα και δύναται να συμπεριληφθούν σε ένα αίτημα τροποποίησης μείζονος σημασίας.

13. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΕΡΓΩΝ

Η ολοκλήρωση και παραλαβή έργου, για το οποίο έχει επαληθευθεί και πιστοποιηθεί φυσικό και οικονομικό αντικείμενο (έχει ολοκληρωθεί η τελική επαλήθευση – πιστοποίηση), τηρουμένων των όρων της παρούσας πρόσκλησης, γίνεται από τον ΕΦΕΠΑΕ.

Απαραίτητες προϋποθέσεις για την ολοκλήρωση και παραλαβή είναι:

- το τελικό αίτημα επαλήθευσης – πιστοποίησης να έχει υποβληθεί εμπρόθεσμα,
- η ολοκλήρωση του φυσικού αντικειμένου κατάρτισης (Μέρος Α του ΕΣΚ) εντός των ορίων και της Περιόδου Υλοποίησης του Κεφαλαίου 6.4, η τεκμηρίωση των δεικτών (Κεφάλαιο 11.1.Γ) και η πλήρωση της Προϋπόθεσης Διατήρησης Βάσης Αναφοράς (Κεφάλαιο 2.4), ήτοι συνολικές πιστοποιημένες δαπάνες κατάρτισης (Μέρος Α + Μέρος Β) τουλάχιστον ίσες με τη δηλωθείσα Βάση Αναφοράς, με την ανοχή και τις συνέπειες του Κεφαλαίου 2.4,
- η τήρηση των υποχρεώσεων δημοσιότητας και προβολής της συγχρηματοδότησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 46-50 και στο Παράρτημα IX του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060, καθώς και όλων των υποχρεώσεων που αναφέρονται στο Κεφάλαιο 14.

Επισημαίνονται τα ακόλουθα:

- Ο ΕΦΕΠΑΕ υποχρεούται στην παρακολούθηση και τον έλεγχο τακτοποίησης τυχόν εκκρεμοτήτων σχετικά με τις παραπάνω προϋποθέσεις ολοκλήρωσης και παραλαβής έργων των δικαιούχων, εντός των καθορισμένων χρονικών διαστημάτων.
- Στις περιπτώσεις που διαπιστωθεί μη τήρηση κάποιας ή κάποιων εκ των άνω προϋποθέσεων, ο ΕΦΕΠΑΕ προχωρεί στη λήψη των απαιτούμενων, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, μέτρων.

Μετά τη σύνταξη της Τελικής Έκθεσης Επαλήθευσης (Πιστοποίησης) της πράξης, την αποπληρωμή και την οριστική παραλαβή, ο ΕΦΕΠΑΕ εκδίδει τη **«Βεβαίωσης Ολοκλήρωσης Πράξης»**, η οποία είναι διαθέσιμη στον δικαιούχο μέσω του ΟΠΣΚΕ. Με τη Βεβαίωση αυτή:

- βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της πράξης,
- αποτυπώνεται το συνολικό καταβληθέν ποσό της δημόσιας συνεισφοράς και καθορίζεται το τελικό χρηματοδοτικό σχήμα της πράξης,
- βεβαιώνεται η τήρηση των υποχρεώσεων του δικαιούχου που τέθηκαν στην απόφαση ένταξης (π.χ. δημοσιότητα, ελαχιστοποίηση των εμποδίων πρόσβασης ατόμων με αναπηρία),
- βεβαιώνεται η **επίτευξη των στόχων των δεικτών** της πράξης,
- βεβαιώνεται η συμμόρφωση του δικαιούχου με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/επιθεωρήσεων/ελέγχων που έχουν διενεργηθεί στην πράξη (από ΔΑ/ΕΦΕΠΑΕ, Αρχή Πιστοποίησης, Αρχή Ελέγχου, λοιπά ελεγκτικά όργανα εθνικά ή της ΕΕ).

Η Βεβαίωση Ολοκλήρωσης Πράξης κοινοποιείται στον δικαιούχο από τον ΕΦ μέσω του ΟΠΣΚΕ και με την αποστολή της μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας, καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει

/ επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που έχει ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει). Όλα τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία τεκμηρίωσης αρχειοθετούνται στον Φάκελο Πράξης.

14. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Κατά το διάστημα υλοποίησης του ΕΣΚ, οι δικαιούχοι είναι υποχρεωμένοι να παρέχουν οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με την πράξη προς τον ΕΦΕΠΑΕ, με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων. Πέραν των ανωτέρω, κατά την ίδια χρονική περίοδο οι δικαιούχοι οφείλουν να τηρούν τις απαιτήσεις δημοσιότητας, όπως αυτές ορίζονται στα άρθρα 46-50 και στο Παράρτημα IX του Καν. (ΕΕ) 2021/1060.

Οι δικαιούχοι ενδέχεται να συμπεριληφθούν σε δείγμα διενέργειας έρευνας για την αξιολόγηση/αποτίμηση της Δράσης στην οποία συμμετείχαν και στο πλαίσιο της οποίας χρηματοδοτήθηκαν, παρέχοντας οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία. Η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων για τους ανωτέρω σκοπούς πραγματοποιείται ιδίως υπό τις προϋποθέσεις των διατάξεων των περιπτώσεων γ΄ και ε΄ της παρ. 1 του άρθρου 6 και της περίπτωσης ζ΄ της παρ. 2 του άρθρου 9 του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679. Σύμφωνα με τα άρθρα 12 έως 22 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679, τα φυσικά πρόσωπα – υποκείμενα των δεδομένων διατηρούν τα δικαιώματα ενημέρωσης και πρόσβασης, τα δικαιώματα διόρθωσης και διαγραφής (δικαίωμα στη λήθη), το δικαίωμα περιορισμού της επεξεργασίας, το δικαίωμα στη φορητότητα των δεδομένων, το δικαίωμα εναντίωσης και το δικαίωμα υποβολής καταγγελίας στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (www.dpa.gr).

14.1 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Οι δικαιούχοι των οποίων οι πράξεις θα υπαχθούν στην παρούσα Δράση κρατικής ενίσχυσης, μετά την ένταξή τους και μέχρι και την τελική πληρωμή της δημόσιας δαπάνης σε αυτούς, οφείλουν να τηρούν τους όρους της απόφασης ένταξης και τις εφαρμοζόμενες διατάξεις του ενωσιακού δικαίου. Ειδικότερα, οι δικαιούχοι οφείλουν να τηρούν τις παρακάτω, ενδεικτικά αναφερόμενες, υποχρεώσεις:

i. να τηρούν τους όρους της χρηματοδότησης (απόφασης ένταξης)·
ii. να διατηρούν, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης της πράξης, τα βασικά στοιχεία της επιχειρηματικής δραστηριότητας που έχουν δηλωθεί και επαληθευθεί στο πλαίσιο της πράξης και να ενημερώνουν αμελλητί τον ΕΦΕΠΑΕ για κάθε ουσιώδη μεταβολή τους·
iii. να παρέχουν τα στοιχεία και τα αποδεικτικά που απαιτούνται για την τεκμηρίωση της υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου της κατάρτισης (μητρώο συμμετεχόντων, παρουσιολόγια, στοιχεία πιστοποίησης) και της επίτευξης των δεικτών της πράξης·
iv. να τηρούν την ενωσιακή και εθνική νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά την αειφόρο ανάπτυξη, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα ατόμων με αναπηρίες·
v. να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την ενημέρωση του ΟΠΣΚΕ με τα δεδομένα και έγγραφα της πράξης που υλοποιούν, διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και την πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλουν·
vi. να τηρούν τα προβλεπόμενα από τη φορολογική και εταιρική νομοθεσία στοιχεία και να διασφαλίζουν την καταγραφή και διαθεσιμότητα των στοιχείων και δικαιολογητικών που απαιτούνται για την επαλήθευση των υποχρεώσεων της πράξης·
vii. να λαμβάνουν όλα τα μέτρα πληροφόρησης και δημοσιότητας που προβλέπονται στα άρθρα 46-50 και στο Παράρτημα IX του Καν. (ΕΕ) 2021/1060·
viii. να γνωστοποιούν στον ΕΦΕΠΑΕ κάθε μεταβολή των στοιχείων τους, όπως επωνυμία, έδρα, στοιχεία επικοινωνίας·

ix. να μην μεταβάλλουν, καθ' οιονδήποτε τρόπο, τη νομική μορφή τους ή την εταιρική τους σύνθεση ως προς τα πρόσωπα ή τα ποσοστά συμμετοχής τους, στον βαθμό που οι όποιες αλλαγές επηρεάζουν την επιλεξιμότητα, χωρίς προηγούμενη έγκριση·

x. να μην διακόπτουν την υλοποίηση του ΕΣΚ, εκτός εάν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας·

xi. να μην συγχωνευθούν, απορροφήσουν ή απορροφηθούν από άλλη επιχείρηση χωρίς προηγούμενη έγκριση.

Στις περιπτώσεις υπό στοιχεία x και xi, οι δικαιούχοι οφείλουν, πριν την ανάληψη οποιασδήποτε ενέργειας, να υποβάλουν αίτημα τροποποίησης και, εφόσον εγκριθεί, να προβούν στις ανάλογες για κάθε περίπτωση ενέργειες. Επισημαίνεται ότι οι όροι υλοποίησης της πράξης, όπως ορίζονται στην απόφαση ένταξης, είναι ουσιώδεις και οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από τον δικαιούχο, χωρίς προηγούμενη έγκριση από την ΕΥΔ/ΕΦΕΠΑΕ, συνιστά βάσιμη αιτία διακοπής χρηματοδότησης της πράξης.

Τήρηση αρχείων. Οι δικαιούχοι οφείλουν να τηρούν και να φυλάσσουν όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με τις δαπάνες της πράξης **για διάστημα πέντε (5) ετών από την 31η Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο πραγματοποιήθηκε η τελευταία πληρωμή προς τον δικαιούχο** [άρθρο 82 Καν. (ΕΕ) 2021/1060] και, σε κάθε περίπτωση, επί **δέκα (10) οικονομικά έτη από την ημερομηνία χορήγησης της τελευταίας ενίσχυσης** δυνάμει του καθεστώτος, για τους σκοπούς του άρθρου 12 του Καν. (ΕΕ) 651/2014. Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, είτε επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων, είτε σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή, και τίθενται στη διάθεση των αρμοδίων οργάνων του Δημοσίου, της ΕΥΔ, της ΕΔΕΛ ή των αρμοδίων οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον ζητηθεί σχετικός έλεγχος, ανεξαρτήτως αν από άλλες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας δεν υποχρεούνται στη διατήρησή τους.

Ο ΕΦΕΠΑΕ τηρεί επίσης λεπτομερείς φακέλους των πράξεων για μία δεκαετία μετά την ολοκλήρωση αυτών.

14.2 ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ – ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Ο δικαιούχος υποχρεούται:

- Να αποδέχεται τη συμπερίληψή του στον κατάλογο των πράξεων του Προγράμματος που δημοσιοποιεί η οικεία ΕΥΔ (ή εναλλακτικά ο ΕΦ) στη διαδικτυακή πύλη www.espa.gr, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 49 του Καν. (ΕΕ) 2021/1060, στον οποίο αναφέρονται: η επωνυμία του δικαιούχου, ο τίτλος, ο σκοπός και τα αναμενόμενα ή πραγματικά επιτεύγματα της πράξης, η ημερομηνία έναρξης και η αναμενόμενη ή πραγματική ημερομηνία ολοκλήρωσής της, το συνολικό κόστος της πράξης, το οικείο Ταμείο και ο ειδικός στόχος, το ποσοστό ενωσιακής συγχρηματοδότησης, η ένδειξη της τοποθεσίας ή ο γεωεντοπισμός της πράξης, η τοποθεσία του δικαιούχου και ο τύπος της παρέμβασης σύμφωνα με το άρθρο 73 του Κανονισμού.
- Να λαμβάνει όλα τα μέτρα πληροφόρησης που προβλέπονται στο άρθρο 50 του Καν. (ΕΕ) 2021/1060 και ειδικότερα: α) να παρέχει στον επίσημο ιστότοπό του, εάν διατηρεί, και στους ιστότοπους κοινωνικής δικτύωσής του σύντομη περιγραφή της πράξης, ανάλογη προς το επίπεδο της στήριξης, που περιλαμβάνει τους στόχους και τα αποτελέσματά της και επισημαίνει τη χρηματοδοτική στήριξη από την Ένωση· β) να παρέχει δήλωση όπου επισημαίνεται η στήριξη από την Ένωση, κατά τρόπο εμφανή, επί εγγράφων και υλικού επικοινωνίας σχετικά με την υλοποίηση της πράξης, που προορίζονται για το κοινό ή για τους συμμετέχοντες (συμπεριλαμβανομένου του εκπαιδευτικού υλικού και των βεβαιώσεων/πιστοποιητικών παρακολούθησης)· γ) να τοποθετεί αφίσα ελάχιστου μεγέθους Α3 ή ισοδύναμη ηλεκτρονική εικόνα, σε τοποθεσία σαφώς ορατή στο κοινό (συμπεριλαμβανομένων των χώρων διεξαγωγής της κατάρτισης), με πληροφόρηση σχετικά με την πράξη και επισήμανση της στήριξης από τα Ταμεία.

Αναλυτικές οδηγίες για τις υποχρεώσεις των δικαιούχων ως προς την προβολή, διαφάνεια και επικοινωνία του ΕΣΠΑ 2021-2027, όπως προκύπτουν από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060, περιλαμβάνονται στον Οδηγό Επικοινωνίας ΕΣΠΑ 2021-2027 (διαθέσιμο στο www.antagonistikotita.gr).

15. ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) 2016/679

Με την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ και των απαιτούμενων δικαιολογητικών, ο δυνητικός δικαιούχος ενημερώνεται ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλει ή/και ανακτώνται μέσω διαλειτουργικοτήτων και λοιπών νόμιμων πηγών υποβάλλονται σε επεξεργασία από την ΕΥΔ του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» 2021-2027, τον ΕΦΕΠΑΕ και τα νομίμως εξουσιοδοτημένα όργανά τους, αποκλειστικά για τους σκοπούς υποβολής, αξιολόγησης, ένταξης, παρακολούθησης, επαλήθευσης, ελέγχου, καταβολής της ενίσχυσης, ολοκλήρωσης της πράξης και τήρησης των υποχρεώσεων δημοσιότητας, διαφάνειας και λογοδοσίας που απορρέουν από το εφαρμοστέο ενωσιακό και εθνικό δίκαιο. Η επεξεργασία αυτή είναι νόμιμη, κατά περίπτωση, σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 1 στοιχεία γ) και ε) του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 και το οικείο θεσμικό πλαίσιο.

Η νόμιμη επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την ΕΥΔ και τον ΕΦΕΠΑΕ αποσκοπεί στην εφαρμογή και τήρηση των ενωσιακών και εθνικών κανόνων που διέπουν την προγραμματική περίοδο ΕΣΠΑ 2021-2027, διενεργείται για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον και την άσκηση δημόσιας εξουσίας και για την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 και τις εκτελεστικές αυτού πράξεις, σε συνδυασμό με την υπό στοιχεία C(2022) 3826 final Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 15.06.2022 για την έγκριση του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα».

Τα προσωπικά δεδομένα συλλέγονται στο ΟΠΣΚΕ κατόπιν της αίτησης χρηματοδότησης του δικαιούχου, ο οποίος υπέχει αποκλειστική ευθύνη για την ορθότητα, πληρότητα και ακρίβειά τους. Περαιτέρω, ο δικαιούχος συναινεί στην ανάρτηση στο διαδίκτυο, στο «Πρόγραμμα Διαύγεια», των αποτελεσμάτων αξιολόγησης της αίτησης χρηματοδότησής του και των αποτελεσμάτων επί τυχόν ασκηθείσας ένστασής του, μετά της πλήρους και εμπεριστατωμένης αιτιολογίας τους, καθώς και οιασδήποτε άλλης διοικητικής πράξης προβλέπεται στη νομοθεσία που διέπει την παρέμβαση των Διαρθρωτικών Ταμείων, στο πλαίσιο της αρχής της διαφάνειας και της νομιμότητας. Ειδικά για τα δεδομένα των συμμετεχόντων εργαζομένων που συλλέγονται για τους σκοπούς της παρακολούθησης των δεικτών (Κεφάλαιο 11.1.Γ), η συλλογή περιορίζεται στα απολύτως αναγκαία και δεν περιλαμβάνει ειδικές κατηγορίες δεδομένων πέραν των προβλεπόμενων από το κανονιστικό πλαίσιο του ΕΚΤ+.

16. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

- Η ημερομηνία έναρξης και λήξης της ηλεκτρονικής υποβολής ορίζεται στην Υπουργική Απόφαση της προκήρυξης της Δράσης. Η ηλεκτρονική υποβολή γίνεται στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ).
- Η Πρόσκληση της Δράσης θα αναρτηθεί στις ιστοσελίδες της ΕΥΔ του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» (www.antagonistikotita.gr), του ΕΣΠΑ (www.espa.gr) και του ΕΦΕΠΑΕ (www.efepae.gr).
- Για περαιτέρω πληροφορίες, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στο Γραφείο Πληροφόρησης της ΕΥΔ του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα», στο τηλέφωνο 801 11 36300 και στο e-mail επικοινωνίας:infoepan@mou.gr.

Επίσης, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στις κατά τόπους Περιφερειακές Μονάδες του ΕΦΕΠΑΕ, ανάλογα με την έδρα υλοποίησης του υποβαλλόμενου ΕΣΚ, στις παρακάτω διευθύνσεις και τηλέφωνα:

Α/Α	ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ	ΕΤΑΙΡΟΣ ΕΦΕΠΑΕ	Δ/ΝΣΗ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ	E-MAIL / SITE
1	Περιφέρειες Αττικής, Βορείου & Νοτίου Αιγαίου	ΕΛΑΝΕΤ (Ελληνική Αναπτυξιακή Εταιρεία)	Πανεπιστημίου 39, 105 64 Αθήνα	213 0166100	contact@elanet.gr www.elanet.gr
2	Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου, Ηπείρου, Ιονίων Νήσων	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ (Διαχειριστική Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων)	Μαιζώνος 122 & Γούναρη, 262 22 Πάτρα	2610 622714	www.diaxeiristiki.gr
3	Περιφέρειες Κεντρικής και Δυτικής Μακεδονίας	ΚΕΠΑ-ΑΝΕΜ	Οικισμός Λήδα-Μαρία, 6ο χλμ Χαριλάου-Θέρμης, 570 01 Θέρμη, Θεσσαλονίκη	2310 480000	info@e-kepa.gr www.e-kepa.gr
4	Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης	ΕΦΕΠΑΕ ΑΜ-Θ (Υποκατάστημα)	Όπισθεν οικισμού Ηφαίστου / Κτίριο «Παρατηρητή», ΤΘ 145, 691 50 Κομοτηνή	25310 35916	info@efepaeamth.gr
5	Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας	ΑΝ.ΔΙΑ. Στερεάς Ελλάδας & Θεσσαλίας	Θερμοπυλών και Κύπρου, 351 33 Λαμία	22310 67498	andia@otenet.gr www.andia.gr
6	Περιφέρεια Θεσσαλίας	ΑΕΔΕΠ Θεσσαλίας & Στερεάς Ελλάδας	Κεντρική Προβλήτα Λιμένα Βόλου, Κτίριο Ιάσων, 382 21 Βόλος	24210 76894	aedep@aedep.gr
7	Περιφέρεια Κρήτης	ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΚΡΗΤΗΣ	Γιαμαλάκη 50 & Σοφοκλή Βενιζέλου, 712 02 Ηράκλειο Κρήτης	2810 302400	info@ank.gr www.ank.gr

17. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ

Αναπόσπαστο τμήμα της παρούσας Αναλυτικής Πρόσκλησης αποτελούν τα ακόλουθα Παραρτήματα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	ΤΙΤΛΟΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I	ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ)
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III	ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV	ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V	ΟΡΙΣΜΟΣ ΜμΕ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI	ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII	ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII	ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΥΠΕΘΥΝΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IX	ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΜΕ ΤΟΝ ΧΑΡΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ X	ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XI	ΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XII	ΔΕΛΤΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΜΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗΣ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ ΒΛΑΒΗΣ (DO NO SIGNIFICANT HARM – DNSH)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι
ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ

***ΠΡΟΣΟΧΗ: Επισημαίνεται ότι όλα τα δικαιολογητικά και στοιχεία που υποβάλλονται στο ΟΠΣΚΕ ηλεκτρονικά θα πρέπει** να είναι της μορφής αρχείων: .pdf, .jpg, .png και μεγέθους έως 10 mb. Παρέχεται η δυνατότητα επισύναψης μέχρι πέντε (5) διαφορετικών ηλεκτρονικών αρχείων για κάθε διακριτό δικαιολογητικό. Οι ανωτέρω περιορισμοί είναι υποχρεωτικοί και αποτρεπτικοί για την υποβολή της αίτησης. Συμπιεσμένα αρχεία δεν είναι αποδεκτά για λόγους ασφαλείας. Για τη διευκόλυνση των ενδιαφερομένων ενδιαφερομένων και όπου είναι δυνατό, προτείνεται τα αρχεία να είναι αυτά ακριβώς που εξάγονται από τα πληροφοριακά συστήματα (Taxis, κ.ο.κ.).

Α/Α	ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ
1.	Δικαιολογητικά νόμιμης υπόστασης: i. Α.Ε.: Ισχύον κωδικοποιημένο καταστατικό με ένδειξη κατάθεσης στην αρμόδια υπηρεσία, συγκρότηση ΔΣ & ορισμός Νόμιμου Εκπροσώπου (ΦΕΚ ή Γ.Ε.ΜΗ. ανάλογα με την χρονική περίοδο), Αντίγραφο του βιβλίου μετόχων με σφραγίδα της επιχείρησης, από το οποίο θα προκύπτει η μετοχική σύνθεση τουλάχιστον των τελευταίων τριών ετών. ii. Ε.Π.Ε.: Ισχύον κωδικοποιημένο καταστατικό (Πρωτοδικείο ή Γ.Ε.ΜΗ. ανάλογα με τη χρονική περίοδο), πράξη εκπροσώπησης (ΦΕΚ ή Γ.Ε.ΜΗ. ανάλογα με την χρονική περίοδο) σε περίπτωση που η εκπροσώπηση δεν προκύπτει από το ανωτέρω καταστατικό. iii. Ο.Ε., Ε.Ε., ΙΚΕ: Πλέον πρόσφατο καταστατικό επικυρωμένο από την αρμόδια υπηρεσία (Πρωτοδικείο ή Γ.Ε.ΜΗ.), στο οποίο θα αποτυπώνεται η διαχείριση-εκπροσώπηση. iv. Αστικές Κερδοσκοπικές Εταιρείες: Πιστοποιητικό εγγραφής στο οικείο Μητρώο (σε ισχύ) και τα κατά το ισχύον πλαίσιο νομιμοποιητικά έγγραφα σύστασης και εκπροσώπησης. v. Ατομικές επιχειρήσεις: Τα απαιτούμενα στοιχεία θα ληφθούν μέσω της διαλειτουργικότητας του ΟΠΣΚΕ με την ΑΑΔΕ. Στα αντίγραφα πρέπει να είναι εμφανή τα στοιχεία κατάθεσης (σφραγίδα υπηρεσίας ή ηλεκτρονική σήμανση ΓΕΜΗ). **Κωδικοί: 02.01, 02.02, 02.04, 02.05, 02.07**
2.	Άδεια λειτουργίας σε ισχύ για τις ενισχυόμενες δραστηριότητες ή αίτηση για έκδοση/ανανέωση άδειας λειτουργίας ή βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας περί συνδρομής νόμιμων προϋποθέσεων λειτουργίας ή γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας. Σε περίπτωση που, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας, Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου ότι δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας με σχετική αναλυτική αιτιολόγηση. Εάν η άδεια δεν έχει εκδοθεί ή έχει λήξει: η σχετική αίτηση έκδοσης/ανανέωσης ή έγγραφο που τεκμαίρει την έναρξη της διαδικασίας αδειοδότησης. Επισημαίνεται ότι αρκεί ένα αδειοδοτικό έγγραφο για τουλάχιστον έναν επιλέξιμο ΚΑΔ για τον οποίο υφίσταται απαίτηση. **Κωδικός: 01.01**
3.	Στοιχεία απασχόλησης Για την τεκμηρίωση της απασχόλησης εκατό (100) ή περισσότερων εργαζομένων υποβάλλονται: Ετήσιος Πίνακας Προσωπικού (Ε4) και τυχόν τροποποιητικοί του έτους αναφοράς, καθώς και συγκεντρωτική κατάσταση μοναδικών Α.Φ.Μ. εργαζομένων του έτους αναφοράς, υπογεγραμμένη από τον Νόμιμο Εκπρόσωπο.

	Κωδικός: 07.05
4.	Οικονομικά στοιχεία, ανάλογα με την κατηγορία βιβλίων, των τριών (3) τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων: - Διπλογραφικά: χρηματοοικονομικές καταστάσεις (ισολογισμός, κατάσταση αποτελεσμάτων, προσάρτημα) νομίμως δημοσιευμένες/καταχωρισμένες, και ισοζύγια γενικού καθολικού. - Απλογραφικά: έντυπα Ε3 και, όπου απαιτείται, Υπόδειγμα Β.5 ν. 4308/2014. **Κωδικός: 07.01**
5.	Στις περιπτώσεις συνδεδεμένων ή/και συνεργαζόμενων επιχειρήσεων σύμφωνα με τον ορισμό των ΜΜΕ του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΚ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014, θα προσκομίζονται **για τις τρεις τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις** που προηγούνται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης τα εξής: 1. Απαιτούμενα δικαιολογητικά σχετικά με την εταιρική/μετοχική σύνθεση, νόμιμη εκπροσώπηση και διαχείριση ανάλογα με την νομική μορφή της επιχείρησης (βλ. σημείο α/α 1 παραπάνω) 2. Έντυπο Ε3 με αριθμό δήλωσης (ηλεκτρονική υποβολή) 3. Χρηματοοικονομικές καταστάσεις (ισολογισμός, κατάσταση αποτελεσμάτων, προσάρτημα) νομίμως δημοσιευμένες/καταχωρισμένες (για επιχειρήσεις με τήρηση διπλογραφικών βιβλίων). 4. Καταστάσεις Επιθεώρησης Εργασίας (πίνακας προσωπικού) Ε4 (συμπεριλαμβανομένων τυχόν τροποποιήσεων αυτών) 5. Αποδεικτικό Υποβολής δήλωσης Αποδοχών & Συντάξεων μαζί με συγκεντρωτική Κατάσταση τέλους έτους στην οποία θα αποτυπώνεται αναλυτικά ο κάθε εργαζόμενος με τον αριθμό των ημερών που απασχολήθηκε. Εφόσον τα στοιχεία (ΕΜΕ, Κύκλος Εργασιών, Σύνολο ισολογισμού) των δύο προηγούμενων διαχειριστικών χρήσεων **επιφέρουν αλλαγή της ιδιότητας** της αιτούσας επιχείρησης (πολύ μικρή, μικρή, μεσαία ή μεγάλη επιχείρηση), επισυνάπτονται τα ανωτέρω δικαιολογητικά των τριών (3) τελευταίων διαχειριστικών χρήσεων. Τα δικαιολογητικά για τις τυχόν συνδεδεμένες ή/και συνεργαζόμενες επιχειρήσεις θα πρέπει να υποβάλλονται, για την ίδια ημερολογιακά και χρονολογικά περίοδο/χρήση και με την ίδια καταληκτική ημερομηνία. Σημειώνεται ότι για τις περιπτώσεις συνδεδεμένων/συνεργαζόμενων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται εκτός Ελλάδας θα υποβάλλονται τα αντίστοιχα ως ανωτέρω για την ίδια ημερολογιακά και χρονολογικά περίοδο/χρήση και με την ίδια καταληκτική ημερομηνία ισοδύναμα δικαιολογητικά/έγγραφα που ισχύουν στην εκάστοτε χώρα δραστηριότητας. **Κωδικός: 01.03**
6.	Τεκμηρίωση Βάσης Αναφοράς (baseline): α) αναλυτική κατάσταση των ετήσιων δαπανών κατάρτισης προσωπικού ανά κλεισμένη διαχειριστική χρήση (τελευταία χρήση ή τελευταία τριετία, κατά την επιλογή), με αναφορά στους λογαριασμούς του τηρούμενου λογιστικού σχεδίου στους οποίους καταχωρούνται οι δαπάνες κατάρτισης (ενδεικτικά λογαριασμοί ομάδων 60, 61 ή 64 ΕΓΛΣ ή αντίστοιχοι κατά ΕΛΠ), συνταχθείσα κατά τον ορισμό των «δαπανών κατάρτισης» της Πρόσκλησης (συμπεριλαμβανομένης της υποχρεωτικής εκ του νόμου εκπαίδευσης)· β) βεβαίωση ορκωτού ελεγκτή-λογιστή που επιβεβαιώνει το ύψος των δαπανών κατάρτισης ανά χρήση, τη συμμόρφωσή τους με τον ανωτέρω ορισμό, τον τρόπο υπολογισμού (Επιλογή Α ή Β) και το ύψος της δηλούμενης Βάσης Αναφοράς· γ) ενδεικτικά παραστατικά των δηλούμενων δαπανών, κατά την κρίση του ορκωτού ελεγκτή-λογιστή. Σε περίπτωση μη ύπαρξης δαπανών κατάρτισης στις οικείες χρήσεις, υποβάλλεται βεβαίωση ορκωτού ελεγκτή-λογιστή περί μηδενικής Βάσης Αναφοράς. Σε περίπτωση υποβολής δύο αιτήσεων χρηματοδότησης από τον ίδιο Α.Φ.Μ. στις Προτεραιότητες 9 και 10, η δηλούμενη Βάση Αναφοράς και τα σχετικά στοιχεία τεκμηρίωσής της πρέπει να είναι ταυτόσημα. Σε περίπτωση απόκλισης, οι αιτήσεις δεν

	δύνανται να θεωρηθούν πλήρως τεκμηριωμένες ως προς τη Βάση Αναφοράς. Η δηλωθείσα Βάση Αναφοράς είναι δεσμευτική και μη τροποποιήσιμη. **Κωδικός: 07.02**
7.	Τεκμηρίωση δραστηριότητας ή στρατηγικού προσανατολισμού σε STEP/Defence - ενδεικτικά: συμβάσεις/πελατολόγιο σε τομείς STEP ή άμυνας, πιστοποιήσεις (ISO, AQAP, NATO κ.λπ.), συμμετοχή σε έργα Ε&Α ή ενωσιακά προγράμματα, ένταξη σε αλυσίδες αξίας/εφοδιαστικές αλυσίδες του τομέα, εγκεκριμένος επιχειρησιακός/ στρατηγικός σχεδιασμός, άδειες/εγκρίσεις αμυντικού τομέα. **Κωδικός: 03.02**
8.	Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86 από το νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρείας με το γνήσιο της υπογραφής ή ψηφιακή υπογραφή ή από gov.gr σύμφωνα με το υπόδειγμα Α στο Παράρτημα VII. Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται <u>από κοινού</u> από δύο ή περισσότερα πρόσωπα <u>και όχι χωριστά</u>, η δήλωση υποβάλλεται από όλους όσους έχουν την ιδιότητα. **Κωδικός: 09.02**
9.	Υπεύθυνη Δήλωση από το νόμιμο εκπρόσωπο της εταιρείας που αφορά στη Δήλωση στοιχείων μεγέθους επιχείρησης (ΜμΕ/Μεγάλη) σύμφωνα με το Υπόδειγμα Β (για ΜμΕ) ή το Υπόδειγμα Γ (για Μεγάλη Επιχείρηση) του Παραρτήματος VII, κατά περίπτωση, με στοιχεία τυχόν συνεργαζόμενων/ συνδεδεμένων επιχειρήσεων. Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται <u>από κοινού</u> από δύο ή περισσότερα πρόσωπα <u>και όχι χωριστά</u>, η δήλωση υπογράφεται από όλους όσους έχουν την ιδιότητα. **Κωδικός: 09.02**
10.	Αποδεικτικό Καταχώρισης στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α΄ 139), ως ισχύει, (για τους υπόχρεους εγγραφής στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων) **Κωδικός: 02.06**
11.	Επιχειρησιακό Σχέδιο Κατάρτισης (ΕΣΚ), σύμφωνα με το συνημμένο πρότυπο της Δράσης, με υποχρεωτικό περιεχόμενο κατά το Κεφάλαιο 2.3 της Πρόσκλησης, συμπεριλαμβανομένων: του σαφούς ποσοτικού διαχωρισμού Μέρους Α (STEP/ Defence) και Μέρους Β, του ειδικού πεδίου τεκμηρίωσης της θεματικής επιλεξιμότητας/κρισιμότητας STEP και Άμυνας & Ασφάλειας (κριτήρια Γ1–Γ5 του Παραρτήματος ΙΙΙ) του αναλυτικού π/υ ανά κατηγορία δαπάνης και των προβλεπόμενων πιστοποιήσεων. Η απουσία ΕΣΚ συνεπάγεται απόρριψη. **Κωδικός: 03.07**
12.	Για Επιχειρήσεις με ΚΑΔ εκτός του Παραρτήματος ΙΙ τεκμηρίωση της συνάφειας της δραστηριότητάς τους με τα αντικείμενα κατάρτισης της Δράσης (Κεφάλαιο 2.2). **Κωδικός: 03.02**
13.	Οποιοδήποτε άλλο στοιχείο που κατά την κρίση του δυνητικού δικαιούχου τεκμηριώνει τα αναγραφόμενα στην αίτηση χρηματοδότησης και τα Κριτήρια Αξιολόγησης του Παραρτήματος ΙΙΙ της Αναλυτικής Πρόσκλησης. **Κωδικός: 01.15**
14.	**Στοιχεία Τεκμηρίωσης DNSH (κατά περίπτωση)** Για την τεκμηρίωση της συμμόρφωσης του επενδυτικού σχεδίου με την αρχή DNSH υποβάλλονται, κατά περίπτωση, ανάλογα με τη φύση του έργου και τις απαιτήσεις του εφαρμοζόμενου Δελτίου Συμμόρφωσης DNSH, ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα: • Δήλωση συμμόρφωσης DNSH. • Πίνακας αντιστοίχισης δαπανών με τις απαιτήσεις DNSH, εφόσον απαιτείται.

	• Τεκμηρίωση συμμόρφωσης για τις σχετικές δαπάνες ή/και το φυσικό αντικείμενο της επένδυσης, εφόσον απαιτείται. • Τυχόν πρόσθετα στοιχεία ή δικαιολογητικά που προβλέπονται από το εφαρμοζόμενο Δελτίο Συμμόρφωσης DNSH ή από την Αναλυτική Πρόσκληση. Βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XII Τα ανωτέρω χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση του κριτηρίου Δ5.

<u>ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ:</u>

Ο ηλεκτρονικός φάκελος υποψηφιότητας θα περιλαμβάνει υποχρεωτικά όλα τα απαιτούμενα ως ανωτέρω δικαιολογητικά – κατά περίπτωση - του Παραρτήματος Ι «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ» σε μη επεξεργάσιμη ηλεκτρονική μορφή αρχείου (πχ αρχείο τύπου pdf).

<u>Η υποβολή ελλιπούς ηλεκτρονικού φακέλου υποψηφιότητας από τον δυνητικό δικαιούχο θα έχει ως αποτέλεσμα την απόρριψη της αίτησης χρηματοδότησης.</u>

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (ΕΣΚ)

Δράση «Ενδοεπιχειρησιακή Κατάρτιση Εργαζομένων σε Στρατηγικές Τεχνολογίες STEP και Τομείς Άμυνας & Ασφάλειας (Defence)»

Συνοδεύει το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι της Αναλυτικής Πρόσκλησης (Δικαιολογητικό 12)

Επωνυμία επιχείρησης: ……

ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ

Το Επιχειρησιακό Σχέδιο Κατάρτισης (ΕΣΚ) αποτελεί υποχρεωτικό δικαιολογητικό υποβολής (Παράρτημα Ι, Δικαιολογητικό 12), κριτήριο επιλεξιμότητας της πράξης και βασικό έγγραφο αξιολόγησης, υλοποίησης και ελέγχου. Η απουσία του ή η ελλιπής/μη ποσοτικοποιημένη συμπλήρωσή του συνιστά λόγο απόρριψης της αίτησης χρηματοδότησης.

• Συμπληρώνονται **όλες** οι ενότητες 0–11. Τα πεδία με «……» συμπληρώνονται υποχρεωτικά· όπου δεν εφαρμόζεται, αναγράφεται «ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ» με σύντομη αιτιολόγηση.

• Όλα τα ποσά αναγράφονται σε ευρώ (€), χωρίς ΦΠΑ — ο ΦΠΑ προστίθεται μόνο εφόσον είναι επιλέξιμος κατά το Κεφ. 6.2 της Πρόσκλησης.

• Κάθε πρόγραμμα κατάρτισης αντιστοιχίζεται **ρητά και ποσοτικά** στο Μέρος Α ή στο Μέρος Β. Ανάμειξη δράσεων σε ενιαίο αδιαίρετο κόστος δεν γίνεται αποδεκτή. Στο Μέρος Β καταγράφονται όλες οι λοιπές δαπάνες κατάρτισης της Περιόδου Υλοποίησης (συμπεριλαμβανομένης της υποχρεωτικής εκ του νόμου εκπαίδευσης)· απαιτούνται για τον έλεγχο της Προϋπόθεσης Διατήρησης Βάσης Αναφοράς (Α + Β ≥ Βάση Αναφοράς).

• Υποβάλλεται έως μία (1) αίτηση ανά Προτεραιότητα (Π9 STEP / Π10 Άμυνα & Ασφάλεια). Σε περίπτωση δύο αιτήσεων, η Βάση Αναφοράς (Ενότητα 5) δηλώνεται **ταυτόσημη** και στις δύο.

• Το παρόν συμπληρώνεται σε επεξεργάσιμη μορφή και υποβάλλεται στο ΟΠΣΚΕ σε μη επεξεργάσιμη μορφή (pdf), υπογεγραμμένο από τον Νόμιμο Εκπρόσωπο.

Αντιστοίχιση ενοτήτων με τις απαιτήσεις της Πρόσκλησης και τα κριτήρια αξιολόγησης (για διευκόλυνση σύνταξης και αξιολόγησης):

Ενότητα Προτύπου	Απαίτηση Πρόσκλησης / Κριτήριο Παραρτήματος ΙΙΙ
0. Ταυτότητα αίτησης	Κεφ. 2.5, 4.1, 5 · Α1–Α6
1. Στρατηγικό προφίλ & συνάφεια STEP/Defence	Κεφ. 2.2, 2.3 σημ. 1, 4.1, 5 · Α4–Α5, Β2
2. Ανάλυση αναγκών δεξιοτήτων	Κεφ. 2.3 σημ. 2 · Β1, Γ2
3. Τεκμηρίωση θεματικής επιλεξιμότητας / κρισιμότητας STEP και Άμυνας & Ασφάλειας	Κεφ. 2.2, 4.1 · Γ1–Γ5, Δ5
4. Συνολικό σχέδιο κατάρτισης & ποιοτικές προδιαγραφές	Κεφ. 2.3 σημ. 3, 5, 7, 6.2, 6.3 · Β1, Β4, Δ1–Δ3
5. Βάση Αναφοράς (baseline)	Κεφ. 2.3 σημ. 4, 2.4 · Α18, Β3
6. Διαχωρισμός Μέρους Α / Μέρους Β	Κεφ. 2.3, 2.4, 7.1 · Β1, Β3, Δ2
7. Αναλυτικός προϋπολογισμός Μέρους Α	Κεφ. 2.3 σημ. 6, 6.1–6.3 · Β1, Ε1–Ε2
8. Υπολογισμός Δημόσιας Χρηματοδότησης	Κεφ. 6.4, 7.1–7.2 · Ε2
9. Αποτελέσματα & δείκτες	Κεφ. 2.3 σημ. 8, 2.7 · Β1, Β4
10. Χρονοδιάγραμμα	Κεφ. 2.3, 6.4 · Β1
11. Μηχανισμός παρακολούθησης & τεκμηρίωσης	Κεφ. 2.3 σημ. 9, 11.1 · Β1

ΕΝΟΤΗΤΑ 0 - ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΑΙΤΗΣΗΣ

Πεδίο	Συμπλήρωση
Επωνυμία επιχείρησης	……
Διακριτικός τίτλος	……
ΑΦΜ / ΔΟΥ	…… / ……
Αριθμός ΓΕΜΗ	……
Νομική μορφή	……
Έδρα (διεύθυνση, ΤΚ, Δήμος, Περιφέρεια)	……
Κατηγορία Περιφέρειας υλοποίησης (ΛΑΠ / ΜΕΤ — μία μόνο κατηγορία)	☐ Λιγότερο Αναπτυγμένες ☐ Σε Μετάβαση
Τόποι υλοποίησης (έδρα ή/και υποκαταστήματα ίδιας κατηγορίας Περιφέρειας)	……
Κύριος ΚΑΔ / Δευτερεύων επιλέξιμος ΚΑΔ	…… / ……
Μέγεθος επιχείρησης (κατά Παράρτημα V)	☐ Πολύ μικρή ☐ Μικρή ☐ Μεσαία ☐ Μεγάλη
Αριθμός εργαζομένων τελευταίου πλήρους ημερολογιακού έτους (μοναδικά Α.Φ.Μ. — 100 και άνω)	Έτος αναφοράς: …… · Αριθμός: ……
Προτεραιότητα της παρούσας αίτησης	☐ Π9 — STEP ☐ Π10 — Άμυνα & Ασφάλεια
Έχει υποβληθεί/θα υποβληθεί αίτηση και στην άλλη Προτεραιότητα;	☐ ΟΧΙ ☐ ΝΑΙ (κωδικός ΟΠΣΚΕ: ……)
Υπεύθυνος Έργου (ονοματεπώνυμο, θέση, τηλ., e-mail)	……
Συντονιστής ΟΠΣΚΕ	……

ΕΝΟΤΗΤΑ 1 - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟ ΠΡΟΦΙΛ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΣΥΝΑΦΕΙΑΣ ΜΕ STEP/DEFENCE

1.1 Δραστηριότητα της επιχείρησης

[Περιγράψτε συνοπτικά (έως 1 σελίδα): κύρια προϊόντα/υπηρεσίες, αγορές, παραγωγική/τεχνολογική υποδομή, ανθρώπινο δυναμικό ανά λειτουργία.]

……

1.2 Θέση σε αλυσίδες αξίας STEP ή/και Άμυνας & Ασφάλειας

[Τεκμηριώστε αν η επιχείρηση αποτελεί ή πρόκειται να αποτελέσει μέρος αλυσίδων αξίας κρίσιμων τεχνολογιών ή/και παράγει προϊόντα/υπηρεσίες αξιοποιήσιμα για αμυντικούς σκοπούς (με προτεραιότητα σε dual-use).]

……

1.3 Τεκμηρίωση συνάφειας — κατά περίπτωση

Περίπτωση	Απαιτούμενη τεκμηρίωση (συμπληρώστε ό,τι εφαρμόζεται)
Α. Επιλέξιμος ΚΑΔ (Παράρτημα ΙΙ)	Αναφορά ΚΑΔ και σύνδεση της κατάρτισης με τη δραστηριότητα: ……
Β. ΚΑΔ εκτός Παραρτήματος ΙΙ (παρ. 4 Παρ. ΙΙ)	Αναλυτική τεκμηρίωση συνάφειας: συμβάσεις/παραγγελίες με φορείς STEP/άμυνας, προϊόντα/υπηρεσίες STEP/Defence, πιστοποιήσεις, συμμετοχή σε τεχνολογικά/αμυντικά προγράμματα: ……
Γ. Επιχείρηση σε στρατηγικό μετασχηματισμό προς STEP/Defence	Επιχειρησιακό σχέδιο μετασχηματισμού, αποφάσεις ΔΣ, επενδυτικά σχέδια: ……

[Επισυνάπτονται στο ΟΠΣΚΕ τα σχετικά αποδεικτικά — δικαιολογητικό 9 του Παραρτήματος Ι. Η απλή δήλωση δεν αρκεί.]

ΕΝΟΤΗΤΑ 2 - ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΝΑΓΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

[Η ανάλυση πρέπει να είναι αιτιολογημένη και συνδεδεμένη με τη στρατηγική της επιχείρησης — γενικόλογες διατυπώσεις («επιθυμούμε αναβάθμιση δεξιοτήτων») δεν αρκούν.]

2.1 Ελλείψεις δεξιοτήτων που εντοπίζονται σήμερα

……

2.2 Επίπτωση των ελλείψεων στην παραγωγική/τεχνολογική λειτουργία

……

2.3 Πώς η προτεινόμενη κατάρτιση STEP/Defence καλύπτει τις ελλείψεις

……

2.4 Ομάδες-στόχοι εργαζομένων

Τμήμα / Ειδικότητα	Αριθμός εργαζομένων	Υφιστάμενο επίπεδο δεξιοτήτων	Στοχευόμενο επίπεδο / δεξιότητες προς απόκτηση
……	……	……	……
……	……	……	……
……	……	……	……

[Όλοι οι συμμετέχοντες πρέπει να απασχολούνται στην επιχείρηση με σχέση εξαρτημένης εργασίας — κριτήριο Δ1]

ΕΝΟΤΗΤΑ 3 – ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ / ΚΡΙΣΙΜΟΤΗΤΑΣ STEP ΚΑΙ ΑΜΥΝΑΣ & ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ (ΕΙΔΙΚΟ ΠΕΔΙΟ - ΚΡΙΤΗΡΙΑ Γ1–Γ5, Δ5)

[Συμπληρώνεται υποχρεωτικά. Ελέγχεται με κριτήρια pass/fail (Γ1–Γ5 Παραρτήματος ΙΙΙ) — η μη τεκμηρίωση συνεπάγεται απόρριψη.]

3.1 Τομέας - Κατάταξη αντικειμένων (Γ1)

Τα αντικείμενα κατάρτισης του Μέρους Α εμπίπτουν σε:	Σήμανση
Ψηφιακές και Βαθιές Τεχνολογίες (Κεφ. 2.2.Α.1)	☐
Καθαρές και Πράσινες Τεχνολογίες (Κεφ. 2.2.Α.2)	☐
Βιοτεχνολογίες και Τεχνολογίες Υγείας (Κεφ. 2.2.Α.3)	☐
Αμυντικές Τεχνολογίες (Κεφ. 2.2.Α.4) / Άμυνα & Ασφάλεια (Κεφ. 2.2.Β)	☐

3.2 Στόχος - Ανάπτυξη/παραγωγή κρίσιμων τεχνολογιών (Γ2)

[Τεκμηριώστε ότι η κατάρτιση αντιμετωπίζει έλλειψη δεξιοτήτων κρίσιμων για την ΑΝΑΠΤΥΞΗ ή/και ΠΑΡΑΓΩΓΗ κρίσιμων τεχνολογιών — όχι απλή χρήση/εφαρμογή εμπορικά διαθέσιμων (off-the-shelf) λύσεων.]

……

3.3 Κρισιμότητα (Γ3) — αρκεί μία από τις δύο βάσεις, άρθρο 2 παρ. 2 Καν. (ΕΕ) 2024/795)

✓	Βάση κρισιμότητας	Τεκμηρίωση
☐	(i) Η υποστηριζόμενη τεχνολογία φέρει καινοτόμο, αναδυόμενο,αιχμής στοιχείο με σημαντικό οικονομικό δυναμικό στην εσωτερική αγορά	……
☐	(ii) Συμβάλλει στη μείωση ή πρόληψη στρατηγικών εξαρτήσεων της Ένωσης. Η στρατηγική εξάρτηση εξετάζεται σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης και τεκμηριώνεται με αναφορά στη σχετική τεχνολογία ή αλυσίδα αξίας και στους παράγοντες που στοιχειοθετούν τη στρατηγική εξάρτηση. Δεν αρκεί η τεκμηρίωση εμπορικής ή επιχειρησιακής εξάρτησης της αιτούσας επιχείρησης από συγκεκριμένο προμηθευτή, προϊόν ή τεχνολογία	……

3.4 Ειδικά για αμυντικά αντικείμενα - Προτεραιότητα 10 (Γ4)

[Συμπληρώνεται μόνο για αιτήσεις Π10, άλλως «ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ». Τεκμηριώστε σύνδεση με είδη του Κοινού Στρατιωτικού Καταλόγου της ΕΕ (C/2025/1499)/Οδηγίας 2009/43/ΕΚ ή/και με τις περιοχές προτεραιότητας αμυντικών ικανοτήτων — σωρευτικά με το 3.3.]

……

3.5 Αντικείμενα διπλής χρήσης - Κατάταξη σε Προτεραιότητα (Γ5)

[Αντικείμενα dual-use που πληρούν τις προδιαγραφές STEP κατατάσσονται σε μία (1) μόνο Προτεραιότητα (Π9 ή Π10), βάσει του κύριου αντικειμένου και σκοπού της κατάρτισης και της τεκμηριωμένης σύνδεσής της με την αντίστοιχη Προτεραιότητα. Η κατάταξη στην Π10 προϋποθέτει τεκμηριωμένη σύνδεση με τον τομέα της άμυνας ή/και της ασφάλειας, σύμφωνα με τους όρους της Πρόσκλησης.

Αιτιολογήστε την κατάταξη ή σημειώστε «ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ».]

……

3.6 Συμμόρφωση με την αρχή της Μη Πρόκλησης Σημαντικής Βλάβης (DNSH)

[Τεκμηριώστε συνοπτικά ότι το αντικείμενο της προτεινόμενης κατάρτισης και ο τρόπος υλοποίησής της είναι συμβατά με τις παραδοχές των εγκεκριμένων Δελτίων Συμμόρφωσης DNSH των Τύπων Παρέμβασης 145α ή/και 145β, κατά περίπτωση.

Αναφέρετε τον εφαρμοζόμενο Τύπο Παρέμβασης και επιβεβαιώστε ότι η πράξη αφορά αποκλειστικά ανάπτυξη δεξιοτήτων/κατάρτιση στα σχετικά αντικείμενα STEP/Defence και δεν περιλαμβάνει δραστηριότητες που μεταβάλλουν τη φύση της πράξης κατά τρόπο που να αναιρεί τις παραδοχές των σχετικών Δελτίων DNSH.]

Τύπος Παρέμβασης:

☐ 145α — Ψηφιακές/βαθιές τεχνολογίες, βιοτεχνολογίες, τεχνολογίες άμυνας

☐ 145β — Καθαρές και αποδοτικές ως προς τη χρήση πόρων τεχνολογίες

Σύντομη τεκμηρίωση:

……

……

……

ΕΝΟΤΗΤΑ 4 - ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ, ΜΕΘΟΔΟΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ, ΠΑΡΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ

[Καταγράψτε ΟΛΑ τα προγράμματα κατάρτισης της περιόδου υλοποίησης — και του Μέρους Α και του Μέρους Β. Κάθε πρόγραμμα αντιστοιχίζεται ρητά σε ένα Μέρος. Προσθέστε γραμμές κατά ανάγκη.]

Α/Α	Τίτλος προγράμματος	Αντικείμενο (κατηγορία Κεφ. 2.2)	Μέρος (Α/Β)	Μέθοδος*	Ώρες	Συμμετέχοντες	Κόστος (€)	Κόστος ανά ώρα ανά εργαζόμενο (€)
1	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	
2	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	
3	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	
4	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	
…								

* Μέθοδοι: ΔΖ = δια ζώσης (φυσικός χώρος εκπαίδευσης ή επιχείρηση) · ΣΤ = σύγχρονη εξ αποστάσεως · BL = μεικτό (blended) · ΑΣ = ασύγχρονη (μόνο κατ' εξαίρεση, βλ. 4.2).

4.1 Αιτιολόγηση επιλογής μορφών υλοποίησης

……

4.2 Ασύγχρονη τηλεκατάρτιση (εφόσον προβλέπεται — κατ' εξαίρεση)

[Αιτιολογήστε την εξαιρετική περίπτωση και περιγράψτε την τεκμηρίωση της διαδρομής ελέγχου: τρόπος ταυτοποίησης, καταγραφή χρόνου κατάρτισης, επιβεβαίωση επιτυχούς ολοκλήρωσης βάσει πιστοποίησης, κατά περίπτωση Άλλως «ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ».]

……

4.3 Πάροχοι κατάρτισης / εκπαιδευτές

[Ως πάροχοι γίνονται δεκτά φυσικά ή νομικά πρόσωπα που νομίμως παρέχουν υπηρεσίες εκπαίδευσης/κατάρτισης στα επιλεγμένα αντικείμενα. Ο πάροχος συντάσσει αναλυτικό πρόγραμμα εκπαίδευσης και θέτει εκ των προτέρων στη διάθεση της επιχείρησης το εκπαιδευτικό υλικό.]

Πάροχος / Εκπαιδευτής	Νομική βάση παροχής υπηρεσιών εκπαίδευσης (ΚΑΔ/ιδιότητα)	Αντικείμενο/-α κατάρτισης	Τεκμηρίωση εμπειρογνωμοσύνης
.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....

4.4 Μαθησιακά αποτελέσματα και ποιοτικές προδιαγραφές κατάρτισης

Για κάθε πρόγραμμα κατάρτισης του Μέρους Α περιγράφονται συνοπτικά τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα και ο τρόπος διασφάλισης της ποιότητας της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Πρόγραμμα Κατάρτισης	Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα/δεξιότητες που θα αποκτηθούν	Τρόπος αξιολόγησης επίτευξης μαθησιακών αποτελεσμάτων	Εκπαιδευτικό υλικό	Προσόντα/εμπειρία εκπαιδευτή ή παρόχου
……	……	……	……	……
……	……	……	……	……
……	……	……	……	……
……	……	……	……	……
……	……	……	……	……

Οδηγίες συμπλήρωσης:

Τα μαθησιακά αποτελέσματα πρέπει να είναι συγκεκριμένα και να συνδέονται με τις ανάγκες δεξιοτήτων που έχουν περιγραφεί στην Ενότητα 2. Ο τρόπος αξιολόγησης μπορεί να περιλαμβάνει, ενδεικτικά, τεστ γνώσεων, πρακτική άσκηση, αξιολόγηση εργασίας/project, εξέταση ή άλλη κατάλληλη μέθοδο ανάλογα με το αντικείμενο της κατάρτισης.

Το εκπαιδευτικό υλικό πρέπει να είναι συναφές με το πρόγραμμα και να τίθεται στη διάθεση των καταρτιζομένων. Οι εκπαιδευτές/πάροχοι πρέπει να διαθέτουν τεκμηριωμένη γνώση και εμπειρία συναφή με το αντικείμενο του προγράμματος.

Προσβασιμότητα και ισότιμη συμμετοχή: Εφόσον απαιτείται, περιγράφονται τα μέτρα που θα ληφθούν για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας και της ισότιμης συμμετοχής εργαζομένων με αναπηρία ή/και ειδικές ανάγκες στην εκπαιδευτική διαδικασία:

……

ΕΝΟΤΗΤΑ 5 - ΒΑΣΗ ΑΝΑΦΟΡΑΣ (BASELINE)

Η δηλωθείσα Βάση Αναφοράς αποτελεί ΔΕΣΜΕΥΤΙΚΟ στοιχείο της πράξης και ΔΕΝ τροποποιείται μεταγενέστερα. Ως Βάση Αναφοράς ορίζεται το ιστορικό επίπεδο ετήσιων δαπανών κατάρτισης της επιχείρησης (Κεφ. 2.4 Πρόσκλησης). Σε περίπτωση δύο αιτήσεων (Π9+Π10), δηλώνεται ταυτόσημη και στις δύο, με δεσμευτική επιλογή στην πρώτη υποβαλλόμενη.

5.1 Δεσμευτική επιλογή τρόπου υπολογισμού

☐ **Επιλογή Α** — Σύνολο δαπανών κατάρτισης του τελευταίου οικονομικού έτους (κλεισμένη διαχειριστική χρήση) ☐ **Επιλογή Β** — Μέσος όρος δαπανών κατάρτισης της τελευταίας τριετίας (κλεισμένων χρήσεων)

5.2 Ιστορικές δαπάνες κατάρτισης ανά κλεισμένη χρήση

[Συμπεριλαμβάνονται όλες οι δαπάνες κατάρτισης ανεξαρτήτως αντικειμένου — συμπεριλαμβανομένης της υποχρεωτικής εκ του νόμου εκπαίδευσης — κατά τον ορισμό των «δαπανών κατάρτισης» της Πρόσκλησης: αμοιβές παρόχων/εκπαιδευτών, εξωτερικά σεμινάρια, e-learning, εξετάσεις/πιστοποιήσεις, εκπαιδευτικό υλικό, μετακινήσεις/διαμονή για κατάρτιση. Δεν συμπεριλαμβάνονται: μισθολογικό κόστος καταρτιζομένων, αγορές εξοπλισμού/λογισμικού, συνέδρια/εκθέσεις χωρίς εκπαιδευτικό χαρακτήρα. Ο ίδιος ορισμός εφαρμόζεται και στις δαπάνες της Περιόδου Υλοποίησης (Ενότητες 6–8). Τεκμηρίωση: αναλυτική κατάσταση με αναφορά λογαριασμών λογιστικής, ενδεικτικά παραστατικά και βεβαίωση ορκωτού ελεγκτή-λογιστή κατά το Παράρτημα Ι. Εάν δεν υφίσταται ιστορικό δαπανών, δηλώνεται μηδενική βάση με βεβαίωση ορκωτού ελεγκτή-λογιστή.]

Έτος (χρήση)	Δαπάνες κατάρτισης (€)	Τεκμηρίωση (λογαριασμοί λογιστικής / πλήθος παραστατικών)
……	……	……
……	……	……
……	……	……

5.3 Δηλούμενη Βάση Αναφοράς

Στοιχείο	Ποσό (€)
ΒΑΣΗ ΑΝΑΦΟΡΑΣ (κατά την επιλογή 5.1)	……

ΕΝΟΤΗΤΑ 6 - ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΜΕΡΟΥΣ Α / ΜΕΡΟΥΣ Β

[Το Μέρος Α περιλαμβάνει το σύνολο της κατάρτισης της Περιόδου Υλοποίησης σε αντικείμενα STEP και/ή Defence και χρηματοδοτείται με ένταση 50%. Το Μέρος Β περιλαμβάνει κάθε λοιπή δαπάνη κατάρτισης της ίδιας περιόδου — συμπεριλαμβανομένης της υποχρεωτικής εκ του νόμου εκπαίδευσης, η οποία σε καμία περίπτωση δεν επιχορηγείται — και καλύπτεται εξ ολοκλήρου από ίδια κεφάλαια. Το άθροισμα Α + Β πρέπει να είναι τουλάχιστον ίσο με τη Βάση Αναφοράς (Προϋπόθεση Διατήρησης, Κεφ. 2.4 Πρόσκλησης)]

Συγκεντρωτικά στοιχεία	Ποσό (€)
Σύνολο Μέρους Α — κατάρτιση STEP/Defence (επιλέξιμος π/υ)	.....
Σύνολο Μέρους Β — λοιπή κατάρτιση, συμπεριλαμβανομένης υποχρεωτικής εκ του νόμου (ίδια κεφάλαια)	.....
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΣΚ (Α+Β)	.....

Έλεγχος συνέπειας: α) κάθε πρόγραμμα της Ενότητας 4 έχει αντιστοιχιστεί σε ένα και μόνο Μέρος β) το άθροισμα Μέρους Α και Μέρους Β είναι μεγαλύτερο ή ίσο της Βάσης Αναφοράς (Προϋπόθεση Διατήρησης) γ) το Μέρος Α κείται εντός των ορίων 150.000€ – 1.200.000€.

ΕΝΟΤΗΤΑ 7 - ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΜΕΡΟΥΣ Α ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ

[Τα ανώτατα ποσοστά εφαρμόζονται επί του συνολικού επιλέξιμου προϋπολογισμού του Μέρους Α (Κεφ. 6.1 Πρόσκλησης) — όχι επί της δημόσιας χρηματοδότησης. Η κατηγορία 4 υπολογίζεται αυτόματα ως 7% επί του αθροίσματος των κατηγοριών 1–3, χωρίς παραστατικά.]

Α/Α	Κατηγορία δαπάνης	Ανώτατο ποσοστό	Ποσό (€)	% επί Μέρους Α
1	**Δαπάνες εκπαιδευτών και λειτουργικές δαπάνες εκπαιδευτών και εκπαιδευόμενων** που σχετίζονται άμεσα με το έργο επαγγελματικής κατάρτισης, όπως: Αμοιβές/δαπάνες προσωπικού εκπαιδευτών για τις ώρες συμμετοχής τους στην κατάρτιση, Δαπάνες προγραμμάτων κατάρτισης, Έξοδα μετακίνησης, έξοδα διαμονής (επιλέξιμα μόνο για εργαζόμενους με αναπηρία), **Δαπάνες εξετάσεων και πιστοποίησης δεξιοτήτων των καταρτιζομένων**, οι οποίες συνδέονται άμεσα με το υλοποιούμενο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης: πιστοποιήσεις STEP/Defence: πιστοποιήσεις STEP/Defence (διεθνώς αναγνωρισμένες ή ΕΟΠΠΕΠ· για αντικείμενα άμυνας κατά περίπτωση ISO, AQAP, NATO κ.λπ.). Υλικά και εφόδια που σχετίζονται άμεσα με το έργο, αποσβέσεις των υλικοτεχνικών μέσων και του εξοπλισμού, στον βαθμό που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για το έργο επαγγελματικής κατάρτισης.	έως 90%	……	……
2	Συμβουλευτικές υπηρεσίες, σχεδιασμού και υποστήριξης (σχεδιασμός ΕΣΚ, υποστήριξη υλοποίησης, αξιολόγηση αποτελεσμάτων)	έως 10%	……	……
3	Γενικές έμμεσες δαπάνες - κατ' αποκοπή 7% επί των άμεσων δαπανών (κατηγορίες 1–3)	7% (αυτόματα)	……	7%
	ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΡΟΥΣ Α		……	100%

[Υπενθύμιση: δαπάνες προσωπικού της επιχείρησης (συμπεριλαμβανομένου του μισθολογικού κόστους των καταρτιζομένων), αγορά εξοπλισμού/λογισμικού γενικής χρήσης, υποχρεωτική εκ του νόμου εκπαίδευση και δαπάνες προβολής ΔΕΝ είναι επιλέξιμες — Κεφ. 6.2/6.3 Πρόσκλησης.]

7.1 Κατανομή προϋπολογισμού Μέρους Α ανά πρόγραμμα κατάρτισης

Α/Α	Πρόγραμμα (από Ενότητα 4)	Κατ. 1 (€)	Κατ. 2 (€)	Κατ. 3 (€)	Σύνολο (€)
1	……	……	……	……	……
2	……	……	……	……	……
…					

Επίσης, αναφέρεται το κόστος ανά ώρα ανά εργαζόμενο (€) για κάθε Πρόγραμμα Κατάρτισης

7.2 Κατανομή προϋπολογισμού Μέρους Α ανά πεδίο παρέμβασης

Πεδία παρέμβασης	Σύνολο(€)		%
145a Στήριξη για την ανάπτυξη δεξιοτήτων ή την πρόσβαση στην απασχόληση σε ψηφιακές τεχνολογίες και καινοτομία στον τομέα της υπερπροηγμένης τεχνολογίας και βιοτεχνολογίες και τεχνολογίες άμυνας	……	Αθροίζεται από τον ανωτέρω πίνακα 7.1, το συνολικό ποσό που αφορά σε προγράμματα ψηφιακές τεχνολογίες και καινοτομία στον τομέα της υπερπροηγμένης τεχνολογίας, βιοτεχνολογίες και αμυντικές τεχνολογίες	Υπολογίζεται/ συμπληρώνεται η ποσοστιαία συμμετοχή ανά πεδίο παρέμβασης
145b Στήριξη για την ανάπτυξη δεξιοτήτων ή την πρόσβαση στην απασχόληση σε καθαρές και αποδοτικές ως προς τη χρήση των πόρων τεχνολογίες	……	Αθροίζεται από τον ανωτέρω πίνακα 7.1, το συνολικό ποσό που αφορά σε προγράμματα σχετικά με καθαρές και αποδοτικές ως προς τη χρήση των πόρων τεχνολογίες	Υπολογίζεται/ συμπληρώνεται η ποσοστιαία συμμετοχή ανά πεδίο παρέμβασης

Σημείωση: για τις αιτήσεις που υποβάλλονται στην Προτεραιότητα 10, τα προγράμματα αφορούν αποκλειστικά στο πεδίο παρέμβασης 145α.

ΕΝΟΤΗΤΑ 8 - ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

[Συμπληρώστε βήμα-βήμα. Η δημόσια χρηματοδότηση ισούται με 50% επί του επιλέξιμου προϋπολογισμού του Μέρους Α. Η Βάση Αναφοράς δεν επηρεάζει το ύψος της ενίσχυσης· ελέγχεται μόνο ότι Μέρος Α + Μέρος Β ≥ Βάση Αναφοράς. Η προϋπόθεση αυτή επαληθεύεται κατά την ολοκλήρωση επί των πραγματοποιηθεισών δαπανών, με βεβαίωση ορκωτού ελεγκτή-λογιστή· υστέρηση έως 10% της Βάσης Αναφοράς δεν επιφέρει συνέπεια, μεγαλύτερη υστέρηση συνεπάγεται ανάκληση της ένταξης (Κεφ. 2.4 Πρόσκλησης).]

Βήμα	Στοιχείο	Ποσό (€)	Επεξήγηση
1	Βάση Αναφοράς (Ενότητα 5.3)	……	Δεσμευτική επιλογή Α ή Β
2	Μέρος Α — κατάρτιση STEP/Defence, επιλέξιμος π/υ (Ενότητα 7)	……	Πρέπει: 150.000 € ≤ Βήμα 2 ≤ 1.200.000 €
3	Μέρος Β — λοιπή κατάρτιση, συμπ. υποχρεωτικής (Ενότητα 6)	……	Ίδια κεφάλαια, μη επιλέξιμο
4	Συνολικές δαπάνες κατάρτισης Περιόδου Υλοποίησης	……	= Βήμα 2 + Βήμα 3
5	Έλεγχος Προϋπόθεσης Διατήρησης	☐ ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ	Πρέπει: Βήμα 4 ≥ Βήμα 1
6	ΔΗΜΟΣΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ = 50% × Βήμα 2	……	Αιτούμενο ποσό ενίσχυσης (75.000 € – 600.000 €)
7	Ιδιωτική συμμετοχή Μέρους Α (50%)	……	= Βήμα 2 − Βήμα 6

✓	Έλεγχος ορίων	ΝΑΙ / ΟΧΙ
1	Μέρος Α + Μέρος Β ≥ Βάση Αναφοράς (Προϋπόθεση Διατήρησης)	☐ ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ
2	150.000€ ≤ Μέρος Α ≤ 1.200.000€	☐ ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ
3	75.000€ ≤ Δημόσια Χρηματοδότηση ≤ 600.000€	☐ ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ
4	Τηρούνται τα ανώτατα ποσοστά ανά κατηγορία δαπάνης (Ενότητα 7)	☐ ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ

Εάν οποιοσδήποτε έλεγχος έχει ένδειξη «ΟΧΙ», η πρόταση δεν είναι χρηματοδοτικά επιλέξιμη και απαιτείται προσαρμογή πριν την υποβολή.

ΕΝΟΤΗΤΑ 9 - ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΕΙΚΤΕΣ

9.1 Στοχοθέτηση δείκτη πιστοποίησης (κωδ. ΟΠΣ 622409)

[Ο δείκτης «Εργαζόμενοι Επιχειρήσεων που αποκτούν πιστοποιητικό δεξιοτήτων ή γνώσεων» στοχοθετείται ανά πράξη από τον δικαιούχο στο ΟΠΣΚΕ και αποτυπώνεται στο Τεχνικό Δελτίο. Λαμβάνει τιμή με τη χορήγηση του πιστοποιητικού.]

Στοιχείο	Τιμή
Συνολικός αριθμός συμμετεχόντων εργαζομένων (Μέρος Α)	……
Στόχος: εργαζόμενοι που θα αποκτήσουν πιστοποιητικό δεξιοτήτων/γνώσεων (δείκτης 622409)	……

9.2 Προβλεπόμενες πιστοποιήσεις ανά πρόγραμμα

Πρόγραμμα (Ενότητα 4)	Πιστοποίηση / τίτλος	Φορέας (διεθνώς αναγνωρισμένος / ΕΟΠΠΕΠ / NATO-AQAP-ISO)	Αριθμός πιστοποιούμενων
……	……	……	……
……	……	……	……

9.3 Λοιπά αναμενόμενα αποτελέσματα για την επιχείρηση

[Π.χ. νέες παραγωγικές/τεχνολογικές δυνατότητες, κάλυψη θέσεων κρίσιμων ειδικοτήτων, συμμόρφωση με πρότυπα πελατών/NATO, συμμετοχή σε νέες αλυσίδες αξίας.]

……

ΕΝΟΤΗΤΑ 10 - ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

[Το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο του ΕΣΚ υλοποιείται εντός Περιόδου Υλοποίησης δώδεκα (12) συνεχόμενων ημερολογιακών μηνών. Η Περίοδος Υλοποίησης μπορεί να αρχίζει από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης ***και λήγει το αργότερο με τη συμπλήρωση δεκαοκτώ (18) μηνών από την ημερομηνία αποστολής της ηλεκτρονικής ειδοποίησης ένταξης μέσω ΟΠΣΚΕ****. Σημειώστε με «Χ» τους μήνες υλοποίησης κάθε προγράμματος. Προγραμματίστε με περιθώριο ασφαλείας — το αίτημα τελικής επαλήθευσης υποβάλλεται το αργότερο εντός 21 μηνών από την ειδοποίηση ένταξης (Κεφ. 6.4 και 11.1.Α).]*

Μ1 = ο μήνας της αναμενόμενης ειδοποίησης ένταξης (εκτίμηση). Η Περίοδος Υλοποίησης (12 συνεχόμενοι μήνες) προσδιορίζεται απολογιστικά με το τελικό αίτημα· προγραμματίστε ώστε όλα τα προγράμματα Μέρους Α να κείνται σε διάστημα 12 συνεχόμενων μηνών

Πρόγραμμα	M1	M2	M3	M4	M5	M6	M7	M8	M9	M10	M11	M12	M13	M14	M15	M16	M17	M18
1.																		
2.																		
3.																		

ΕΝΟΤΗΤΑ 11 - ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

[Περιγράψτε πώς θα τηρούνται και θα υποβάλλονται τα στοιχεία του Κεφ. 11.1.Γ της Πρόσκλησης. Η μη τήρηση συνιστά παρατυπία.]

Απαίτηση	Περιγραφή μηχανισμού της επιχείρησης
Μητρώο συμμετεχόντων ανά πρόγραμμα (στοιχεία εργαζομένου, αντικείμενο, ώρες, ημερομηνίες)	……
Παρουσιολόγια (δια ζώσης) / ηλεκτρονικά τεκμήρια συμμετοχής πλατφόρμας (σύγχρονη εξ αποστάσεως)	……
Κοινοποίηση προγράμματος ενεργειών κατάρτισης στον ΕΦ πριν την έναρξη κάθε προγράμματος	……
Συλλογή/φύλαξη πιστοποιητικών και τροφοδότηση δείκτη 622409 (αναφορά 2 φορές ετησίως — τέλος Νοεμβρίου & Ιουνίου)	……
Υπεύθυνος τήρησης φακέλου πράξης (φυσικό & ψηφιακό αρχείο)	……

ΔΗΛΩΣΗ - ΥΠΟΓΡΑΦΗ

Ο/Η υπογράφων/-ουσα ……, Νόμιμος Εκπρόσωπος της επιχείρησης «……» με ΑΦΜ ……, δηλώνω ότι τα στοιχεία του παρόντος Επιχειρησιακού Σχεδίου Κατάρτισης είναι αληθή, ακριβή και πλήρη, ότι καμία ενέργεια κατάρτισης του ΕΣΚ δεν έχει εκκινήσει πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης (άρθρο 6 Καν. (ΕΕ) 651/2014) και ότι αποδέχομαι τους όρους της Αναλυτικής Πρόσκλησης και των Παραρτημάτων της.

Τόπος/Ημερομηνία: …… — Ο/Η Νόμιμος Εκπρόσωπος (υπογραφή & σφραγίδα ή ψηφιακή υπογραφή)

Λίστα αυτοελέγχου πριν την υποβολή

#	Έλεγχος	✓
1	Συμπληρώθηκαν όλες οι ενότητες 0–11 (όπου δεν εφαρμόζεται: «ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ» με αιτιολόγηση);	☐
2	Κάθε πρόγραμμα κατάρτισης αντιστοιχίστηκε ρητά σε Μέρος Α ή Μέρος Β με διακριτό κόστος;	☐
3	Το Μέρος Α αφορά αποκλειστικά αντικείμενα STEP/Defence του Κεφ. 2.2 και δεν περιλαμβάνει υποχρεωτική εκ του νόμου εκπαίδευση (η οποία καταγράφεται στο Μέρος Β) ούτε αμιγώς ήπιες/γενικές δεξιότητες;	☐
4	Συμπληρώθηκε η Ενότητα 3 για την τεκμηρίωση της θεματικής επιλεξιμότητας / κρισιμότητας STEP και Άμυνας & Ασφάλειας για όλα τα αντικείμενα του Μέρους Α; Τεκμηριώθηκε η συμμόρφωση της προτεινόμενης κατάρτισης με τις παραδοχές του εφαρμοζόμενου Δελτίου DNSH 145α ή/και 145β;	☐
5	Η Βάση Αναφοράς υπολογίστηκε από κλεισμένες χρήσεις και τεκμηριώνεται με τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά του Παραρτήματος Ι;	☐
6	Μέρος Α + Μέρος Β ≥ Βάση Αναφοράς (Προϋπόθεση Διατήρησης);	☐
7	150.000€ ≤ Μέρος Α ≤ 1.200.000€ και 75.000€ ≤ ΔΧ (50% × Μέρος Α) ≤ 600.000€;	☐
8	Τηρούνται τα ανώτατα ποσοστά ανά κατηγορία δαπάνης (90/10+7% κατ' αποκοπή);	☐
9	Οι πάροχοι νομίμως παρέχουν υπηρεσίες εκπαίδευσης/κατάρτισης στα επιλεγμένα αντικείμενα (Ενότητα 4.3);	☐
10	Όλα τα προγράμματα του ΕΣΚ (Μέρος Α και Μέρος Β) προγραμματίζονται εντός Περιόδου Υλοποίησης 12 συνεχόμενων ημερολογιακών μηνών, κατά το Κεφ. 6.4 της Πρόσκλησης;	☐
11	Στοχοθετήθηκε ο δείκτης 622409 (Ενότητα 9.1) και προβλέφθηκαν οι σχετικές πιστοποιήσεις;	☐
12	Σε περίπτωση δεύτερης αίτησης (άλλη Προτεραιότητα): η Βάση Αναφοράς είναι ταυτόσημη και δεν υπάρχει επικάλυψη ή διπλή προσμέτρηση δαπανών Μέρους Α ή Μέρους Β μεταξύ των δύο ΕΣΚ;	☐
13	Σε περίπτωση δύο πράξεων του ίδιου δικαιούχου στις Προτεραιότητες 9 και 10, η Περίοδος Υλοποίησης είναι ταυτόσημη για τις δύο πράξεις και προσδιορίζεται με το πρώτο υποβαλλόμενο τελικό αίτημα επαλήθευσης, σύμφωνα με το Κεφάλαιο 6.4 της Πρόσκλησης.	☐
		☐

«Ενδοεπιχειρησιακή Κατάρτιση Εργαζομένων σε Στρατηγικές Τεχνολογίες STEP και Τομείς Άμυνας & Ασφάλειας (Defence)»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ (ΚΑΔ)

Ο επιλέξιμος ΚΑΔ (κύριος ή δευτερεύων) πρέπει να είναι ενεργός στο μητρώο της ΑΑΔΕ κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, στην έδρα ή/και στο υποκατάστημα όπου υλοποιείται η κατάρτιση.

Οι επιλέξιμες κατηγορίες επιχειρηματικών δραστηριοτήτων (ΚΑΔ) στην παρούσα Δράση, καταγράφονται αναλυτικά στους παρακάτω Πίνακες και είναι εκείνες που αποτυπώνονται στο μέγιστο επίπεδο ανάλυσής τους κάτω από το πεδίο «ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ».

Επομένως στην Αίτηση Χρηματοδότησης, στο πεδίο δήλωσης της επιχορηγούμενης επιχειρηματικής δραστηριότητας, στο ΟΠΣΚΕ, θα πρέπει να αναγράφεται **ο ΚΑΔ επένδυσης** στη μεγαλύτερη ανάλυσή του. Σε κάθε περίπτωση, στην εξέταση της επιλεξιμότητας της δραστηριότητας του δικαιούχου, λαμβάνεται υπόψη το σύνολο των δικαιολογητικών του Κεφαλαίου 4. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ & του Παραρτήματος ΙΙΙ - ΤΥΠΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ της παρούσας Αναλυτικής Πρόσκλησης.

Επιχειρήσεις με ΚΑΔ εκτός του Παραρτήματος ΙΙ δύνανται να θεωρηθούν επιλέξιμες, εφόσον τεκμηριώνεται σαφώς η συνάφεια της δραστηριότητάς τους με τα αντικείμενα κατάρτισης της Δράσης (Κεφάλαιο 2.2).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Β Βάθμιος ΚΑΔ	Περιγραφή
16.24	Κατασκευή ξύλινων εμπορευματοκιβώτιων
17.25	Κατασκευή άλλων ειδών από χαρτί και χαρτόνι
20.11	Παραγωγή βιομηχανικών αερίων
20.12	Παραγωγή χρωστικών υλών
20.13	Παραγωγή άλλων ανόργανων βασικών χημικών ουσιών
20.14	Παραγωγή άλλων οργανικών βασικών χημικών ουσιών
20.15	Παραγωγή λιπασμάτων και αζωτούχων ενώσεων
20.16	Παραγωγή πλαστικών σε πρωτογενείς μορφές
20.17	Παραγωγή συνθετικού ελαστικού (συνθετικού καουτσούκ) σε πρωτογενείς μορφές
20.51	Παραγωγή υγρών βιοκαυσίμων
20.59	Παραγωγή άλλων χημικών προϊόντων π.δ.κ.α.
20.60	Παραγωγή συνθετικών ινών
21.10	Παραγωγή βασικών φαρμακευτικών προϊόντων
21.20	Παραγωγή φαρμακευτικών σκευασμάτων
22.11	Κατασκευή, αναγόμωση και ανακατασκευή επισώτρων (ελαστικά οχημάτων) από καουτσούκ και κατασκευή σωλήνων
22.12	Κατασκευή άλλων προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ)
22.21	Κατασκευή πλαστικών πλακών, φύλλων, σωλήνων και ειδών καθορισμένης μορφής
22.22	Κατασκευή πλαστικών ειδών συσκευασίας
22.23	Κατασκευή πλαστικών πορτών και παραθύρων
22.24	Κατασκευή πλαστικών οικοδομικών υλικών
22.25	Υπηρεσίες κατεργασίας και τελειοποίησης (φινιρίσματος) πλαστικών προϊόντων
22.26	Κατασκευή άλλων πλαστικών προϊόντων
23.11	Κατασκευή επίπεδου γυαλιού
23.12	Μορφοποίηση και κατεργασία επίπεδου γυαλιού
23.13	Κατασκευή κοίλου γυαλιού
23.14	Κατασκευή ινών γυαλιού
23.15	Κατασκευή και κατεργασία άλλων ειδών γυαλιού, περιλαμβανομένου του γυαλιού για τεχνικές χρήσεις
23.20	Παραγωγή πυρίμαχων προϊόντων
23.91	Παραγωγή λειαντικών προϊόντων
24.31	Ψυχρή επεκτατική ολκή ράβδων
24.32	Ψυχρή έλαση στενών φύλλων
24.33	Ψυχρή μορφοποίηση ή δίπλωση μορφοράβδων
24.34	Ψυχρή επεκτατική ολκή συρμάτων
24.42	Παραγωγή αλουμίνιου (αργίλιου)
24.43	Παραγωγή μολύβδου, ψευδάργυρου και κασσίτερου
24.44	Παραγωγή χαλκού
24.45	Παραγωγή άλλων μη σιδηρούχων μετάλλων

«Ενδοεπιχειρησιακή Κατάρτιση Εργαζομένων σε Στρατηγικές Τεχνολογίες STEP και Τομείς Άμυνας & Ασφάλειας (Defence)»

24.46	Επεξεργασία πυρηνικών καυσίμων
24.51	Χύτευση σιδήρου
24.53	Χύτευση ελαφρών μετάλλων
24.54	Χύτευση άλλων μη σιδηρούχων μετάλλων
25.11	Κατασκευή μεταλλικών σκελετών και μερών μεταλλικών σκελετών
25.12	Κατασκευή μεταλλικών πορτών και παράθυρων
25.22	Κατασκευή άλλων μεταλλικών ντεπόζιτων, δεξαμενών και δοχείων
25.30	Κατασκευή όπλων και πυρομαχικών
25.40	Σφυρηλάτηση και μορφοποίηση μετάλλων και κονιομεταλλουργία
25.51	Επικάλυψη μετάλλων
25.52	Θερμική επεξεργασία μετάλλων
25.53	Μεταλλοτεχνία
25.62	Κατασκευή κλειδαριών και μεντεσέδων
25.63	Κατασκευή εργαλείων
25.92	Κατασκευή ελαφρών μεταλλικών ειδών συσκευασίας
25.93	Κατασκευή ειδών από σύρμα, αλυσίδων και ελατηρίων
25.99	Κατασκευή άλλων μεταλλικών προϊόντων π.δ.κ.α.
26.11	Κατασκευή ηλεκτρονικών εξαρτημάτων
26.12	Κατασκευή έμφορτων ηλεκτρονικών πλακετών
26.20	Κατασκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών και περιφερειακού εξοπλισμού
26.30	Κατασκευή εξοπλισμού επικοινωνίας
26.40	Κατασκευή ηλεκτρονικών ειδών ευρείας κατανάλωσης
26.51	Κατασκευή οργάνων και συσκευών μέτρησης, δοκιμών και πλοήγησης
26.60	Κατασκευή ακτινολογικών και ηλεκτρονικών μηχανημάτων ιατρικής και θεραπευτικής χρήσης
26.70	Κατασκευή οπτικών οργάνων, μαγνητικών και οπτικών μέσων και φωτογραφικού εξοπλισμού
27.11	Κατασκευή ηλεκτροκινητήρων, ηλεκτρογεννητριών και ηλεκτρικών μετασχηματιστών
27.12	Κατασκευή συσκευών διανομής και ελέγχου ηλεκτρικού ρεύματος
27.20	Κατασκευή ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών
27.31	Κατασκευή καλωδίων οπτικών ινών
27.32	Κατασκευή άλλων ηλεκτρονικών και ηλεκτρικών συρμάτων και καλωδίων
27.33	Κατασκευή εξαρτημάτων καλωδίωσης
27.40	Κατασκευή φωτιστικού εξοπλισμού
27.90	Κατασκευή άλλου ηλεκτρικού εξοπλισμού
28.11	Κατασκευή κινητήρων και στροβίλων, με εξαίρεση τους κινητήρες αεροσκαφών, οχημάτων και δικύκλων
28.12	Κατασκευή εξοπλισμού υδραυλικής ενέργειας
28.13	Κατασκευή άλλων αντλιών και συμπιεστών
28.14	Κατασκευή άλλων ειδών κρουνοποιίας και βαλβίδων
28.15	Κατασκευή τριβέων, οδοντωτών μηχανισμών μετάδοσης κίνησης, στοιχείων οδοντωτών τροχών και μετάδοσης κίνησης

«Ενδοεπιχειρησιακή Κατάρτιση Εργαζομένων σε Στρατηγικές Τεχνολογίες STEP και Τομείς Άμυνας & Ασφάλειας (Defence)»

28.21	Κατασκευή φούρνων, κλιβάνων και μόνιμου οικιακού εξοπλισμού θέρμανσης
28.22	Κατασκευή εξοπλισμού ανύψωσης και διακίνησης φορτίων
28.23	Κατασκευή μηχανών και εξοπλισμού γραφείου (εκτός ηλεκτρονικών υπολογιστών και περιφερειακού εξοπλισμού)
28.24	Κατασκευή ηλεκτροκίνητων εργαλείων χειρός
28.25	Κατασκευή κλιματιστικού εξοπλισμού μη οικιακής χρήσης
28.29	Κατασκευή άλλων μηχανημάτων γενικής χρήσης π.δ.κ.α.
28.41	Κατασκευή μηχανημάτων μορφοποίησης μετάλλου και εργαλειομηχανών για μεταλλουργικές εργασίες
28.42	Κατασκευή άλλων εργαλειομηχανών
28.91	Κατασκευή μηχανημάτων για τη μεταλλουργία
28.92	Κατασκευή μηχανημάτων για τα ορυχεία, τα λατομεία και τις δομικές κατασκευές
28.95	Κατασκευή μηχανημάτων για την παραγωγή χαρτιού και χαρτονιού
28.96	Κατασκευή μηχανημάτων παραγωγής πλαστικών και ελαστικών ειδών
28.97	Κατασκευή μηχανημάτων προσθετικής κατασκευής
28.99	Κατασκευή άλλων μηχανημάτων ειδικής χρήσης π.δ.κ.α.
29.10	Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων
29.20	Κατασκευή αμαξωμάτων για μηχανοκίνητα οχήματα· κατασκευή ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων οχημάτων
29.31	Κατασκευή ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού για μηχανοκίνητα οχήματα
29.32	Κατασκευή άλλων μερών και εξαρτημάτων για μηχανοκίνητα οχήματα
30.11	Ναυπήγηση πλοίων
30.13	Ναυπήγηση στρατιωτικών πλοίων και σκαφών
30.20	Κατασκευή σιδηροδρομικών αμαξών και τροχαίου υλικού
30.30	Κατασκευή αεροσκαφών & διαστημικών
30.32	Κατασκευή στρατιωτικών αεροσκαφών και διαστημοπλοίων και συναφών μηχανημάτων
30.40	Κατασκευή στρατιωτικών οχημάτων μάχης
30.91	Κατασκευή μοτοσικλετών
30.92	Κατασκευή ποδηλάτων και αναπηρικών αμαξιδίων
30.99	Κατασκευή λοιπού εξοπλισμού μεταφορών π.δ.κ.α.
32.99	Άλλες μεταποιητικές δραστηριότητες π.δ.κ.α.
33.11	Επισκευή και συντήρηση μεταλλικών προϊόντων
33.12	Επισκευή και συντήρηση μηχανημάτων
33.13	Επισκευή και συντήρηση ηλεκτρονικού και οπτικού εξοπλισμού
33.14	Επισκευή και συντήρηση ηλεκτρικού εξοπλισμού
33.18	Υπηρεσίες επισκευής και συντήρησης στρατιωτικών οχημάτων μάχης, πλοίων, σκαφών, αεροσκαφών και διαστημικών σκαφών
33.19	Επισκευή και συντήρηση άλλου εξοπλισμού
33.20	Εγκατάσταση βιομηχανικών μηχανημάτων και εξοπλισμού
35.11	Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας
35.12	Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές
35.13	Μετάδοση ηλεκτρικού ρεύματος

«Ενδοεπιχειρησιακή Κατάρτιση Εργαζομένων σε Στρατηγικές Τεχνολογίες STEP και Τομείς Άμυνας & Ασφάλειας (Defence)»

35.14	Διανομή ηλεκτρικού ρεύματος
35.16	Αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας
36.00	Συλλογή, επεξεργασία και παροχή νερού
37.00	Επεξεργασία λυμάτων
38.11	Συλλογή μη επικίνδυνων αποβλήτων
38.12	Συλλογή επικίνδυνων αποβλήτων
38.21	Ανάκτηση υλικών
38.22	Ανάκτηση ενέργειας
38.23	Άλλη ανάκτηση αποβλήτων
39.00	Δραστηριότητες εξυγίανσης και άλλες υπηρεσίες για τη διαχείριση αποβλήτων
42.11	Κατασκευή δρόμων και αυτοκινητοδρόμων
42.12	Κατασκευή σιδηροδρομικών γραμμών και υπόγειων σιδηροδρόμων
42.13	Κατασκευή γεφυρών και σηράγγων
42.21	Κατασκευή κοινωφελών έργων σχετικών με υγρά
42.22	Κατασκευή κοινωφελών έργων ηλεκτρικού ρεύματος και τηλεπικοινωνιών
42.91	Κατασκευή υδραυλικών και λιμενικών έργων
43.21	Ηλεκτρικές εγκαταστάσεις
43.22	Υδραυλικές και κλιματιστικές εγκαταστάσεις θέρμανσης και ψύξης
49.11	Ταχείες σιδηροδρομικές μεταφορές επιβατών
49.12	Άλλες σιδηροδρομικές μεταφορές επιβατών
49.20	Σιδηροδρομικές μεταφορές εμπορευμάτων
49.41	Οδικές μεταφορές εμπορευμάτων
49.50	Μεταφορές μέσω αγωγών
52.21	Δραστηριότητες συναφείς με τις χερσαίες μεταφορές
52.22	Δραστηριότητες συναφείς με τις πλωτές μεταφορές
52.23	Δραστηριότητες συναφείς με τις αεροπορικές μεταφορές
52.24	Υπηρεσίες διακίνησης φορτίων
58.29	Έκδοση άλλου λογισμικού
61.10	Ενσύρματες, ασύρματες και δορυφορικές τηλεπικοινωνίες
61.30	Δορυφορικές τηλεπικοινωνίες
61.90	Άλλες τηλεπικοινωνιακές δραστηριότητες
62.03	Διαχείριση ηλεκτρονικών συστημάτων
62.10	Δραστηριότητες προγραμματισμού ηλεκτρονικών συστημάτων
62.20	Δραστηριότητες παροχής συμβουλών σχετικά με τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές και υπηρεσίες διαχείρισης ηλεκτρονικών συστημάτων
62.90	Άλλες δραστηριότητες της τεχνολογίας της πληροφορίας και δραστηριότητες υπηρεσιών ηλεκτρονικών υπολογιστών
63.10	Υπολογιστική υποδομή, επεξεργασία δεδομένων, φιλοξενία και συναφείς δραστηριότητες
63.11	Επεξεργασία δεδομένων & φιλοξενία
63.91	Δραστηριότητες πυλών διαδικτυακής αναζήτησης
63.92	Άλλες δραστηριότητες υπηρεσιών πληροφορίας

«Ενδοεπιχειρησιακή Κατάρτιση Εργαζομένων σε Στρατηγικές Τεχνολογίες STEP και Τομείς Άμυνας & Ασφάλειας (Defence)»

71.11	Δραστηριότητες αρχιτεκτόνων
71.12	Δραστηριότητες μηχανικών και συναφείς δραστηριότητες παροχής τεχνικών συμβουλών
71.20	Τεχνικές δοκιμές και αναλύσεις
72.10	Έρευνα και πειραματική ανάπτυξη στις φυσικές επιστήμες και τη μηχανική
72.11	Έρευνα & ανάπτυξη βιοτεχνολογίας
72.19	Άλλη έρευνα & ανάπτυξη φυσικών επιστημών
72.20	Έρευνα και πειραματική ανάπτυξη στις κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες
72.30	Υπηρεσίες διεπιστημονικής έρευνας και ανάπτυξης
82.92	Δραστηριότητες συσκευασίας
86.90	Άλλες δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας (MedTech)
95.10	Επισκευή και συντήρηση ηλεκτρονικών υπολογιστών και εξοπλισμού επικοινωνίας
95.31	Επισκευή και συντήρηση μηχανοκίνητων οχημάτων
95.32	Επισκευή και συντήρηση μοτοσυκλετών

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΣΤΑΔΙΟ Α. ΤΥΠΙΚΕΣ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ						
ΑΑ	**ΕΙΔΟΣ**	**ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ**	**ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΗ**	**ΝΑΙ**	**ΟΧΙ**	**ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ**
Α1	**ΝΑΙ/ΟΧΙ**	**Προϋπόθεση Συμμετοχής**	Να δραστηριοποιείται στην ελληνική επικράτεια			
Α2	**ΝΑΙ/ΟΧΙ**	**Προϋπόθεση Συμμετοχής**	Να υποβάλλει **έως μία (1) αίτηση χρηματοδότησης ανά Προτεραιότητα** της Δράσης — ήτοι έως μία (1) αίτηση για αντικείμενα STEP (Προτεραιότητα 9) και έως μία (1) αίτηση για αντικείμενα Άμυνας & Ασφάλειας (Προτεραιότητα 10), κατ' ανώτατο δύο (2) αιτήσεις ανά Α.Φ.Μ. χωρίς επικάλυψη δαπανών μεταξύ των πράξεων Επιτρέπεται κατ' ανώτατο μία (1) επανυποβολή ανά Προτεραιότητα αποκλειστικά στην περίπτωση απόρριψης της αρχικής αίτησης ή προηγούμενης έγγραφης οικειοθελούς απόσυρσής της, σύμφωνα με το Κεφάλαιο 4.1 της Αναλυτικής Πρόσκλησης.			
Α3	**ΝΑΙ/ΟΧΙ**	**Προϋπόθεση Συμμετοχής**	Να απασχολεί εκατό (100) ή και περισσότερους εργαζόμενους, ως αριθμό διαφορετικών φυσικών προσώπων (μοναδικών Α.Φ.Μ.), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 4.1 της Πρόσκλησης, τεκμηριούμενο μέσω του πληροφοριακού συστήματος ΕΡΓΑΝΗ το τελευταίο πλήρες ημερολογιακό έτος πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης. Διευκρινίζεται ότι ο αριθμός των εργαζομένων αναφέρεται σε εργαζόμενους με οποιαδήποτε σχέση εξαρτημένης/μισθωτής εργασίας, πλήρους, μερικής ή εκ περιτροπής, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο του έτους, ανεξαρτήτως αποχωρήσεων/προσλήψεων κατά την υποβολή και δεν υπολογίζεται σε ΕΜΕ.			
Α4	**ΝΑΙ/ΟΧΙ**	**Προϋπόθεση Συμμετοχής**	Να διαθέτει επιλέξιμο κύριο ή δευτερεύοντα ΚΑΔ, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙ **«Ενδεικτικές Επιλέξιμες Δραστηριότητες (ΚΑΔ)»**. Στην περίπτωση που ο ΚΑΔ είναι εκτός του Παραρτήματος ΙΙ, να διαθέτει τεκμηρίωση για τη συνάφεια της δραστηριότητάς της με τα αντικείμενα κατάρτισης της Δράσης (Κεφάλαιο 2.2).			
Α5	**ΝΑΙ/ΟΧΙ**	**Προϋπόθεση Συμμετοχής**	Να δραστηριοποιείται ή να τεκμηριώσει σαφή επιχειρησιακό και στρατηγικό προσανατολισμό σε αντικείμενο STEP ή/και Defence.			
Α6	**ΝΑΙ/ΟΧΙ**	**Προϋπόθεση Συμμετοχής**	Να δηλώσουν ως τόπο/τόπους για την υλοποίηση των ενεργειών της παρούσας Δράσης αποκλειστικά μία κατηγορία Περιφέρειας. Στην αίτηση χρηματοδότησης δηλώνεται η έδρα της επιχείρησης. Διευκρινίζεται ότι η επιχείρηση μπορεί να υλοποιήσει δαπάνες στην έδρα της επιχείρησης ή/και σε υποκαταστήματα αυτής, εφόσον όλα τα σημεία υλοποίησης ανήκουν στην ίδια κατηγορία Περιφέρειας.			
Α7	**ΝΑΙ/ΟΧΙ**	**Προϋπόθεση Συμμετοχής**	Να μην έχει γίνει έναρξη εργασιών για το σχέδιο ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης. Σε αντίθετη περίπτωση το σύνολο του επενδυτικού σχεδίου καθίσταται μη επιλέξιμο προς χρηματοδότηση.			

Α8	**ΝΑΙ/ΟΧΙ**	**Προϋπόθεση Συμμετοχής**	Να λειτουργεί νόμιμα διαθέτοντας το κατάλληλο έγγραφο αδειοδότησης στον/στους ΚΑΔ επένδυσης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία (π.χ. άδεια λειτουργίας, Υπεύθυνη δήλωση έναρξης λειτουργίας, απαλλακτικό άδειας λειτουργίας, γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας κλπ.). Σε περίπτωση που, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας θα πρέπει να υποβάλουν Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου όπου θα βεβαιώνεται ότι δεν απαιτείται η έκδοση άδειας λειτουργίας με σχετική τεκμηρίωση.			
Α9	**ΝΑΙ/ΟΧΙ**	**Προϋπόθεση Συμμετοχής**	Να λειτουργεί αποκλειστικά με μία από τις ακόλουθες μορφές επιχειρήσεων εταιρικού/εμπορικού χαρακτήρα: Ανώνυμη Εταιρεία, Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία (Μ.Α.Ε.), Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης, Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Μ.Ε.Π.Ε.), Ομόρρυθμη Εταιρεία, Ετερόρρυθμη Εταιρεία, Ι.Κ.Ε., Μονοπρόσωπη Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (Μ.Ι.Κ.Ε.), Ατομική Επιχείρηση, Αστική Κερδοσκοπική Εταιρεία και να τηρεί απλογραφικά ή διπλογραφικά βιβλία του ν.4308/2014, όπως ισχύει.			
Α10	**ΝΑΙ/ΟΧΙ**	**Προϋπόθεση Συμμετοχής**	Να μη βρίσκεται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση ή να μην έχουν καταθέσει αίτηση εξυγίανσης οι πιστωτές της επιχείρησης.			
Α11	**ΝΑΙ/ΟΧΙ**	**Προϋπόθεση Συμμετοχής**	Να μην εκκρεμεί σε βάρος της ανάκτηση κρατικής ενίσχυσης έπειτα από απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.			
Α12	**ΝΑΙ/ΟΧΙ**	**Προϋπόθεση Συμμετοχής**	Εάν έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης, να έχει αποπληρώσει το δάνειο και να έχει λυθεί η Σύμβαση εγγύησης, ή εάν έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης αυτή να έχει ολοκληρωθεί.			
Α13	**ΝΑΙ/ΟΧΙ**	**Προϋπόθεση Συμμετοχής**	Να πληρείται το σύνολο των προϋποθέσεων του Καν. ΕΕ 651/2014.			
Α14	**ΝΑΙ/ΟΧΙ**	**Προϋπόθεση Συμμετοχής**	Να μην συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού του άρθρου 39, παρ. 1-4 και 40 του Ν. 4488/2017 (Α137/13.09.2017) .			
Α15	**ΝΑΙ/ΟΧΙ**	**Προϋπόθεση Συμμετοχής**	Να διαθέτει ή να δεσμευτεί με υπεύθυνη δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου ότι καθ΄ όλη της διάρκεια υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου θα μεριμνήσουν για τις κατάλληλες υποδομές και υπηρεσίες με σκοπό την ελαχιστοποίηση των εμποδίων και τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές, όπου αυτό είναι απαραίτητο και αναγκαίο, ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην νομοθεσία.			
Α16	**ΝΑΙ/ΟΧΙ**	**Προϋπόθεση Συμμετοχής**	Να έχει εγγραφεί στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α΄ 139), ως ισχύει, πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.			
Α17	**ΝΑΙ/ΟΧΙ**	**Προϋπόθεση Συμμετοχής**	Δεν έχουν λάβει και δεν θα λάβουν άλλη χρηματοδότηση για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες που περιλαμβάνονται στο Μέρος Α του ΕΣΚ (απαγόρευση διπλής χρηματοδότησης).			
Α18	**ΝΑΙ/ΟΧΙ**	**Προϋπόθεση Συμμετοχής**	Να τεκμηριώνεται η Βάση Αναφοράς (baseline) με στοιχεία του τελευταίου κλεισμένου οικονομικού έτους ή του μέσου όρου των τριών τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Πρόσκληση και στο Παράρτημα Ι. Η τεκμηρίωση περιλαμβάνει υποχρεωτικά βεβαίωση ορκωτού ελεγκτή-λογιστή, επιχείρηση χωρίς ιστορικό δαπανών κατάρτισης δηλώνει μηδενική Βάση Αναφοράς με αντίστοιχη βεβαίωση.			
Α19	**ΝΑΙ/ΟΧΙ**	**Προϋπόθεση Συμμετοχής**	Να έχει υποβληθεί Επιχειρησιακό Σχέδιο Κατάρτισης (ΕΣΚ)			
Α20	**ΝΑΙ/ΟΧΙ**	**Προϋπόθεση Συμμετοχής**	Να μην είναι προβληματική επιχείρηση, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014			
Α21	**ΝΑΙ/ΟΧΙ**	**Προϋπόθεση Συμμετοχής**	Να μην είναι **δημόσια επιχείρηση, δημόσιος φορέας ή δημόσιος οργανισμός ή/και θυγατρική τους**, Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ), καθώς και εταιρεία στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου της οποίας			

			συμμετέχουν, άμεσα ή έμμεσα, με ποσοστό μεγαλύτερο του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) οι ΟΤΑ και όλοι οι παραπάνω δημόσιοι φορείς, μεμονωμένα ή από κοινού (καθώς και επιχειρήσεις που εξομοιώνονται με αυτές, ως κύριοι εταίροι).			
Α22	**ΝΑΙ/ΟΧΙ**	**Προϋπόθεση Συμμετοχής**	Να μην είναι **χρηματοπιστωτικός ή ασφαλιστικός οργανισμός**			
Α23	**ΝΑΙ/ΟΧΙ**	**Προϋπόθεση Συμμετοχής**	Να μην είναι **εξωχώρια (offshore) επιχείρηση**			
Α24	**ΝΑΙ/ΟΧΙ**	**Προϋπόθεση Συμμετοχής**	Να μην είναι **αθλητικός σύλλογος, σωματείο, αθλητική ανώνυμη εταιρεία**, καθώς και επιχείρηση που σχετίζεται με τις προαναφερθείσες κατηγορίες με οποιονδήποτε τρόπο (ενδεικτικά: μητρική, θυγατρική, συνδεδεμένη, συνεργαζόμενη, κοινή ιδιοκτησία/διαχείριση μέσω φυσικών προσώπων κ.λπ.).			
Α25	**ΝΑΙ/ΟΧΙ**	**Προϋπόθεση Συμμετοχής**	Να μην εντάσσεται σε **ήδη οργανωμένο ομοιόμορφο δίκτυο διανομής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών** και να μην εκμεταλλεύεται, κατόπιν σχετικών συμβάσεων, άδειες εκμετάλλευσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας που αφορούν συνήθως εμπορικά σήματα ή διακριτικούς τίτλους και τεχνογνωσία για τη χρήση και τη διανομή αγαθών ή υπηρεσιών (π.χ. franchising, shop in shop, δίκτυο πρακτόρευσης κ.λπ.).			
Η επιχείρηση λαμβάνει την τιμή «ΝΑΙ» σε όλα τα κριτήρια			**ΝΑΙ: Η αίτηση χρηματοδότησης αξιολογείται θετικά**			
			ΟΧΙ: Η αίτηση χρηματοδότησης αξιολογείται αρνητικά			

ΣΤΑΔΙΟ Β. ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ						
ΑΑ	**ΕΙΔΟΣ**	**ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ**	**ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ**	**ΝΑΙ**	**ΟΧΙ**	**ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ**
Β1	**ΝΑΙ/ΟΧΙ**	**Προϋπόθεση Συμμετοχής**	Εξετάζεται εάν το Επιχειρησιακό Σχέδιο Κατάρτισης περιλαμβάνει: ✓ Σαφή και ποσοτική παρουσίαση Μέρους Α (STEP/Defence) και Μέρους Β (λοιπά) ✓ Επαρκή ανάλυση αναγκών δεξιοτήτων εργαζομένων — σύνδεση με παραγωγική/τεχνολογική λειτουργία. ✓ Αναλυτικό προϋπολογισμό — ανά κατηγορία δαπάνης, με τήρηση ανώτατων ποσοστών επί του συνολικού επιλέξιμου προϋπολογισμού STEP/Defence ✓ Επιλεγμένες μορφές υλοποίησης — με αιτιολόγηση επιλογής ✓ Χρονοδιάγραμμα ✓ Αναμενόμενα αποτελέσματα και δείκτες ✓ Μηχανισμό παρακολούθησης και τεκμηρίωσης.			
Β2	**ΝΑΙ/ΟΧΙ**	**Προϋπόθεση Συμμετοχής**	Εξετάζεται η συνάφεια της κατάρτισης με την παραγωγική/τεχνολογική δραστηριότητα της επιχείρησης και τον στρατηγικό προσανατολισμό της σε STEP/Defence.			
Β3	**ΝΑΙ/ΟΧΙ**	**Προϋπόθεση Συμμετοχής**	Εξετάζεται εάν το ΕΣΚ προβλέπει, εντός της Περιόδου Υλοποίησης, συνολικές δαπάνες κατάρτισης (Μέρος Α + Μέρος Β) τουλάχιστον ίσες με τη δηλωθείσα Βάση Αναφοράς (Προϋπόθεση Διατήρησης, Κεφ. 2.4) και εάν το Μέρος Α (STEP/Defence) είναι σαφώς και ποσοτικά διαχωρισμένο από το Μέρος Β (λοιπή κατάρτιση με ίδια κεφάλαια, συμπεριλαμβανομένης της υποχρεωτικής εκ του νόμου εκπαίδευσης). Σε περίπτωση δύο αιτήσεων, ο έλεγχος γίνεται σε επίπεδο επιχείρησης, επί του αθροίσματος και των δύο ΕΣΚ (Κεφ. 2.4).			
Β4	**ΝΑΙ/ΟΧΙ**	**Προϋπόθεση Συμμετοχής**	Εξετάζεται εάν, όπου υφίστανται συναφείς πιστοποιήσεις δεξιοτήτων/γνώσεων για το αντικείμενο της κατάρτισης, αυτές έχουν προβλεφθεί κατάλληλα στο ΕΣΚ (διεθνώς αναγνωρισμένες ή ΕΟΠΠΕΠ· για άμυνα: NATO/AQAP/ISO, όπου σχετικό). Σε περίπτωση που δεν υφίσταται συναφής πιστοποίηση για το συγκεκριμένο αντικείμενο κατάρτισης, το κριτήριο λαμβάνει την ένδειξη "ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ".			
			ΝΑΙ: Η αίτηση χρηματοδότησης αξιολογείται θετικά, εφόσον η απάντηση είναι ΝΑΙ σε όλα τα εφαρμοζόμενα κριτήρια. Για το Β4 είναι αποδεκτή η ένδειξη "ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ", εφόσον τεκμηριώνεται ότι δεν υφίσταται συναφής πιστοποίηση για το συγκεκριμένο αντικείμενο κατάρτισης			
			ΟΧΙ: Η αίτηση χρηματοδότησης αξιολογείται αρνητικά εάν ΟΧΙ σε ένα ή περισσότερα από τα κριτήρια Β1, Β2, Β3, Β4			

ΣΤΑΔΙΟ Γ. ΕΛΕΓΧΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ STEP/ΑΜΥΝΑΣ						
ΑΑ	**ΕΙΔΟΣ**	**ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ**	**ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ**	**ΝΑΙ**	**ΟΧΙ**	**ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ**
Γ1	**ΝΑΙ/ΟΧΙ**	**Προϋπόθεση Συμμετοχής**	Το αντικείμενο κατάρτισης εμπίπτει σε τουλάχιστον έναν τομέα STEP — ψηφιακές/βαθιές τεχνολογίες, καθαρές και αποδοτικές ως προς τους πόρους τεχνολογίες, βιοτεχνολογίες (→ Προτεραιότητα 9) ή αμυντικές τεχνολογίες (→ Προτεραιότητα 10).			
Γ2	**ΝΑΙ/ΟΧΙ**	**Προϋπόθεση Συμμετοχής**	Η κατάρτιση αντιμετωπίζει έλλειψη δεξιοτήτων κρίσιμων για την ανάπτυξη ή/και παραγωγή κρίσιμων τεχνολογιών — όχι απλή εφαρμογή/χρήση εμπορικά διαθέσιμων (off-the-shelf) λύσεων. (Μόνο για Προτεραιότητα 9)			
Γ3	**ΝΑΙ/ΟΧΙ**	**Προϋπόθεση Συμμετοχής**	Τεκμηριώνεται ότι η υποστηριζόμενη τεχνολογία: (i) φέρει καινοτόμο, αναδυόμενο, αιχμής στοιχείο με σημαντικό οικονομικό δυναμικό στην εσωτερική αγορά, ή (ii) συμβάλλει στη μείωση ή πρόληψη στρατηγικών εξαρτήσεων της Ένωσης. Η στρατηγική εξάρτηση εξετάζεται σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης και τεκμηριώνεται με αναφορά στη σχετική τεχνολογία ή αλυσίδα αξίας και στους παράγοντες που στοιχειοθετούν τη στρατηγική εξάρτηση. Δεν αρκεί η τεκμηρίωση εμπορικής ή επιχειρησιακής εξάρτησης της αιτούσας επιχείρησης από συγκεκριμένο προμηθευτή, προϊόν ή τεχνολογία (Μόνο για Προτεραιότητα 9)			
Γ4	**ΝΑΙ/ΟΧΙ**	**Προϋπόθεση Συμμετοχής**	*Για αμυντικά αντικείμενα Προτεραιότητας 9: τεκμηριώνεται ότι η υποστηριζόμενη τεχνολογία εμπίπτει στον τομέα των αμυντικών τεχνολογιών, σύμφωνα με τις σχετικές κατευθυντήριες οδηγίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το STEP, και πληρούται το Γ3.* *Για αμυντικά αντικείμενα Προτεραιότητας 10: τεκμηριώνεται ότι η υποστηριζόμενη τεχνολογία εμπίπτει στον τομέα των αμυντικών τεχνολογιών.* *Η υπαγωγή στον αμυντικό τομέα τεκμηριώνεται ιδίως μέσω της σύνδεσης με είδη του Κοινού Στρατιωτικού Καταλόγου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως εκάστοτε ισχύει, της Οδηγίας 2009/43/ΕΚ ή/και με τις περιοχές προτεραιότητας αμυντικών ικανοτήτων της Ένωσης.*			
Γ5	**ΝΑΙ/ΟΧΙ**	**Προϋπόθεση Συμμετοχής**	*Για αντικείμενα διπλής χρήσης (dual-use), η πράξη κατατάσσεται σε μία (1) μόνο Προτεραιότητα (Π9 ή Π10), βάσει του κύριου αντικειμένου και σκοπού της κατάρτισης και της τεκμηριωμένης σύνδεσής της με την αντίστοιχη Προτεραιότητα. Η κατάταξη στην Π10 προϋποθέτει τεκμηριωμένη σύνδεση με τον τομέα της άμυνας ή/και της ασφάλειας, σύμφωνα με τους όρους της Πρόσκλησης.*			
			ΝΑΙ: Η αίτηση χρηματοδότησης αξιολογείται θετικά (εκτός από Γ4 στην περίπτωση που πάρει την τιμή Δεν αφορά)			
			ΟΧΙ: Η αίτηση χρηματοδότησης αξιολογείται αρνητικά, εάν λαμβάνει την τιμή ΟΧΙ σε ένα ή περισσότερα κριτήρια, εκτός από τα κριτήρια Γ4 και Γ5 που μπορούν να παίρνουν την τιμή ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ			

ΣΤΑΔΙΟ Δ. ΈΛΕΓΧΟΣ ΕΝΔΟΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ						
ΑΑ	**ΕΙΔΟΣ**	**ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ**	**ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ**	**ΝΑΙ**	**ΟΧΙ**	**ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ**
Δ1	**ΝΑΙ/ΟΧΙ**	**Προϋπόθεση Συμμετοχής**	Εξετάζεται εάν κατάρτιση έχει ενδοεπιχειρησιακό χαρακτήρα: υλοποιείται από τον δικαιούχο-εργοδότη και απευθύνεται αποκλειστικά σε εργαζομένους του με σχέση εξαρτημένης εργασίας.			
Δ2	**ΝΑΙ/ΟΧΙ**	**Προϋπόθεση Συμμετοχής**	Εξετάζεται εάν το Μέρος Α αφορά αποκλειστικά αντικείμενα STEP ή/και Defence (Κεφ. 2.2 Πρόσκλησης).			
Δ3	**ΝΑΙ/ΟΧΙ**	**Προϋπόθεση Συμμετοχής**	ΔΕΝ αφορά κατάρτιση για συμμόρφωση με εθνικά υποχρεωτικά πρότυπα επαγγελματικής κατάρτισης [άρθρο 31 παρ. 2 Καν. (ΕΕ) 651/2014].			
Δ4	**ΝΑΙ/ΟΧΙ**	**Προϋπόθεση Συμμετοχής**	ΔΕΝ αφορά αποκλειστικά ήπιες (soft), γενικές/οριζόντιες ή βασικές ψηφιακές δεξιότητες. Τέτοια αντικείμενα επιτρέπονται μόνο ως παρεπόμενα, εφόσον στο πρόγραμμα υπερισχύουν οι ειδικές δεξιότητες STEP/Defence [2ο Guidance Note STEP, εν. 1.2]			
Δ5	**ΝΑΙ/ΟΧΙ**	**Προϋπόθεση Συμμετοχής**	Συμμόρφωση με την αρχή της Μη Πρόκλησης Σημαντικής Βλάβης (DNSH) Εξετάζεται εάν το αντικείμενο της προτεινόμενης κατάρτισης και ο τρόπος υλοποίησής της είναι συμβατά με τις παραδοχές των εγκεκριμένων Δελτίων Συμμόρφωσης DNSH των Τύπων Παρέμβασης 145α ή/και 145β, κατά περίπτωση. Ειδικότερα, εξετάζεται ότι η πράξη αφορά ανάπτυξη δεξιοτήτων/κατάρτιση στα αντικείμενα που καλύπτονται από τους ανωτέρω Τύπους Παρέμβασης και ότι από το φυσικό αντικείμενο της προτεινόμενης πράξης δεν προκύπτουν δραστηριότητες που διαφοροποιούν τη φύση της ως δράσης κατάρτισης κατά τρόπο που να αναιρεί τις παραδοχές των σχετικών Δελτίων DNSH.			
			ΝΑΙ: Η αίτηση χρηματοδότησης αξιολογείται θετικά εάν λαμβάνει την τιμή ΝΑΙ σε όλα τα κριτήρια			
			ΟΧΙ: Η αίτηση χρηματοδότησης αξιολογείται αρνητικά, εάν λαμβάνει την τιμή ΟΧΙ σε ένα ή περισσότερα κριτήρια			

ΣΤΑΔΙΟ Ε. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΔΑΠΑΝΩΝ – ΕΥΛΟΓΟ ΚΟΣΤΟΥΣ						
ΑΑ	**ΕΙΔΟΣ**	**ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ**	**ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΗ**	**ΝΑΙ**	**ΟΧΙ**	**ΔΕΝ ΑΦΟΡΑ**
Ε1	**ΝΑΙ/ΟΧΙ**	**Προϋπόθεση Συμμετοχής**	Εξετάζεται εάν οι δαπάνες εμπίπτουν στις επιλέξιμες κατηγορίες και τα ανώτατα ποσοστά του Κεφ. 6.1: • εκπαιδευτές/λειτουργικές • συμβουλευτικές ≤10% • γενικές έμμεσες 7% κατ' αποκοπή επί των κατηγοριών 1-3 [άρθρο 31 παρ. 3 Καν. (ΕΕ) 651/2014 · άρθρο 54 ΚΚΔ]			
Ε2	**ΝΑΙ/ΟΧΙ**	**Προϋπόθεση Συμμετοχής**	Εξετάζεται εάν τηρούνται τα όρια προϋπολογισμού και ποσού ενίσχυσης Επιλέξιμος π/υ Μέρους Α 150.000€ – 1.200.000€ ανά πράξη · ενίσχυση 75.000€ – 600.000€ · ένταση 50%. Δημόσια χρηματοδότηση = 50% × επιλέξιμος π/υ Μέρους Α. Η Βάση Αναφοράς δεν επηρεάζει το ύψος της ενίσχυσης· ελέγχεται μόνο ότι Μέρος Α + Μέρος Β ≥ Βάση Αναφοράς.			
Ε3	**ΝΑΙ/ΟΧΙ**	**Προϋπόθεση Συμμετοχής**	Εξετάζεται εάν το κόστος είναι εύλογο (τιμές/μοναδιαίο κόστος, π.χ. €/ώρα κατάρτισης/καταρτιζόμενο, σε σχέση με τα διδακτικά αντικείμενα και τις συνθήκες αγοράς) Εφόσον μέρος του κόστους κριθεί μη εύλογο, η Επιτροπή περικόπτει το αντίστοιχο ποσό με τεκμηρίωση και το κριτήριο λαμβάνει ΝΑΙ, υπό την προϋπόθεση ότι μετά την περικοπή τηρούνται τα όρια του Ε2· άλλως ΟΧΙ.			
			ΝΑΙ: Η αίτηση χρηματοδότησης αξιολογείται θετικά, εάν λαμβάνει την τιμή ΝΑΙ σε όλα τα κριτήρια			
			ΟΧΙ: Η αίτηση χρηματοδότησης αξιολογείται αρνητικά, εάν λαμβάνει την τιμή ΟΧΙ σε ένα ή περισσότερα κριτήρια			

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

- **ΕΓΚΡΙΣΗ, εφόσον όλα τα Στάδια αξιολογηθούν θετικά, κατά σειρά χρονικής προτεραιότητας (FIFO) και μέχρι εξάντλησης του διαθέσιμου προϋπολογισμού ανά κατηγορία Περιφέρειας και Προτεραιότητα (Π9/Π10).**
- **ΑΠΟΡΡΙΨΗ, εφόσον ένα ή περισσότερα Στάδια αξιολογηθούν αρνητικά**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

Τα παραδοτέα σε κάθε Κατηγορία Δαπανών για το Φυσικό Αντικείμενο, έχουν ως ακολούθως:

α/α	Παραδοτέος Φυσικού Αντικειμένου
1.	Ακριβές **πρόγραμμα ενεργειών κατάρτισης** (κοινοποιηθέν στον ΕΦ **πριν την έναρξη** κάθε προγράμματος): αντικείμενο, τόπος/μέσο διεξαγωγής, ημερομηνίες, ωράριο, εκπαιδευτές, κατάλογος συμμετεχόντων.
2.	**Μητρώο συμμετεχόντων** ανά πρόγραμμα κατάρτισης (στοιχεία εργαζομένου, αντικείμενο STEP/Defence, ώρες, ημερομηνίες).
3.	**Παρουσιολόγια** υπογεγραμμένα ανά συνεδρία (για δια ζώσης) ή **ισοδύναμα ηλεκτρονικά τεκμήρια** συμμετοχής (log files/reports πλατφόρμας) για σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση
4.	**Αναλυτικό πρόγραμμα εκπαίδευσης και εκπαιδευτικό υλικό** ανά πρόγραμμα κατάρτισης με σήμανση δημοσιότητας ΕΕ όπου απαιτείται.
5.	**Συμβάσεις με παρόχους κατάρτισης/εκπαιδευτές και τεκμηρίωση** ότι δύνανται νομίμως να παρέχουν εκπαίδευση στα επιλεγμένα αντικείμενα (βιογραφικά, μητρώα, πιστοποιήσεις εκπαιδευτών, βεβαίωση εμπειρίας).
6.	**Τιμολόγια φορέων πιστοποίησης, καταστάσεις συμμετεχόντων σε εξετάσεις και αντίγραφα χορηγηθέντων πιστοποιητικών,** σύμφωνα με τις προβλεπόμενες πιστοποιήσεις του εγκεκριμένου ΕΣΚ.
7.	**Βεβαίωση πεπραγμένων** υπογεγραμμένη από τον νόμιμο εκπρόσωπο στην οποία θα αναλύονται οι εργασίες του συμβούλου
8.	**Βεβαίωση πεπραγμένων** υπογεγραμμένη από τον νόμιμο εκπρόσωπο στην οποία θα αναλύονται οι ενέργειες εκπαίδευσης που πραγματοποιήθηκαν
9.	Τεκμηρίωση **σχέσης εξαρτημένης εργασίας** των συμμετεχόντων (αναγγελίες/πίνακες ΕΡΓΑΝΗ, ΑΠΔ περιόδου κατάρτισης). Διασταυρώνεται με ΕΡΓΑΝΗ/e-ΕΦΚΑ.
10.	Για την ασύγχρονη τηλεκατάρτιση (κατ' εξαίρεση): πλήρης **τεκμηρίωση διαδρομής ελέγχου** (ταυτοποίηση, χρόνος, ολοκλήρωση βάσει αξιολόγησης/πιστοποίησης) (μόνο σε αιτιολογημένες εξαιρετικές περιπτώσεις)
11.	**Αποδεικτικά τήρησης υποχρεώσεων δημοσιότητας** (αφίσα Α3 ή ισοδύναμη ηλεκτρονική προβολή, αναρτήσεις ιστοτόπου/μέσων, σήμανση εγγράφων/υλικού).
12.	**Στοιχεία προόδου δεικτών** κατά τα Δελτία Ταυτότητας Δεικτών (αναφορά 2 φορές ετησίως — τέλος Ιανουαρίου & τέλος Ιουλίου).
13	Τεκμηρίωση Προϋπόθεσης Διατήρησης Βάσης Αναφοράς (υποβάλλεται μόνο με το τελικό αίτημα επαλήθευσης): α) συγκεντρωτική κατάσταση του συνόλου των δαπανών κατάρτισης της επιχείρησης εντός της Περιόδου Υλοποίησης που δηλώνεται στο τελικό αίτημα (ημερομηνία έναρξης-λήξης), με διάκριση Μέρους Α (STEP/Defence) και Μέρους Β (λοιπή κατάρτιση, συμπεριλαμβανομένης της υποχρεωτικής εκ του νόμου), ανά πρόγραμμα/παραστατικό και με αναφορά λογιστικών λογαριασμών, συνταχθείσα κατά τον

α/α	Παραδοτέος Φυσικού Αντικειμένου
	ορισμό των «δαπανών κατάρτισης» της Πρόσκλησης· β) βεβαίωση ορκωτού ελεγκτή-λογιστή που επιβεβαιώνει το συνολικό ύψος των δαπανών κατάρτισης (Μέρος Α + Μέρος Β) για την ίδια περίοδο, τη συμμόρφωσή τους με τον ανωτέρω ορισμό και τη σχέση τους προς τη δηλωθείσα Βάση Αναφοράς. Για το Μέρος Β δεν υποβάλλονται αναλυτικά παραστατικά· τηρούνται στην επιχείρηση και προσκομίζονται δειγματοληπτικά κατόπιν αιτήματος του ΕΦ. Σε περίπτωση δύο πράξεων (Π9+Π10), η κατάσταση και η βεβαίωση είναι ενιαίες σε επίπεδο επιχείρησης.

Για το φυσικό αντικείμενο επισημαίνεται ότι:

- Τα ιδιωτικά συμφωνητικά, εφόσον απαιτούνται θα πρέπει να είναι κατατεθειμένα στην αρμόδια ΔΟΥ ή να έχουν υποβληθεί ηλεκτρονικά. Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες το ποσό που θα υποβληθεί για τις αιτηθείσες δαπάνες είναι μικρότερο από το αναφερόμενο στο ιδιωτικό συμφωνητικό και δεν υπάρχει άλλη απαίτηση από τα δύο μέρη, τότε θα προσκομίζεται λύση του ιδιωτικού συμφωνητικού ή Υ.Δ και από τα δύο συμβαλλόμενα μέρη, στις οποίες θα αναγράφεται ότι δεν υπάρχει άλλη οικονομική ή οποιασδήποτε μορφής απαίτηση για τις εν λόγω δαπάνες. Σε περίπτωση μη προσκόμισής τους, θα γίνεται περικοπή του παραστατικού. Αν η αξία του παραστατικού είναι μεγαλύτερη από την αξία του Ιδιωτικού Συμφωνητικού, απαιτείται τροποποίηση του Ιδιωτικού Συμφωνητικού ή πρόσθετη πράξη με το νέο προσαυξημένο ποσό. Σε περίπτωση μη προσκόμισής τους, θα γίνεται περικοπή στο ύψος του ποσού που αναφέρεται στο Ιδιωτικό Συμφωνητικό.
- Τα όργανα ελέγχου κατά την πιστοποίηση του Φυσικού Αντικειμένου μπορούν να ζητήσουν, με αιτιολόγηση της αναγκαιότητας, οποιοδήποτε στοιχείο κρίνουν απαραίτητο, για την απόδειξη της καλής εκτέλεσης του έργου και την πλήρη συμμόρφωση με τους όρους της αντίστοιχης απόφασης ένταξης.

ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

Τα παραδοτέα όσον αφορά στο Οικονομικό Αντικείμενο, έχουν ως ακολούθως :

α/α	Κατηγορία Δαπάνης	Παραστατικά/Τεκμηρίωση
1.	Δαπάνες εκπαιδευτών & λειτουργικές (≤80%)	Τιμολόγια/ΤΠΥ παρόχων κατάρτισης και εκπαιδευτών, συμβάσεις, Δικαιολογητικά τεκμηρίωσης επιλογής εταιρείας επιμόρφωσης ή εκπαιδευτών. Για μετακινήσεις: παραστατικά μεταφοράς συνδεόμενα με συγκεκριμένο πρόγραμμα κατάρτισης Για υλικά/εφόδια: τιμολόγια & τεκμηρίωση αποκλειστικής χρήσης Για αποσβέσεις: λογιστική τεκμηρίωση υπολογισμού & αποκλειστικής χρήσης για την περίοδο της κατάρτισης
2.	Συμβουλευτικές υπηρεσίες (≤10%)	Σύμβαση, τιμολόγια/ΤΠΥ, παραδοτέα υπηρεσιών σχεδιασμού/υποστήριξης του έργου κατάρτισης
3.	Πιστοποίηση δεξιοτήτων (≤30%)	Τιμολόγια φορέων πιστοποίησης, καταστάσεις συμμετεχόντων σε εξετάσεις, αντίγραφα χορηγηθέντων πιστοποιητικών από διαπιστευμένο φορέα
4.	Γενικές έμμεσες δαπάνες (7% κατ' αποκοπή)	**Δεν απαιτούνται παραστατικά.** Υπολογίζονται αυτόματα ως 7% επί των πιστοποιηθεισών άμεσων επιλέξιμων δαπανών (κατηγορίες 1-3) [άρθρο 54 στοιχείο α) Καν. (ΕΕ) 2021/1060].

Για το οικονομικό αντικείμενο επισημαίνεται επίσης ότι:

- Απαραίτητα παραστατικά θεωρούνται τα εξοφλημένα τιμολόγια πώλησης, παροχής υπηρεσιών και λοιπά παραστατικά τιμολόγησης του προμηθευτή προς την επιχείρηση.
- Στα παραστατικά θα πρέπει να αναφέρεται η επωνυμία/ΑΦΜ του προμηθευτή, να περιγράφονται αναλυτικά όλα τα επιμέρους στοιχεία (η περιγραφή να είναι συμβατή με την ανάλυση του φυσικού αντικειμένου στην αντίστοιχη απόφαση ένταξης) και οι ποσότητες (ή διάρκεια υπηρεσιών).
- Στα παραστατικά θα πρέπει να είναι εμφανή και διαχωρίσιμα τα τμήματα των δαπανών που εμπίπτουν στο οικονομικό αντικείμενο του έργου. Επίσης, θα πρέπει να είναι εμφανείς ή να μπορούν να εξαχθούν σαφώς οι καθαρές αξίες χωρίς ΦΠΑ.
- Οι δικαιούχοι θα πρέπει να τηρούν τα στοιχεία του οικονομικού αντικειμένου κατά τέτοιον τρόπο, ώστε να διασφαλίζεται η επαρκής διαδρομή ελέγχου (να είναι σαφής και διαχωρίσιμη κάθε δαπάνη μέχρι επιπέδου Κατηγορίας Δαπανών για κάθε παραστατικό που εκδίδεται από πλευράς προμηθευτών).
- Τα όργανα ελέγχου κατά την πιστοποίηση του Οικονομικού Αντικειμένου των δαπανών μπορούν να ζητήσουν, με αιτιολόγηση της αναγκαιότητας, οποιοδήποτε στοιχείο κρίνουν απαραίτητο, για την απόδειξη της καλής εκτέλεσης του έργου και την πλήρη συμμόρφωση με τους όρους της αντίστοιχης απόφασης ένταξης.

ΓΕΝΙΚΑ ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ

Πέραν των ανωτέρω απαιτείται η προσκόμιση και των παρακάτω γενικών παραδοτέων:

- Βεβαίωση περί μη περαιτέρω τροποποίησης του καταστατικού. Για τις ατομικές επιχειρήσεις Υπεύθυνη Δήλωση Ν.1599/86 με γνήσιο της υπογραφής ή ψηφιακή υπογραφή ή μέσω http://www.gov.gr περί μη

μεταβολής/τροποποίησης των στοιχείων της επιχείρησης από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης έως σήμερα.

- Υπεύθυνη δήλωση με γνήσιο της υπογραφής ή ψηφιακή υπογραφή ή μέσω http://www.gov.gr, όπου θα αναφέρεται ότι όλα τα προσκομισθέντα παραστατικά και δικαιολογητικά είναι ακριβή αντίγραφα των πρωτότυπων και δεν έχουν χρησιμοποιηθεί ούτε θα χρησιμοποιηθούν σε άλλο εθνικό ή κοινοτικό πρόγραμμα σε κάθε αίτημα ελέγχου.
- Υπεύθυνη Δήλωση Αποδοχής του Εγκεκριμένου Επιχειρησιακού Σχεδίου Κατάρτισης (σε περίπτωση που δεν έχει ήδη προσκομισθεί μετά την απόφαση έγκρισης).
- Τυχόν έγγραφο/α που επιβάλλονται να προσκομισθούν σύμφωνα με τους ειδικούς όρους της απόφασης ένταξης.
- Σύμβαση εκχώρησης επιχορήγησης και στοιχεία εκταμίευσης εφόσον εκχωρήθηκε η Δημόσια Χρηματοδότηση
- Παραδοτέα τεκμηρίωσης τήρησης των μέτρων πληροφόρησης που προβλέπονται στα άρθρα 46-50 και το παράρτημα IX του Κανονισμού 1060/2021 και ορίζονται στον Οδηγό Επικοινωνίας του ΕΣΠΑ 2021-2027.
- Οι δικαιούχοι υποχρεούνται να διευκολύνουν το έργο των οργάνων ελέγχου, παρέχοντας κάθε δυνατό στοιχείο, πληροφορία ή διευκρίνιση που υποβοηθά την ορθή και ακριβή ολοκλήρωση του ελέγχου και να παρίστανται κατά την επιτόπια επαλήθευση (τουλάχιστον ο Υπεύθυνος Έργου).
- Σε περίπτωση λήψης ενδιάμεσης δόσης επιχορήγησης, αντίγραφο της σχετικής εγγραφής στα βιβλία της επιχείρησης.

Πέραν των παραδοτέων Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου που καθορίστηκαν στις προηγούμενες σελίδες, επισημαίνεται ότι για την ολοκλήρωση και παραλαβή ενός έργου απαιτείται να πληρούνται όσα αναφέρονται στην Ενότητα 13. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΕΡΓΩΝ του κυρίως σώματος της Αναλυτικής Πρόσκλησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΟΡΙΣΜΟΣ ΜμΕ

του Καν. (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής

(Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής ανά Κατηγορία - Γ.Α.Κ.)

Άρθρο 1 Επιχείρηση

Επιχείρηση θεωρείται κάθε οντότητα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα. Σε αυτές περιλαμβάνονται ειδικότερα αυταπασχολούμενα άτομα και οικογενειακές επιχειρήσεις, που ασκούν βιοτεχνική ή άλλη δραστηριότητα, καθώς και προσωπικές εταιρείες ή ενώσεις προσώπων που ασκούν τακτικά μια οικονομική δραστηριότητα.

Άρθρο 2 Αριθμός απασχολούμενων και οικονομικά όρια προσδιορίζοντα τις κατηγορίες επιχειρήσεων

1. Η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜμΕ) αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα €50 εκ. και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα €43 εκ..

2. Στην κατηγορία των ΜμΕ, ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα €10 εκ..

3. Στην κατηγορία των ΜμΕ, ως πολύ μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από δέκα εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα €2 εκ..

Άρθρο 3 Τύποι επιχειρήσεων που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματικών ποσών

1. "Ανεξάρτητη επιχείρηση" είναι κάθε επιχείρηση που δεν χαρακτηρίζεται ως συνεργαζόμενη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 2 ή ως συνδεδεμένη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 3.

2. "Συνεργαζόμενες επιχειρήσεις" είναι όλες οι επιχειρήσεις που δεν χαρακτηρίζονται ως συνδεδεμένες κατά την έννοια της παραγράφου 3 και μεταξύ των οποίων υπάρχει η ακόλουθη σχέση: μια επιχείρηση (ανάντη επιχείρηση) κατέχει, μόνη ή από κοινού με μία ή περισσότερες συνδεδεμένες επιχειρήσεις κατά την έννοια της παραγράφου 3, το 25% ή περισσότερο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης επιχείρησης (κατάντη επιχείρηση).

Ωστόσο, μια επιχείρηση μπορεί να χαρακτηριστεί ως ανεξάρτητη, μη έχουσα δηλαδή συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, ακόμη και εάν το όριο του 25% καλύπτεται ή υπερκαλύπτεται, εφόσον το ποσοστό αυτό ελέγχεται από τις ακόλουθες κατηγορίες επενδυτών, και υπό την

προϋπόθεση ότι αυτοί δεν είναι, μεμονωμένα ή από κοινού, συνδεδεμένοι κατά την έννοια της παραγράφου 3 με την εν λόγω επιχείρηση:

α) δημόσιες εταιρείες συμμετοχών, εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου, φυσικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών προσώπων που ασκούν συστηματικά δραστηριότητες σε επενδύσεις επιχειρηματικού κεφαλαίου και επενδύουν ίδια κεφάλαια σε μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο επιχειρήσεις (επιχειρηματικοί άγγελοι), εφόσον το σύνολο της επένδυσης των εν λόγω επιχειρηματικών αγγέλων στην ίδια επιχείρηση δεν υπερβαίνει €1,25 εκ.·

β) πανεπιστήμια ή ερευνητικά κέντρα μη κερδοσκοπικού σκοπού·

γ) θεσμικοί επενδυτές, συμπεριλαμβανομένων των ταμείων περιφερειακής ανάπτυξης·

δ) αυτόνομες τοπικές αρχές με ετήσιο προϋπολογισμό μικρότερο από €10 εκ. και λιγότερους από 5.000 κατοίκους·.

3. "Συνδεδεμένες επιχειρήσεις" είναι οι επιχειρήσεις που διατηρούν μεταξύ τους μια από τις ακόλουθες σχέσεις:

α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης·

β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης·

γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί κυριαρχική επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού της τελευταίας·

δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης·.

Τεκμαίρεται ότι δεν υπάρχει κυριαρχική επιρροή, εφόσον οι επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο δεν υπεισέρχονται άμεσα ή έμμεσα στη διαχείριση της εξεταζόμενης επιχείρησης, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων που κατέχουν με την ιδιότητά τους ως μετόχων ή εταίρων.

Συνδεδεμένες θεωρούνται επίσης οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις σχέσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μέσω μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων ή μέσω οποιουδήποτε από τους επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

Οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις εν λόγω σχέσεις μέσω φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού θεωρούνται επίσης συνδεδεμένες επιχειρήσεις εφόσον ασκούν το σύνολο ή τμήμα των δραστηριοτήτων τους στην ίδια αγορά ή σε όμορες αγορές.

Ως όμορη αγορά νοείταιι η αγορά προϊόντος ή υπηρεσίας που βρίσκεται αμέσως ανάντη ή κατάντη της σχετικής αγοράς.

4. Εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο, μια επιχείρηση δεν μπορεί να θεωρηθεί ΜμΕ, εάν το 25% ή περισσότερο του κεφαλαίου της ή των δικαιωμάτων ψήφου της ελέγχεται, άμεσα ή έμμεσα, από έναν ή περισσότερους δημόσιους φορείς, μεμονωμένα ή από κοινού.

5. Μια επιχείρηση μπορεί να υποβάλει δήλωση σχετικά με την ιδιότητά της ως ανεξάρτητης, συνεργαζόμενης ή συνδεδεμένης επιχείρησης, καθώς και σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν τα αριθμητικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2. Η δήλωση αυτή μπορεί να υποβληθεί ακόμη και εάν η διασπορά κεφαλαίου δεν επιτρέπει να καθοριστεί επακριβώς ποιος το κατέχει, οπότε η επιχείρηση δηλώνει υπεύθυνα ότι μπορεί εύλογα να υποθέσει ότι δεν ανήκει, κατά ποσοστό 25% ή περισσότερο, σε μια επιχείρηση ή, από κοινού, σε περισσότερες επιχειρήσεις που είναι συνδεδεμένες μεταξύ τους. Οι δηλώσεις αυτές πραγματοποιούνται με την επιφύλαξη των ελέγχων και εξακριβώσεων που προβλέπονται από τις εθνικές ή Ενωσιακές διατάξεις.

Άρθρο 4 Στοιχεία για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματικών ποσών και περίοδος αναφοράς

1. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματικών ποσών είναι εκείνα που αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Λαμβάνονται υπόψη κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών. Το ύψος του κύκλου εργασιών υπολογίζεται χωρίς το φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) και χωρίς άλλους έμμεσους φόρους.

2. Όταν, κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών και σε ετήσια βάση, μια επιχείρηση βρίσκεται πάνω ή κάτω από τα όρια τα σχετικά με τον αριθμό απασχολούμενων ή τα χρηματικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2, η κατάσταση αυτή έχει ως αποτέλεσμα την απόκτηση ή την απώλεια της ιδιότητας της μεσαίας, μικρής ή πολύ μικρής επιχείρησης μόνον εάν η υπέρβαση των εν λόγω ορίων επαναληφθεί επί δύο διαδοχικά οικονομικά έτη.

3. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, οι λογαριασμοί των οποίων δεν έχουν κλείσει ακόμη, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από καλόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

Άρθρο 5 Ο αριθμός απασχολούμενων

Ο αριθμός απασχολούμενων ατόμων αντιστοιχεί στον αριθμό ετήσιων μονάδων εργασίας (ΕΜΕ), δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων πλήρους απασχόλησης που εργάστηκαν στην εξεταζόμενη επιχείρηση ή για λογαριασμό αυτής επί ολόκληρο το υπόψη έτος. Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια, και οι εργαζόμενοι σε εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των ΕΜΕ. Στον αριθμό απασχολούμενων περιλαμβάνονται:

α) οι μισθωτοί·

β) τα άτομα που εργάζονται για την επιχείρηση, έχουν σχέση εξάρτησης προς αυτήν και εξομοιούνται με μισθωτούς με βάση το εθνικό δίκαιο·

γ) οι ιδιοκτήτες επιχειρηματίες·

δ) οι εταίροι που ασκούν τακτική δραστηριότητα εντός της επιχείρησης και προσπορίζονται οικονομικά πλεονεκτήματα από την επιχείρηση·.

Οι μαθητευόμενοι ή οι σπουδαστές που βρίσκονται σε επαγγελματική εκπαίδευση στο πλαίσιο σύμβασης μαθητείας ή επαγγελματικής κατάρτισης δεν συνυπολογίζονται στον αριθμό

απασχολούμενων. Η διάρκεια των αδειών μητρότητας ή των γονικών αδειών δεν συνυπολογίζεται.

Άρθρο 6 Καθορισμός των στοιχείων της επιχείρησης

1. Στην περίπτωση ανεξάρτητης επιχείρησης, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, πραγματοποιείται αποκλειστικά με βάση τους λογαριασμούς αυτής της επιχείρησης.

2. Στην περίπτωση επιχείρησης που συνεργάζεται ή συνδέεται με άλλες επιχειρήσεις, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, γίνεται με βάση τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία της επιχείρησης, ή -εφόσον υπάρχουν- τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης, ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται και η εξεταζόμενη επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο προστίθενται τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση, οι οποίες βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατάντη της εν λόγω επιχείρησης. Τα στοιχεία συγκεντρώνονται κατ' αναλογία προς το ποσοστό συμμετοχής στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου (το υψηλότερο από τα δύο αυτά ποσοστά). Σε περίπτωση διασταυρωμένης συμμετοχής, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο των ποσοστών αυτών.

Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο προστίθεται το 100% των στοιχείων των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με την εξεταζόμενη επιχείρηση και τα οποία δεν περιλαμβάνονται ήδη στους λογαριασμούς βάσει ενοποίησης.

3. Για την εφαρμογή της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους,, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Σε αυτά προστίθεται το 100% των στοιχείων των επιχειρήσεων που συνδέονται με αυτές τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, εκτός εάν τα στοιχεία τους περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης.

Για την εφαρμογή επίσης της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνδέονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Στα στοιχεία αυτά προστίθενται κατ' αναλογία τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με τις συνδεδεμένες αυτές επιχειρήσεις, οι οποίες βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατάντη αυτών, εάν δεν περιλαμβάνονται ήδη στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε αναλογία τουλάχιστον ισοδύναμη με το ποσοστό που ορίζεται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο.

4. Όταν ο αριθμός απασχολούμενων δεδομένης επιχείρησης δεν προκύπτει από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, υπολογίζεται συγκεντρώνοντας κατ' αναλογία τα στοιχεία από τις επιχειρήσεις που συνεργάζονται με την εν λόγω επιχείρηση, και προσθέτοντας τα στοιχεία από τις επιχειρήσεις που συνδέονται μαζί της.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

1. **08.03 Πρωτότυπη φορολογική ενημερότητα,** για είσπραξη χρημάτων από φορείς Κεντρικής Διοίκησης σε ισχύ. Διευκρινίζεται ότι, στην φορολογική ενημερότητα δε θα πρέπει να υπάρχει όρος παρακράτησης, βάσει των διατάξεων του άρθρου 61 του Ν. 4914/2022, παρ.2 & 3/ ΦΕΚ 61/21.03.2022.

2. **08.02 Ασφαλιστική ενημερότητα** για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο σε ισχύ. Επισημαίνεται ότι οι έχοντες ατομική επιχείρηση, πρέπει να προσκομίζουν ασφαλιστική ενημερότητα που να καλύπτει τόσο τις προσωπικές, όσο τις εργοδοτικές εισφορές (απασχολούμενο προσωπικό).

   Για τη βέβαιη εξυπηρέτηση των δικαιούχων συνιστάται οι ενημερότητες να διατηρούν την ισχύ τους για τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ημέρες από την ημερομηνία προσκόμισής τους.

3. **01.16 Αντίγραφο Τραπεζικού εγγράφου** (πχ. εκτύπωση από το e-banking) με τον αριθμό IBAN (εταιρικού ή επαγγελματικού λογαριασμού) της επιχείρησης, στον οποίο θα γίνει η κατάθεση του ποσού.

4. **02.01**. **Γενικό πιστοποιητικό ΓΕΜΗ** έκδοσης τελευταίου τριμήνου από την κατάθεσή του.

5. **02.06 Αποδεικτικό Καταχώρισης στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων** του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α΄ 139), ως ισχύει, (για τους υπόχρεους εγγραφής στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων)

6. **09.03** Υπεύθυνη δήλωση Ν. 1599/86 του νομίμου εκπροσώπου της επιχείρησης με το γνήσιο της υπογραφής ή με ψηφιακή υπογραφή ή από το gov.gr στην οποία θα αναφέρονται:

   i. ότι **η δημόσια επιχορήγηση του προγράμματος δεν έχει εκχωρηθεί.**
   Εφόσον έχει γίνει εκχώρηση υποβάλλεται υποχρεωτικώς η Σύμβαση εκχώρησης επιχορήγησης έναντι δανείου και βεβαίωση εκταμίευσης αυτού.

   ii. ότι **δεν έχει γίνει περαιτέρω τροποποίηση του καταστατικού**, με αναφορά στον αριθμό της τελευταίας τροποποίησης.
   Σε περίπτωση που έχει τροποποιηθεί το καταστατικό της επιχείρησης τότε απαιτείται επιπρόσθετα η προσκόμιση επικυρωμένου από το Γ.Ε.ΜΗ. αντιγράφου του τελευταίου (κωδικοποιημένου) καταστατικού ή το σύνολο των τροποποιήσεων του καταστατικού από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, εφόσον δεν υφίσταται κωδικοποιημένο. (Από τη συμπλήρωση του παρόντος σημείου **εξαιρούνται οι ατομικές επιχειρήσεις**).

   iii. ότι **τα στοιχεία της εκπροσώπησης, αλλά και της εταιρικής/μετοχικής σύνθεσης της εταιρείας, δεν έχουν τροποποιηθεί και είναι σύμφωνα με την Αίτηση Χρηματοδότησης.**

   Εφόσον έχει γίνει τροποποίηση τότε υποβάλλονται εναλλακτικά:

   - για την εκπροσώπηση: Καταστατικό, Πιστοποιητικό/Βεβαίωση εκπροσώπησης, Πρακτικό/Απόφαση ΓΣ, ανάλογα με τη νομική μορφή (ΑΕ/ΕΠΕ/ΙΚΕ/ΟΕ)

- για την εταιρική/μετοχική σύνθεση: Καταστατικό, Φωτοτυπία του βιβλίου μετόχων με σφραγίδα της εταιρείας και υπογραφή από τον νόμιμο εκπρόσωπο ή πρακτικό Γ.Σ. με την ισχύουσα μετοχική σύνθεση, ανάλογα με τη νομική μορφή (ΑΕ/ΕΠΕ/ΙΚΕ/ΟΕ).
- Οι **ατομικές επιχειρήσεις** συμπληρώνουν το παρόν σημείο ως ακολούθως:

  δεν έχουν μεταβληθεί/τροποποιηθεί τα στοιχεία της ατομικής επιχείρησης από τα αναφερόμενα στην εγκεκριμένη Αίτηση Χρηματοδότησης. Σε περίπτωση που έχουν μεταβληθεί, προσκομίζεται βεβαίωση μεταβολής/ών από την αρμόδια ΔΟΥ.

iv. ότι δεν εκκρεμεί εις βάρος της επιχείρησης εντολή ανάκτησης προηγούμενης παράνομης και ασυμβίβαστης με την εσωτερική αγορά κρατικής ενίσχυσης, κατόπιν απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

v. ότι οι δαπάνες για τις οποίες η επιχείρηση λαμβάνει επιχορήγηση δεν έχουν χρηματοδοτηθεί, δεν έχουν ενταχθεί και δεν θα υποβληθούν σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους.

7. **01.15** Στην περίπτωση καταβολής **προκαταβολής,** πέραν των ανωτέρω απαιτείται η υποβολή **ισόποσης Εγγυητικής Επιστολής**.

Για την καλύτερη και ταχύτερη εξυπηρέτηση, συνιστάται οι ενημερότητες να διατηρούν την ισχύ τους για τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ημέρες από την ημερομηνία προσκόμισής τους.

Σημειώνεται ότι, ο χρόνος καταβολής της επιχορήγησης επηρεάζεται από την άμεση διαθεσιμότητα ή μη των αντίστοιχων πιστώσεων.

Βάσει των διατάξεων του άρθρου 61 του Ν. 4914/2022, παρ.2 & 3/ ΦΕΚ 61/21.03.2022 το ποσό που καταβάλλεται στους δικαιούχους για την υλοποίηση των πράξεων που συγχρηματοδοτούνται από τα Ευρωπαϊκά Ταμεία, δεν υπόκειται σε παρακράτηση ή κατάσχεση στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης, δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη στη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά τους πρόσωπα, τα ασφαλιστικά ταμεία και τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν εισπράττεται οποιαδήποτε άλλη ειδική επιβάρυνση ή άλλο τέλος ισοδύναμου αποτελέσματος, το οποίο θα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση του ποσού που οφείλεται στους δικαιούχους.

«Ενδοεπιχειρησιακή Κατάρτιση Εργαζομένων σε Στρατηγικές Τεχνολογίες STEP και Τομείς Άμυνας & Ασφάλειας (Defence)»

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Α

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ
(άρθρο 8 Ν.1599/1986)
Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ[1]:	**ΕΝΔΙΑΜΕΣΟ ΦΟΡΕΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ»**						
Ο – Η Όνομα:			Επώνυμο:				
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης[2]:							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:			Τηλ:				
Τόπος Κατοικίας:		Οδός:		Αριθ:		ΤΚ:	
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):			Δ/νση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):				

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις [3], που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:

Η Υ.Δ θα πρέπει να προσαρμοστεί ανάλογα με τα στοιχεία της επιχείρησης/δυνητικού δικαιούχου και να υπογραφεί από τον νόμιμο εκπρόσωπο της επιχείρησης (Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται από κοινού από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και όχι χωριστά, υποβάλλεται από μία ΥΔ για κάθε νόμιμο εκπρόσωπο.)

1. Όλα τα δηλούμενα στην ηλεκτρονική αίτηση χρηματοδότησης, καθώς και όλα τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται στον ηλεκτρονικό φάκελο της αίτησης χρηματοδότησης, είναι ακριβή και αληθή.
2. Ο επιχειρηματίας / νόμιμος εκπρόσωπος της επιχείρησης έχω λάβει σαφή γνώση του περιεχομένου της Πρόσκλησης της Δράσης.
3. Η επιχείρηση έχει υποβάλει έως μία (1) αίτηση χρηματοδότησης ανά Προτεραιότητα (Π9/Π10) στην παρούσα Δράση, χωρίς επικάλυψη δαπανών μεταξύ των πράξεων.
4. Δεν έχει γίνει έναρξη εργασιών των ενεργειών κατάρτισης του Επιχειρησιακού Σχεδίου Κατάρτισης (ΕΣΚ) πριν από την υποβολή της παρούσας αίτησης χρηματοδότησης (χαρακτήρας κινήτρου, άρθρο 6 Καν. (ΕΕ) 651/2014).
5. Δεν έχει ολοκληρωθεί το φυσικό αντικείμενο του επιχειρησιακού σχεδίου κατάρτισης ή δεν έχει υλοποιηθεί πλήρως πριν από την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης.
6. Η δηλωθείσα Βάση Αναφοράς (baseline) έχει υπολογιστεί σύμφωνα με το Κεφάλαιο 2.4 της Πρόσκλησης, τα στοιχεία τεκμηρίωσής της είναι ακριβή, και η επιχείρηση αναγνωρίζει ότι αυτή είναι δεσμευτική και μη τροποποιήσιμη. [Σε περίπτωση δεύτερης αίτησης: η δηλωθείσα Βάση Αναφοράς ταυτίζεται με τη δηλωθείσα στην πρώτη αίτηση.]
7. Η προτεινόμενη κατάρτιση δεν αφορά συμμόρφωση με εθνικά υποχρεωτικά πρότυπα επαγγελματικής κατάρτισης (άρθρο 31 παρ. 2 Καν. (ΕΕ) 651/2014).
8. Οι δαπάνες του Μέρους Α του ΕΣΚ δεν έχουν χρηματοδοτηθεί, δεν έχουν ενταχθεί και δεν θα υποβληθούν προς έγκριση χρηματοδότησης σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους.
9. Η επιχείρηση θα τηρεί μητρώο συμμετεχόντων, παρουσιολόγια και στοιχεία πιστοποίησης και θα παρέχει τα στοιχεία προόδου των δεικτών της πράξης (Κεφάλαιο 11.1, ενότητα Γ της Πρόσκλησης)
10. Δε συντρέχουν για την επιχείρηση λόγοι αποκλεισμού ν. 4488/2017 (Α΄ 137/13.09.2017), άρθρο 39 παρ. 1–4 και άρθρο 40 παρ. 1, όπως ισχύει.
11. Τα δηλωθέντα στην Αίτηση Χρηματοδότησης οικονομικά στοιχεία είναι αυτά που έχουν υποβληθεί στην ΑΑΔΕ κατά τη δημοσίευση της πρόσκλησης.

12. Η επιχείρηση δεν βρίσκεται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση, ούτε έχει κατατεθεί αίτηση εξυγίανσης από πιστωτές της και δεν χαρακτηρίζεται ως προβληματική σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 παρ.18 του Καν. ΕΕ 651/20214, όπως ισχύει.
13. Η επιχείρηση λειτουργεί νόμιμα, με επιλέξιμη εταιρική/νομική μορφή, και τηρεί απλογραφικά ή διπλογραφικά βιβλία του ν. 4308/2014.
14. Δεν εκκρεμεί σε βάρος της επιχείρησης εντολή ανάκτησης προηγούμενης παράνομης και ασύμβατης με την εσωτερική αγορά κρατικής ενίσχυσης, κατόπιν απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

    14α. Η επιχείρηση δεν αποτελεί προβληματική επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 2 σημ. 18 του Καν. (ΕΕ) 651/2014 (Παράρτημα XI), τόσο σε επίπεδο αιτούσας όσο και σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης.
    14β. Η επιχείρηση δεν εμπίπτει σε καμία από τις κατηγορίες του Κεφαλαίου 4.3 της Πρόσκλησης (δημόσια επιχείρηση/φορέας ή θυγατρική, συμμετοχή δημόσιων φορέων άνω του 25%, χρηματοπιστωτικός ή ασφαλιστικός οργανισμός, εξωχώρια επιχείρηση, αθλητικός σύλλογος/σωματείο/ΑΑΕ ή συνδεόμενη με αυτά, δίκτυο franchising/shop-in-shop/πρακτόρευσης).
    14γ. Για τις επιλέξιμες δαπάνες του Μέρους Α η επιχείρηση έχει λάβει ή αιτηθεί τις ακόλουθες ενισχύσεις (Κεφ. 7.3): [πίνακας: φορέας – πρόγραμμα – ποσό – ημερομηνία] / καμία.

    14δ. Δεσμεύομαι για την τήρηση της Προϋπόθεσης Διατήρησης Βάσης Αναφοράς (Κεφ. 2.4) και γνωρίζω ότι η μη τήρησή της επιφέρει ανάκληση της Απόφασης Ένταξης.

    14ε. Η επιχείρηση ή συνδεδεμένη με αυτήν επιχείρηση δεν θα αποτελέσει αμειβόμενο πάροχο κατάρτισης της πράξης (Κεφ. 6.2, απαγόρευση αυτοτιμολόγησης).
15. Σε περίπτωση έγκρισης της Αίτησης Χρηματοδότησης συμφωνώ στη δημοσίευση της επωνυμίας της επιχείρησης, του τίτλου της πράξης και του ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης στον κατάλογο των Δικαιούχων της Δράσης που δημοσιεύεται ηλεκτρονικά ή με άλλο τρόπο, σύμφωνα με το άρθρο 49 παρ. 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060.
16. Ο επιχειρηματίας / νόμιμος εκπρόσωπος της επιχείρησης παρέχω ρητά τη συναίνεση και συγκατάθεσή μου για τη νόμιμη επεξεργασία κατ' άρθρο 6 του Κανονισμού 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) [ΕΕ L 119 σελ.1-88] σε όλα τα στάδια της υποβαλλόμενης αίτησης χρηματοδότησης, δηλαδή από την υποβολή της ως και, στην περίπτωση έγκρισής της, την οριστικοποίηση της συγχρηματοδοτούμενης πράξης/του συγχρηματοδοτούμενου επιχειρησιακού σχεδίου κατάρτισης, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 15 της παρούσας Πρόσκλησης.
17. Έλαβα γνώση της ενημέρωσης του Κεφαλαίου 15 της Πρόσκλησης σχετικά με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την ΕΥΔ και τον ΕΦΕΠΑΕ, κατά το άρθρο 6 παρ. 1 στοιχεία γ) και ε) του Καν. (ΕΕ) 2016/679, και αναλαμβάνω να ενημερώσω αντιστοίχως τους εργαζομένους που θα συμμετάσχουν στην κατάρτιση.
18. Ο επιχειρηματίας / νόμιμος εκπρόσωπος της επιχείρησης αποδέχομαι οποιοδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων από τις αρμόδιες εθνικές ή ενωσιακές αρχές.
19. Ο επιχειρηματίας / νόμιμος εκπρόσωπος της επιχείρησης αποδέχομαι τη διασταύρωση των στοιχείων που δηλώνονται στην Αίτηση Χρηματοδότησης του επιχειρησιακού σχεδίου κατάρτισης με τα στοιχεία που παρέχονται από το πληροφοριακό σύστημα ΤΑΧΙS, τη βάση δεδομένων της ΑΑΔΕ και τα συστήματα των ασφαλιστικών οργανισμών καθώς και λοιπά πληροφοριακά συστήματα της Δημόσιας Διοίκησης ή εποπτευόμενων από αυτήν Φορέων.
20. Ο επιχειρηματίας / νόμιμος εκπρόσωπος της επιχείρησης αποδέχομαι ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έχει δηλωθεί στην Αίτηση Χρηματοδότησης επέχουν θέση επίσημων εγγράφων.
21. Ο επιχειρηματίας / νόμιμος εκπρόσωπος της επιχείρησης αποδέχομαι ότι, κατά την υλοποίηση της Πράξης, η επικοινωνία με τον ΕΦΕΠΑΕ αναφορικά με την εξέλιξη και ολοκλήρωση του επιχειρησιακού σχεδίου κατάρτισης (αιτήματα τροποποίησης, εκθέσεις προόδου και ολοκλήρωσης κ.λ.π.) δύναται να γίνεται ηλεκτρονικά (on screen) μέσω ηλεκτρονικών εντύπων, όπως αυτά θα καθοριστούν από τον ΕΦΕΠΑΕ.
22. Ο επιχειρηματίας / νόμιμος εκπρόσωπος της επιχείρησης αποδέχομαι ότι, στην περίπτωση κοινοποιήσεων – επιδόσεων εγγράφων που αφορούν την Πράξη, αυτές λαμβάνουν χώρα στη φορολογική έδρα της επιχείρησης, όπως δηλώνεται στην Αίτηση Χρηματοδότησης και αναφέρεται στην απόφαση ένταξης. Περαιτέρω, αναλαμβάνω την υποχρέωση να γνωστοποιώ οποιαδήποτε μεταβολή της φορολογικής έδρας της επιχείρησης στον ΕΦΕΠΑΕ. Σε περίπτωση μη γνωστοποίησης οποιασδήποτε μεταβολής της φορολογικής έδρας, η κοινοποίηση – επίδοση θα συντελείται στη φορολογική έδρα που αναφέρεται στην απόφαση ένταξης.
23. Ο επιχειρηματίας / νόμιμος εκπρόσωπος της επιχείρησης αποδέχομαι ότι σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι έχουν υποβληθεί στην ΕΥΔ/ΕΦ ψευδή ή παραπλανητικά στοιχεία, ή ότι έχουν αποσιωπηθεί στοιχεία, η γνώση των οποίων θα οδηγούσε στον αποκλεισμό της ένταξης του επιχειρησιακού σχεδίου κατάρτισης στην παρούσα δράση, ή θα οδηγούσε στο να ενταχθεί με όρους ουσιωδώς διαφορετικούς ή σε μη πιστοποίηση της ολοκλήρωσης, η απόφαση ένταξης:

    α. Εάν δεν έχει ολοκληρωθεί το επιχειρησιακό σχέδιο κατάρτισης και έχει δοθεί τμήμα της ενίσχυσης, η απόφαση ένταξης θα ανακληθεί και θα κληθώ να επιστρέψω τη χορηγηθείσα ενίσχυση,

    β. Εάν έχει ολοκληρωθεί το επιχειρησιακό σχέδιο κατάρτισης, θα κληθώ να επιστρέψω το σύνολο της χορηγηθείσας ενίσχυσης.
24. Εάν η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης, να έχει αποπληρώσει το δάνειο και να έχει λυθεί η Σύμβαση εγγύησης, ή εάν έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης, αυτή να έχει ολοκληρωθεί.
25. Ο επιχειρηματίας / νόμιμος εκπρόσωπος της επιχείρησης δεσμεύομαι ότι η επιχείρηση έχει την ιδιότητα μεγάλης/μεσαίας/ μικρής/πολύ μικρής επιχείρησης (επιλέγεται κατά περίπτωση), σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Πρόσκληση και στο αντίστοιχο υπόδειγμα του Παραρτήματος VII.

26. Η επιχείρηση δεσμεύεται για την τήρηση των απαιτήσεων προσβασιμότητας για τα άτομα με αναπηρία, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και τα ειδικότερα οριζόμενα στην Πρόσκληση και στο Παράρτημα Χ αυτής, μέχρι την ολοκλήρωση του Επιχειρησιακού Σχεδίου Κατάρτισης (ΕΣΚ).
27. Ο επαγγελματικός τραπεζικός λογαριασμός στο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα ..... με IBAN..... έχει δικαιούχο την επιχείρηση με ΑΦΜ ..... για την οποία και προορίζεται η εν λόγω ενίσχυση.
28. Ο επιχειρηματίας / νόμιμος εκπρόσωπος έχω λάβει γνώση των υποχρεώσεων που πρέπει να τηρήσω στο πλαίσιο της υλοποίησης της υποβαλλόμενης Αίτησης Χρηματοδότησης, όπως αυτές προκύπτουν από το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και βεβαιώνω ότι η προτεινόμενη πράξη δεν καταστρατηγεί και δεν είναι ασύμβατη με κανένα από τα αναφερόμενα στο Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αυτά αναφέρονται αναλυτικά στον «Πίνακα για τη συμμόρφωση των πράξεων με τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε. Ένωσης» που περιλαμβάνεται στην Πρόσκληση (Παράρτημα ΙΧ).
29. Ο επιχειρηματίας / νόμιμος εκπρόσωπος παρέχω τη ρητή συγκατάθεσή μου, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 και το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο, ώστε οι φορείς υλοποίησης των Δράσεων κρατικών ενισχύσεων και ήσσονος σημασίας, καθώς και τα αρμόδια όργανα αυτών, να αντλούν μέσω διαλειτουργικότητας με την ΑΑΔΕ και λοιπούς αρμόδιους φορείς, όλα τα αναγκαία στοιχεία (οικονομικά, φορολογικά, στοιχεία προσωπικού, ηλεκτρονικά τιμολόγια από φορείς του Δημοσίου και Αναθέτουσες Αρχές κ.ά.), με σκοπό την επιβεβαίωση της ορθότητας και πληρότητας των δηλούμενων δεδομένων, για τις ανάγκες αξιολόγησης, ελέγχου και καταβολής της ενίσχυσης.
30. Ο επιχειρηματίας / νόμιμος εκπρόσωπος δηλώνω ότι η προτεινόμενη πράξη κατάρτισης είναι συμβατή με την αρχή της Μη Πρόκλησης Σημαντικής Βλάβης (Do No Significant Harm – DNSH) και με τις παραδοχές των εγκεκριμένων Δελτίων Συμμόρφωσης DNSH των Τύπων Παρέμβασης 145α και/ή 145β, κατά περίπτωση, και ότι το φυσικό αντικείμενο της πράξης αφορά αποκλειστικά δραστηριότητες ανάπτυξης δεξιοτήτων/κατάρτισης σύμφωνα με τους όρους της Δράσης.
31. Ο επιχειρηματίας / νόμιμος εκπρόσωπος έχω εγγραφεί στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν. 4557/2018 (Α΄ 139), όπως ισχύει, την …… (ημερομηνία) και προσκομίζω το Αποδεικτικό Καταχώρησης

    Είτε

    Δεν είμαι υπόχρεος εγγραφής στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν. 4557/2018 (Α΄ 139), όπως ισχύει, λόγω …… (σχετική τεκμηρίωση)

Ημερομηνία: …….20……

Για την επιχείρηση/

-Ο/Η-

Νόμιμος Εκπρόσωπος

(Στοιχεία Νόμιμου Εκπροσώπου,

γνήσιο υπογραφής ή ψηφιακή υπογραφή ή από gov.gr)

(1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

(2) Αναγράφεται ολογράφως.

(3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

(4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Β

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΜΕ

Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία: .....

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας: .....

Αριθ. μητρώου ή ΦΠΑ ([1]): .....

Ονοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών ([1])

.....

Τύπος της επιχείρησης *(βλέπε επεξηγητικό σημείωμα)* (Για να βρείτε το είδος της επιχείρησης ανατρέξτε στον Οδηγό ΜΜΕ)

Σημειώστε με ένα σταυρό την περίπτωση ή τις περιπτώσεις στις οποίες υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση:

☐ Ανεξάρτητη επιχείρηση	Στην περίπτωση αυτή, τα στοιχεία που αναγράφονται παρακάτω προκύπτουν από τους λογαριασμούς της επιχείρησης και μόνον. Να συμπληρωθεί μόνο η δήλωση χωρίς παραρτήματα.
☐ Συνεργαζόμενη επιχείρηση	Να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί το παράρτημα (και τα τυχόν συμπληρωματικά δελτία). Στη συνέχεια να συμπληρωθεί η δήλωση και το αποτέλεσμα των υπολογισμών να μεταφερθεί στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω.
☐ Συνδεδεμένη επιχείρηση	το αποτέλεσμα των υπολογισμών να μεταφερθεί στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω

Στοιχεία για τον προσδιορισμό της κατηγορίας επιχείρησης

Τα στοιχεία υπολογίζονται σύμφωνα με Παράρτημα Ι του ΕΕ 651/2014 σχετικά με τον ορισμό των ΜΜΕ.

Περίοδος αναφοράς (*):(συμπληρώνεται το έτος που προηγείται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης και για το οποίο έχουν υποβληθεί τα επίσημα φορολογικά έντυπα. Π.χ. Επιχείρηση που υποβάλλει εντός του 2026 και κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης δεν έχει υποβάλλει τα φορολογικά έντυπα της χρήσης του 2025, συμπληρώνει τον πίνακα με έτος αναφοράς το 2024. Στην περίπτωση που τα έντυπα έχουν υποβληθεί λαμβάνεται σαν έτος αναφοράς το 2025.

Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
Συμπληρώνονται τα στοιχεία της αιτούσας επιχείρησης, αν αυτή είναι ανεξάρτητη, ή το άθροισμα του αριθμού των ΕΜΕ για το έτος αναφοράς, της αιτούσας επιχείρησης, των συνδεδεμένων και των συνεργαζόμενων επιχειρήσεων αυτής (κατά το ποσοστό συνεργασίας) αν αυτή είναι συνδεδεμένη ή/και συνεργαζόμενη επιχείρηση (Τα στοιχεία σε αυτή την περίπτωση συμφωνούν με το σύνολο του πίνακα του παραρτήματος) ΕΜΕ επιχείρησης + ΕΜΕ συνδεδεμένων + (ΕΜΕ συνεργαζόμενων Χ ποσοστό συνεργασίας)	Συμπληρώνονται τα στοιχεία της αιτούσας επιχείρησης, αν αυτή είναι ανεξάρτητη, ή το άθροισμα του κύκλου εργασιών για το έτος αναφοράς, της αιτούσας επιχείρησης, των συνδεδεμένων και των συνεργαζόμενων αυτής (κατά το ποσοστό συνεργασίας) αν αυτή είναι συνδεδεμένη ή/και συνεργαζόμενη επιχείρηση (Τα στοιχεία σε αυτή την περίπτωση συμφωνούν με το σύνολο του πίνακα του παραρτήματος) ΚΕ επιχείρησης + ΚΕ συνδεδεμένων + (ΚΕ συνεργαζόμενων Χ ποσοστό συνεργασίας)	Συμπληρώνονται τα στοιχεία της αιτούσας επιχείρησης, αν αυτή είναι ανεξάρτητη, ή το άθροισμα του ενεργητικού (βλ. ισολογισμό) για το έτος αναφοράς της αιτούσας επιχείρησης, των συνδεδεμένων και των συνεργαζόμενων αυτής (κατά το ποσοστό συνεργασίας) αν αυτή είναι συνδεδεμένη ή/και συνεργαζόμενη επιχείρηση (Τα στοιχεία σε αυτή την περίπτωση συμφωνούν με το σύνολο του πίνακα του παραρτήματος). Για επιχειρήσεις με απλογραφικά βιβλία το σύνολο του ενεργητικού θεωρείται 0) Ενεργητικό επιχείρησης + Ενεργητικό συνδεδεμένων + (Ενεργητικών συνεργαζόμενων Χ ποσοστό συνεργασίας)

(*) Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση.

Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Προσοχή: Σε σχέση με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση, από αυτή που αποτέλεσε έτος βάσης για τον υπολογισμό των στοιχείων του παραπάνω πίνακα),υπάρχει μεταβολή των στοιχείων η οποία ενδέχεται να επιφέρει αλλαγή της κατηγορίας της αιτούσας επιχείρησης (πολύ μικρή, μικρή, μεσαία ή μεγάλη επιχείρηση); Πρέπει να επιλεχθεί ένα από τα δύο

☐ **Όχι**

☐ **Ναι** [σ' αυτή την περίπτωση, να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί δήλωση σχετικά με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση ([2])]

Υπογραφή

Όνομα και ιδιότητα του προσυπογράφοντος, που είναι εξουσιοδοτημένος να εκπροσωπεί την επιχείρηση:

.....

«Ενδοεπιχειρησιακή Κατάρτιση Εργαζομένων σε Στρατηγικές Τεχνολογίες STEP και Τομείς Άμυνας & Ασφάλειας (Defence)»

Δηλώνω υπεύθυνα ότι τα στοιχεία της παρούσης δήλωσης καθώς και των ενδεχόμενων παρατημάτων της είναι ακριβή.

.....(τόπος), ... (ημερομηνία)

Υπογραφή:

(δεν απαιτείται η θεώρηση για το γνήσιο της Υπογραφής)

(Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται από κοινού από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και όχι χωριστά, η δήλωση υπογράφεται από όλους όσους έχουν την ιδιότητα)

---

(1) Πρόεδρος («Chief executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

(2) Άρθρο 4, παράγραφος 2 του Παραρτήματος Ι του ΕΕ 651/2014.

(ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ Η ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΣΕΛΙΔΩΝ ΟΤΑΝ Ο ΔΥΝΗΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ Η ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗ ή ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Επισυναπτόμενα παραρτήματα

- Παράρτημα Α εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνεργαζόμενη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)
- Παράρτημα Β εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνδεδεμένη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)

Υπολογισμός των στοιχείων για συνεργαζόμενη ή συνδεδεμένη επιχείρηση ([1]) (βλέπε επεξηγηματικό σημείωμα)

Περίοδος αναφοράς ([2]): (συμπληρώνεται το έτος που προηγείται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης και για το οποίο έχουν υποβληθεί τα επίσημα φορολογικά έντυπα)

	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
1. Στοιχεία ([2]) της αιτούσας επιχείρησης ή των ενοποιημένων λογαριασμών (μεταφορά από τον πίνακα Β(1) του παραρτήματος Β ([3])			
2. Κατ' αναλογία συγκεντρωτικά στοιχεία ([2]) όλων των (ενδεχομένων) συνεργαζόμενων επιχειρήσεων (μεταφορά από τον πίνακα Α του παραρτήματος Α)			
3. Άθροισμα στοιχείων ([2]) όλων των (ενδεχομένων) συνδεδεμένων επιχειρήσεων που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης στη γραμμή [μεταφορά από τον πίνακα Β(2) του παραρτήματος Β]			
Σύνολο ([4])			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

([1]) Άρθρο 6, παράγραφοι 2 και 3 του Παραρτήματος Ι του ΕΚ 651/2014.

([2]) Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους (άρθρο 4).

([3]) Τα στοιχεία της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των εργαζομένων, υπολογίζονται με βάση τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της επιχείρησης, ή – εφόσον υπάρχουν – τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται η επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

([4])Τα αποτελέσματα της γραμμής «Σύνολο» πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα της δήλωσης σχετικά με τα «**Στοιχεία για τον προσδιορισμό της κατηγορίας της επιχείρησης**».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Συνεργαζόμενη επιχείρηση

Για κάθε επιχείρηση για την οποία συμπληρώνεται «δελτίο εταιρικής σχέσης» [ένα δελτίο για κάθε επιχείρηση συνεργαζόμενη με την αιτούσα επιχείρηση και για τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις των ενδεχόμενων συνδεδεμένων επιχειρήσεων, των οποίων τα στοιχεία δεν περιλαμβάνονται ακόμη στους ενοποιημένους λογαριασμούς ([1])], τα στοιχεία του σχετικού «πίνακα εταιρικής σχέσης» πρέπει να μεταφέρονται στον ακόλουθο συγκεφαλαιωτικό πίνακα:

Πίνακας Α

Συνεργαζόμενη επιχείρηση (επωνυμία/ ακριβή στοιχεία	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
Σύνολο			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

([1]) Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2).

Σημείωση: Τα στοιχεία αυτά είναι το αποτέλεσμα υπολογισμού κατ' αναλογία που πραγματοποιείται στο «δελτίο εταιρικής σχέσης» που συμπληρώνεται για κάθε άμεσα ή έμμεσα συνεργαζόμενη επιχείρηση.

Τα στοιχεία της γραμμής «**Σύνολο**» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 2 (σχετικά με τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

ΔΕΛΤΙΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ Σε περίπτωση που υπάρχουν περισσότερες από μία συνεργαζόμενες επιχειρήσεις συμπληρώνεται ένα δελτίο ανά επιχείρηση.

1. **Ακριβή στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης**

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία: .....

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας: .....

Αριθμός μητρώου ή ΦΠΑ ([1]): .....
Ονοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών ([2]): .....

2. **Ακαθάριστα στοιχεία της εν λόγω συνεργαζόμενης επιχείρησης**

Περίοδος αναφοράς: (συμπληρώνεται το έτος που προηγείται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης και για το οποίο έχουν υποβληθεί τα επίσημα φορολογικά έντυπα)			
	Αριθμός απασχολουμένων(ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Ακαθάριστα στοιχεία			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

Σημείωση: Αυτά τα ακαθάριστα στοιχεία προκύπτουν από τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, στα οποία προστίθεται το 100% των στοιχείων των συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων, εκτός εάν τα δεδομένα των συνδεδεμένων επιχειρήσεων περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης στα λογιστικά στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης ([3]). Εάν χρειάζεται, πρέπει να προστίθενται τα δελτία σύνδεσης για τις επιχειρήσεις που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης.

3. **Υπολογισμός κατ' αναλογία**

α) Ακριβής αναφορά του ποσοστού συμμετοχής ([4]) που κατέχει η επιχείρηση που συμπληρώνει τη δήλωση (ή από τη συνδεδεμένη επιχείρηση μέσω της οποίας δημιουργείται η σχέση με τη συνεργαζόμενη επιχείρηση), στη συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου:
.....
.....
.....

Αναφορά και του ποσοστού συμμετοχής ([4]) που κατέχει η συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου στην επιχείρηση που καταρτίζει η δήλωση (ή στη συνδεδεμένη επιχείρηση):

.....
.....
.....

β) Πρέπει να επιλεγεί το υψηλότερο ποσοστό από τα δύο προηγούμενα ποσοστά και να συμπεριληφθεί στα ακαθάριστα στοιχεία που αναφέρονται στο προηγούμενο πλαίσιο. Τα αποτελέσματα του κατ' αναλογία υπολογισμού θα μεταφέρονται στον παρακάτω πίνακα:

«Πίνακας εταιρικής σχέσης»

Ποσοστό: ...	Αριθμός απασχολουμένων(ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Αποτελέσματα κατ' αναλογία			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Α του παραρτήματος Α.

([1]) Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

([2]) Πρόεδρος («Chief executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

([3]) Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 1.

([4]) Όσον αφορά τη συμμετοχή στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο ποσοστό. Στο ποσοστό αυτό πρέπει να προστεθεί το ποσοστό συμμετοχής στην ίδια επιχείρηση που ανήκει σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις (ορισμός, άρθρο 3 παράγραφος 2 εδάφιο 1).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

Συνδεδεμένες επιχειρήσεις

Α. **Προσδιορισμός της περίπτωσης στην οποία υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση**

☐ **Περίπτωση 1**: Η αιτούσα επιχείρηση καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς ή περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στους ενοποιημένους λογαριασμούς άλλης συνδεδεμένης επιχείρησης [πίνακας Β(1)].

☐ **Περίπτωση 2**: Η αιτούσα επιχείρηση ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις δεν καταρτίζουν ενοποιημένους λογαριασμούς ή δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης [πίνακας Β(2)].

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατάντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης ([1]).

Β. Μέθοδοι υπολογισμού ανάλογα με την περίπτωση

Περίπτωση 1: Ως βάση υπολογισμού χρησιμοποιούνται οι ενοποιημένοι λογαριασμοί. Να συμπληρωθεί ο παρακάτω πίνακας Β(1)

Πίνακας Β (1)

	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ) (*)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
Σύνολο			

(*) Όταν στους ενοποιημένους λογαριασμούς δεν φαίνεται ο αριθμός εργαζομένων, ο αριθμός τους υπολογίζεται με την άθροιση του αριθμού εργαζομένων όλων των επιχειρήσεων με τις οποίες συνδέεται η αιτούσα επιχείρηση.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 1 του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

«Ενδοεπιχειρησιακή Κατάρτιση Εργαζομένων σε Στρατηγικές Τεχνολογίες STEP και Τομείς Άμυνας & Ασφάλειας (Defence)»

Προσδιορισμός των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης

Συνεργαζόμενη επιχείρηση (επωνυμία/ ακριβή στοιχεία	Διεύθυνση της εταιρικής έδρας	Αριθμός μητρώου ή ΦΠΑ (*)	Ονοματεπώνυμο και τίτλος του ή των βασικών διευθυνόντων (**)
Α.			
Β.			
Γ.			
Δ.			
Ε.			

(*) Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

(**) Πρόεδρος (Chief executive), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

Σημαντική σημείωση: Οι συνεργαζόμενες επιχειρήσεις μιας παρόμοιας συνδεδεμένης επιχείρησης, που δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης, πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

Περίπτωση 2: Για κάθε συνδεδεμένη επιχείρηση (συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων μέσω άλλων συνδεδεμένων επιχειρήσεων), πρέπει να συμπληρώνεται ένα «δελτίο σύνδεσης» και να γίνεται απλή άθροιση των λογαριασμών όλων των συνδεδεμένων επιχειρήσεων συμπληρώνοντας τον πίνακα Β(2) παρακάτω.

([1]) Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 2 εδάφιο 2.

Πίνακας Β (2)

Επιχείρηση αριθ.:	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
1. (*)			
2. (*)			
3. (*)			
4. (*)			
5. (*)			
Σύνολο			

(*) να προστίθεται ένα «δελτίο σύνδεσης» ανά επιχείρηση.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 3 (σχετικά με τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

«Ενδοεπιχειρησιακή Κατάρτιση Εργαζομένων σε Στρατηγικές Τεχνολογίες STEP και Τομείς Άμυνας & Ασφάλειας (Defence)»

ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΔΕΣΗΣ Σε περίπτωση που υπάρχουν περισσότερες από μία συνδεδεμένες επιχειρήσεις συμπληρώνεται ένα δελτίο σύνδεσης ανά επιχείρηση.

(μόνο για τη συνδεδεμένη επιχείρηση που δεν περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στον πίνακα Β)

1. **Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης**

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία: .....

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας : .....

Αριθ. μητρώου ή ΦΠΑ (1) : .....
Ονοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών (2): .....

2. **Στοιχεία της εν λόγω επιχείρησης**

Περίοδος αναφοράς: (συμπληρώνεται το έτος που προηγείται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης και για το οποίο έχουν υποβληθεί τα επίσημα φορολογικά έντυπα)			
	Αριθμός απασχολουμένων(ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Σύνολο			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

(1) Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

(2) Πρόεδρος («Chief executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

(3) Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2).

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Β(2) του παραρτ. Β.

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατάντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης (3).

Παρόμοιες συνεργαζόμενες επιχειρήσεις πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Γ

ΔΗΛΩΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία:	.....
Διεύθυνση εταιρικής έδρας:	.....
Α.Φ.Μ.:	.....
Ονοματεπώνυμο και ιδιότητα νόμιμου εκπροσώπου:	.....

Ο/Η υπογράφων/ουσα, υπό την ιδιότητά μου ως νόμιμος/η εκπρόσωπος της ανωτέρω επιχείρησης, δηλώνω υπεύθυνα ότι:

1. Η επιχείρηση έχει την ιδιότητα της Μεγάλης Επιχείρησης, καθώς δεν πληροί τα κριτήρια για τον χαρακτηρισμό της ως πολύ μικρής, μικρής ή μεσαίας επιχείρησης (ΜΜΕ), σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014, όπως ισχύει.

2. Για τον προσδιορισμό του μεγέθους της επιχείρησης έχουν ληφθεί υπόψη, κατά περίπτωση, τα στοιχεία της αιτούσας επιχείρησης καθώς και τα στοιχεία των συνεργαζόμενων ή/και συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων, σύμφωνα με τα άρθρα 3 έως 6 του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014.

3. Στοιχεία για τον προσδιορισμό του μεγέθους της επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Ετήσιος κύκλος εργασιών (€)	Σύνολο ετήσιου ισολογισμού (€)
.....	.....	.....	.....

Τα ανωτέρω στοιχεία αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και υπολογίζονται σε ετήσια βάση, σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014.

4. Η επιχείρηση είναι:

☐ Ανεξάρτητη επιχείρηση
☐ Συνεργαζόμενη επιχείρηση
☐ Συνδεδεμένη επιχείρηση

Σε περίπτωση συνεργαζόμενης ή/και συνδεδεμένης επιχείρησης, για τον προσδιορισμό του μεγέθους συνυπολογίζονται τα στοιχεία των συνεργαζόμενων ή/και συνδεδεμένων επιχειρήσεων σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014.

5. Σε σχέση με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση:

☐ Δεν υπάρχει μεταβολή των στοιχείων η οποία να επηρεάζει την κατηγορία μεγέθους της επιχείρησης.
☐ Υπάρχει μεταβολή των στοιχείων η οποία ενδέχεται να επηρεάζει την κατηγορία μεγέθους της επιχείρησης και για τον προσδιορισμό της κατηγορίας εφαρμόζονται τα οριζόμενα στο άρθρο 4 παρ. 2 του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014.

6. Τα ανωτέρω στοιχεία είναι ακριβή και αληθή και προκύπτουν από τα επίσημα οικονομικά, φορολογικά και λοιπά στοιχεία της επιχείρησης και, όπου απαιτείται, των συνεργαζόμενων ή/και συνδεδεμένων επιχειρήσεων.

7. Η επιχείρηση αποδέχεται τη διασταύρωση και επαλήθευση των ανωτέρω στοιχείων από τις αρμόδιες αρχές στο πλαίσιο της αξιολόγησης, ένταξης και υλοποίησης της πράξης.

..... (τόπος), ... (ημερομηνία)

Για την επιχείρηση
Ο/Η Νόμιμος/η Εκπρόσωπος

Ονοματεπώνυμο: .....

Ιδιότητα: .....
Υπογραφή: .....
Σημείωση: Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται από κοινού από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και όχι χωριστά, η δήλωση υπογράφεται από όλους όσους έχουν την ιδιότητα.

(ΠΡΟΣΟΧΗ! ΟΤΑΝ Ο ΔΥΝΗΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ ΜΕΓΑΛΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΕΙΝΑΙ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ Ή ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ Η ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΟΥΝΤΑΙ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΟΣ Β)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Υ.Δ. ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ
(**με γνήσιο της υπογραφής ή με ψηφιακή υπογραφή ή να έχει εκδοθεί από το gov.gr**)

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ
(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση τοαρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ (1):	ΕΦΕΠΑΕ		
Ο – Η Όνομα:		Επώνυμο:	
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:			
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:			
Ημερομηνία Γέννησης (2):			
Τόπος Γέννησης:			
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:		Τηλ:	
Τόπος Κατοικίας:	Οδός:	Αριθ:	ΤΚ:
Αρ.Τηλεομοιότυπου (Fax):		Δ/νση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):	

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις (3), που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:

Ο/Η υπογράφων/-ουσα ....., Νόμιμος Εκπρόσωπος της επιχείρησης «.....» με ΑΦΜ ....., της οποίας η αίτηση χρηματοδότησης με κωδικό ΟΠΣΚΕ ..... εγκρίθηκε στο πλαίσιο της Δράσης «Ενδοεπιχειρησιακή Κατάρτιση Εργαζομένων σε Στρατηγικές Τεχνολογίες STEP και Τομείς Άμυνας & Ασφάλειας (Defence)» του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» 2021-2027, δηλώνω υπεύθυνα ότι:

1. Έλαβα γνώση του Τεχνικού Παραρτήματος της πράξης, όπως αυτό παρήχθη από το ΟΠΣΚΕ, με συνολικό επιλέξιμο προϋπολογισμό Μέρους Α ..... € και δημόσια χρηματοδότηση ..... €, που αντιστοιχεί σε ένταση ενίσχυσης 50% επί των επιλέξιμων δαπανών του Μέρους Α και **το αποδέχομαι ανεπιφύλακτα**, ως αναπόσπαστο μέρος της Απόφασης Ένταξης.
2. Αποδέχομαι το σύνολο των όρων και υποχρεώσεων της Αναλυτικής Πρόσκλησης, της Απόφασης Ένταξης και του ισχύοντος ενωσιακού και εθνικού πλαισίου, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων παρακολούθησης φυσικού αντικειμένου και δεικτών (Κεφάλαιο 11.1, ενότητα Γ), δημοσιότητας και τήρησης αρχείων, χωρίς καμία επιφύλαξη.
3. Δεσμεύομαι να υλοποιήσω την πράξη σύμφωνα με το εγκεκριμένο ΕΣΚ εντός Περιόδου Υλοποίησης δώδεκα (12) συνεχόμενων ημερολογιακών μηνών, κατά το Κεφάλαιο 6.4 της Πρόσκλησης, την οποία θα δηλώσω με το τελικό αίτημα επαλήθευσης, και να υποβάλω το τελικό αίτημα επαλήθευσης (ΑΚΕ) εντός της προθεσμίας του Κεφαλαίου 11.1.Α.

«Ενδοεπιχειρησιακή Κατάρτιση Εργαζομένων σε Στρατηγικές Τεχνολογίες STEP και Τομείς Άμυνας & Ασφάλειας (Defence)»

Ημερομηνία:
Ο/Η- Νόμιμος εκπρόσωπος
(Γνήσιο υπογραφής ή ψηφιακή υπογραφή ή να έχει εκδοθεί από το gov.gr)

(1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.
(2) Αναγράφεται ολογράφως.
(3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.
(4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IX

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΜΕ ΧΑΡΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΗ ΛΙΣΤΑ ΣΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΧΑΡΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΑ	ΑΡΘΡΑ	ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΞΗ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ	ΣΧΟΛΙΑ - ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Τίτλος Ι **«ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ»**	1. Ανθρώπινη αξιοπρέπεια	Εγείρονται κίνδυνοι για : • την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, το δικαίωμα στη ζωή και την σωματική και διανοητική ακεραιότητα του προσώπου (εμπλεκόμενων, εργαζόμενων, ωφελούμενων) • βασανιστήρια ή απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση ή τιμωρία • αναγκαστική εργασία ή εμπορία ανθρώπινων όντων • (βιο)ηθικά ζητήματα (κλωνοποίηση, μετατροπή του ανθρώπινου σώματος ή μερών του σε πηγή κέρδους, γενετική έρευνα/δοκιμή, χρήση γενετικών πληροφοριών		
	2. Δικαίωμα στη ζωή κάθε προσώπου			
	3. Δικαίωμα στην ακεραιότητα του προσώπου			
	4. Απαγόρευση των βασανιστηρίων και των απάνθρωπων ή εξευτελιστικών ποινών ή μεταχείρισης			
	5. Απαγόρευση της δουλείας και της αναγκαστικής εργασίας			
Τίτλος ΙΙ **«ΕΛΕΥΘΕΡΙΕΣ»**	6. Δικαίωμα στην ελευθερία και την ασφάλεια	• Θίγονται τα δικαιώματα της ελευθερίας και της ασφάλειας του ατόμου • Γίνεται σεβαστή η ιδιωτική ζωή του ατόμου (συμπεριλαμβανομένων της κατοικίας και επικοινωνίας του)		
	7. Σεβασμός της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής			
	8. Προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα	Σε περίπτωση συλλογής προσωπικών δεδομένων, διασφαλίζεται: • η ασφάλεια των δραστηριοτήτων επεξεργασίας δεδομένων σε τεχνικό και οργανωτικό επίπεδο, • ότι η παρέμβαση καθίσταται σχετικά με την προστασία των δεδομένων αναλογική και αναγκαία • ότι υπάρχουν κατάλληλοι/ειδικοί μηχανισμοί ελέγχου και εποπτείας		
	9. Δικαίωμα γάμου και δημιουργία οικογένειας	Θίγονται τα δικαιώματα • της σκέψης, συνείδησης, θρησκείας • της έκφρασης και πληροφόρησης • της τέχνης και επιστήμης • της εκπαίδευσης • της εργασίας και της ελευθερίας του επαγγέλματος • του συνέρχεστε και του συνεταιρίζεσθαι • του γάμου και δημιουργίας οικογένειας ή τη νομική, οικονομική και κοινωνική προστασία της οικογένειας • Γίνεται σεβαστή η ελεύθερη κυκλοφορία του ατόμου στο εσωτερικό της ΕΕ		
	10. Ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείες			
	11. Ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης			
	12. Ελευθερία του συνέρχεστε και του συνεταιρίζεσθαι			
	13. Ελευθερία της τέχνης και της επιστήμης			
	14. Δικαίωμα εκπαίδευσης			
	15. Ελευθερία του επαγγέλματος και δικαίωμα προς εργασία			
	16. Επιχειρηματική ελευθερία	• Θίγεται η επιχειρηματική ελευθερία ή επιβάλλονται πρόσθετες απαιτήσεις οι οποίες αυξάνουν το κόστος των συναλλαγών για τους εμπλεκόμενους οικονομικούς φορείς? • Θίγονται τα δικαιώματα ιδιοκτησίας (γη, κινητά αγαθά, υλικά/άυλα στοιχεία ενεργητικού)ή περιορίζεται η αγορά, πώληση ή χρήση των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας ? • Εάν ναι, προκύπτει πλήρης απώλεια ιδιοκτησίας? Δικαιολογείται από την υλοποίηση της δράσης? Διασφαλίζεται η αποζημίωσή της μέσω μηχανισμών?		
	17. Δικαίωμα Ιδιοκτησίας			
	18. Δικαίωμα Ασύλου	Θίγεται το δικαίωμα ασύλου και υπάρχουν εγγυήσεις για την απαγόρευση απελάσεων ή έκδοσης ατόμων προς κράτη όπου διατρέχουν κίνδυνο να τους επιβληθεί η ποινή του θανάτου ή να υποβληθούν σε βασανιστήρια ή εξευτελιστική μεταχείριση ?		Αφορά δράσεις υπέρ προσφύγων / μεταναστών
	19. Προστασία σε περίπτωση απομάκρυνσης, απέλασης και έκδοσης			
Τίτλος ΙΙΙ **«ΙΣΟΤΗΤΑ»**	20. Ισότητα έναντι του Νόμου	Διασφαλίζονται οι αρχές της		Έχει η δράση (άμεσα ή έμμεσα) διαφορετικό

		• ισότητας έναντι του νόμου, • απαγόρευσης των διακρίσεων, • ίσης μεταχείρισης, • ισότητας των φύλων, • ίσων ευκαιριών για όλους		αντίκτυπο στις γυναίκες και στους άντρες
	21. Απαγόρευση Διακρίσεων			Πως προάγει η δράση την ισότητα μεταξύ των γυναικών και ανδρών
	22. Πολιτιστική, θρησκευτική και γλωσσική πολυμορφία			Πως συνεπάγεται η δράση τυχόν διαφορετική μεταχείριση ομάδων ή ατόμων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας και γενετήσιου προσανατολισμού Ή μήπως θα μπορούσε να οδηγήσει σε έμμεσες διακρίσεις
	23. Ισότητα γυναικών και ανδρών			
	24. Δικαιώματα του παιδιού	Θίγεται η αρχή του υπέρτατου συμφέροντος του παιδιού Προάγεται η προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού, λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές και τα δικαιώματα της Σύμβασης Δικαιωμάτων του Παιδιού των Ηνωμένων Εθνών.		Ενισχύει ή προασπίζει τα δικαιώματα του παιδιού
	25. Δικαιώματα των ηλικιωμένων	Διασφαλίζονται τα δικαιώματα των ηλικιωμένων		
	26. Ένταξη των ατόμων με αναπηρίες	Διασφαλίζεται ο σεβασμός των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρίες, σύμφωνα με τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες		
Τίτλος IV **«ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ»**	27. Δικαίωμα των εργαζομένων στην ενημέρωση και τη διαβούλευση στο πλαίσιο της επιχείρησης	Γίνονται σεβαστά τα δικαιώματα των εργαζομένων, όπως : • ενημέρωση και διαβούλευση στο πλαίσιο της επιχείρησης, • συλλογική διαπραγμάτευσης και συλλογικών δράσεων • πρόσβαση στις υπηρεσίες εύρεσης εργασίας • προστασία σε περίπτωση αδικαιολόγητης απόλυσης, • δίκαιων και πρόσφορών συνθηκών εργασίας, • απαγόρευση εργασίας παιδιών και προστασία των νέων στην εργασία, • πρόσβαση στις παροχές κοινωνικής ασφάλισης και κοινωνικών υπηρεσιών (υγεία, γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος)		
	28. Δικαίωμα διαπραγμάτευσης και συλλογικών δράσεων			
	29. Δικαίωμα πρόσβασης στις υπηρεσίες ευρέσεως εργασίας			
	30. Προστασία σε περιπτώσεις αδικαιολόγητης απόλυσης			
	31. Δίκαιες και πρόσφορες συνθήκες εργασίας			
	32. Απαγόρευση της εργασίας των παιδιών και προστασία των νέων στην εργασία			
	33. Οικογενειακή και επαγγελματική ζωή			
	34. Κοινωνική ασφάλιση και κοινωνική αρωγή			
	35. Προστασία της υγείας			
	36. Πρόσβαση στις υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος			
	37. Προστασία του περιβάλλοντος	Διασφαλίζεται η επίτευξη υψηλού επιπέδου περιβαλλοντικής προστασίας και η βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος σύμφωνα με την αρχή της αειφόρου ανάπτυξης		
	38. Προστασία του καταναλωτή	Υπάρχει συμμόρφωση ως προς την προστασία του καταναλωτή		
Τίτλος V **«ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ»**	39. Δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου			
	40. Δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές			
	41. Δικαίωμα χρηστής διοίκησης			

	42. Δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα	Τα εμπλεκόμενα πρόσωπα δικαιούνται αμερόληπτη, δίκαιη και εντός ευλόγου προθεσμίας την εξέταση υποθέσεών τους από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και ιδίως διασφαλίζεται τα δικαίωμα της • προηγούμενης ακρόασης πριν τη λήψη μέτρου σε βάρους τους • πρόσβασης στα σχετικά έγγραφα ή στο φάκελο όπου διατηρούνται, τηρουμένων των νόμιμων συμφερόντων της εμπιστευτικότητας και του επαγγελματικού και επιχειρηματικού απορρήτου. • Υποχρεώνεται η διοίκηση να αιτιολογεί τις αποφάσεις της		
	43. Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής			
	44. Δικαίωμα αναφοράς			
	45. Ελευθερία κυκλοφορίας και διαμονής	Θίγεται το δικαίωμα της ελεύθερης κυκλοφορίας των πολιτών στο έδαφος των Κ-Μ (συμπεριλαμβανομένων και των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στο έδαφος κράτους μέλους και τους χορηγείται η ελευθερία κυκλοφορίας και διαμονής)		
	46. Διπλωματική και προξενική προστασία			
Τίτλος VI **«ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ»**	47. Δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου	• Θίγεται το δικαίωμα της προσφυγής των πολιτών στη δικαιοσύνη • Προβλέπεται το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου, στην περίπτωση που θίγονται δικαιώματα και ελευθερίες		
	48. Τεκμήριο αθωότητας και δικαιώματα της υπεράσπισης			
	49. Αρχές της νομιμότητας και της αναλογικότητας αξιοποίνων πράξεων και ποινών			
	50. Δικαίωμα του προσώπου να μην δικάζεται ή να μην τιμωρείται ποινικά δύο φορές για την ίδια αξιόποινη πράξη			

*Τα δικαιώματα 39, 40, 43, 46, 48, 49 και 50 δεν συνδέονται με πράξεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΣΠΑ 2021-2027. Διασφαλίζονται ωστόσο από το εθνικό θεσμικό πλαίσιο. Το δικαίωμα 46 συνδέεται με το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο Χρηματοδοτικής Στήριξης για τη Διαχείριση των Συνόρων και την Πολιτική Θεωρήσεων

** Τα δικαιώματα τα σχετικά με την ανθρώπινη αξιοπρέπεια (1 έως 5) είναι απόλυτα δικαιώματα που δεν υπόκεινται σε κανένα περιορισμό. Στα απόλυτα δικαιώματα περιλαμβάνονται επίσης και το 49 και το 50. Τα δικαιώματα 1 έως 5 δεν νοείται ότι μπορούν να παραβιαστούν από τις πράξεις Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 ούτε και από τα άλλα Ταμεία του Καν. 1060/2021

Στην περίπτωση που ο χειριστής μιας πράξης (είτε κατά την αξιολόγηση και την επιλογή της, είτε κατά την παρακολούθηση της προόδου της και την επαλήθευση αυτής) έχει υπόνοια/ένδειξη μη συμμόρφωσης σε κάποιο (α) θεμελιώδες δικαίωμα(τα) συμβουλεύεται την **ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΗ ΛΙΣΤΑ ΣΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΧΑΡΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ,** προκειμένου να καταλήξει στο δικαίωμα/τα που εκτιμά ότι αφορά η υπόνοια/ένδειξη της μη συμμόρφωσης.

Εφόσον, μετά από τη διερεύνηση διαπιστωθεί η μη συμμόρφωση της πράξης με δικαίωμα(τα), ο χειριστής

α) κατά την αξιολόγηση της πρότασης προβαίνει στην αναδιατύπωση/προσαρμογή της πρότασης ή/και στην απόρριψη, εφόσον δεν είναι δυνατή η αναδιατύπωση/προσαρμογή

β) κατά την παρακολούθηση της προόδου της πράξης ή/και στην επαλήθευση αυτής προβαίνει στην ανάληψη διορθωτικών μέτρων, τα οποία ο δικαιούχος οφείλει να τα εφαρμόσει, εντός τεθείσας προθεσμίας. Στην περίπτωση που ο δικαιούχος δεν εφαρμόσει τα διορθωτικά μέτρα, δηλαδή δεν συμμορφώνεται ως προς την άρση παραβίασης κάποιου δικαιώματος, καταλογίζονται δημοσιονομικές διορθώσεις ή/και επιβάλλονται και ανακτήσεις αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IX

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ ΜΕ ΧΑΡΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΗ ΛΙΣΤΑ ΣΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΧΑΡΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΑ	ΑΡΘΡΑ	ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΞΗ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ	ΣΧΟΛΙΑ - ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Τίτλος Ι **«ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ»**	1. Ανθρώπινη αξιοπρέπεια	Εγείρονται κίνδυνοι για : • την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, το δικαίωμα στη ζωή και την σωματική και διανοητική ακεραιότητα του προσώπου (εμπλεκόμενων, εργαζόμενων, ωφελούμενων) • βασανιστήρια ή απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση ή τιμωρία • αναγκαστική εργασία ή εμπορία ανθρώπινων όντων • (βιο)ηθικά ζητήματα (κλωνοποίηση, μετατροπή του ανθρώπινου σώματος ή μερών του σε πηγή κέρδους, γενετική έρευνα/δοκιμή, χρήση γενετικών πληροφοριών		
	2. Δικαίωμα στη ζωή κάθε προσώπου			
	3. Δικαίωμα στην ακεραιότητα του προσώπου			
	4. Απαγόρευση των βασανιστηρίων και των απάνθρωπων ή εξευτελιστικών ποινών ή μεταχείρισης			
	5. Απαγόρευση της δουλείας και της αναγκαστικής εργασίας			
Τίτλος ΙΙ **«ΕΛΕΥΘΕΡΙΕΣ»**	6. Δικαίωμα στην ελευθερία και την ασφάλεια	• Θίγονται τα δικαιώματα της ελευθερίας και της ασφάλειας του ατόμου • Γίνεται σεβαστή η ιδιωτική ζωή του ατόμου (συμπεριλαμβανομένων της κατοικίας και επικοινωνίας του)		
	7. Σεβασμός της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής			
	8. Προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα	Σε περίπτωση συλλογής προσωπικών δεδομένων, διασφαλίζεται: • η ασφάλεια των δραστηριοτήτων επεξεργασίας δεδομένων σε τεχνικό και οργανωτικό επίπεδο, • ότι η παρέμβαση καθίσταται σχετικά με την προστασία των δεδομένων αναλογική και αναγκαία • ότι υπάρχουν κατάλληλοι/ειδικοί μηχανισμοί ελέγχου και εποπτείας		
	9. Δικαίωμα γάμου και δημιουργία οικογένειας	Θίγονται τα δικαιώματα • της σκέψης, συνείδησης, θρησκείας • της έκφρασης και πληροφόρησης • της τέχνης και επιστήμης • της εκπαίδευσης • της εργασίας και της ελευθερίας του επαγγέλματος • του συνέρχεστε και του συνεταιρίζεσθαι • του γάμου και δημιουργίας οικογένειας ή τη νομική, οικονομική και κοινωνική προστασία της οικογένειας • Γίνεται σεβαστή η ελεύθερη κυκλοφορία του ατόμου στο εσωτερικό της ΕΕ		
	10. Ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείες			
	11. Ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης			
	12. Ελευθερία του συνέρχεστε και του συνεταιρίζεσθαι			
	13. Ελευθερία της τέχνης και της επιστήμης			
	14. Δικαίωμα εκπαίδευσης			
	15. Ελευθερία του επαγγέλματος και δικαίωμα προς εργασία			
	16. Επιχειρηματική ελευθερία	• Θίγεται η επιχειρηματική ελευθερία ή επιβάλλονται πρόσθετες απαιτήσεις οι οποίες αυξάνουν το κόστος των συναλλαγών για τους εμπλεκόμενους οικονομικούς φορείς? • Θίγονται τα δικαιώματα ιδιοκτησίας (γη, κινητά αγαθά, υλικά/άυλα στοιχεία ενεργητικού)ή περιορίζεται η αγορά, πώληση ή χρήση των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας ? • Εάν ναι, προκύπτει πλήρης απώλεια ιδιοκτησίας? Δικαιολογείται από την υλοποίηση της δράσης? Διασφαλίζεται η αποζημίωσή της μέσω μηχανισμών?		
	17. Δικαίωμα Ιδιοκτησίας			
	18. Δικαίωμα Ασύλου	Θίγεται το δικαίωμα ασύλου και υπάρχουν εγγυήσεις για την απαγόρευση απελάσεων ή έκδοσης ατόμων προς κράτη όπου διατρέχουν κίνδυνο να τους επιβληθεί η ποινή του θανάτου ή να υποβληθούν σε βασανιστήρια ή εξευτελιστική μεταχείριση ?		Αφορά δράσεις υπέρ προσφύγων / μεταναστών
	19. Προστασία σε περίπτωση απομάκρυνσης, απέλασης και έκδοσης			
Τίτλος ΙΙΙ **«ΙΣΟΤΗΤΑ»**	20. Ισότητα έναντι του Νόμου	Διασφαλίζονται οι αρχές της		Έχει η δράση (άμεσα ή έμμεσα) διαφορετικό

		• ισότητας έναντι του νόμου, • απαγόρευσης των διακρίσεων, • ίσης μεταχείρισης, • ισότητας των φύλων, • ίσων ευκαιριών για όλους		αντίκτυπο στις γυναίκες και στους άντρες
	21. Απαγόρευση Διακρίσεων			Πως προάγει η δράση την ισότητα μεταξύ των γυναικών και ανδρών
	22. Πολιτιστική, θρησκευτική και γλωσσική πολυμορφία			Πως συνεπάγεται η δράση τυχόν διαφορετική μεταχείριση ομάδων ή ατόμων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας και γενετήσιου προσανατολισμού Ή μήπως θα μπορούσε να οδηγήσει σε έμμεσες διακρίσεις
	23. Ισότητα γυναικών και ανδρών			
	24. Δικαιώματα του παιδιού	Θίγεται η αρχή του υπέρτατου συμφέροντος του παιδιού Προάγεται η προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού, λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές και τα δικαιώματα της Σύμβασης Δικαιωμάτων του Παιδιού των Ηνωμένων Εθνών.		Ενισχύει ή προασπίζει τα δικαιώματα του παιδιού
	25. Δικαιώματα των ηλικιωμένων	Διασφαλίζονται τα δικαιώματα των ηλικιωμένων		
	26. Ένταξη των ατόμων με αναπηρίες	Διασφαλίζεται ο σεβασμός των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρίες, σύμφωνα με τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες		
Τίτλος IV **«ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ»**	27. Δικαίωμα των εργαζομένων στην ενημέρωση και τη διαβούλευση στο πλαίσιο της επιχείρησης	Γίνονται σεβαστά τα δικαιώματα των εργαζομένων, όπως : • ενημέρωση και διαβούλευση στο πλαίσιο της επιχείρησης, • συλλογική διαπραγμάτευσης και συλλογικών δράσεων • πρόσβαση στις υπηρεσίες εύρεσης εργασίας • προστασία σε περίπτωση αδικαιολόγητης απόλυσης, • δίκαιων και πρόσφορών συνθηκών εργασίας, • απαγόρευση εργασίας παιδιών και προστασία των νέων στην εργασία, • πρόσβαση στις παροχές κοινωνικής ασφάλισης και κοινωνικών υπηρεσιών (υγεία, γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος)		
	28. Δικαίωμα διαπραγμάτευσης και συλλογικών δράσεων			
	29. Δικαίωμα πρόσβασης στις υπηρεσίες ευρέσεως εργασίας			
	30. Προστασία σε περιπτώσεις αδικαιολόγητης απόλυσης			
	31. Δίκαιες και πρόσφορες συνθήκες εργασίας			
	32. Απαγόρευση της εργασίας των παιδιών και προστασία των νέων στην εργασία			
	33. Οικογενειακή και επαγγελματική ζωή			
	34. Κοινωνική ασφάλιση και κοινωνική αρωγή			
	35. Προστασία της υγείας			
	36. Πρόσβαση στις υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος			
	37. Προστασία του περιβάλλοντος	Διασφαλίζεται η επίτευξη υψηλού επιπέδου περιβαλλοντικής προστασίας και η βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος σύμφωνα με την αρχή της αειφόρου ανάπτυξης		
	38. Προστασία του καταναλωτή	Υπάρχει συμμόρφωση ως προς την προστασία του καταναλωτή		
Τίτλος V **«ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ»**	39. Δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου			
	40. Δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές			
	41. Δικαίωμα χρηστής διοίκησης			

	42. Δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα	Τα εμπλεκόμενα πρόσωπα δικαιούνται αμερόληπτη, δίκαιη και εντός ευλόγου προθεσμίας την εξέταση υποθέσεών τους από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και ιδίως διασφαλίζεται τα δικαίωμα της • προηγούμενης ακρόασης πριν τη λήψη μέτρου σε βάρους τους • πρόσβασης στα σχετικά έγγραφα ή στο φάκελο όπου διατηρούνται, τηρουμένων των νόμιμων συμφερόντων της εμπιστευτικότητας και του επαγγελματικού και επιχειρηματικού απορρήτου. • Υποχρεώνεται η διοίκηση να αιτιολογεί τις αποφάσεις της		
	43. Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής			
	44. Δικαίωμα αναφοράς			
	45. Ελευθερία κυκλοφορίας και διαμονής	Θίγεται το δικαίωμα της ελεύθερης κυκλοφορίας των πολιτών στο έδαφος των Κ-Μ (συμπεριλαμβανομένων και των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στο έδαφος κράτους μέλους και τους χορηγείται η ελευθερία κυκλοφορίας και διαμονής)		
	46. Διπλωματική και προξενική προστασία			
Τίτλος VI **«ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ»**	47. Δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου	• Θίγεται το δικαίωμα της προσφυγής των πολιτών στη δικαιοσύνη • Προβλέπεται το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου, στην περίπτωση που θίγονται δικαιώματα και ελευθερίες		
	48. Τεκμήριο αθωότητας και δικαιώματα της υπεράσπισης			
	49. Αρχές της νομιμότητας και της αναλογικότητας αξιοποίνων πράξεων και ποινών			
	50. Δικαίωμα του προσώπου να μην δικάζεται ή να μην τιμωρείται ποινικά δύο φορές για την ίδια αξιόποινη πράξη			

*Τα δικαιώματα 39, 40, 43, 46, 48, 49 και 50 δεν συνδέονται με πράξεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΣΠΑ 2021-2027. Διασφαλίζονται ωστόσο από το εθνικό θεσμικό πλαίσιο. Το δικαίωμα 46 συνδέεται με το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο Χρηματοδοτικής Στήριξης για τη Διαχείριση των Συνόρων και την Πολιτική Θεωρήσεων

** Τα δικαιώματα τα σχετικά με την ανθρώπινη αξιοπρέπεια (1 έως 5) είναι απόλυτα δικαιώματα που δεν υπόκεινται σε κανένα περιορισμό. Στα απόλυτα δικαιώματα περιλαμβάνονται επίσης και το 49 και το 50. Τα δικαιώματα 1 έως 5 δεν νοείται ότι μπορούν να παραβιαστούν από τις πράξεις Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 ούτε και από τα άλλα Ταμεία του Καν. 1060/2021

Στην περίπτωση που ο χειριστής μιας πράξης (είτε κατά την αξιολόγηση και την επιλογή της, είτε κατά την παρακολούθηση της προόδου της και την επαλήθευση αυτής) έχει υπόνοια/ένδειξη μη συμμόρφωσης σε κάποιο (α) θεμελιώδες δικαίωμα(τα) συμβουλεύεται την **ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΗ ΛΙΣΤΑ ΣΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΧΑΡΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ,** προκειμένου να καταλήξει στο δικαίωμα/τα που εκτιμά ότι αφορά η υπόνοια/ένδειξη της μη συμμόρφωσης.

Εφόσον, μετά από τη διερεύνηση διαπιστωθεί η μη συμμόρφωση της πράξης με δικαίωμα(τα), ο χειριστής

α) κατά την αξιολόγηση της πρότασης προβαίνει στην αναδιατύπωση/προσαρμογή της πρότασης ή/και στην απόρριψη, εφόσον δεν είναι δυνατή η αναδιατύπωση/προσαρμογή

β) κατά την παρακολούθηση της προόδου της πράξης ή/και στην επαλήθευση αυτής προβαίνει στην ανάληψη διορθωτικών μέτρων, τα οποία ο δικαιούχος οφείλει να τα εφαρμόσει, εντός τεθείσας προθεσμίας. Στην περίπτωση που ο δικαιούχος δεν εφαρμόσει τα διορθωτικά μέτρα, δηλαδή δεν συμμορφώνεται ως προς την άρση παραβίασης κάποιου δικαιώματος, καταλογίζονται δημοσιονομικές διορθώσεις ή/και επιβάλλονται και ανακτήσεις αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ

ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΣΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

Εξετάζεται ο τρόπος με τον οποίο η πράξη/ δράση ικανοποιεί τις απαιτήσεις προσβασιμότητας και τους κανόνες ασφαλείας για όλες τις κατηγορίες ατόμων με αναπηρία.

Σημειώνεται ότι, ανάλογα με το είδος και τη φύση της πρόσκλησης και της προτεινόμενης Πράξης, οι κάτωθι περιπτώσεις (Α΄ έως και ΣΤ΄) δύνανται να εφαρμόζονται συνδυαστικά.

(Α) Πρόσβαση στο φυσικό περιβάλλον και τους εξωτερικούς χώρους συμπεριλαμβανομένων αρχαιολογικών χώρων, παραλιών, χώρων πρασίνου, αλσών κ.λπ.

(1) πρόβλεψη οριζόντιας ή/και κατακόρυφης προσβασιμότητας (π.χ. προσβάσιμες διαδρομές, 'οδηγοί τυφλών', ράμπες/'σκάφες', αναβατόρια κ.λπ.)

(2) πρόβλεψη προσβάσιμων εξοπλισμών/εγκαταστάσεων για χρήση κοινού (π.χ. παιδικές χαρές, καθιστικά, εξοπλισμοί παραλιών, αποδυτήρια, χώροι υγιεινής, παρατηρητήρια πουλιών κ.λπ.)

(3) πρόβλεψη σήμανσης σε προσβάσιμες μορφές (έντονο κοντράστ-μεγάλοι χαρακτήρες, εικονίδια, γραφή Braille, ηχητική και οπτική σήμανση κ.λπ.)

(Β) Πρόσβαση στις κτιριακές υποδομές και υπαίθριους χώρους οικοπέδων

(1) πρόβλεψη οριζόντιας προσβασιμότητας (σύνδεση πεζοδρομίου με είσοδο, προσβάσιμη είσοδος, προσβασιμότητα εσωτερικών χώρων, διαδρομές ισόπεδες ή με ράμπες, ικανοποιητικό άνοιγμα θυρών, ικανοποιητικό πλάτος διαδρόμων κ.λπ.)

(2) πρόβλεψη κατακόρυφης προσβασιμότητας (ανελκυστήρας/ αναβατόριο, κλιμακοστάσιο κ.λπ.)

(3) πρόβλεψη προσβάσιμων χώρων υγιεινής

(4) πρόβλεψη χώρων αναμονής σε περίπτωση κινδύνου και διαδικασιών διαφυγής προσαρμοσμένων στις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία

(5) πρόβλεψη σήμανσης σε προσβάσιμες μορφές (έντονο κοντράστ-μεγάλοι χαρακτήρες, εικονίδια, γραφή Braille, ηχητική και οπτική σήμανση κ.λπ.)

(6) πρόβλεψη προσβάσιμων εξοπλισμών (χαμηλά γκισέ, προσβάσιμες οθόνες πληροφοριών κ.λπ.)

(Γ) Πρόσβαση στις μεταφορές

(1) πρόβλεψη προσβασιμότητας σταθμών/στάσεων επιβατών (*βλ. περίπτωση Β - "Πρόσβαση σε κτιριακές υποδομές και υπαίθριους χώρους οικοπέδων"*)

(2) πρόβλεψη προσβασιμότητας οχημάτων/βαγονιών/πλοίων κ.λπ. (δυνατότητα εισόδου, δυνατότητα κίνησης και στάσης εντός, προσβάσιμοι χώροι υγιεινής, προσβάσιμοι θάλαμοι, προσβάσιμοι χώροι εστίασης κ.λπ.)

(3) πρόβλεψη προσβάσιμου εξοπλισμού (μηχανήματα έκδοσης εισιτηρίων, οπτική και ηχητική πληροφόρηση κοινού, τηλεματικές εφαρμογές, ιστοσελίδες κ.λπ.)
(4) πρόβλεψη προσβάσιμων διαδικασιών (π.χ. προσβάσιμη υπηρεσία εξυπηρέτησης ατόμων με αναπηρία και ατόμων μειωμένης κινητικότητας, προσβάσιμες διαδικασίες έκδοσης εισιτηρίων, διαδικασίες εκτάκτων αναγκών προσαρμοσμένες στις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία κ.λπ.)

(Δ) Πρόσβαση στις υπηρεσίες

(1) δυνατότητα χρήσης της υπηρεσίας αυτόνομα από άτομα με αναπηρία (π.χ. από άτομα σε αναπηρικό αμαξίδιο ή άτομα τυφλά ή κωφά ή με λοιπές αναπηρίες), πρόβλεψη εναλλακτικών τρόπων εξυπηρέτησης ατόμων με αναπηρία (π.χ. πρόβλεψη προσβάσιμων ετικετών σε προϊόντα, πρόβλεψη διάθεσης αναπηρικού αμαξιδίου για χρήση εντός της επιχείρησης από άτομα δυνάμενα να διανύσουν μικρές μόνο αποστάσεις, πρόβλεψη παραγγελίας μέσω προσβάσιμης ιστοσελίδας και παράδοσης εμπορευμάτων κατ' οίκον, πρόβλεψη

διαδικασίας παραπόνων μέσω SMS/ e-mail/ τηλέφωνου κ.λπ.) ή/και πρόβλεψη 'ζωντανής βοήθειας και ενδιαμέσων' (π.χ. διερμηνείας στη νοηματική, συνοδείας τυφλών ατόμων κ.λπ.)
(2) πρόβλεψη προσβάσιμων, στα άτομα με αναπηρία [ως δυνητικά ωφελούμενων], διαδικασιών υποβολής αίτησης (π.χ. προσβάσιμο ηλεκτρονικό εργαλείο, εναλλακτικός τρόπος εξυπηρέτησης μέσω συγκεκριμένης υπηρεσίας κ.λπ.).

(Ε) Πρόσβαση στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα

(1) Σε περίπτωση ιστοτόπων και εφαρμογών για φορητές συσκευές, θα πρέπει να τηρούνται οι αρχές της προσβασιμότητας, στις οποίες περιλαμβάνονται οι εξής επιμέρους αρχές (α) αντιληπτικότητα, που σημαίνει ότι οι πληροφορίες και τα συστατικά στοιχεία της διεπαφής με τον χρήστη παρουσιάζονται στους χρήστες με τρόπους που αυτοί μπορούν να αντιληφθούν, (β) χρηστικότητα, που σημαίνει ότι τα συστατικά στοιχεία διεπαφής με τον χρήστη, καθώς και η πλοήγηση είναι εύχρηστα, (γ) κατανοησιμότητα, που σημαίνει ότι οι πληροφορίες και η λειτουργία της διεπαφής με τον χρήστη είναι κατανοητές, (δ) στιβαρότητα, που σημαίνει ότι το περιεχόμενο είναι αρκετά στιβαρό, ώστε να ερμηνεύεται αξιόπιστα από ευρύ φάσμα πρακτόρων χρηστών, συμπεριλαμβανομένων και υποστηρικτικών τεχνολογιών.

Πιο συγκεκριμένα, απαιτείται η συμμόρφωση με τα όσα ορίζονται σχετικώς στο Ευρωπαϊκό Εναρμονισμένο Πρότυπο ΕΝ 301 549 (βλ. Κεφάλαιο 9), όπως αντικαθίσταται και ισχύει κάθε φορά, γεγονός που συνεπάγεται, μεταξύ άλλων, την πλήρη συμμόρφωση με τις Οδηγίες για την Προσβασιμότητα του Περιεχομένου του Ιστού, έκδοση 2.1 (Web Content Accessibility Guidelines 2.1) του Διεθνή Οργανισμού World Wide Web Consortium (W3C), κατ' ελάχιστο στο μεσαίο επίπεδο προσβασιμότητας "ΑΑ". Επισημαίνεται ότι για τις ειδικές περιπτώσεις ιστότοπων και εφαρμογών για φορητές συσκευές που απευθύνονται ειδικά σε άτομα με αναπηρία, απαιτείται συμμόρφωση με τις ως άνω Οδηγίες στο ανώτατο επίπεδο προσβασιμότητας "ΑΑΑ". Επιπλέον, ειδική μέριμνα απαιτείται για τη συμμόρφωση του περιεχομένου που αναρτάται προς μετάπτωση (non-web documents) στους ιστότοπους και στις εφαρμογές για φορητές συσκευές, για το οποίο επίσης απαιτείται συμμόρφωση με τα όσα ορίζονται σχετικώς στο Ευρωπαϊκό Εναρμονισμένο Πρότυπο ΕΝ 301 549 (βλ. Κεφάλαιο 10).

(2) Στην περίπτωση διαδικτυακών τόπων ή των διαδικτυακών εφαρμογών και υπηρεσιών που προορίζονται για χρήση κυρίως μέσω κινητών και φορητών συσκευών (π.χ. wearables, tablets, έξυπνα τηλέφωνα κ.λπ.) συνιστάται να λαμβάνονται υπόψη οι Βέλτιστες Πρακτικές για Χρήση Διαδικτυακού Περιεχομένου από Κινητές Συσκευές, έκδοση 1.0 (Mobile Web Best Practices 1.0) του W3C

(3) Σε περίπτωση λογισμικού user agents, δηλαδή λογισμικού που αναλαμβάνει να συλλέξει, εξάγει και διευκολύνει την αλληλεπίδραση του χρήστη με τα περιεχόμενα του Ιστού, συνιστάται να λαμβάνονται υπόψη οι Οδηγίες Προσβασιμότητας για User Agents, έκδοση 2.0 (User Agent Accessibility Guidelines 2.0) του W3C

(4) Σε περίπτωση εργαλείων συγγραφής και διαχείρισης περιεχομένου Ιστού, συνιστάται να λαμβάνονται υπόψη οι Οδηγίες Προσβασιμότητας για Εργαλεία Συγγραφής, έκδοση 2.0 (Authoring Tool Accessibility Guidelines 2.0) του W3C

(5) Σε περίπτωση τεχνολογικών λύσεων και προϊόντων που δεν εμπίπτουν στην κατηγορία διαδικτυακών τόπων ή διαδικτυακών εφαρμογών και υπηρεσιών (π.χ. υλικό/hardware, αυτόματοι πωλητές, κιόσκια πληροφόρησης κ.λπ.) είναι απαραίτητη η σχεδίασή τους βάσει των αρχών του «Καθολικού Σχεδιασμού» όπως αποτυπώνονται στο Ευρωπαϊκό Εναρμονισμένο Πρότυπο ΕΝ 301 549 (βλ. Κεφάλαια 4-8 και 11-13), όπως αντικαθίσταται και ισχύει κάθε φορά.
(6) Σε κάθε περίπτωση, εξασφάλιση συμβατότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και συστημάτων με διαδεδομένες υποστηρικτικές τεχνολογίες και τεχνικά βοηθήματα που χρησιμοποιούν τα άτομα με αναπηρία (π.χ. αναγνώστες οθόνης, ειδικοί διακόπτες και συστήματα αλληλεπίδρασης, μεγεθυντές οθόνης).

(ΣΤ) Πρόσβαση στην πληροφορία -πληροφόρηση, κατάρτιση και εκδηλώσεις

(1) πρόβλεψη προσβάσιμων μορφών διάδοσης πληροφορίας - πληροφόρησης (όπως προσβάσιμες ιστοσελίδες ως περίπτωση Ε- "Πρόσβαση στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα", έντυπα σε γραφή Braille, έντυπα με μεγάλους χαρακτήρες, κασέτες ή CD, DVD με πρόβλεψη υπότιτλων, πρόβλεψη διερμηνείας στη νοηματική, πρόβλεψη απλοποιημένων κειμένων, συμπλήρωση κάθε περιεχόμενου που δεν είναι κείμενο με εναλλακτική παρουσίαση του συγκεκριμένου περιεχομένου, διάθεση πληροφοριών με περισσότερα από ένα αισθητηριακά κανάλια κ.λπ.)

(2) πρόβλεψη προσβασιμότητας πάσης φύσεως εκδηλώσεων (πρόβλεψη προσβάσιμων κτιριακών υποδομών ως περίπτωση Β - "Πρόσβαση σε κτιριακές υποδομές και υπαίθριους χώρους οικοπέδων", προσβάσιμων εντύπων και εξοπλισμού, διερμηνείας στη νοηματική κ.λπ.)

Σχετικό θεσμικό πλαίσιο και πρότυπα για την προσβασιμότητα σε άτομα με αναπηρία

Οι παρακάτω αναφορές αφορούν στο **βασικό** ισχύον θεσμικό πλαίσιο, το οποίο ανάλογα με τη φύση της πράξης ισχύει ταυτόχρονα με τυχόν ισχύον **ειδικό** θεσμικό πλαίσιο και προδιαγραφές (π.χ. ειδική νομοθεσία/ προδιαγραφές για τουριστικές εγκαταστάσεις, παιδικές χαρές, εκπαιδευτήρια, αθλητικές εγκαταστάσεις κ.λπ.).

(Α) Πρόσβαση στο φυσικό περιβάλλον

Α.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α΄ "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"

Α.2. Ν.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α΄ "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" - ΜΕΡΟΣ Δ΄

Α.3 Ν. 4067/2012 ΦΕΚ 79 Α΄ "ΝΟΚ" όπως τροποποιήθηκε από τους ν. 4759/2020 και ν. 4782/2021 και ισχύει σήμερα

Α.4. Οδηγίες Σχεδιασμού ΥΠΕΝ «Σχεδιάζοντας για όλους»

Α.5 ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/110088/887/2021 ΦΕΚ 5553 Β΄ Προδιαγραφές, όροι και τεχνικές οδηγίες για την εκπόνηση «Σχεδίου Αστικής Προσβασιμότητας (Σ.Α.Π.)».

Α.6. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/99709/796/2021 ΦΕΚ 5045 Β΄ Τεχνικές Προδιαγραφές Μελέτης Προσβασιμότητας.

Α.7. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΕΣΕΔΠ/65826/699/2020 ΦΕΚ 2998 Β΄ Τεχνικές οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών για την προσβασιμότητα αυτών σε άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Α.8. Απόφαση ΥΠΕΚΑ Αριθμ. Οικ. ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/124964/1561 ΦΕΚ 6213 Β Αντικατάσταση της υπ'αρ. 52907/2009 ΦΕΚ 2621 Β΄ υπουργικής απόφασης "Ειδικές ρυθμίσεις για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία σε κοινόχρηστους χώρους των οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών",

Α.9. Απόφαση ΥΠ.ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ 1052758/1451/Β0010 (1)/2012 ΦΕΚ 1411 Β΄ "Συμπλήρωση της υπ΄ αριθ. 1038460/2439/Β0010/15−4−2009 (ΦΕΚ 792 Β΄) κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών",

Α.10 Απόφαση ΥΠ.ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ Αριθμ. 28492/2009 ΦΕΚ 931 Β΄ "Καθορισμός των προϋποθέσεων και των τεχνικών προδιαγραφών για την κατασκευή και τη λειτουργία των παιδικών χαρών των Δήμων και των Κοινοτήτων, τα όργανα και η διαδικασία αδειοδότησης και ελέγχου τους, τη διαδικασία συντήρησης αυτών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια".

Α.11. Αριθ. 151344/165/2017 ΦΕΚ 206 Β΄ Καθορισμός τεχνικών προδιαγραφών χάραξης, σήμανσης, διάνοιξης και συντήρησης των ορειβατικών - πεζοπορικών μονοπατιών

(Β) Πρόσβαση στις κτιριακές υποδομές και υπαίθριους χώρους οικοπέδων

Β.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α΄ "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"

Β.2. Ν.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α΄ "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" - ΜΕΡΟΣ Δ΄

Β.3. Ν. 4067/2012 ΦΕΚ 79 Α΄ "ΝΟΚ" όπως τροποποιήθηκε από τους ν. 4759/2020 και ν. 4782/2021 και ισχύει σήμερα

Β.4. Οδηγίες Σχεδιασμού ΥΠΕΝ «Σχεδιάζοντας για όλους»

Β.5. ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/110088/887/2021 ΦΕΚ 5553 Β΄ Προδιαγραφές, όροι και τεχνικές οδηγίες για την εκπόνηση «Σχεδίου Αστικής Προσβασιμότητας (Σ.Α.Π.)».

Β.6. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/99709/796/2021 ΦΕΚ 5045 Β΄ Τεχνικές Προδιαγραφές Μελέτης Προσβασιμότητας.

Β.7. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΕΣΕΔΠ/65826/699/2020 ΦΕΚ 2998 Β΄ Τεχνικές οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών για την προσβασιμότητα αυτών σε άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Β.8. Απόφαση ΥΠΕΚΑ αριθμ. οικ. ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/124964/1561/2022 ΦΕΚ 6213 Β΄ Αντικατάσταση της υπ΄αρ. 52907/2009 ΦΕΚ 2621 Β΄ υπουργικής απόφασης "Ειδικές ρυθμίσεις για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία σε κοινόχρηστους χώρους των οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών"

Β.9 Απόφαση με αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΑΟΚΑ/66006/2360/2023 ΦΕΚ 3985 Β΄ Έγκριση Κτιριοδομικού Κανονισμού

(Γ) Πρόσβαση στις μεταφορές

Γ.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α΄ "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"

Γ.2. Ν.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α΄ "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" - ΜΕΡΟΣ Δ΄

Γ.3. Κανονισμοί (ΕΕ) με αρ. 1107/2006, 1371/2007, 1177/2010 και 181/2011 για τα δικαιώματα των επιβατών

Γ.4. Κανονισμός (ΕΕ) με αρ. 1300/2014 της 18ης Νοεμβρίου 2014, σχετικά με τις τεχνικές προδιαγραφές διαλειτουργικότητας για την προσβασιμότητα του σιδηροδρομικού συστήματος της Ένωσης για τα άτομα με αναπηρία και άτομα με μειωμένη κινητικότητα Γ.5. Ν. 4784/2021 ΦΕΚ 40 Α΄ Η Ελλάδα σε κίνηση: Βιώσιμη Αστική Κινητικότητα - Μικροκινητικότητα - Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό, την απλούστευση και την ψηφιοποίηση διαδικασιών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και άλλες διατάξεις.

Γ.6. Ν. 4067/2012 ΦΕΚ 79 Α΄ "ΝΟΚ" όπως τροποποιήθηκε από τους ν. 4759/2020 και ν. 4782/2021 και ισχύει σήμερα

Γ.7. Οδηγίες Σχεδιασμού ΥΠΕΝ «Σχεδιάζοντας για όλους»

Γ.8. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/99709/796/2021 ΦΕΚ 5045 Β΄ Τεχνικές Προδιαγραφές Μελέτης Προσβασιμότητας.

Γ.9. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΕΣΕΔΠ/65826/699/2020 ΦΕΚ 2998 Β΄ Τεχνικές οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών για την προσβασιμότητα αυτών σε άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Γ.10. Απόφαση Αριθμ. 42863/438 / 2019 ΦΕΚ 2040 Β΄ Καθορισμός των όρων, των προϋποθέσεων και των τεχνικών προδιαγραφών για την εγκατάσταση συσκευών φόρτισης συσσωρευτών ηλεκτροκίνητων οχημάτων (σημεία επαναφόρτισης), στις εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης οχημάτων, σε δημοσίως προσβάσιμα σημεία επαναφόρτισης κατά μήκος του αστικού, υπεραστικού και εθνικού οδικού δικτύου καθώς και σε χώρους στάθμευσης δημόσιων και ιδιωτικών κτιρίων.

Γ. 11. Ν. 4974/2022 ΦΕΚ 158 Α΄ Διατάξεις για τις δημόσιες υπεραστικές και αστικές τακτικές οδικές μεταφορές επιβατών - Αναδιοργάνωση των εταιρειών ΟΣΕ Α.Ε. και ΕΡΓΟΣΕ Α.Ε. και λοιπές διατάξεις.

Γ.12 Ν. 4710/2020 ΦΕΚ 142 Α΄ Προώθηση της ηλεκτροκίνησης και άλλες διατάξεις.

Γ.13. Υπουργική Απόφαση με αριθμ. 362897/2023 ΦΕΚ 7483 Β΄ Κανονισμός Δικαιωμάτων Επιβατών τακτικών και έκτακτων γραμμών με οδικά μέσα δημόσιας μεταφοράς (λεωφορεία, τρόλεϊ) και μέσα σταθερής τροχιάς (μετρό, τραμ).

(Δ) Πρόσβαση στις υπηρεσίες:

Δ.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α΄ "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"

Δ.2. Ν.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α΄ "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" - ΜΕΡΟΣ Δ΄

Δ.3. Ν. 4994/2022 ΦΕΚ 215 Α΄ Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/882 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Απριλίου 2019 σχετικά με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας προϊόντων και υπηρεσιών και άλλες επείγουσες διατάξεις για την ενίσχυση της ανάπτυξης.

Δ.4. Πρότυπο ΕΛΟΤ 1439 "Οργανισμός φιλικός σε πολίτες με αναπηρία –Απαιτήσεις και συστάσεις" (προαιρετικά)

(Ε) Πρόσβαση στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα

Ε.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α΄ "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"

Ε.2. Ν.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α΄ "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" - ΜΕΡΟΣ Δ΄

Ε.3 Ν. 4727/2020 ΦΕΚ 184 Α΄ "Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις"

Ε.4. Αριθ. ΥΑΠ/Φ.40.4/1/989/2012 ΦΕΚ 1301 Β΄ "Κύρωση Πλαισίου Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης"

Ε.5. Οδηγίες για την Προσβασιμότητα του Περιεχομένου του Ιστού WCAG 2.1 ((Web Content Accessibility Guidelines (WCAG) 2.1 (w3.org)

Ε.6. Βέλτιστες Πρακτικές για Χρήση Διαδικτυακού Περιεχομένου από Κινητές Συσκευές, έκδοση 1.0 (http://www.w3.org/TR/mobile-bp/ - Αγγλικά)

Ε.7. Οδηγίες Προσβασιμότητας για User Agents UAAG 2.0 (http://www.w3.org/TR/UAAG20/ - Αγγλικά)

Ε.8. Οδηγίες Προσβασιμότητας για Συγγραφή Περιεχομένου Ιστού ATAG 2.0 (http://www.w3.org/TR/ATAG20/ - Αγγλικά)

*Ε.9 Οδηγός ψηφιακής προσβασιμότητας για ιστότοπους και εφαρμογές για φορητές συσκευές των Οργανισμών της Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (*https://www.secdigital.gov.gr/sti-dimosiotita-o-odigos-psifiakis-pro/*)*

(ΣΤ) Πρόσβαση στην πληροφορία -πληροφόρηση, κατάρτιση και εκδηλώσεις

ΣΤ.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α΄ "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"-άρθρα 2, 9 και 21 της Σύμβασης

ΣΤ.2. Ν.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α΄ "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" - ΜΕΡΟΣ Δ΄

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XI

ΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

{Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό ΕΕ 2023/1315 της 23ης Ιουνίου 2023. (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής ανά Κατηγορία)}

Άρθρο 2: Ορισμοί, παράγραφος 18:

«προβληματική επιχείρηση»: η επιχείρηση για την οποία συντρέχει τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) εάν πρόκειται για εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που πληροί την προϋπόθεση του άρθρου 21 παράγραφος 3 στοιχείο β) και τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), όταν έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του εγγεγραμμένου εταιρικού της κεφαλαίου λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Αυτό ισχύει όταν από την αφαίρεση των συσσωρευμένων ζημιών από τα αποθεματικά (και όλα τα άλλα στοιχεία που θεωρούνται εν γένει μέρος των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας) προκύπτει αρνητικό σωρευτικό ποσό που υπερβαίνει το ήμισυ του εγγεγραμμένου εταιρικού κεφαλαίου. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία περιορισμένης ευθύνης» παραπέμπει ιδίως στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα I της οδηγίας 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (1) και ο όρος «κεφάλαιο» περιλαμβάνει, ενδεχομένως, κάθε διαφορά από έκδοση εταιρικών μεριδίων υπέρ το άρτιο·

β) εάν πρόκειται για εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας (πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που πληροί την προϋπόθεση του άρθρου 21 παράγραφος 3 στοιχείο β) και τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), εφόσον έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του κεφαλαίου της, όπως εμφαίνεται στους λογαριασμούς της εταιρείας, λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Για τους σκοπούς της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας» παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα II της οδηγίας 2013/34/ΕΕ·

γ) εάν πρόκειται για εταιρεία που υπάγεται σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία ή πληροί τις προϋποθέσεις του εθνικού δικαίου που τη διέπει όσον αφορά την υπαγωγή της σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία μετά από αίτημα των πιστωτών της·

δ) εάν πρόκειται για επιχείρηση που έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης και δεν έχει ακόμη αποπληρώσει το δάνειο ή λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή που έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης και υπόκειται ακόμη σε σχέδιο αναδιάρθρωσης·

ε) εάν πρόκειται για άλλη επιχείρηση εκτός ΜΜΕ, εφόσον τα τελευταία δύο έτη:

1) ο δείκτης χρέους προς ίδια κεφάλαια της επιχείρησης είναι υψηλότερος του 7,5 και

2) ο δείκτης κάλυψης χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της επιχείρησης (EBITDA interest coverage ratio) είναι κάτω του 1,0.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XI

Το σύνολο των επιχειρήσεων θα δηλώνουν υπευθύνως ότι: «Η επιχείρηση δεν έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης, ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης αλλά έχει αποπληρώσει το δάνειο και έχει λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης η οποία έχει ολοκληρωθεί».

Η εξέταση μιας επιχείρησης για να διαπιστωθεί αν αυτή είναι προβληματική, γίνεται τόσο σε επίπεδο αιτούσας επιχείρησης όσο και σε επίπεδο «δεδομένης» επιχείρησης (αιτούσα επιχείρηση και τυχόν συνδεδεμένες με αυτή επιχειρήσεις), ανεξάρτητα αν υφίσταται για αυτές υποχρέωση σύνταξης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Επομένως, το σύνολο των οικονομικών στοιχείων που αναφέρονται στο Παράρτημα αυτό θα πρέπει να λαμβάνονται και από τις επιχειρήσεις με τις οποίες η αιτούσα επιχείρηση είναι συνδεδεμένη. Αντίστοιχα πιστοποιητικό φερεγγυότητας θα πρέπει να λαμβάνεται και από την μητρική του ομίλου επιχειρήσεων (ανώτερο επίπεδο) στον οποίο τυχόν υπάγεται η αιτούσα, εφόσον υπάγεται σε όμιλο επιχειρήσεων.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

Γενική Γραμματεία Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης

Γενική Διεύθυνση Στρατηγικής Σχεδιασμού και Εφαρμογής ΕΣΠΑ
Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Σχεδιασμού
της Αξιολόγησης και της Εφαρμογής

Γενική Διεύθυνση Θεσμικής και Επιχειρησιακής Υποστήριξης ΕΣΠΑ
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος
Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων

Εφαρμογή της Αρχής DNSH για τον τύπο παρεμβάσεων "*145α - Στήριξη για την ανάπτυξη δεξιοτήτων ή τη πρόσβαση στην απασχόληση σε ψηφιακές τεχνολογίες και καινοτομία deep tech, βιοτεχνολογίες και τεχνολογίες άμυνας* "

Ημερομηνία: 12 Δεκεμβρίου 2025

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ 2021-2027

Η ΣΕΛΙΔΑ ΕΧΕΙ ΑΦΕΘΕΙ ΣΚΟΠΙΜΩΣ ΚΕΝΗ

ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΠΣΒ (DNSH) – ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ Η ΤΗ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ DEEP TECH, ΒΙΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΑΜΥΝΑΣ

Από την ενσωμάτωση του καν. 795/2024 για τη θέσπιση στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη STEP, προκύπτει ο τύπος παρέμβασης **145α: Στήριξη για την ανάπτυξη δεξιοτήτων ή τη πρόσβαση στην απασχόληση σε ψηφιακές τεχνολογίες και καινοτομία deep tech, βιοτεχνολογίες και τεχνολογίες άμυνας**

Κατάλογος σημείων ελέγχου ως προς τη μη πρόκληση σημαντικής βλάβης

«Ι. ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΜΕΤΡΟ, ΠΑΡΑΚΑΛΕΙΣΘΕ ΝΑ ΑΝΑΦΕΡΕΤΕ ΠΟΙΟΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ, ΟΠΩΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 17 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΠΕΡΙ ΤΑΞΙΝΟΜΙΑΣ, ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΣΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ, ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟΥΝ ΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΑΝΤΗΘΟΥΝ ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΜΗΜΑ:»

ΓΙΑ ΚΑΘΕΝΑΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΔΡΑΣΗΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΜΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ ΒΛΑΒΗΣ;	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΣΥΝΤΟΜΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΑΝ ΕΧΕΙ ΕΠΙΛΕΓΕΙ ΤΟ «ΟΧΙ»
Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής		X	Οι Δράσεις που θα υπαχθούν στον παρόντα τύπο παρέμβασης δεν δύναται να προκαλέσει άμεσες ή έμμεσες δυσμενείς επιπτώσεις στον παρόντα περιβαλλοντικό στόχο (ΠΣ), καθ όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους καθώς αφορούν εκπαίδευση, κατάρτιση και πρόσβαση στην απασχόληση. Ωστόσο, στον αντίποδα, οι Δράσεις που θα υπαχθούν στον παρόντα τύπο παρέμβασης αναμένεται να συμβάλλουν σημαντικά στη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου μέσω της προώθησης των ψηφιακών μέσων και καινοτομίας. **Συμπερασματικά, οι Δράσεις του εν λόγω Τύπου Παρεμβάσεων εκτιμάται ότι θα είναι συμβατές με τον συγκεκριμένο ΠΣ και θα συμβάλλουν ισχυρά θετικά στην επίτευξη του.**
Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή		X	Οι Δράσεις που θα υπαχθούν στον παρόντα τύπο παρέμβασης δεν δύναται να προκαλέσει άμεσες ή έμμεσες δυσμενείς επιπτώσεις στον παρόντα περιβαλλοντικό στόχο (ΠΣ), καθ όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους καθώς αφορούν

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΕΣΠΑ 2021-2027

ΓΙΑ ΚΑΘΕΝΑΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΔΡΑΣΗΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΜΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ ΒΛΑΒΗΣ;	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΣΥΝΤΟΜΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΑΝ ΕΧΕΙ ΕΠΙΛΕΓΕΙ ΤΟ «ΌΧΙ»
			εκπαίδευση, κατάρτιση και πρόσβαση στην απασχόληση. **Συμπερασματικά, οι Δράσεις του εν λόγω Τύπου Παρεμβάσεων εκτιμάται ότι θα είναι συμβατές με τον συγκεκριμένο ΠΣ και θα συμβάλλουν ισχυρά θετικά στην επίτευξη του.**
Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων		X	Οι Δράσεις που θα υπαχθούν στον παρόντα τύπο παρέμβασης δεν δύναται να προκαλέσει άμεσες ή έμμεσες δυσμενείς επιπτώσεις στον παρόντα περιβαλλοντικό στόχο (ΠΣ), καθ όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους καθώς αφορούν εκπαίδευση, κατάρτιση και πρόσβαση στην απασχόληση. Ωστόσο, στον αντίποδα, οι Δράσεις που θα υπαχθούν στον παρόντα τύπο παρέμβασης αναμένεται να συμβάλλουν σημαντικά στη προστασία των υδάτινων και θαλάσσιων πόρων μέσω της προώθησης των ψηφιακών μέσων και καινοτομίας. **Συμπερασματικά, οι Δράσεις του εν λόγω Τύπου Παρεμβάσεων εκτιμάται ότι θα είναι συμβατές με τον συγκεκριμένο ΠΣ και θα συμβάλλουν ισχυρά θετικά στην επίτευξη του.**
Μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης		X	Οι Δράσεις που θα υπαχθούν στον παρόντα τύπο παρέμβασης δεν δύναται να προκαλέσει άμεσες ή έμμεσες δυσμενείς επιπτώσεις στον παρόντα περιβαλλοντικό στόχο (ΠΣ), καθ όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους καθώς αφορούν εκπαίδευση, κατάρτιση και πρόσβαση στην απασχόληση. Ωστόσο, στον αντίποδα, οι Δράσεις που θα υπαχθούν στον παρόντα τύπο παρέμβασης αναμένεται να συμβάλλουν σημαντικά στην πρόληψη και μείωση δημιουργίας αποβλήτων μέσω της προώθησης των ψηφιακών μέσων και καινοτομίας. **Συμπερασματικά, οι Δράσεις του εν λόγω Τύπου Παρεμβάσεων εκτιμάται ότι θα είναι συμβατές με τον συγκεκριμένο ΠΣ και θα συμβάλλουν ισχυρά θετικά στην επίτευξη του.**
Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης		X	Οι Δράσεις που θα υπαχθούν στον παρόντα τύπο παρέμβασης δεν δύναται να προκαλέσει άμεσες ή έμμεσες δυσμενείς επιπτώσεις στον παρόντα περιβαλλοντικό στόχο (ΠΣ), καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους καθώς αφορούν εκπαίδευση, κατάρτιση και πρόσβαση στην απασχόληση. Ωστόσο, στον αντίποδα, οι Δράσεις που θα υπαχθούν στον παρόντα τύπο παρέμβασης αναμένεται να συμβάλλουν σημαντικά στη μείωση της πιθανότητας ρύπανσης και καλύτερου ελέγχου ενεχόμενων φαινομένων ρύπανσης μέσω της προώθησης των ψηφιακών μέσων και καινοτομίας. **Συμπερασματικά, οι Δράσεις του εν λόγω Τύπου Παρεμβάσεων εκτιμάται ότι θα είναι συμβατές με**

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΕΣΠΑ 2021-2027

ΓΙΑ ΚΑΘΕΝΑΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΔΡΑΣΗΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΜΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ ΒΛΑΒΗΣ;	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΣΥΝΤΟΜΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΑΝ ΕΧΕΙ ΕΠΙΛΕΓΕΙ ΤΟ «ΌΧΙ»
			τον συγκεκριμένο ΠΣ και θα συμβάλλουν ισχυρά θετικά στην επίτευξη του.
Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων		X	Οι Δράσεις που θα υπαχθούν στον παρόντα τύπο παρέμβασης δεν δύναται να προκαλέσει άμεσες ή έμμεσες δυσμενείς επιπτώσεις στον παρόντα περιβαλλοντικό στόχο (ΠΣ), καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους καθώς αφορούν εκπαίδευση, κατάρτιση και πρόσβαση στην απασχόληση. Ωστόσο, στον αντίποδα, οι Δράσεις που θα υπαχθούν στον παρόντα τύπο παρέμβασης αναμένεται να συμβάλλουν στη προστασία της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων μέσω της προώθησης των ψηφιακών μέσων και καινοτομίας. **Συμπερασματικά, οι Δράσεις του εν λόγω Τύπου Παρεμβάσεων εκτιμάται ότι θα είναι συμβατές με τον συγκεκριμένο ΠΣ και θα συμβάλλουν θετικά στην επίτευξη του.**

ΙΙ. ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΗΚΑΝ ΟΤΙ ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΟ ΑΝΩΘΕΝ ΤΜΗΜΑ 1, ΑΠΑΝΤΗΣΤΕ ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΣΧΕΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ:

Ερωτήσεις	Όχι	Ουσιαστική Αιτιολόγηση
Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής: Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε σημαντικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου;		
Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή: Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε αυξημένο αρνητικό αντίκτυπο των πραγματικών και των αναμενόμενων κλιματικών συνθηκών στο ίδιο το μέτρο ή σε ανθρώπους, φυσικούς πόρους ή περιουσιακά στοιχεία;		
Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων: το μέτρο αναμένεται να είναι επιβαρυντικό: i) για την καλή κατάσταση ή για το καλό οικολογικό δυναμικό των υδατικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των επιφανειακών και των υπόγειων υδάτων, ή ii) για την καλή περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων;		
Μετάβαση σε κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης: το μέτρο αναμένεται: i) να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της παραγωγής, της αποτέφρωσης ή της διάθεσης αποβλήτων, με εξαίρεση την αποτέφρωση μη ανακυκλώσιμων επικίνδυνων αποβλήτων· ή ii) να οδηγήσει σε σημαντικές ανεπάρκειες ως προς την άμεση ή έμμεση χρήση οποιουδήποτε φυσικού πόρου σε οποιοδήποτε στάδιο του κύκλου ζωής του, οι οποίες δεν ελαχιστοποιούνται με επαρκή μέτρα ή iii) να προκαλέσει σημαντική και μακροπρόθεσμη βλάβη στο περιβάλλον ως προς την κυκλική οικονομία;		
Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης: αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε σημαντική αύξηση των εκπομπών ρύπων στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος;		
Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων: το μέτρο αναμένεται να είναι: i) σε σημαντικό βαθμό επιβαρυντικό για την καλή κατάσταση και την ανθεκτικότητα των οικοσυστημάτων, ή		

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΕΣΠΑ 2021-2027

Ερωτήσεις	Όχι	Ουσιαστική Αιτιολόγηση
ii) επιβαρυντικό για την κατάσταση διατήρησης οικοτόπων και ειδών, συμπεριλαμβανομένων όσων είναι ενωσιακού ενδιαφέροντος;		

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ 2021-2027

Η ΣΕΛΙΔΑ ΕΧΕΙ ΑΦΕΘΕΙ ΣΚΟΠΙΜΩΣ ΚΕΝΗ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

Γενική Γραμματεία Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης

Γενική Διεύθυνση Στρατηγικής Σχεδιασμού και Εφαρμογής ΕΣΠΑ
Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Σχεδιασμού
της Αξιολόγησης και της Εφαρμογής

Γενική Διεύθυνση Θεσμικής και Επιχειρησιακής Υποστήριξης ΕΣΠΑ
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος
Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων

Εφαρμογή της Αρχής DNSH για τον τύπο παρεμβάσεων "*145β - Στήριξη για την ανάπτυξη δεξιοτήτων ή την πρόσβαση στην απασχόληση σε καθαρές και αποδοτικές ως προς τη χρήση των πόρων τεχνολογίες*"

Ημερομηνία: 12 Δεκεμβρίου 2025

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ 2021-2027

Η ΣΕΛΙΔΑ ΕΧΕΙ ΑΦΕΘΕΙ ΣΚΟΠΙΜΩΣ ΚΕΝΗ

ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΠΣΒ (DNSH) – ΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ Η ΤΗΝ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΕ ΚΑΘΑΡΕΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΤΙΚΕΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΠΟΡΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ

Από την ενσωμάτωση του καν. 795/2024 για τη θέσπιση στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη STEP, προκύπτει ο τύπος παρέμβασης **145β: Στήριξη για την ανάπτυξη δεξιοτήτων ή την πρόσβαση στην απασχόληση σε καθαρές και αποδοτικές ως προς τη χρήση των πόρων τεχνολογίες.**

Κατάλογος σημείων ελέγχου ως προς τη μη πρόκληση σημαντικής βλάβης

«Ι. ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΜΕΤΡΟ, ΠΑΡΑΚΑΛΕΙΣΘΕ ΝΑ ΑΝΑΦΕΡΕΤΕ ΠΟΙΟΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ, ΟΠΩΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 17 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΠΕΡΙ ΤΑΞΙΝΟΜΙΑΣ, ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΣΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ, ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟΥΝ ΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΑΝΤΗΘΟΥΝ ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΜΗΜΑ:»

ΓΙΑ ΚΑΘΕΝΑΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΔΡΑΣΗΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΜΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ ΒΛΑΒΗΣ;	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΣΥΝΤΟΜΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΑΝ ΕΧΕΙ ΕΠΙΛΕΓΕΙ ΤΟ «ΟΧΙ»
Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής		X	Οι Δράσεις που θα υπαχθούν στον παρόντα τύπο παρέμβασης δεν δύναται να προκαλέσει άμεσες ή έμμεσες δυσμενείς επιπτώσεις στον παρόντα περιβαλλοντικό στόχο (ΠΣ), καθ όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους καθώς αφορούν εκπαίδευση, κατάρτιση και πρόσβαση στην απασχόληση. Ωστόσο, στον αντίποδα, οι Δράσεις που θα υπαχθούν στον παρόντα τύπο παρέμβασης αναμένεται να συμβάλλουν σημαντικά στη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου μέσω της προώθησης των καθαρών και αποδοτικών ως προς τη χρήση πόρων τεχνολογιών. **Συμπερασματικά, οι Δράσεις του εν λόγω Τύπου Παρεμβάσεων εκτιμάται ότι θα είναι συμβατές με τον συγκεκριμένο ΠΣ και θα συμβάλλουν ισχυρά θετικά στην επίτευξη του.**
Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή		X	Οι Δράσεις που θα υπαχθούν στον παρόντα τύπο παρέμβασης δεν δύναται να προκαλέσει άμεσες ή έμμεσες δυσμενείς επιπτώσεις στον παρόντα περιβαλλοντικό στόχο (ΠΣ), καθ όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους καθώς αφορούν

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΕΣΠΑ 2021-2027

ΓΙΑ ΚΑΘΕΝΑΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΔΡΑΣΗΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΜΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ ΒΛΑΒΗΣ;	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΣΥΝΤΟΜΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΑΝ ΕΧΕΙ ΕΠΙΛΕΓΕΙ ΤΟ «ΌΧΙ»
			εκπαίδευση, κατάρτιση και πρόσβαση στην απασχόληση. **Συμπερασματικά, οι Δράσεις του εν λόγω Τύπου Παρεμβάσεων εκτιμάται ότι θα είναι συμβατές με τον συγκεκριμένο ΠΣ και θα συμβάλλουν ισχυρά θετικά στην επίτευξη του.**
Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων		X	Οι Δράσεις που θα υπαχθούν στον παρόντα τύπο παρέμβασης δεν δύναται να προκαλέσει άμεσες ή έμμεσες δυσμενείς επιπτώσεις στον παρόντα περιβαλλοντικό στόχο (ΠΣ), καθ όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους καθώς αφορούν εκπαίδευση, κατάρτιση και πρόσβαση στην απασχόληση. Ωστόσο, στον αντίποδα, οι Δράσεις που θα υπαχθούν στον παρόντα τύπο παρέμβασης αναμένεται να συμβάλλουν σημαντικά στη προστασία των υδάτινων και θαλάσσιων πόρων μέσω της προώθησης των καθαρών και αποδοτικών ως προς τη χρήση πόρων τεχνολογιών. **Συμπερασματικά, οι Δράσεις του εν λόγω Τύπου Παρεμβάσεων εκτιμάται ότι θα είναι συμβατές με τον συγκεκριμένο ΠΣ και θα συμβάλλουν ισχυρά θετικά στην επίτευξη του.**
Μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης		X	Οι Δράσεις που θα υπαχθούν στον παρόντα τύπο παρέμβασης δεν δύναται να προκαλέσει άμεσες ή έμμεσες δυσμενείς επιπτώσεις στον παρόντα περιβαλλοντικό στόχο (ΠΣ), καθ όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους καθώς αφορούν εκπαίδευση, κατάρτιση και πρόσβαση στην απασχόληση. Ωστόσο, στον αντίποδα, οι Δράσεις που θα υπαχθούν στον παρόντα τύπο παρέμβασης αναμένεται να συμβάλλουν σημαντικά στην πρόληψη και μείωση δημιουργίας αποβλήτων μέσω της προώθησης των καθαρών και αποδοτικών ως προς τη χρήση πόρων τεχνολογιών. **Συμπερασματικά, οι Δράσεις του εν λόγω Τύπου Παρεμβάσεων εκτιμάται ότι θα είναι συμβατές με τον συγκεκριμένο ΠΣ και θα συμβάλλουν ισχυρά θετικά στην επίτευξη του.**
Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης		X	Οι Δράσεις που θα υπαχθούν στον παρόντα τύπο παρέμβασης δεν δύναται να προκαλέσει άμεσες ή έμμεσες δυσμενείς επιπτώσεις στον παρόντα περιβαλλοντικό στόχο (ΠΣ), καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους καθώς αφορούν εκπαίδευση, κατάρτιση και πρόσβαση στην απασχόληση. Ωστόσο, στον αντίποδα, οι Δράσεις που θα υπαχθούν στον παρόντα τύπο παρέμβασης αναμένεται να συμβάλλουν σημαντικά στη μείωση της πιθανότητας ρύπανσης και καλύτερου ελέγχου ενεχόμενων φαινομένων ρύπανσης μέσω της προώθησης των καθαρών και αποδοτικών ως προς τη χρήση πόρων τεχνολογιών.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΕΣΠΑ 2021-2027

ΓΙΑ ΚΑΘΕΝΑΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΔΡΑΣΗΣ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΜΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗΣ ΒΛΑΒΗΣ;	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΣΥΝΤΟΜΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΑΝ ΕΧΕΙ ΕΠΙΛΕΓΕΙ ΤΟ «ΌΧΙ»
			Συμπερασματικά, οι Δράσεις του εν λόγω Τύπου Παρεμβάσεων εκτιμάται ότι θα είναι συμβατές με τον συγκεκριμένο ΠΣ και θα συμβάλλουν ισχυρά θετικά στην επίτευξη του.
Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων		X	Οι Δράσεις που θα υπαχθούν στον παρόντα τύπο παρέμβασης δεν δύναται να προκαλέσει άμεσες ή έμμεσες δυσμενείς επιπτώσεις στον παρόντα περιβαλλοντικό στόχο (ΠΣ), καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους καθώς αφορούν εκπαίδευση, κατάρτιση και πρόσβαση στην απασχόληση. Ωστόσο, στον αντίποδα, οι Δράσεις που θα υπαχθούν στον παρόντα τύπο παρέμβασης αναμένεται να συμβάλλουν στη προστασία της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων μέσω μέσω της προώθησης των καθαρών και αποδοτικών ως προς τη χρήση πόρων τεχνολογιών. **Συμπερασματικά, οι Δράσεις του εν λόγω Τύπου Παρεμβάσεων εκτιμάται ότι θα είναι συμβατές με τον συγκεκριμένο ΠΣ και θα συμβάλλουν θετικά στην επίτευξη του.**

ΙΙ. ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΗΚΑΝ ΟΤΙ ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΟ ΑΝΩΘΕΝ ΤΜΗΜΑ 1, ΑΠΑΝΤΗΣΤΕ ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΣΧΕΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ:

Ερωτήσεις	Οχι	Ουσιαστική Αιτιολόγηση
Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής: Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε σημαντικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου;		
Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή: Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε αυξημένο αρνητικό αντίκτυπο των πραγματικών και των αναμενόμενων κλιματικών συνθηκών στο ίδιο το μέτρο ή σε ανθρώπους, φυσικούς πόρους ή περιουσιακά στοιχεία;		
Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων: το μέτρο αναμένεται να είναι επιβαρυντικό: i) για την καλή κατάσταση ή για το καλό οικολογικό δυναμικό των υδατικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των επιφανειακών και των υπόγειων υδάτων, ή ii) για την καλή περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων;		
Μετάβαση σε κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης: το μέτρο αναμένεται: i) να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της παραγωγής, της αποτέφρωσης ή της διάθεσης αποβλήτων, με εξαίρεση την αποτέφρωση μη ανακυκλώσιμων επικίνδυνων αποβλήτων· ή ii) να οδηγήσει σε σημαντικές ανεπάρκειες ως προς την άμεση ή έμμεση χρήση οποιουδήποτε φυσικού πόρου σε οποιοδήποτε στάδιο του κύκλου ζωής του, οι οποίες δεν ελαχιστοποιούνται με επαρκή μέτρα ή iii) να προκαλέσει σημαντική και μακροπρόθεσμη βλάβη στο περιβάλλον ως προς την κυκλική οικονομία;		
Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης: αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε σημαντική αύξηση των εκπομπών ρύπων στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος;		

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΕΣΠΑ 2021-2027

Ερωτήσεις	Οχι	Ουσιαστική Αιτιολόγηση
Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων: το μέτρο αναμένεται να είναι: i) σε σημαντικό βαθμό επιβαρυντικό για την καλή κατάσταση και την ανθεκτικότητα των οικοσυστημάτων, ή ii) επιβαρυντικό για την κατάσταση διατήρησης οικοτόπων και ειδών, συμπεριλαμβανομένων όσων είναι ενωσιακού ενδιαφέροντος;		

Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΕΣΠΑ 2021-2027

Η ΣΕΛΙΔΑ ΕΧΕΙ ΑΦΕΘΕΙ ΣΚΟΠΙΜΩΣ ΚΕΝΗ